กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

แผนการบริหารงบประมาณ
ภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
เล่มที่ 1

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หนังสือ แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ที่ปรึกษา
นายแพทย์พงศธร พอกเพิ่มดี
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
นายแพทย์เทวัญ ธานีรัตน์
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
นายแพทย์กรกฤช ลิ้มสมมุติ
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

บรรณาธิการ นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

กองบรรณาธิการ
๑. นางสาววันวิสา เพ็ญสุริยะ กองวิชาการและแผนงาน
๒. นางสาวลัดดาวัลย์ จาดพันธุ์อินทร์ กองวิชาการและแผนงาน
๓. นางสาวศศิธร ใหญ่สถิตย์ กองวิชาการและแผนงาน
๔. นายศราวุฒิ จันดี กองวิชาการและแผนงาน
๕. นางสาวพนิดา ช่วยมั่ง กองวิชาการและแผนงาน
๖. นางสาวชมารัตน์ ขันติธีระธนา กองวิชาการและแผนงาน
๗. นางสาววริศรา ศกุนะสิงห์ กองวิชาการและแผนงาน
๘. นางสาวสุพัตรา อ่วยกระโทก กองวิชาการและแผนงาน
๙. นางสาวณภัทรสรา ดำขำ กองวิชาการและแผนงาน

ออกแบบปก ๑. นางสาวพิมพนิต หลวงชัยสินธุ์ กองวิชาการและแผนงาน

รวบรวมข้อมูลและจัดทำโดย
กลุ่มงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงาน กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทร. ๐ ๒๙๖๕ ๙๔๙๐
e-mail : sp.budget.dtam@gmail.com
Website : https://www.dtam.moph.go.th
จัดพิมพ์ จำนวน ๕ เล่ม

คำนำ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดทำแผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นกรอบการดำเนินงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และนโยบายรัฐบาล ตามมาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ ให้เกิดผลตามเป้าหมายผลผลิต ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย การให้บริการ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ ผลผลิต โครงการ/กิจกรรม วงเงินงบประมาณ ซึ่งมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๙) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โดยในการจัดทำ แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้กำหนดแนวทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไว้ทั้งสิ้น ๖ แผนงาน (๖ คลัสเตอร์) ได้แก่ ๑. ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก ๒. ขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจสมุนไพร สู New S-Curve ๓. การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ ๔. การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต ๕. การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม ๖. ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเชื่อมโยงเป้าหมาย ผลผลิต ตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุขสู่การพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของกรม และถ่ายทอดสู่แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนสำคัญของหน่วยงาน โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วม

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จะบรรลุผลตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้ได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากสำนัก/กอง/สถาบัน/กลุ่ม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยมุ่งสู่เป้าหมาย “ประเทศไทยมีความมั่งคั่งจากการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพของประเทศที่เป็นที่เชื่อมั่น”

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กองวิชาการและแผนงาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

สารบัญ ข

ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนปฏิบัติราชการรายปี

๑) นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี ๒๕๖๙ ๒

๒) นโยบายกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ๓

๓) แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๙) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ๔

ส่วนที่ ๒ แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

๑) แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ๕๔

๒) รายละเอียดโครงการ Cluster ๑ ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก ๖๓

๓) รายละเอียดโครงการ Cluster ๒ ขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจสมุนไพร สู New S-Curve ๑๕๖

๔) รายละเอียดโครงการ Cluster ๓ การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ ๒๖๑

๕) รายละเอียดโครงการ Cluster ๔ การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต ๓๖๑

ส่วนที่ ๑ นโยบาย
และแผนปฏิบัติราชการรายปี

7 นโยบายเสาหลักสาธารณสุขไทย

"สุขภาพดีทุกช่วงวัย สร้างเศรษฐกิจไทย ด้วยนวัตกรรมและภูมิปัญญา"

น้อมนำการพัฒนางานสาธารณสุข ตามแนวพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติ

กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

1 **สุขภาพดีทุกช่วงวัย ด้วยเครือข่ายปฐมภูมิ**

Smart Life & Primary Care Connectivity

เกิดรอด สมวัย ห่างไกล NCDs สูงอายุอุ่นใจด้วยอาสาพยาบาล
เชื่อมข้อมูลสุขภาพทั่วไทย ชุมชนปลอดภัยไร้ยาเสพติด

2 **นวัตกรรม การแพทย์อัจฉริยะ**

Advanced Medicine & Innovation

ขับเคลื่อนการรักษาด้วย Genomic AI และหุ่นยนต์
การแพทย์อัจฉริยะ ยกระดับความแม่นยำในการรักษา
ผลักดันการพัฒนา ATMPs ตามมาตรฐานสากล

3 **เศรษฐกิจสุขภาพ สร้างรายได้**

Health for Wealth

ผลักดันผลิตภัณฑ์ สมุนไพร และ Wellnessไทย
สู่ตลาดโลก เปลี่ยนสุขภาพเป็นพลังเศรษฐกิจ
สร้างมูลค่าและโอกาสใหม่

4 **บริหารโปร่งใส พร้อมรับภัยวิกฤต**

Smart Governance & Health Security

ธรรมาภิบาลกองทุน บริหารมีประสิทธิภาพ
ความมั่นคงทางยาและวัคซีน
ประกันสุขภาพต่างชาติครอบคลุม

5 **บริการเป็นเลิศ มุ่งสู่ รพ. สีเขียว**

Excellence & Net Zero MOPH

ยกระดับบริการสู่ความเป็นเลิศด้านสุขภาพ
ควบคู่สิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานสะอาด
ลดคาร์บอน มุ่งสู่ Net Zero

6 **เสริมสร้างขวัญ กำลังใจคนสาธารณสุข**

Happy Health Workforce

พัฒนาคน เสริมระบบสร้างสุขภาพ
ที่มั่นคงระยะยาว ให้คนทำงานเป็นสุข
บริการประชาชนด้วยหัวใจ

7 **ยกระดับ ระบบสุขภาพไทย ก้าวเป็นผู้นำสุขภาพโลก**

Global Health Standard

พัฒนาระบบบริการ สานต่อ OECD
สร้างจุดยืนอันสง่างามของระบบสุขภาพไทย
บนเวทีโลก

V.8_29042026

แผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2569

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

วิสัยทัศน์ (Vision) "เชิดชูภูมิปัญญาไทย ต่อยอดเศรษฐกิจใหม่ ก้าวไกลสู่สากล"

พันธกิจ (Mission) เรามุ่งมั่นสร้างสรรค์คุณค่าที่ยั่งยืนจากภูมิปัญญาไทย เพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชาติ และสุขภาพที่ดีของคนไทย

ปรัชญาการทำงาน (Working Philosophy) "สร้างสรรค์ คุณค่า ยั่งยืน" (Create - Value - Sustain)

ค่านิยม (Core Values) Commitment มุ่งมั่นสู่เป้าหมาย | Creativity สร้างสรรค์คุณค่าใหม่ | Collaboration สานพลังสู่ความสำเร็จ

6 มิติ ยุทธศาสตร์

ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก

เปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส

1. โครงการพระราชดำริฯ "น้ำพุร้อนสันกำแพง"
2. ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพเฉพาะทางด้านการนวดไทย
3. สร้างต้นแบบชุมชนดูแลสุขภาพตนเอง (Thai Wellness Community)
4. สร้างศักยภาพความเป็นผู้นำในเวทีโลก
5. ยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนสและแหล่งท่องเที่ยวฯ (Thai Wellness Destination)

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve

สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve

6. โครงการสนองแนวพระราชดำริฯ "ด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช"
7. พลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทยและส่งเสริมการใช้สมุนไพร
8. สร้างรากฐานวัตถุดิบ "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์" และ "THAI FARMA HUB"
9. "เวชสำอางสมุนไพร" สู่ New S-Curve
10. สร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ "นัญญ์ - พัฒน์"

การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ

สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม

11. สร้างกรอบกฎหมายและการบังคับใช้
12. พัฒนาระบบกำกับดูแลด้วยดิจิทัล
13. ยกระดับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์
14. ร่วมมือกับทุกภาคส่วนสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง
15. สื่อสารและเฝ้าระวังทางสังคม

การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต

บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นบริการหลักในระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

16. Thai Food Good Health
17. พัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพ (A-MED Drink)
18. คลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)
19. นวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)
20. ฟื้นฟูชีวิตใหม่ (ผู้ติดยา) New Life by DTAM

การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม

สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรม ข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย

21. สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัล "DTAM NEXT"
22. จัดตั้ง "ศูนย์ข้อมูลการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ"
23. ปฏิรูปการสื่อสารสู่ดิจิทัล "Media DTAM"
24. พัฒนานวัตกรรมด้านสิทธิประโยชน์
25. สร้างระบบนิเวศงานวิจัยและนวัตกรรม

ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

ปฏิรูปกรมฯ สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล และน่าทำงาน

26. ขับเคลื่อนองค์กรด้วยปัญญาประดิษฐ์
27. สร้างองค์กรน่าทำงานและ Talent Management
28. ยกระดับ Back Office ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
29. สร้างธรรมาภิบาลและการบริหารการเงิน (DTAM Good Governance)
30. องค์กรเรียนรู้ ก้าวสู่ผู้นำ (Learn2Lead)

จรรยาบรรณ (Code of Conduct)

ต่อประชาชน: บริการด้วยใจ โปร่งใส เป็นธรรม คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน

ต่อผู้ร่วมงาน: ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือเกื้อกูล

ต่อองค์กร: ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ และรักษาชื่อเสียงขององค์กร

ต่อตนเอง: พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีคุณธรรม และรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ

V4.27.01.69

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กองวิชาการและแผนงาน
กุมภาพันธ์ 2569

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่วนที่ 1 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (หลัก)

(1) เป้าหมาย สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

1.1 ช่วงวัยผู้สูงอายุ

2) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

2.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ

2.2 การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

2.3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

2.4 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

2.5 การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

3.1 การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(3)การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ทางวิชาการและงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อบูรณาการการให้บริการสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ เสริมสร้างให้ประชาชนรอบรู้ด้านสุขภาพที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยสู่การใช้ประโยชน์สูงสุด ถือเป็นหน้าที่ของรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมีประเด็นสุขภาพที่มุ่งเน้น ได้แก่ การดูแลสุขภาพประชาชนโดยเฉพาะในผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ผู้ป่วยในระยะประคับประคอง และผู้สูงอายุ ตลอดจนเป็นหน่วยงานสนับสนุนให้สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ได้ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับพื้นที่ได้เต็มศักยภาพ เกิดความต่อเนื่องของการจัดบริการด้านสุขภาพให้บริการประชาชนที่ผ่านการพัฒนาคุณภาพของการบริการสุขภาพในระดับปฐมภูมิ ผ่านการพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดบริการเพื่อให้แต่ละหน่วยบริการเลือกใช้ในการจัดบริการสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการที่ถ่ายโอนไปยังองค์การบริหารส่วงจังหวัดก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในระดับพื้นที่

2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)

(1) เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การเกษตรสร้างมูลค่า

1.1 เกษตรชีวภาพ

2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

2.1 อุตสาหกรรมชีวภาพ

2.2 อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

3.1 ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

3.2 ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

4.1 สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

4.2 เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ

5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

5.1 ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมีศักยภาพและส่งเสริมให้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านการนำภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ได้รวบรวม อนุรักษ์ไว้ มาส่งเสริม และสนับสนุนให้สามารถนำไปพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการใหม่ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีกระแส ในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระแสความนิยมการใช้ฟ้าทะลายโจร กัญชา กัญชง และสมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพ และการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในสังคมโลก รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ประกอบการสถานพยาบาล ผู้ประกอบการด้านสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้สามารถนำองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มรองรับบริการการแพทย์ครบวงจรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในประชาชนกลุ่มผู้รักสุขภาพ นักท่องเที่ยวและชาวต่างประเทศที่มีรายได้สูง

3) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (รอง)

(1) เป้าหมาย

1) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

2) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

1.1 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน จากภัยคุกคามและปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคง ได้แก่ การค้ามนุษย์ การแพร่ระบาดยาเสพติด เป็นต้น

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติใน 2 ส่วน ได้แก่ (1) การสร้างเกียรติภูมิอำนาจต่อรอง และหนุนเสริมให้นานาชาติยอมรับในระดับสากล ผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร และการนวดไทยเป็นรูปแบบที่ดีของการขับเคลื่อนการแพทย์ดั้งเดิมให้กับภูมิภาคอาเซียนและประเทศอื่น ๆ ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์จากการคุ้มครองและเฝ้าระวังภูมิปัญญาในเวทีระดับสากล รวมถึงสร้างความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลกและเครือข่ายในแต่ละประเทศ เพื่อพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งส่งผลให้ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ

(2) มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการใช้สมุนไพรที่ถูกปลดล็อกจากการเป็นยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ 2562 และ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2564 ให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างมีวิจารณญาณ ถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย เพื่อป้องกันอาการข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้อย่างไม่ถูกวัตถุประสงค์ ตลอดจนนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสนับสนุนการลดผลกระทบจากยาเสพติดต่อผู้เสพและสังคมอย่างเป็นรูปธรรมร่วมกับหน่วยบริการสาธารณสุขในระดับพื้นที่ โดยมุ่งหวังในการบรรลุเป้าหมายให้ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

4) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)

(1) เป้าหมาย สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

1.1 สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษาโดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

2) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

2.1 การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีศักยภาพเพื่อบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคของผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ เหมาะสมกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีความจำเพาะเฉพาะราย และครอบคลุมทุกพื้นที่ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการนำผลการศึกษาวิจัยและข้อมูลเชิงวิชาการที่เป็นประโยชน์เพื่อสนับสนุนบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เข้าสู่ชุดสิทธิประโยชน์ของระบบประกันสุขภาพของประเทศในทุกประเภท ตลอดจนสนับสนุนองค์ความรู้และวิชาการเพื่อคัดเลือกยาจากสมุนไพรที่มีความจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพ มีความปลอดภัย มีประสิทธิผล มีข้อบ่งใช้ชัดเจน และมีหลักประกันคุณภาพมาตรฐาน ให้เป็นรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ ในกลุ่มโรคและกลุ่มอาการที่มีความสำคัญในระบบสุขภาพ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ และมีส่วนช่วยให้เข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประชาชนในสถานบริการสาธารณสุขเป็นไปอย่างไร้รอยต่อร่วมกับการให้บริการการแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อให้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายให้เกิดการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติในสังคมไทย

5) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (รอง)

(1) เป้าหมาย ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

1.1 เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

มุ่งเน้นการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้กรอบการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย เพื่อเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Herbs in BCG) ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการคุ้มครองสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ผ่านการประกาศกำหนดประเภท ลักษณะ ชนิด และชื่อของสมุนไพรที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ หรืออาจจะสูญพันธุ์ ให้เป็นสมุนไพรควบคุม และมีการจัดทำแผน

จัดการเพื่อคุ้มครองสมุนไพร เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพรที่มีระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพหรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากการกระทำของมนุษย์ได้โดยง่ายในเขตพื้นที่ที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เพื่อให้

6) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

(1) เป้าหมาย

1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

2) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์

1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

1.1 การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค

1.2 ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

2.1 ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

2.2 ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

2.3 ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3) ภาครัฐมีความทันสมัย

3.1 องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

3.2 พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

4) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

4.1 ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

4.2 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

5) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

5.1 บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์ สุจริต

5.2 การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

6) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

6.1 ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

สนับสนุนให้กรมมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการทบทวน พัฒนา และปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมกับภารกิจอย่างทันสถานการณ์ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร และขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการฯ อย่างยืดหยุ่น สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติและสถานการณ์ปัจจุบันแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนการควบคุมภายในและ

การบริหารจัดการความเสี่ยงในการกำกับการบริหาร การจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ้มค่า ได้ผลตามเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุด การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการให้บริการตามภารกิจของกรมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะสูงควบคู่กับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมองค์กร พัฒนากระบวนการเพื่อตอบเสนองผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นต้นแบบที่ดีของระบบการบริหารราชการที่ดีในการขับเคลื่อนองค์กรคุณภาพ มีธรรมาภิบาล เกิดความโปร่งใส ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็วและรุนแรง (VUCA World)

1.2 แผนระดับที่ 2

1.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(1) ประเด็น (13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (หลัก)

(1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย 130001 คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ เสริมนำให้บรรลุตัวชี้วัดอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (อายุเฉลี่ย) เพื่อบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 72 ปี ภายในปี 2570 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข โดยการนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ทั้งในสาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน สาขาการใช้กัญชาทางการแพทย์ สาขาการพัฒนาระบบบริการการใช้ยาอย่างสมเหตุผล สาขาการดูแลระยะเปลี่ยนผ่านผู้ป่วยกึ่งเฉียบพลัน (Intermediate Care) และการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative Care) หรือสาขาอื่น ๆ ที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชน และรองรับสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผ่านการบูรณาการองค์ความรู้ วิชาการ วิจัยและนวัตกรรมและแนวทางการรักษาโรคที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันของหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับอย่างมีคุณภาพมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมประชาชนตลอดช่วงชีวิตควบคู่กับการมุ่งเน้นการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ผ่านการพัฒนาช่องทางการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง ผ่านภาคีเครือข่ายการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง อาทิ ครอบครัว บ้าน โรงเรียน ชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนเกิดการตระหนักรู้และเลือกใช้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในการดูแลสุขภาพของตนเองและชุมชนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามสถานการณ์
- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนคนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้นในขณะนี้ยังไม่สามารถระบุได้ว่าจะสามารถช่วยให้คนไทยมีอายุเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายเท่าใด อย่างไรก็ตามกิจกรรมที่ได้กล่าวถึงเพื่อมุ่งให้เกิดการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ นี้ จะสามารถส่งเสริมและตอบสนองผลกระทบเชิงสุขภาพเพื่อมุ่งลดอัตราป่วยและอัตราตายในกลุ่มโรค/กลุ่มอาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพ และมุ่งลดความแออัดและลดระยะเวลารอคอยในโรงพยาบาลขนาดใหญ่จากการมุ่งเน้นการขยายการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการในระดับปฐมภูมิ

(1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

- **แนวทางการพัฒนา**

1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะ รวมทั้งส่งเสริมความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพจิตของคนทุกกลุ่มวัยผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวกและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

2) พัฒนาภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วนต่าง ๆ โดยจะต้องมีองค์ความรู้ และความพร้อมที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ รวมถึงศักยภาพในการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะและสุขภาพจิตได้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การพึ่งตัวเอง และมีการกระจายอำนาจ การวางแผน การตัดสินใจ เพื่อให้ดำเนินการด้านสุขภาพต่าง ๆ ตอบสนองต่อความจำเป็นในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งการพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมทุกระดับ

3) การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการทุกระดับ เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะและสุขภาพจิตของประชาชน

4) กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามทั้งด้านสุขภาวะและสุขภาพจิตของประชาชน โดยผลักดันการสร้างเสริมสุขภาวะในทุกนโยบายที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย 130101 ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไปวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในพัฒนานโยบายเชิงป้องกันกับปัจจัยเสี่ยงใหม่ ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และมีภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการปรับใช้ในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เหมาะสม รวมถึงมีกระบวนการสังเคราะห์ถ่ายทอด สื่อสาร สร้างความรอบรู้ที่ถูกต้องผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น บุคลากรด้านสาธารณสุขที่จะต้องมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาวะเพื่อส่งต่อให้กับประชาชน มีเครื่องมือและกลไกการทำงานจากการพัฒนาเทคโนโลยีการเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพที่ถูกต้องและเพิ่มการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีความน่าเชื่อถือที่ผ่านการปรับ Rebranding และเพิ่ม Social Marketing เพื่อพัฒนาให้มาตรการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดกระแสกลุ่มผู้รักสุขภาพและสนใจการนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมาใช้ในการดูแลสุขภาพมีแนวโน้มสูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถตระหนักถึงการมีสุขภาวะที่ดีและมีศักยภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องภายใต้หลักฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการรับรู้ เข้าใจ และนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้อย่างไม่ถูกต้องและเหมาะสม โดยการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาวะของประชากรในภาพรวมเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้นในภาพรวมของประเทศ

- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุตัวชี้วัดของอัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชากร โดยมุ่งให้บรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 70 คะแนนภายในปี 2570 โดยบูรณาการร่วมกับกรมอนามัยในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้นตามบริบทที่กรมเกี่ยวข้อง เช่น การเข้าถึงข้อมูลและการค้นหาข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเข้าใจฉลากของผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเข้าใจข้อบ่งชี้ของบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ความรู้ของบุคลากรทางการแพทย์และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่จะช่วยในการตอบข้อซักถามข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับพื้นที่ และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สมุนไพรว่ามีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยหรือไม่ ตลอดจนทราบแหล่งร้องเรียนเมื่อพบปัญหาจากการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วย

(1.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

● แนวทางการพัฒนา **สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน** รวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการด้านสุขภาพ เพื่อการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ ในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด โดยพัฒนาแนวทางและศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขและหน่วยงานระดับท้องถิ่นและชุมชน ตลอดจนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะในชุมชนและระหว่างชุมชนอื่น ๆ

● เป้าหมายของแผนย่อย 130201 จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาต้นแบบชุมชนสุขภาพดี ภายใต้ตัวชี้วัดตำบลที่ผ่านเกณฑ์ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต “ชุมชนสร้างสุข” ต่อจำนวนตำบลทั่วประเทศ โดยนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้าน และสมุนไพรมาประยุกต์ใช้ในชุมชน ผ่านกลไกจัดการสุขภาพ โรงเรียน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ชมรมต่าง ๆ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้สามารถเสริมสร้างสุขภาวะ เป็นที่พึ่งของชุมชน สามารถลดรายจ่ายด้านสุขภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมนำให้จำนวนชุมชนสุขภาพดีในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

● Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งที่ตอบสนองตัวชี้วัดให้ตำบลที่ผ่านเกณฑ์ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต “ชุมชนสร้างสุข” ต่อจำนวนตำบลทั่วประเทศอย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง ภายในปี 2568 ผ่านการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการสร้างความเข้มแข็งของแต่ละชุมชนในการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ

(1.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

● **แนวทางการพัฒนา**

1) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้งปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ

2) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิตให้มีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง โดยจัดทำแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกันทั้งภาครัฐและผู้ใช้บริการตามฐานะที่คำนึงถึงความเป็นธรรมและการเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็นของกลุ่มผู้มีรายได้น้อย โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ทางการคลังของประเทศ รวมทั้งบูรณาการระบบข้อมูลสารสนเทศของแต่ละระบบหลักประกันสุขภาพให้เกิดความเป็นเอกภาพทั้งเรื่องสิทธิประโยชน์ การใช้บริการ งบประมาณการเบิกจ่าย และการติดตามประเมินผล

3) นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ

● เป้าหมายของแผนย่อย 130301 มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้เป็นส่วนของของระบบบริการสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ ผ่านการดำเนินการทั้งในมิติการพัฒนาวิชาการ การพัฒนามาตรฐานการบริการและการต่อยอดการจัดบริการเพื่อบูรณาการเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ในหลากหลายสาขา และให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประเทศและเป็นกลุ่มโรค/อาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพ

นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการติดตั้งและขยายผลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการปฐมภูมิทั้งในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดบริการและการเข้าถึงบริการสุขภาพเบื้องต้นของประชาชนที่บูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยมุ่งหวังว่าการดำเนินงานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลุตัวชี้วัดของประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพ ไม่เกินอันดับที่ 20 ของโลกภายในปี 2570

- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้อันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพในระดับโลกมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การจัดอันดับของ Bloomberg จะพิจารณาจากความคุ้มค่าต่อการเสียค่าบริการทางสาธารณสุข พบว่าภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีผลการศึกษาและงานวิจัยรองรับ และมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประเทศจะช่วยให้ประเทศไทยพึ่งพาการใช้สมุนไพรในประเทศเพิ่มขึ้น และช่วยลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศเฉลี่ยอย่างน้อยปีละ 1,500 ล้านบาท (ข้อมูลจาก Health Data Center) ซึ่งก่อให้เกิดการลดต้นทุนด้านการดูแลสุขภาพในกลุ่มโรค/อาการที่การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีศักยภาพและสามารถบูรณาการการรักษาร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ

(1.5) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

- **แนวทางการพัฒนา**

1) ส่งเสริมระบบการจัดบริการสาธารณสุขทั้งในระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงไปยังส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนารูปแบบและคุณภาพการบริการปฐมภูมิและเพิ่มขีดความสามารถของระบบและบุคลากร รวมทั้ง จัดให้มีกลไกช่วยเหลือและสนับสนุนสวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการจากสถานพยาบาลของรัฐในพื้นที่มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน อาทิ ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปสถานพยาบาล รวมทั้งจัดให้มีบริการด้านสุขภาพเชิงรุกทั้งในด้านการให้คำปรึกษา การควบคุมและป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาเรื้อรังต่อสุขภาพ และการส่งเสริมด้านสุขอนามัย

2) พัฒนากำลังคนและบุคลากรด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ สร้างและพัฒนากลไกการบริหารจัดการระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายด้านสุขภาพ รวมทั้งสร้างการตระหนักรู้ให้กับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของตนเองและวิธีการแก้ไขปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน

- เป้าหมายของแผนย่อย 130401 การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ เป็นหน่วยงานหลักในการมุ่งเน้นพัฒนางานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในมิติการพัฒนาวิชาการ การพัฒนามาตรฐานการบริการ และการต่อยอดการจัดบริการเพื่อบูรณาการเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับการพัฒนาบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการ และโรคภัยไข้เจ็บอื่นที่เป็นปัญหาสุขภาพในระดับประเทศโดยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีศักยภาพ เพื่อลดภาระและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการให้บริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน และร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมให้การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพที่มีการบูรณาการการแพทย์แผนไทยในระบบบริการสุขภาพมีอันดับที่ดีขึ้น (1 ใน 25)
- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถส่งต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนให้กลุ่มคนเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าที่ตกมิติด้านสุขภาพ ได้รับการดูแล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ผ่านการบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีชุดสิทธิประโยชน์ของหลักประกันสุขภาพแห่งชาติรองรับในยาสมุนไพรหรือหัตถการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่เป็นผลการศึกษาใชเชิงประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไป ให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการอย่างน้อยร้อยละ 20 ของจำนวนครั้งการให้บริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทั่วประเทศ

(2) ประเด็น (01) ความมั่นคง (รอง)

(2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 010002 ประชาชนอยู่ดี กินดีและมีความสุขดีขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีกลวิธีในการนำพืชสมุนไพรที่เคยเป็นยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือยังเป็นยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายที่มีศักยภาพและประโยชน์ทางการแพทย์ ไปใช้เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี ผ่านกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัยลดปัญหาการนำพืชสมุนไพรดังกล่าวไปใช้อย่างไม่พึงประสงค์ ตลอดจนนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm reduction) เพื่อดูแลสุขภาพผู้ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของผู้ป่วยทั้งหมด ซึ่งร่วมลดปัญหาสังคมให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น และจะส่งผลสนับสนุนให้ดัชนีวัดความสุขโลก ไม่เกินอันดับที่ 30 ภายในปี 2570 ต่อไป

(2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อความมั่นคง

- **แนวทางการพัฒนา**

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ

(5) การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยมและองค์ความรู้ที่เหมาะสมอันจะส่งผลกระทบต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่

(7) การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

- เป้าหมายของแผนย่อย 010201 ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีกลวิธีในการนำพืชสมุนไพรที่เคยเป็นยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือยังเป็นยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายที่มีศักยภาพและประโยชน์ทางการแพทย์ ไปใช้เพื่อดูแลสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาวะที่ดี ผ่านกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัยลดปัญหาการนำพืชสมุนไพรดังกล่าวไปใช้อย่างไม่พึงประสงค์ ตลอดจนนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm reduction) เพื่อดูแลสุขภาพผู้ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของผู้ป่วยทั้งหมด คิดเป็น 1,793 คน จากผู้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการรวบรวมในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ทั้งสิ้น 179,381 คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Health Data Center) ซึ่งร่วมลดปัญหาสังคมให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น
- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีส่วนสนับสนุนให้ดัชนีความปลอดภัยจากภัยคุกคามให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้นทางอ้อม ภายใต้องค์ประกอบของระบบรักษาความปลอดภัยคำนึงถึงปัจจัยทางอาญาที่ร้ายแรง อาทิ การก่ออาชญากรรมและการฆาตกรรม และการรับรู้ถึงความไว้วางใจของประชาชนในการรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ผ่านการนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาบูรณาการเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm reduction) เพื่อดูแลสุขภาพผู้ที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของผู้ป่วยทั้งหมด คิดเป็น 1,793 คน จากผู้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติด

ยาเสพติดที่ผ่านการรวบรวมในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ทั้งสิ้น 179,381 คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Health Data Center) ซึ่งร่วมลดปัญหาสังคมให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

(3) ประเด็น (02) การต่างประเทศ (รอง)

(3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายที่ 020001 การต่างประเทศไทยมีเอกภาพทำให้ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากลและมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ สนับสนุนการนำศักยภาพและความโดดเด่นของการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในประเทศ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับภูมิภาคอื่น ในการนำการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศนั้น ๆ บูรณาการการให้บริการสุขภาพร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดคะแนนการต่างประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายในปี 2570 ในมิติของการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันะกรณีระหว่างประเทศ และการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก เพื่อสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศและสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์สินค้าไทย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนาและทางวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศ

(3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

● **แนวทางการพัฒนา**

1) เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศตามกฎระเบียบ พันธกรณีระหว่างประเทศ และมาตรฐานสากล

2) ผลักดันให้มีการจัดทำ ปรับปรุง และบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยและมีความเป็นมาตรฐานสากล และจัดทำความตกลงกับต่างประเทศให้รองรับพัฒนาการใหม่ ๆ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของชาติ และมุ่งอนุวัตพันธกรณีระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิผล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์สากลที่สำคัญหรือที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

● เป้าหมายของแผนย่อย 020301 ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาและจัดเตรียมข้อมูลเชิงวิชาการและองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมท่าทีของประเทศไทยต่อประเด็นต่าง ๆ การประชุมความร่วมมือระหว่างประเทศของผู้บริหารระดับสูงกระทรวงสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงยกระดับมาตรฐานการให้บริการและผลิตภัณฑ์ให้เทียบเท่าในระดับสากล ตลอดจนมีกระบวนการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยกับต่างประเทศที่ดูแลด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับต่างประเทศต่างในเชิงนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ ในกรอบความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง

● Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศของประเทศไทยมีส่วนสนับสนุนให้สนธิสัญญา อนุสัญญา พิธีสาร กฎบัตร และความตกลงที่ประเทศไทยให้สัตยาบันสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดสูงสุดทั้งต่อประเทศไทยและนานาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) สหภาพนานาชาติเพื่อคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (International Union for the Protection of New Varieties of Plants) มาตรฐานการแพทย์แผนจีนในระดับสากล (ISO/TC 249) และการดำเนินงานตามกรอบขององค์การอนามัยโลก (WHO)

(3.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

● **แนวทางการพัฒนา**

1) ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมไปถึงองค์ความรู้และงานสร้างสรรค์ของไทย เพื่อมุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ และสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์ประเทศไทยและเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ

2) ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการ ของไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทยโดยชี้แจงข้อเท็จจริงและใช้แนวทางชี้แจงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

3) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย 020401 ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้นจากการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผ่านการดำเนินการภายในประเทศโดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความนิยมไทยในต่างประเทศ และบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ดำเนินการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศร่วมกับประเทศสมาชิกในอาเซียนเพื่อผลักดันให้การแพทย์ดั้งเดิมเป็น Health priority ในแผนปฏิบัติการด้านสุขภาพของอาเซียน พัฒนาบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ผ่านการประชุมวิชาการระหว่างประเทศ เพื่อนำเสนอแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการแพทย์ดั้งเดิมในแต่ละประเทศ สร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยผ่านการเผยแพร่มาตรฐานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับหน่วยงานระดับนานาชาติที่เกี่ยวข้อง และผลักดันองค์ความรู้ที่มีศักยภาพเพื่อให้เกิดการยอมรับระหว่างประเทศหรือขึ้นทะเบียนมรดกโลก การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และบทบาทของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในเวทีต่างประเทศ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของคนไทยในต่างประเทศที่มีศักยภาพด้านนวดไทยผ่านการฝึกอบรมและรับรองสถานฝึกอบรมด้านนวดไทยในต่างประเทศผ่านหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

- Contribution ต่อเป้าหมาย การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีส่วนในการพัฒนาบทบาทด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างประเทศให้เกิด หรือผลลัพธ์การประชุมระดับผู้นำในกรอบพหุภาคีที่ริเริ่มจากประเทศไทยในส่วนของความร่วมมือระดับพหุภาคี ได้แก่ (1) ASEAN ผ่าน ASEAN Health Cluster 3, ASEAN-China และ ASEAN-India (2) LMC (Lancang-Mekong Cooperation) (3) APEC (4) BIMSTEC และ (5) MGC (Mekong-Ganga Cooperation) และความร่วมมือระดับทวิภาคี ได้แก่ ประเทศจีน อินเดีย ภูฏาน และเมียนมา

(4) ประเด็น (03) การเกษตร (รอง)

(4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 030001 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการพัฒนาสมุนไพรไทยเพื่อเศรษฐกิจครบวงจร โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกสมุนไพรเพิ่มมากขึ้น ภายใต้วิธีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) หรือออแกนิกส์ รองรับการบริโภคและบริการสุขภาพที่จำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี

(4.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรชีวภาพ

- **แนวทางการพัฒนา**

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวเนื่องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัชผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

4. ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

- เป้าหมายของแผนย่อย 030301 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากสมุนไพรไทยผ่านการสร้างคุณค่าตลอดทั้งห่วงโซ่ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ตั้งแต่การส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพร การสนับสนุนวิชาการรองรับการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาดที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจของคุณประโยชน์ของสมุนไพรไทย รองรับกลุ่มผู้บริโภคและบริการที่เกี่ยวข้องด้านสมุนไพรตามความต้องการของตลาดโดยเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอางและผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง สนองความต้องการการดูแลสุขภาพประชาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่สนใจในการดูแลสุขภาพจากสมุนไพร และฐานข้อมูลเกษตรชีวภาพที่มุ่งเน้นการปลูกและพัฒนาวัตถุดิบผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพสูงและเพียงพอต่อความต้องการของตลาด นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของอัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพขยายตัว ร้อยละ 15
- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีบทบาทเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อบรรลุตัวชี้วัดให้ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า 90,000 ล้านบาท) และความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20 ภายในปี 2570 ซึ่งส่งผลสนับสนุนต่ออัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ภายในปี 2570

(5) ประเด็น (04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (รอง)

(5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 040001 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการดำเนินการ 2 ประเด็นสำคัญ คือ 1) การนำสมุนไพรที่มีศักยภาพมาพัฒนาให้เป็นสารสกัด เวชสำอาง หรือนวัตกรรมอาหารชีวภาพ โดยการศึกษา วิจัย และพัฒนาต้นแบบมาตรฐานและผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเพื่อต่อยอดสู่การส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ

และ 2) การนำบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่การยกระดับคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการให้มีศักยภาพรองรับการให้บริการกลุ่มประชาชนผู้มีรายได้ดีและกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อบูรณาการการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการสุขภาพกับ นโยบาย Medical Hub เพื่อสนับสนุนผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สาขาอุตสาหกรรม ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 4.8 และอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สาขาบริการ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.3

(5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ อุตสาหกรรมชีวภาพ

- **แนวทางการพัฒนา**

สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจฐานชีวภาพ เช่น ชีวเคมีภัณฑ์ วัสดุชีวภาพ ชีวเภสัชภัณฑ์ เวชสำอาง นวัตกรรมอาหารชีวภาพ สารสกัดสมุนไพร เชื้อเพลิงชีวภาพ และพลังงานชีวภาพ เป็นต้น และสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพอุบัติใหม่ทั้งระบบอย่างครบวงจร

- เป้าหมายของแผนย่อย 040101 อุตสาหกรรมชีวภาพมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักในการศึกษา วิจัย และพัฒนามาตรฐานสารสกัด และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อให้เกิดการสร้างผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมชีวภาพรูปแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการในตลาดสุขภาพ โดยเฉพาะเวชสำอาง และนวัตกรรมอาหารชีวภาพ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการดูแลสุขภาพของผู้บริโภคที่ให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถนำนวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อนำไปใช้ในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร จะมีส่วนช่วยผลักดันให้อุตสาหกรรมชีวภาพในภาพรวมของประเทศให้บรรลุเป้าหมายและมีการขยายตัวร้อยละ 5
- Contribution ต่อเป้าหมาย นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากสารสกัดสมุนไพรที่ผ่านการพัฒนาองค์ความรู้ สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจผ่านการส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ ๆ ที่ตอบสนองความต้องการและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้น โดยคาดหวังว่าการดำเนินการดังกล่าวจะไปสนับสนุนให้ขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัว (90,000 ล้านบาท) ภายในปี พ.ศ. 2570

(5.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

- **แนวทางการพัฒนา**

1) พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์แบบบูรณาการควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ในห่วงโซ่มูลค่า เช่น อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์และอุตสาหกรรมชีวภาพ เป็นต้น

2) ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านสุขภาพ เช่น การแพทย์ทางไกลและการแพทย์แม่นยำปัญญาประดิษฐ์ เทคโนโลยีชีวภาพด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ยา และชีววัตถุ เป็นต้น ตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติของการให้บริการด้านสุขภาพ

3) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัย มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มสูงโดยส่งเสริมการนำผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัยมาใช้ในประเทศ เพื่อสร้างอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ที่สามารถรองรับความต้องการในประเทศและต่างประเทศ และพร้อมมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์

4) ผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านสุขภาพในทุกระดับ ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ทั้งแผนปัจจุบันและแผนไทยให้มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี มีทักษะความชำนาญและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

5) ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ยกระดับการแพทย์และบริการสุขภาพแผนไทย สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์

ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทยให้กับผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ในราคาที่เป็นธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น

6) ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ เช่น การตรวจสุขภาพ ทันตกรรม เป็นต้น ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทยควบคู่ไปกับการสร้างระบบเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว

- เป้าหมายของแผนย่อย 040201 อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานและวิชาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่บูรณาการกับการรักษาร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และการนำเทคโนโลยีโทรเวชกรรม (Telemedicine) เข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพในสถานพยาบาลภาคเอกชน มุ่งเน้นการนำศักยภาพของกัญชาทางการแพทย์ สมุนไพร นวดไทย และบริการสุขภาพอื่น ๆ ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีศักยภาพ เพื่อดึงดูดกลุ่มประชาชนที่มีรายได้ดีและนักท่องเที่ยวที่ต้องการรับการดูแลสุขภาพที่ประเทศ เพื่อเสริมนำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย (Medical Hub) ซึ่งจะช่วยให้อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินของกรมเพื่อให้เกิดการขยายตัวของมูลค่าการบริการการแพทย์ในส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน คือ (1) การพัฒนาตำรามาตรฐานตำรับยาการแพทย์แผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia) เพื่อส่งมอบให้ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยเฉพาะยาจากสมุนไพร มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับต่อบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนในสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชนหรือร้านขายยา และ (2) การพัฒนาต้นแบบการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อส่งมอบให้กับผู้ประกอบการสถานพยาบาลให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร ซึ่งสามารถตอบสนองต่อการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้อัตราการขยายตัวของมูลค่าการบริการการแพทย์ในภาพรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ต่อไป

(6) ประเด็น (05) การท่องเที่ยว (รอง)

(6.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 050001 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ นำจุดแข็งของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่มีเฉพาะในประเทศไทย เป็นมาตรการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยสนับสนุนองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนารูปแบบการจัดบริการแบบองค์รวม (Holistic Medicine) และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย ถ่ายทอดไปยังสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานพยาบาลภาคเอกชน ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก รวมถึงการนำจุดเด่นของการนวดไทย กัญชา และสมุนไพรที่มีศักยภาพในท้องถิ่นเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้กับประเทศ ส่งผลช่วยให้การบรรลุเป้าหมายของสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25

(6.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

- **แนวทางการพัฒนา**

1. สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถานเมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่ม

น้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

2. พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และการออกแบบ การสร้างนวัตกรรม การส่งเสริมการลงทุน การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจการท่องเที่ยว การสื่อสารและการคมนาคม การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การส่งเสริมการตลาด และการสร้างเรื่องราวเพื่อบอกเล่านักท่องเที่ยว เป็นต้น

3. เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว ทั้งด้านการออกแบบ การวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยี การบริหารจัดการธุรกิจและการตลาด เพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว

4. ส่งเสริมการจดทะเบียน การคุ้มครอง การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค ได้แก่ แหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย มรดกทางวัฒนธรรม กิจกรรมและสินค้าของชุมชน อาหารไทย และการแพทย์แผนไทย

5. ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวในลักษณะของอำนาจอ่อน โดยการนำเสนอเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก ผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัดต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาตราสินค้าและการสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเป้าหมาย

- เป้าหมายของแผนย่อย

  050101 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

  050103 ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนนำภูมิปัญญาจากตำรับตำราการแพทย์แผนไทยที่ผ่านการปริวรรตและถ่ายถอด หรือองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้านและผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ ให้สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ โดยการต่อยอดภูมิปัญญาดังกล่าวให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะ การพัฒนาเรื่องเล่าเพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนให้เห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อช่วยกันป้องกันการฉกฉวยทรัพยากรทางภูมิปัญญาของประเทศ และการต่อยอดภูมิปัญญาอาหารไทยที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพจากส่วนประกอบของสมุนไพร ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมในภาพรวมของประเทศเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12 และอัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการขับเคลื่อนอาหารไทย และแพทย์แผนไทยในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้ 2 ช่องทาง ผ่านการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศซึ่งวัดจากขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี 2570 และผ่านการให้จัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมสู่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

(6.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย

- **แนวทางการพัฒนา**

1. ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย

2. สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น

3. พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยการวิจัย พัฒนานวัตกรรมต่อยอดให้เกิดสินค้าใหม่และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์การแพทย์แผนไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย

  050301 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น

  050302 อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาวิชาการ และพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยครอบคลุมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สถานพยาบาลภาคเอกชน ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก เพื่อให้นักท่องเที่ยวดังกล่าวมีสุขภาวะดีขึ้นอย่างเป็นองค์รวม (Holistic Medicine) ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร โดยมุ่งเน้นการสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่จากองค์ความรู้ควบคู่กับการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐานรองรับการท่องเที่ยวและเป็นอัตลักษณ์ ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวสนใจที่จะเข้ารับการบริการและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยโดย Global Wellness Institute ดีขึ้นอันดับที่ 12

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยผ่านการพัฒนาสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเพื่อยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนส การยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการพัฒนาชุมชนสุขภาพดี (Wellness Community) รองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีส่วนสนับสนุนทางอ้อมในการสร้างรายได้และปรับอันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยให้สูงขึ้น เพื่อให้หน่วยงานระดับกลางทางและระดับปลายทางได้นำไปขยายผลทางการตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศต่อไป และจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างรายได้ 2 ช่องทาง ผ่านการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศซึ่งวัดจากขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี 2570

(7) ประเด็น (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (รอง)

(7.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 080001 ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ สนับสนุนการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตาม พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 โดยสนับสนุนการประกอบกิจการตามความพร้อมและความต้องการของผู้ประกอบการ โดยมุ่งเน้นผู้ประกอบการในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในหลายด้าน ทั้งในด้านการส่งเสริมการเพาะปลูก การเพาะเลี้ยง การส่งเสริมคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด การส่งเสริมการรวมตัวหรือความร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการกับภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น การลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม การให้คำปรึกษาในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน หรือการเตรียมเอกสารทางวิชาการ เกี่ยวกับการผลิตหรือการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การขอรับการประเมินรับรองมาตรฐาน การขอขึ้นทะเบียนตำรับการแจ้งรายละเอียด หรือการจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะผลิต โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบการให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และการจัดให้มีเอกสารคำแนะนำ คู่มือหนังสือวิชาการหรือเอกสารอื่น ๆ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถเพิ่มสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

(7.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

● **แนวทางการพัฒนา**

1) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ สถิติ ผลการวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินทางปัญญา การตลาดและนวัตกรรม ให้สามารถดำเนินการประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน ซึ่งรวมถึงการประมวลผลบนกลุ่มเมฆ ให้เป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ที่เป็นปัจจุบัน บูรณาการ และต่อเนื่องให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการชุมชน และเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จาเป็นต่อการวางแผนธุรกิจ ตลอดจนต่อยอดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าและบริการของวิสาหกิจประเภทต่าง ๆ

2) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน โดยพัฒนาระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่แบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างเกื้อหนุนกันระหว่างผู้ประกอบการที่มีขนาดและศักยภาพต่างกัน โดยมีระบบจูงใจให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาร่วมกัน การเรียนรู้และให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการทั้งในระดับส่วนกลางและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการ การผลิต และพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีชั้นสูงให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

3) สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ทำงานร่วม ทั้งในเชิงกายภาพและจากการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการทุกระดับ เพื่อลดต้นทุนของธุรกิจ และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ ทักษะและนวัตกรรมที่สะดวก รวดเร็ว และทันสมัย ทั้งยังเป็นการเชื่อมต่อธุรกิจระหว่างกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงธุรกิจขนาดใหญ่กับธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม หรือธุรกิจตั้งต้นใหม่

● เป้าหมายของแผนย่อย 080401 อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักภายใต้ พ.ร.บ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ผ่านการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มมากขึ้น เหมาะสมกับสถานการณ์ความต้องการและการบริโภคทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและ

สนับสนุนผู้ประกอบการร่วมกันอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งส่งผลต่อการสนับสนุนอันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบาย อันดับที่ 15

● Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะมีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยการดำเนินงานของกรมจะเป็นการสนับสนุนในเชิงวิชาการ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ และการจับคู่ธุรกิจ ซึ่งจะสนับสนุนให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

(8) ประเด็น เขตเศรษฐกิจพิเศษ (รอง)

(8.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายที่ 090001 การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) ซึ่งถือเป็น 1 ใน 5 ของของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-curve) ที่จะช่วยต่อยอดในการรักษาพยาบาลและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานอยู่เดิม ซึ่งการส่งเสริมการวิจัยยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการให้บริการสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรูปแบบใหม่ ๆ ที่ผ่านการพัฒนาด้วยวิธีการที่ทันสมัย และก่อให้เกิดสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เกิดการลงทุนและการให้บริการต้นแบบที่มุ่งเน้นและรองรับนักลงทุนและผู้มีกำลังซื้อสูงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยให้การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

(8.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

● แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รวมทั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงให้สามารถสร้างเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง และเกิดการสะสมทุนทางเทคโนโลยี ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม

2. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเชิงนิเวศและอนุรักษ์เชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเส้นทาง กิจกรรมท่องเที่ยว จัดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ จัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สำหรับทำวิจัยต่อยอดเพื่อขยายผลงานวิจัยไปสู่เชิงพาณิชย์ และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการ รวมทั้งจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน และฝึกอบรม ต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นแหล่งสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบของภูมิภาคอาเซียน

● เป้าหมายของแผนย่อย 090101 การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสมุนไพรไทยอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า ควบคู่กับการพัฒนากำลังคนด้านสมุนไพรไทยให้มีศักยภาพในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่มีความพร้อมและศักยภาพ เพื่อให้เกิดงานวิจัยและนวัตกรรมที่จะเสริมนำให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล อันนำไปสู่การสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นทั้งในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และ

ประชาชนทุกระดับ โดยอาศัยโอกาสของพื้นที่ระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอื่นทั่วประเทศ ให้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรครบห่วงโซ่คุณค่า โดยเชื่อมโยงตั้งแต่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หมอพื้นบ้าน จนถึงผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับ SMEs และระดับใหญ่ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่สามารถตอบสนองปัญหาสุขภาพของสังคมโลกที่กำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีอัตราการเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มสูงขึ้น โรคอันเนื่องมาจากความเครียดและการทำงาน และกระแสการดูแลสุขภาพที่เพิ่มขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งจะทำให้สมุนไพรไทยที่ผ่านการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย ลดต้นทุนการรักษาพยาบาลในประเทศ และสร้างความมั่นคงของระบบสาธารณสุขไทย พร้อมทั้งสามารถเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์และบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมและดูแลสุขภาพและร่างกายผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะมีผลให้สมุนไพรไทยสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมมีส่วนสนับสนุนวิชาการเพื่อส่งมอบให้กับผู้ประกอบการด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6.3

(9) ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (รอง)

(9.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 110001 คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีการสนับสนุนวิชาการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคและพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพเพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุยังสามารถสร้างคุณค่าให้กับตนเอง ครอบครัว และสังคมต่อไปได้ โดยมุ่งหวังว่ากรมจะเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับดัชนีการพัฒนามนุษย์ให้สูงขึ้นไม่น้อยกว่า 0.82 ภายในปี 2570

(9.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

- แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลไกดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ ทั้งระบบขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่ พื้นที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุและทุกกลุ่มในสังคม รวมทั้งส่งเสริมความรู้และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีกลไกคุ้มครองและช่วยเหลือกลุ่มผู้สูงอายุ เมื่อเกิดปัญหาได้อย่างทันท่วงที

- เป้าหมายของแผนย่อย 110501 ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนให้ผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดีร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในมิติการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มผู้สูงอายุพฤฒพลัง (Active Aging) ผ่านการพัฒนาเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้สามารถนำองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพ ซึ่งมีต้นทุนต่ำ สามารถเข้าถึงได้ง่ายในผู้สูงอายุในทุกระดับของสังคม จึงมีส่วนสนับสนุนให้ค่าใช้จ่าย

ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่ลดลง และจะส่งผลต่อเนื่องให้ดัชนีความยากจนหลายมิติของกลุ่มผู้สูงอายุลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปีในภาพรวมประเทศต่อไป

(10) ประเด็น (15) พลังสังคม (รอง)

(10.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 150001 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมรองรับการดูแลผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระดับชุมชน ที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพที่สอดรับกับปัญหาและความจำเป็นด้านสุขภาพได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคมไทยต่อไป สามารถส่งผลกระทบต่อมิติด้านโอกาสของดัชนีความก้าวหน้าของคนในมิติการมีส่วนร่วม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

(10.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

- **แนวทางการพัฒนา**

1) เร่งส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุ เพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพโดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคตได้มีการเตรียมการให้พร้อมทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมและเป็นผู้สูงอายุที่มีกาลัง มีแรง มีความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้

2) เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการนำความรู้ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม สนับสนุนการรวมกลุ่ม/ชมรมของผู้สูงอายุ ให้มีบทบาทและความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือ/พัฒนาชุมชนและสังคม ที่สอดคล้องและเป็นไปตามความสามารถ ความชอบ และความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายที่แข็งแรงสุขภาพจิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีศักดิ์ศรี และมีความสุขในการดำเนินชีวิตในสังคม และสามารถคงไว้ซึ่งศักยภาพและบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม เป็นอีกหนึ่งแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้เช่นเดียวกับช่วงวัยอื่น ๆ

3) ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีแก่ผู้สูงอายุ ผลักดันและสนับสนุนให้มีระบบบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพกายและจิตของผู้สูงอายุ ทั้งการป้องกันและการรักษาโรคที่ถูกต้องและเหมาะสม การสร้างต้นแบบระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรมที่มีส่วนร่วมของคนในชุมชน และขยายต้นแบบไปทุกชุมชน ส่งเสริมการออกกาลังกายและกิจกรรมทางสังคม และเพิ่มหน่วยแพทย์พยาบาลเคลื่อนที่และสนับสนุนบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแบบให้เปล่ารวมทั้ง สนับสนุนให้มีมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ด้วยการออกกฎหมาย/ระเบียบ/กฎเกณฑ์ และสร้างระบบ/กลไก/บริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ภาครัฐดูแลและส่งเสริมให้เอกชนดาเนินการธุรกิจ/จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุและที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานในทุกระดับ และการสร้างนวัตกรรมขึ้นมารองรับการดูแลและดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุตามความเหมาะสมและเข้าถึงง่าย

- เป้าหมายของแผนย่อย

150201 ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

150202 ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการนำองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมรองรับการดูแลผู้สูงอายุร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระดับชุมชน ที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพที่สอดรับกับปัญหาและความจำเป็นด้านสุขภาพได้อย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณค่า มีงานทำ และยังสามารถเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนา

ประเทศตามความเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้สัดส่วนผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 15 ภายในปี 2580

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในมิติการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในกลุ่มผู้สูงอายุพฤฒพลัง (Active Aging) ผ่านการพัฒนาเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ให้สามารถนำองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพ ซึ่งมีต้นทุนต่ำ สามารถเข้าถึงได้ง่ายในผู้สูงอายุในทุกระดับของสังคม โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะสามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนไม่น้อยกว่า 100,000 คน ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ซึ่งจะสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของสัดส่วนผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าได้รับการดูแล ต่อผู้สูงอายุเป้าหมายในระบบทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ในภาพรวมประเทศได้

(11) ประเด็น (17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (รอง)

(11.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 170001 คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มีส่วนสนับสนุนองค์ความรู้และวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีประสิทธิผลและปลอดภัย เพื่อนำไปสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ในการรับบริการสุขภาพที่เหมาะสมร่วมกับบริการสุขภาพทางการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐหรือสถานพยาบาลภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการได้อย่างทั่วถึง ปลอดภัย โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้ดัชนีความยากจนหลากหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี ภายในปี 2570
- **แนวทางการพัฒนา**

ขยายฐานความคุ้มครองทางสังคม โดยกำหนดระดับมาตรฐานขั้นต่ำของสวัสดิการแต่ละประเภทแต่ละกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนทุกช่วงวัยต้องเจอสภาวะความยากจนกรณีประสบเหตุการณ์ที่ทาให้ต้องสูญเสียรายได้ เพื่อเป็นหลักประกันในการดาเนินชีวิตทางสังคมได้ โดยการจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ ให้สามารถคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน บริการสังคม การประกันสังคม การช่วยเหลือทางสังคม การคุ้มครองอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งครอบคลุมถึงการจัดโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม สาหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ ในประเทศไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย 170101 คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์แก่ประชาชนด้านบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและการผลักดันยาสมุนไพรที่มีประสิทธิผลและความปลอดภัยเข้าสู่หลักประกันสุขภาพแห่งชาติและบัญชียาหลักแห่งชาติ เพื่อให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการดูแลสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการของรัฐในทุกเพศและทุกวัย
- Contribution ต่อเป้าหมาย การพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หรือการผลักดันรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติให้มากขึ้น จะเป็นโอกาสให้ประชาชนทุกคน โดยเฉพาะประชาชนที่มีรายได้น้อยสามารถได้รับการดูแลสุขภาพได้ง่ายมากขึ้น โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งจะไปช่วยสนับสนุนให้เกิดสัดส่วนของประชากรกลุ่มเปราะบางที่ได้รับการยกระดับ

ตาม 3 ขั้นตอนของการพัฒนาต่อกลุ่มเปราะบางในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้าทั้งหมด (อยู่รอด : พอเพียง : ยั่งยืน) มีสัดส่วนและแนวโน้มที่ดีขึ้น

(12) ประเด็น (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (รอง)

(12.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 180001 สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างครบห่วงโซ่คุณค่าในการพัฒนาสมุนไพรภายใต้กรอบการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีของประเทศไทยเพื่อเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Herbs in BCG) ที่ได้จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ และการสนับสนุนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองสมุนไพรและพื้นที่ปลูกสมุนไพรภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 เพื่อให้อุตสาหกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนให้อันดับของประเทศด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลกให้อยู่ในระดับต่ำกว่า 40 ประเทศแรกของโลก ภายในปี 2570

(12.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

- **แนวทางการพัฒนา**

1) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามต่อพื้นที่ ชนิดสัตว์และพืชป่าเฉพาะถิ่นและที่อยู่ในภาวะถูกคุกคามป้องกันและกาจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมถึงการบริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับคนและชุมชน สร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุกรรม ให้ความสำคัญกับพันธุกรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างกลไกการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมในระดับท้องถิ่น รวมถึงพัฒนาและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการทำงานบูรณาการระหว่างภาคส่วน อาทิ ภาคเกษตร ให้เกิดการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

2) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่สอดคล้องตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนตลอดจนส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์และประมงตลอดห่วงโซ่คุณค่าและกำหนดให้ผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมทั้งอุปสงค์ อุปทานและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น มีการจัดการขยะและของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี การพัฒนาและส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนให้สอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจแบบองค์รวม ซึ่งครอบคลุมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านฐานข้อมูลตลอดวัฏจักรชีวิต เครื่องมือ วิธีการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลโดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคมและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

- เป้าหมายของแผนย่อย

180101 การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น

180102 พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น (ในส่วนของพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์)

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมให้เกิดการขับเคลื่อนสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยต้องคำนึงถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อมกับการนำองค์ความรู้มาต่อยอดฐานความเข้มแข็งของประเทศไทยโดยเฉพาะการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร รองรับการเติบโตภายใต้แนวคิดประเทศไทย 4.0 มุ่งการเติบโตของประเทศภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี ร่วมกับการส่งเสริมและอนุรักษ์พืชสมุนไพรและพื้นที่ปลูกในชุมชนเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรอย่างยั่งยืน ส่งผลต่อการตอบสนองตัวชี้วัดดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อมมีคะแนนดีขึ้นไม่น้อยกว่า 55 ในภาพรวมของประเทศ และสัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภทต่อพื้นที่ทั้งประเทศ ในส่วนของพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ภายในปี 2570

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และการดำเนินงานตามมาตรการของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 จะส่งผลทางอ้อมต่อการบรรลุเป้าหมายการบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มุ่งการรักษาสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงหลัก Herbs in BCG ตลอดจนการอนุรักษ์พื้นที่ปลูกสมุนไพรในประเทศจะสามารถส่งผลทางอ้อมต่อการสร้างพื้นที่สีเขียวในประเทศได้เช่นกัน

(13) ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (รอง)

13.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 200001 บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

- เป้าหมายที่ 200002 ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นพัฒนากรมให้มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาลในหน่วยงาน เช่น การพัฒนาระบบบริหารของกรมให้มีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นสูง การพัฒนาแผนปฏิบัติราชการกรม ที่ช่วยยกระดับการปฏิบัติราชการให้บรรลุเป้าหมายทั้งในมิติผลผลิตและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม คุ้มค่า การพัฒนากระบวนงานที่เป็นประโยชน์ต่อการให้บริการประชาชนโดยคำนึงถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรเพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความพึงพอใจให้กับประชาชน และการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการเข้าถึงการให้บริการของกรม ซึ่งจะช่วยให้การบรรลุเป้าหมายภาพรวมของส่วนราชการในประเด็นของระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับขององค์การสหประชาชาติอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาสูงสุด 50 อันดับแรก และสัดส่วนของหน่วยงานระดับกรมที่มีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในระดับ 4 ขึ้นไปต่อหน่วยงานภาครัฐระดับกรมทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในปี 2570

(13.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การพัฒนาบริการประชาชน

- แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร

และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

2) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

3) ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทางานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทางานด้วยมือ เป็นการทางานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดาเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

- เป้าหมายของแผนย่อย 200101 งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานตามภารกิจของอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศชาติต่อไปได้อย่างก้าวกระโดด ซึ่งจะส่งผลสนับสนุนให้สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนงานที่ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลในภาพรวมของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย
- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนงานพัฒนาดิจิทัลภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีเป้าหมายสูงสุดของแผน ได้แก่ (1) กรมมีการขับเคลื่อนเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานตามภารกิจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายสูงสุดขององค์กร (Ultimate goals) จนได้รับรางวัล PMQA 4.0 ในระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) (2) กรมได้รับการพัฒนาสู่องค์กรดิจิทัลตามมาตรฐานสากล ได้แก่ ISO 2701 ภายในปี 2579 และ ISO29110 ภายในปี 2570 และ (3) กรมมีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป ซึ่งได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนงานที่สามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนงานทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ภายในปี 2570 ในระดับประเทศได้

(13.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การบริหารจัดการการเงินการคลัง

- **แนวทางการพัฒนา**

1. จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยสนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแต่ละแผนงาน/โครงการและเป้าหมายร่วมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสถานการณ์และความเร่งด่วนในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้เครื่องมือด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ มิติอย่างยั่งยืน

2. กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ ทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ และภารกิจพื้นที่ มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดาเนินการ และหลังการดาเนินงาน เป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อให้สามารถตรวจสอบ และนำไปสู่การปรับแนวทาง การดำเนินงานที่เหมาะสมได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และจัดให้มีการรายงาน

การติดตามประเมินผลในการบรรลุเป้าหมายต่อสาธารณะเป็นประจำ รวมทั้งการตรวจสอบโดยองค์กรอิสระต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

- เป้าหมายของแผนย่อย

  200201 หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

  200202 ภาษีที่จัดเก็บถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

  200203 หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยดำเนินการพัฒนาแผนปฏิบัติราชการกรม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการพัฒนาฐานข้อมูลที่สะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ บูรณาการการจัดทำแผนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมุ่งปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการกรมให้ยืดหยุ่น ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ ดำเนินการขับเคลื่อนงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ผ่านการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์และให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพผ่านการพัฒนาแผนงานโครงการที่เชื่อมโยงผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบต่อเป้าหมายที่สามารถใช้พัฒนาตัวชี้วัดได้ รวมถึงมีการสื่อสารและเผยแพร่ผลการประเมินที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานในอนาคต ภายใต้การมีส่วนร่วมและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้แผนปฏิบัติราชการกรมนำไปสู่การปฏิบัติ มีงบประมาณรองรับอย่างเหมาะสม และคำนึงถึงการใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวมของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

- Contribution ต่อเป้าหมาย การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจะเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่บรรลุเป้าหมายต่อเป้าหมายย่อยทั้งหมดให้เพิ่มขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญในการใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวมอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญในการพัฒนาข้อเสนอโครงการที่รองรับกับห่วงโซ่คุณค่าประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(13.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

- **แนวทางการพัฒนา**

1. พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการการให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

2. กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นานวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ มีการพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง แบ่งปัน และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสะดวก รวมทั้งนำองค์ความรู้ ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการเสริมสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบบริการและการบริหารจัดการภาครัฐอย่างเต็มศักยภาพ

3. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์การแบบราชการและวางกฎเกณฑ์มาตรฐานกลางอย่างตายตัว มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ปราศจากความซ้ำซ้อนของการดำเนินภารกิจ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ โครงสร้างองค์การ ระบบการบริหารงาน รวมทั้งวางกฎระเบียบได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นทำงานแบบบูรณาการไร้รอยต่อและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานและมีผลสัมฤทธิ์เทียบได้กับมาตรฐานระดับสากล นอกจากนี้ยังมีความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์คาดการณ์ล่วงหน้าและทำงานในเชิงรุก สามารถนำเทคโนโลยีอันทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในการทำงาน

- เป้าหมายของแผนย่อย 200401 ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความคล่องตัวผ่านกลไกการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัลและมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพองค์กรผ่านการพัฒนาโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่น พัฒนากระบวนงานและนวัตกรรมการทำงานภายในองค์กร มีการนำเทคโนโลยีการบริหารจัดการภาครัฐในองค์กร และพัฒนาฐานข้อมูลกลางดิจิทัล รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมการให้บริการประชาชนและระบบการให้บริการของรัฐที่มีประสิทธิภาพ สะดวกและง่ายในการขอรับบริการจากภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างความสะดวกให้กับประชาชนในการขอรับบริการวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้กรมผ่านเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไปต่อหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด

- Contribution ต่อเป้าหมาย กรมจะเป็นส่วนหนึ่งในการบรรลุตัวชี้วัดสัดส่วนของหน่วยงานที่มีเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไปต่อหน่วยงานของรัฐทั้งหมด โดยกรมจะมีการพัฒนากระบวนการพัฒนางานร่วมกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ในการพัฒนางานเพื่อให้ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

(13.5) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

- **แนวทางการพัฒนา**

1) ปรับปรุงกลไกในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนในภาครัฐให้มีมาตรฐานและเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้กำลังคนภาครัฐมีความเหมาะสมกับภารกิจของภาครัฐและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบการบริหารกำลังคนให้มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผนกำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียน ถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว

2) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกสาธารณะ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงานมีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงานในภาครัฐ โดยมีการประเมินผลและเลื่อนระดับตำแหน่งของบุคลากรภาครัฐตามผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยมีกลไกการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ การสร้างความก้าวหน้าให้กับ บุคลากรภาครัฐตามความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน และการสร้างกลไกให้บุคลากรภาครัฐสามารถโยกย้ายและหมุนเวียนได้อย่างคล่องตัวเพื่อประโยชน์ของภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาระบบการจ้างงานบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับภารกิจในรูปต่าง ๆ อาทิ การจ้างงานที่มี

ลักษณะชั่วคราว ให้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน โดยปรับปรุงวิธีการกำหนดและพิจารณาค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐาน เหมาะสมกับลักษณะงานและภารกิจ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับตลาดการจ้างงานได้อย่างสมเหตุสมผล โดยไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำของค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรของรัฐ

3) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวกภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมการปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้าสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดรับชอบและความสุจริต ปฏิบัติงานตามหลักการและหลักวิชาชีพด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคุ้มครองและปกป้องบุคลากรภาครัฐที่กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

4) สร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ผู้นำและผู้บริหารภาครัฐมีความคิดเชิงกลยุทธ์ มีความเข้าใจสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก มีความสามารถในการนำหน่วยงาน และมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจ นำการเปลี่ยนแปลง พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม เพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว โดยต้องได้รับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดให้ตนเองมีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ เพิ่มทักษะให้มีสมรรถนะที่จำเป็น และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันจะช่วยทำให้สามารถแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างคุณค่าและประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

- เป้าหมายของแผนย่อย 200501 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐผ่านการจัดทำแผนทรัพยากรบุคคล และแผนความก้าวหน้าในสายงานและวิชาชีพของบุคลากรภายในกรมที่รองรับแผนปฏิบัติราชการกรม และสามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันและรักองค์กร มุ่งทำประโยชน์ให้แก่ประชาชน รวมถึงมีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการสามารถส่งผลภาพรวมต่อดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 และดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 93
- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานของกรมในด้านการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐจะช่วยให้สนับสนุนให้ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ และดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐมีแนวโน้มที่ดีขึ้นระดับประเทศ

(14) ประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (รอง)

(14.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 210001 ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เสริมสร้างพฤติกรรมและจริยธรรมของบุคลากรในการต่อต้านการทุจริตโดยกำหนดเป้าหมายให้สามารถผ่านตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ให้ได้คะแนนตั้งแต่ 90 คะแนนเป็นต้นไป สามารถส่งผลต่อการ

บรรลุเป้าหมายดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในอันดับ 1 ใน 54 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน ผ่านกระบวนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(14.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 3.1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- **แนวทางการพัฒนา**

1. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต เป็นภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือผู้บังคับบัญชามีมาตรการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบและเป็นตัวอย่างในการบริหารงานด้วยความซื่อตรงและรับผิดชอบ กรณีปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญา ตลอดจนการสร้างจิตสานึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงานมีความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพ และควรมีมาตรการยกระดับความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานระดับต่ำกว่ากรม โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต ให้มีการพัฒนา เสริมสร้างและต่อยอดองค์ความรู้และทักษะการเปิดเผยข้อมูลการป้องกันการทุจริต และการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีคุณภาพ ครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้อง ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามหลักสากลและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม เพื่อการเฝ้าระวังและลดโอกาสการทุจริต

2. ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น การนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลยพินิจ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน การสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ โดยสนับสนุนกระบวนการตั้งคณะกรรมการให้มีความโปร่งใสเพื่อมาทำหน้าที่เป็นกลไกตรวจสอบและเสริมสร้างหน่วยงานตรวจสอบภายในให้เป็นกลไกอิสระ เป็นมืออาชีพในการเฝ้าระวังการทุจริตในหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานของรัฐต้องพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานให้มีประสิทธิผลอยู่เสมอ เพื่อสนับสนุนให้เกิดกระแสการตรวจสอบอย่างจริงจัง ตลอดจนลดขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ มาตรการและกลที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการใช้ดุลยพินิจ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึง การสร้างความโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่กำหนดกฎเกณฑ์กติกา กระบวนการขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึงข้อมูล รวมถึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความโปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินการภาครัฐ เพื่อบูรณาการการทำงานของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริม สนับสนุนการตื่นตัวและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการเฝ้าระวังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสที่สามารถ สร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจให้กับผู้ให้เบาะแส มีการประสานเชื่อมต่อการทำงานระหว่างเครือข่ายภาคประชาชนเองหรือกับหน่วยงานให้เป็นไปอย่างไร้รอยต่อ โดยยังคงอัตลักษณ์ของเครือข่าย และมีการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน

3. สนับสนุนกลไกและบูรณาการทำงานเพื่อการป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะในระบบราชการ โดยผลักดันให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความเชื่อมโยงกับการยกระดับ

ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียนและพัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานต่อไป

- เป้าหมายของแผนย่อย

  210101 ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

  210102 คดีทุจริตรายหน่วยงาน

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนในการสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตผ่านกระบวนการขับเคลื่อนองค์กรคุณภาพและองค์กรคุณธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายการผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ของกรม ไม่น้อยกว่า 90 คะแนน และไม่ให้เกิดการทุจริตรายหน่วยงาน

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกรมจะมีส่วนสนับสนุนในหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยมีมีคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐที่ได้คะแนนไม่น้อยกว่า 85 คะแนน ภายในปี 2570 และลดจำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงานในภาพรวมของประเทศ

(15) ประเด็น (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (รอง)

(15.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 220001 กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ มุ่งเน้นการพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้คะแนนเฉลี่ย 5 ปัจจัยของดัชนีนิติธรรม ได้แก่ 1. การจำกัดอำนาจรัฐ 2. ปราศจากการคอรัปชั่น 3. รัฐบาลโปร่งใส 4. สิทธิขั้นพื้นฐาน และ 5 ความเป็นระเบียบและความมั่นคง ไม่น้อยกว่า 0.65 คะแนนภายในปี 2570)

(15.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ 220101 การพัฒนากฎหมาย

- **แนวทางการพัฒนา**

พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน คำนึงถึงสภาพปัญหา และประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทวนความจำเป็นความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยหรือมีเนื้อหาที่ไม่จำเป็น หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายทันสมัย ไม่มีความซ้ำซ้อน ลดความเหลื่อมล้ำ มีความเป็นธรรมในสังคม และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม ให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และเอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศในทุกภาคการผลิต โดยเฉพาะการกำหนดวงรอบในการทบทวนแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด

- เป้าหมายของแผนย่อย 220101 กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ ผ่านการผลักดัน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้ใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาของชาติ

● Contribution ต่อเป้าหมาย การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ จะส่งผลทางอ้อมให้ค่าเฉลี่ยในทุกมิติของระดับความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

(16) ประเด็น (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (รอง)

(16.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมายที่ 230001 ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ งานวิจัยและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีส่วนในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในกลุ่มโรคและกลุ่มอาการที่การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีศักยภาพ ก่อให้เกิดการสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับในการดูแลสุขภาพ รวมถึงงานวิจัยและนวัตกรรมที่ยกระดับการสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดการลดรายได้ในการนำเข้ายาจากต่างประเทศ และเพิ่มรายได้การยกระดับบนฐานการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศผ่านการสนับสนุนให้บรรลุตัวชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและด้านโครงสร้างทางวิทยาศาสตร์ ไม่เกินอันดับที่ 30 ภายในปี 2570

(16.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ

● **แนวทางการพัฒนา**

1) พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของผลผลิต รวมทั้งพัฒนากลไกการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อยกระดับรายได้ ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์ การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต การพยากรณ์อากาศและวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

2) พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยาและเครื่องสำอาง รวมทั้งการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชีววัตถุและวัคซีน สมุนไพร วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ความปลอดภัยไซเบอร์ โครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ การกักเก็บพลังงานและคาร์บอน การบินและอวกาศ การขนส่งระบบราง การเชื่อมต่อของสรรพสิ่งและข้อมูลขนาดใหญ่

3) พัฒนาบริการแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคบริการเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ครบวงจร การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และการบริการขนส่งและโลจิสติกส์ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ระบบแพทย์ปฐมภูมิ การดูแลผู้สูงอายุ การบริการทางการแพทย์แบบแม่นยำ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม และการกระจายสินค้า ระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ

● เป้าหมายของแผนย่อย 230101 ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักภายใต้ภารกิจกรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนางานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อต่อยอด

ในเชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสามารถนำองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นนำไปใช้ในการส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ โดยเฉพาะพัฒนาการเกษตรสร้างมูลค่า อุตสาหกรรมแห่งอนาคต และบริการแห่งอนาคตให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรม ผ่านช่องทางศูนย์ส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ หรือช่องทางอื่น ๆ ที่กรมดำเนินการ

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินงานพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถทำให้ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นผ่านการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่มุ่งสนองปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนและการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้และต่อยอดผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ซึ่งจะไปสนับสนุนให้เกิดการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ภายในปี 2570

(16.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

- แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศทุกกลุ่ม ตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัยเด็กวัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทยมีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์วิชา เพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคมอย่างตรงจุด ยกระดับคุณภาพชีวิต โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การส่งเสริมโภชนาการและสุขภาวะที่ดีและทั่วถึง การพัฒนาคนให้มีวินัย ความรับผิดชอบ จิตสาธารณะ และการเคารพสิทธิและความเท่าเทียมในสังคม การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การยกระดับคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตรและกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

2) สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและกระจายอำนาจ การเข้าถึงบริการสาธารณะและกระบวนการยุติธรรม

- เป้าหมายของแผนย่อย 230201 คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ มีบทบาทหลักภายใต้ภารกิจกรมเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ งานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อการดูแลสุขภาวะประชาชนและช่วยลดรายจ่ายด้านสาธารณสุขของประเทศ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกกลุ่มวัย และมีส่วนช่วยสร้างความเสมอภาคทางสังคมให้ได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ในหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีส่วนช่วยให้การบรรลุเป้าหมายดัชนีนวัตกรรมเชิงสังคม (ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ในการยกระดับคุณภาพทางสังคมจากผลการวิจัยฯ) มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

- Contribution ต่อเป้าหมาย การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศอย่างตรงจุดจะมีส่วนสนับสนุนให้ประเทศไทยมีการลงทุนในงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยเชิงสังคมให้สูงขึ้นไม่น้อยกว่า 4,500 ล้านบาทต่อปี

(16.4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การวิจัยพัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม

- **แนวทางการพัฒนา**

ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล เพื่อให้รักษาความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพของประเทศ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ พันธุ์พืชและสัตว์ป่าเฉพาะถิ่นหายาก แหล่งกำเนิดของพันธุ์ไม้ ความหลากหลายชีวภาพ และการใช้ประโยชน์ในระบบนิเวศ ธรณีวิทยาทางทะเล การบริหารจัดการประมงทะเล สินแร่

- เป้าหมายของแผนย่อย 230301 การประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์และคุ้มครองพันธุ์พืชสมุนไพรตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ดังนั้นจึงมีการพัฒนาองค์ความรู้และวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายและแหล่งกำเนิดของสมุนไพร รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

- Contribution ต่อเป้าหมาย การดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้และวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายและแหล่งกำเนิดของสมุนไพร รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมมีส่วนสนับสนุนโดยอ้อมเพื่อให้ดัชนีเศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย ไม่เกินอันดับที่ 80 ภายในปี 2570

1.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

1. เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13

1.1 เป้าหมายหลัก การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

1.2 เป้าหมายรอง

1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

3) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคสู่ความยั่งยืน

4) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

2. หมุดหมายการพัฒนา

1) <u>หมุดหมายที่ 1</u> ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรมูลค่าสูง

เป้าหมายที่ 1 มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเติบโต ร้อยละ 4.5 ต่อปี

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการผลิตและการขยายตัวของตลาด ของสินค้าเกษตรและ ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

กลยุทธ์ย่อย 2.1 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและทำธุรกิจผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป มูลค่าเพิ่มสูงที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต

2) <u>หมุดหมายที่ 2</u> ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น

ตัวชี้วัดที่ 1.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ มีค่าใช้จ่ายต่อวัน เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาการท่องเที่ยวตามแนวคิดโมเดลอารมณ์ดีมีความสุข ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ฉบับปรับปรุง

3) <u>หมุดหมายที่ 4</u> ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

เป้าหมายที่ 1 ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 1.7

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนานวัตกรรมในบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพบนฐานความโดดเด่นของเอกลักษณ์ความเป็นไทย

1) ผสานความโดดเด่นของอัตลักษณ์ความเป็นไทยกับบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพรูปแบบใหม่ที่นำไปสู่การสร้างสังคมสูงวัยที่มีสุขภาวะ

กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบนฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้รองรับกับการยกระดับอุตสาหกรรม

3) พัฒนาฐานการผลิตและสนับสนุนการจัดตั้งโรงงานต้นแบบเภสัชชีวภัณฑ์ยาสมุนไพร และวัคซีนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการลงทุนและการนำผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพออกสู่ตลาด

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างเสริมขีดความสามารถทางวิชาการด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 สร้างระบบนิเวศการวิจัยให้เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือการวิจัยและพัฒนาระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพบนพื้นฐานความสมดุลทางเศรษฐกิจและสุขภาพของคนไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 บริหารจัดการบุคลากรทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพ

1) สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมผลิตและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์

2) ส่งเสริมให้เกิดการกระจายกำลังคนด้านสุขภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนบริการทางการแพทย์

1) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพ ลดภาระงาน และแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร

2) จัดทำฐานข้อมูลกลางด้านสุขภาพของประเทศ

4) <u>หมุดหมายที่ 7</u> ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่

ตัวชี้วัดที่ 2.3 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เป็นผู้ส่งออกรายใหม่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 2,000 รายต่อปี

เป้าหมายที่ 3 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิผลจากภาครัฐ

ตัวชี้วัดที่ 3.1 จำนวนสตาร์ทอัพ ซีรีย์ซี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 20 รายในปี 2570

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจและการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 เพิ่มความสะดวกในทุกขั้นตอนของการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและระบบมาตรฐานให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงได้ด้วยต้นทุนต่ำ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงฐานข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนาระบบคลังข้อมูลและความรู้สำหรับการให้บริการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบออนไลน์ และระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ครบวงจร

กลยุทธ์ที่ 4 การส่งเสริมการพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เป็นผู้ประกอบการในยุคดิจิทัล

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.4 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายในสาขาและกับรายใหญ่ภายในห่วงโซ่อุปทาน

5) <u>หมุดหมายที่ 8</u> ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 1.2 มูลค่าการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ประเด็น 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีมูลค่าการลงทุน 500,000 ล้านบาท พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้มีมูลค่าการลงทุน 100,000 ล้านบาท และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมีมูลค่า 10,000 ล้านบาท

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาภาคให้เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 ส่งเสริมการจัดการกลไกตลาดของท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมกลไกความร่วมมือของรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และเมืองด้วยความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ

6) <u>หมุดหมายที่ 9</u> ไทยมีความยากจนลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

เป้าหมายที่ 2 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ดัชนีรวมของความคุ้มครองทางสังคมมีค่าไม่ต่ำกว่า 100

3) ความคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงวัย

(1) สัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่เข้าถึงบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพิ่มขึ้นเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70}

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ยกระดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

7) <u>หมุดหมายที่ 12</u> ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณภาพ จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉม ฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ตัวชี้วัดที่ 1.5 ผลิตภาพแรงงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

ตัวชี้วัดที่ 1.6 จำนวนผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติลดลงร้อยละ 20 ของจำนวนผู้สูงอายุที่ยากจนต่อปี

เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ดัชนีความสามารถในการแข่งขันของสภาพเศรษฐกิจโลก 6 ด้านทักษะ คะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อสิ้นสุดแผน

ตัวชี้วัดที่ 2.3 จำนวนและมูลค่าของธุรกิจสตาร์ทอัพเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.5 พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม โดย

1) พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลังของสังคม

2) พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต โดย

1) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนบูรณาการและเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการศึกษาฝึกอบรม

2) พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนากำลังคน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการผลิตและบริการ การจัดการและการตลาด โดย

1) การสร้างและพัฒนาทักษะองค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจยุคใหม่

2) ส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างนวัตกรรม

8) <u>หมุดหมายที่ 13</u> ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

เป้าหมายที่ 1 การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

ตัวชี้วัด 2.1 ผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ในองค์ประกอบ ดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีทุนมนุษย์ และดัชนีการให้บริการภาครัฐออนไลน์ ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 40 ของโลก และมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐควบคู่กับพัฒนาการบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ

กลยุทธ์ที่ 2 ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัล

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 ปรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเพื่อดึงดูดและรักษาผู้มีศักยภาพมาขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2. ยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566-2570

1. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.1 เป้าหมาย การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1.2 ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง 8 คน ต่อประชากร 1,000 คน ภายในปี 2570

1.3 กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

2. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

2.1 เป้าหมาย การมีนวัตกรรมและทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

2.2 ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของจำนวนงานวิจัยบทความทางวิชาการ หรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและป้องกันโรคอุบัติใหม่เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ 5

2.3 กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้งในภาวะปกติและภาวะไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.6 พัฒนาระบบการตรวจและวินิจฉัยการรักษาผู้ป่วยโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์หลักที่ 3 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาผลงานวิจัยเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่อย่างเป็นรูปธรรม โดยการมีส่วนร่วมแบบสหวิทยาการ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.5 พัฒนาเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยา และวัคซีน ชุดทดสอบการวินิจฉัยโรค อุปกรณ์ป้องกันและควบคุมโรค ห้องปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์สำหรับคนสัตว์ สัตว์ป่า การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อตรวจจับโรคได้เร็วและทันต่อสถานการณ์ที่ทันสมัย โดยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบจากโรคติดต่ออุบัติใหม่ และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีที่คิดค้นต่อการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศให้เพียงพอ เพื่อป้องกันสถานการณ์อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

1.3 แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง

1.3.1 แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566-2580)

1.3.2 แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570

1.3.3 แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

1.3.4 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570)

1.3.5 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมพืชกัญชงสู่เชิงพาณิชย์ (พ.ศ. 2566-2570)

1.3.6 ยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก พ.ศ. 2557-2566 (WHO traditional medicine strategy: 2014-2023) ขององค์การอนามัยโลก

1.3.7 แผนปฏิบัติการด้านสุขภาพโลก พ.ศ. 2564-2570 (Thailand Global Health Action Plan 2021-2027)

1.3.8 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580)

1.3.9 แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570

1.4 นโยบายรัฐบาล

1. ด้านเศรษฐกิจ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และสานต่อ โครงการคนละครึ่ง แก้ไขปัญหาหนี้สินและเพิ่มสภาพคล่อง เพิ่มโอกาสการออมของประชาชนรายย่อย ฟื้นความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว เร่งแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสงครามการค้า

2. ด้านความมั่นคง เร่งแก้ไขปัญหากรณีพิพาทระหว่างไทยและกัมพูชาด้วยแนวทางสันติภาพ เร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ด้านสังคม ปราบปรามการพนันผิดกฎหมายทุกรูปแบบอย่างจริงจัง รักษาหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด ขจัดทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาดและจริงจัง พิทักษ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น

4. ด้านภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เร่งติดตั้งเครื่องมือเตือนภัยและพัฒนาเครือข่ายการเตือนภัยพิบัติ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำ

5. ด้านการบริหารภาครัฐ การปฏิรูปกฎหมาย เร่งรัดการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เร่งรัดการปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ

1.5 นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2569

ภายใต้แนวคิด “สานต่อ วางรากฐาน ร่วมพัฒนา เพื่อระบบที่ยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายยกระดับ อสม. เป็นผู้ช่วยสาธารณสุข เพิ่มสวัสดิการ พัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Medical Hub) เพิ่มขีดความสามารถด้านดิจิทัลและนวัตกรรมการแพทย์ (AI, Telemedicine, Precision Medicine) เสริมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉิน และยกระดับคุณภาพชีวิตบุคลากร พร้อมเร่งรัดดูแลกลุ่มแรงงานต่างด้าวและการควบคุมโรคสำคัญ

1.6 แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เป็นแผนหลักในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายระยะกลางของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals – SDGs *

(1) เป้าหมายที่ (Goal) 2. ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย (Target)

2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคนโดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 2.1.1 ความชุกของภาวะขาดสารอาหาร (Prevalence of undernourishment)

ตัวชี้วัด 2.1.2 ความชุกของความไม่มั่นคงทางอาหารของประชากรในระดับปานกลางหรือรุนแรง โดยใช้ Food Insecurity Experience Scale (FIES)

2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดาเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาคุณภาพของดินและที่ดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 2.4.1 ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่มีการทำการเกษตรอย่างมีผลิตภาพและยั่งยืน

2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารพืชและเมล็ดพันธุ์ที่มีการจัดการที่ดีและมีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563

ตัวชี้วัด 2.5.1 จำนวนแหล่งพันธุกรรม (ก) พืชและ (ข) สัตว์เพื่ออาหารและการเกษตรที่เก็บรักษาในสถานที่สำหรับอนุรักษ์ทั้งในระยะกลางและระยะยาว

(2) เป้าหมายที่ (Goal) 3. สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายย่อย (Target)

3.4. ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 3.4.1 อัตราการตายของผู้ที่เป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน หรือโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง

3.5 เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางที่เป็นอันตราย

ตัวชี้วัดที่ 3.5.1 ความครอบคลุมของการรักษา (การรักษาโดยใช้ยา ทางจิตสังคมและการฟื้นฟูสมรรถภาพ และบริการการติดตามผลการรักษา) สำหรับผู้ที่ใช้สารเสพติด

3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้

ตัวชี้วัด 3.8.2 สัดส่วนของประชากรที่มีค่าใช้จ่ายครัวเรือนด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือนหรือรายได้ทั้งหมด อยู่ในระดับสูง

(3) เป้าหมายที่ (Goal) 8. ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย (Target)

8.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพยายามที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยมีประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำในการดำเนินการไปจนถึงปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 8.4.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

8.9 ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 8.9.1 สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจากการท่องเที่ยวต่อ GDP ทั้งหมด และอัตราการเติบโตของ GDP จากการท่องเที่ยว

(4) เป้าหมายที่ (Goal) 9. สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายย่อย (Target)

9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืนและภายในปี พ.ศ. 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของภาคอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามบริบทของประเทศและให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่า ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

ตัวชี้วัด 9.2.1 (ก) สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มผลผลิต (Manufacturing value added: MVA) ต่อ GDP

ตัวชี้วัด 9.2.2 สัดส่วนการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตต่อการจ้างงานรวมทั้งหมด

9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สามารถจ่ายได้ให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งเชื่อมโยงผู้ประกอบการเหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าและตลาด

ตัวชี้วัด 9.3.1 สัดส่วนของมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมขนาดเล็กต่อมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมทั้งหมด

9.5 เพิ่มพูนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี พ.ศ. 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนา ต่อประชากร 1 ล้านคน และเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาในภาครัฐและเอกชน

ตัวชี้วัด 9.5.1 สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP

9.B สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมภายในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์

ตัวชี้วัด 9.B.1 สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูง และระดับกลาง คิดเป็นสัดส่วนของมูลค่าเพิ่มรวมทั้งหมด

(5) เป้าหมายที่ (Goal) 10. ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายย่อย (Target)

10.1 บรรลุการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด อย่างก้าวหน้าและยั่งยืน โดยให้มีอัตราเติบโตสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 10.1.1 อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด และ (ข) อัตราการเติบโตของการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือรายได้ต่อหัวในกลุ่มประชากรทั้งหมด

10.2 เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมความครอบคลุมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความพิการ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 10.2.1 สัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายได้มัธยฐาน จำแนกตามเพศ อายุ และความพิการ

(6) เป้าหมายที่ (Goal) 12. สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย (Target)

12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573

ตัวชี้วัด 12.2.1 จำนวนประเทศที่มีการพัฒนาหรือนำใช้เครื่องมือการดำเนินนโยบายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด 12.2.2 การบริโภควัตถุดิบในประเทศ การบริโภควัตถุดิบในประเทศต่อหัวประชากร และต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

(7) เป้าหมายที่ (Goal) 13. ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายย่อย (Target)

13.1 เสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ

ตัวชี้วัด 13.1.2 จำนวนประเทศที่มีและดำเนินการตามยุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับประเทศที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558-2573

(8) เป้าหมายที่ (Goal) 17. เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อย (Target)

17.6 ยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

ตัวชี้วัด 17.6.1 จำนวนประเทศที่รายงานความก้าวหน้าตามกรอบการติดตามประสิทธิผลของการพัฒนาที่มีผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569)

3.1 ภาพรวม

3.1.1 วิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

เชิดชูภูมิปัญญาไทย ต่อยอดเศรษฐกิจใหม่ ก้าวไกลสู่สากล

3.1.2 พันธกิจของส่วนราชการ

เรามุ่งมั่นสร้างสรรค์คุณค่าที่ยั่งยืนจากภูมิปัญญาไทย เพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชาติและสุขภาพที่ดีของคนไทย

3.1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการพัฒนาผลงานทางวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อการดูแลสุขภาวะของประชาชน และสามารถต่อยอดให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่เศรษฐกิจของประเทศและชุมชน

2. เพื่อพัฒนารูปแบบบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นต้นแบบที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่สามารถบูรณาการกับการแพทย์หลักของประเทศได้อย่างไร้รอยต่อ และเป็นทางเลือกสำคัญในการดูแล

สุขภาพของคนไทยที่สามารถลดรายจ่ายในการดูแลสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง กลุ่มผู้สูงอายุ ได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

3. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และรูปแบบบริการจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีศักยภาพสูง ให้สามารถนำไปสนับสนุนการสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ ชุมชน แรงงานที่เกี่ยวข้อง และประเทศชาติอย่างครบห่วงโซ่คุณค่า

4. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐของกรมให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนพันธกิจของกรม ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.4 เป้าประสงค์และตัวชี้วัดรวม (Ultimate Goal)*

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
1. ประเทศไทยมีผลงานทางวิชาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีคุณค่าต่อระบบสุขภาพของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ที่สามารถนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นที่ดีให้กับประชาชน	1.1 ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพตนเอง	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3
2. ระบบบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และเชื่อมั่นของผู้ใช้และผู้รับบริการ และเป็นทางเลือกสำคัญในการดูแลสุขภาพของคนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง กลุ่มผู้สูงอายุ และวัยทำงาน	2.1 ร้อยละของประชาชนที่มีอาการเจ็บป่วยและเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 7
3. ประเทศไทยมีความเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพให้ประชาชน สร้างเศรษฐกิจแก่ชุมชนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง และเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในเอเชีย	3.1 มูลค่าของการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น	ไม่น้อยกว่า 80,000 ล้านบาท
	3.2 อันดับของมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมวลรวมในประเทศไทยอยู่ใน 3 อันดับแรกของเอเชีย	อันดับที่ 4

3.1.5 จุดยืนและเข็มมุ่ง และความจำเป็นของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กำหนดจุดยืนและเข็มมุ่งการพัฒนาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยต่อยอดจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. สร้างสรรค์นวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทย เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุข ฟื้นคืนเศรษฐกิจ และหนุนเสริมการขับเคลื่อนประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ

1.1 วิจัย พัฒนา สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม การจัดการความรู้ โดยเน้นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคที่เกิดจากความเครียด โรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำ และสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร/ระบบบริการการแพทย์แผนไทย ให้เกิดการใช้ประโยชน์ สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และสร้างความเชื่อมั่นจากบุคลากรทางการแพทย์ สังคม และผู้บริโภค

1.2 ยกระดับการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้มีคุณภาพและมีคุณค่ารองรับการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง (High Value Economy) โดยเชื่อมโยงเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดีของประเทศ (Wellness Economy) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและหนุนเสริมยุทธศาสตร์ประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ของภูมิภาค (Medical & Wellness Tourism Hub) และเชื่อมโยงบริการในภูมิภาคอาเซียนและนานาชาติให้แก่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

1.3 สร้างสรรค์ธุรกิจจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ประชาชน ชุมชน วิสาหกิจชุมชน สถานประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และภาคเอกชนผู้ส่งออก ให้มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ เน้นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรองที่มีศักยภาพ และพื้นที่เป้าหมายเมืองนานาชาติ

1.4 พัฒนาคุณภาพและคุณค่าผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและบริการสุขภาพ รวมทั้งทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะความเชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรของประเทศให้เป็นตราสินค้าของชาติ (National Brand) โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีกัญชา กัญชง กระท่อม ผลิตภัณฑ์ดูแลสำหรับผู้สูงอายุ และ NCD

1.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ ให้ประชาชนพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต

2. การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทย เป็นทางเลือกทางการแพทย์และเป็นที่พึ่งของประชาชนในระบบบริการสุขภาพของประเทศ เพื่อให้เข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มาตรฐาน ลดรายจ่ายของประชาชนและประเทศ

2.1 สร้างเสริมขีดความสามารถของการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรให้เป็นทางเลือกทางการแพทย์ เน้นการดูแลสุขภาพในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ (Primary Care Unit) ลดการพึ่งพายาจากต่างประเทศ

2.2 นำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน รักษาโรค ฟื้นฟูสภาพ และลดความตึงเครียดของประชาชนจากโรคติดเชื้ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการทางการแพทย์แผนไทยเพื่อดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และผู้สูงอายุ รองรับสังคมผู้สูงอายุ

2.4 นำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เข้าถึงประชาชน ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และรูปแบบแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย

2.5 ส่งเสริม สนับสนุนวิชาการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการของร้านขายยาสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการ

2.6 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ยศเส) ให้เป็นศูนย์กลางการบริการวิชาการ องค์ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทยระดับชาติ

2.7 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอและเหมาะสม ทั้งภาครัฐและเอกชน สู่ความเป็นมืออาชีพ

3. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย และบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก มีขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในต่างประเทศ

3.1 สร้างระบบนิเวศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพรเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาอุตสาหกรรมสารสกัด เพิ่มประสิทธิภาพการจดสิทธิบัตร ส่งเสริมการตลาดดิจิทัล ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการค้า

3.2 ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยและบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อให้มูลค่าทางเศรษฐกิจแห่งความเป็นอยู่ที่ดี ขับเคลื่อนให้เป็นตราสินค้าของชาติ เพื่อ Wellness Economy, Aging Brand, สำหรับโรคเฉพาะกลุ่ม และต่อยอด Herbal Champions 4 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 บำรุงร่างกาย/ความงาม เช่น กระชายดำ ขมิ้นชัน
- กลุ่มที่ 2 เสริมอาหาร/เครื่องสำอาง/สปา/ภูมิคุ้มกัน เช่น หญ้าหวาน ว่านหางจระเข้ ไพล ฟ้าทะลายโจร
- กลุ่มที่ 3 เศรษฐกิจมูลค่าสูง เช่น กัญชา กัญชง
- กลุ่มที่ 4 อัตลักษณ์ GI เช่น กระเทียม-หอมแดงศรีสะเกษ

3.3 สร้างสรรค์รูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพรรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสถานบริการที่รองรับการท่องเที่ยวแบบพรีเมียม โดยพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรในเมืองสมุนไพร อาหารสุขภาพจากสมุนไพร

3.4 ยกระดับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิต พัฒนาบุคลากร องค์ความรู้ วิชาการ เทคโนโลยี และการพัฒนาฝีมือแรงงานทางการแพทย์ดั้งเดิมของโลก Re-skills/Up-skills บุคลากรนวดไทย สปา

3.5 ผลักดันให้เกิดหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ระดับอาเซียน สร้างโอกาสในการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมของอาเซียน เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้ตราสินค้าของประเทศไทย (Made by Thailand) ให้เกิดการยอมรับทั่วโลก

3.6 สร้างความมั่นคงทางอาหารและยาสมุนไพรในสถานการณ์ฉุกเฉินและวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านกลไกปราชญ์ชุมชนและหมอพื้นบ้าน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและโคกหนองนาโมเดล เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ (Herbal Village) ปลูกสมุนไพรในครัวเรือนผ่านแนวคิดอาหารเป็นยา สามารถสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชน รองรับปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาการขาดแคลนอาหาร

4. กรมเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทันสมัย และเชื่อมโยงการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมระดับนานาชาติ รองรับการขับเคลื่อนระบบบริการสุขภาพของชาติ และการขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันและเศรษฐกิจของประเทศ

4.1 นำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) มาใช้ในการพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (HPIO) ในทุกมิติ

4.2 ปรับระบบการดำเนินงานและโครงสร้างภายในองค์กร (Re-engineering) ให้ยืดหยุ่นคล่องตัว ทันสมัย (Agile Organization)

4.3 บริหารทรัพยากรบุคคล สร้างบุคลากรรุ่นใหม่ (Smart Young Talent) สร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร (DTAM) ให้เป็นองค์กรแห่งความสุข (Happiness DTAM)

4.4 ยกระดับกรมสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลในทุกภารกิจและบริการ (Smart Service) ใช้เทคโนโลยี Blockchain, IoT, AI, VR/VA พัฒนาฐานข้อมูลของชาติด้านการแพทย์แผนไทย พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับสังคมดิจิทัล (Digital Disruptive)

4.5 พัฒนา ปรับปรุง ออกกฎหมาย กฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการดำเนินภารกิจ

3.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการรายปี

สามารถแบ่งออกเป็น 6 เรื่อง(6 Clusters) ดังนี้

Clusters 1 ยกระดับอุตสาหกรรมและเวลเนสไทย สู่ผู้นำโลก

Clusters 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve

Clusters 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ

Clusters 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต

Clusters 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม

Clusters 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

โดยในแต่ละประเด็นแผนปฏิบัติราชการ จะมีกลยุทธ์ มาตรการ แผนงาน และโครงการ ตามรายละเอียดในส่วนถัดไป

3.2.1 แผนปฏิบัติราชการ Clusters 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทย สู่ผู้นำโลก

1. วัตถุประสงค์

เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็น **Global Wellness Destination** ที่มีความโดดเด่นด้วยภูมิปัญญาไทย การนวดไทย และสมุนไพร โดยมีมาตรฐานบริการระดับสากล เพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
เปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส	1. จำนวนหลักสูตรอัตลักษณ์ไทยโพธิ์ล้านนา	1 หลักสูตร
	2 ร้อยละของผู้ให้บริการนวดที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้พัฒนาศักยภาพเพิ่มพูนทักษะ	ร้อยละ 80
	3. จำนวนบุคลากรและผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านเวลเนสไม่น้อยกว่า	50 คน
	4. ร้อยละของผู้ประกอบการที่ผ่านการยกระดับและการรับรองมาตรฐานศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยอย่างมีคุณภาพ	ร้อยละ 80

3. โครงการ/การดำเนินงาน

3.1 โครงการในพระราชดำริฯ น้ำพุร้อนสันกำแพง ยกระดับการนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ระดับ World Class

3.2 โครงการสร้างต้นแบบเวลเนสน้ำพุร้อนแห่งชาติ

3.3 โครงการหมอนวดมือทอง

3.4 โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน

3.5 โครงการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026

3.6 โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร (คก.บูรท่องเที่ยว)

3.7 โครงการยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวฯ (Thai Wellness Destination)

3.8 โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1

3.2.2 แผนปฏิบัติราชการ Clusters 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเปลี่ยนสมุนไพรไทยจากพืชพื้นบ้าน ให้เป็นพืชเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (New S-Curve) ที่มีมาตรฐานสากล โดยเริ่มจากการอนุรักษ์ฐานทรัพยากร พัฒนาเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขอย่างมีคุณภาพ และผลักดันสู่ตลาดโลกผ่านผู้ประกอบการที่เข้มแข็ง

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรสู่ New S-Curve	1. สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	2,000 ล้านบาท
	2. จำนวนชุดข้อมูลยาสมุนไพร ที่ผลักดันเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า	2 ชุดข้อมูล
	3. จำนวนบุคลากรและผู้ประกอบการ ที่ได้รับการพัฒนาทักษะและถ่ายทอดองค์ความรู้	750 คน

3. โครงการ/การดำเนินงาน

3.1 โครงการพลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทย และส่งเสริมการใช้สมุนไพร

3.2 โครงการสร้างรากฐานวัตถุดิบ “ปลูกไทยด้วยใจรักษ์” และ “THAI FARMA HUB”

3.3 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.4 โครงการเวชสำอางสมุนไพร สู่ New S Curve

3.5 โครงการสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ “ปัญญ์-พัฒน์”

3.6 โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23

3.2.3 แผนปฏิบัติราชการ Clusters 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เข้มแข็ง สำหรับการบริหารจัดการพืชสมุนไพรควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากการใช้ประโยชน์ในระดับพื้นบ้านสู่การเป็น ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และอุตสาหกรรมมูลค่าสูง

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม	1. มูลค่าการสร้างรายได้ในระบบเศรษฐกิจ ไม่น้อยกว่า	2,000 ล้านบาท
	2. จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลสุขภาพจากตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจากสมุนไพร กัญชา กัญชง กระท่อม ผู้ช่วย	5,000 ราย
	3. จำนวนระบบ/ชุดฐานข้อมูลการเฝ้าระวังการใช้กัญชากัญชง และกระท่อมในทุกมิติ	1 ชุดข้อมูล

3. โครงการ/การดำเนินงาน

3.1 โครงการสร้างกรอบกฎหมายและการบังคับใช้

3.2 โครงการพัฒนาระบบกำกับดูแลด้วยดิจิทัลสู่การใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ

3.3 โครงการยกระดับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ (กัญชา กัญชง กระท่อม)

3.4 โครงการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม)

3.5 โครงการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อม

3.6 โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค

3.7 โครงการบริหารจัดการและสนับสนุนการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง กระท่อม

3.2.4 แผนปฏิบัติราชการ Clusters 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อคุณภาพชีวิต

1. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้ภูมิปัญญาไทยผสานเทคโนโลยีสร้างระบบสุขภาพที่ยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกัน การรักษา/ฟื้นฟู ไปจนถึงการดูแลระยะยาวในชุมชน เพื่อให้คนไทยมีสุขภาพดี ลดภาระค่าใช้จ่าย และสร้างความมั่นคงทางสุขภาพให้กับประเทศ

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
เพื่อคุณภาพชีวิต บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน	1. ร้อยละความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ความพร้อมของผู้ให้บริการและหน่วยบริการและข้อมูล รพ.แม่ข่าย 12 เขตสุขภาพ	ร้อยละ 100
	2. ร้อยละของผู้เข้ารับบริการคลินิกอายุวัฒนะที่ได้รับบริการการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ 55
	3. ระดับความสำเร็จของจำนวนผู้ผ่านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ 80

3. โครงการ/การดำเนินงาน

3.1 โครงการส่งเสริมอาหารเป็นยา

3.2 โครงการพัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก (A-MED Drink)

3.3 โครงการคลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)

3.4 โครงการนวดไทย - ฝังเข็มฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)

3.5 โครงการฟื้นฟูชีวิตใหม่ (ผู้ติดยา) New Life by DTAM

3.6 โครงการ THAI FOOD Good Health

3.7 โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.8 โครงการส่งเสริมจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปตาม Service plan

3.2.5 แผนปฏิบัติราชการ Clusters 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม

1. วัตถุประสงค์

เพื่อบูรณาการข้อมูล มาตรฐาน นวัตกรรม เข้าด้วยกันเพื่อสร้างระบบนิเวศการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกที่มีความน่าเชื่อถือทางวิทยาศาสตร์ มีระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสด้วยเทคโนโลยี และเป็นที่ยอมรับในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการสร้างความรอบรู้ให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูลและการสื่อสารที่ทันสมัย	1. จำนวนรายงานข้อมูลสุขภาพที่แสดงบนระบบแสดงผลรายงานข้อมูลสุขภาพ (Dashboard)	5 เรื่อง
	2. จำนวนข้อเสนอชุดสิทธิประโยชน์และแนวทางการจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขด้านการแพทย์แผนไทยและทางเลือกได้รับความเห็นชอบและประกาศใช้	1 ฉบับ
	3. ร้อยละของบทความวิจัย/งานวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	ร้อยละ 15
	4. อัตราการเข้าถึงสื่อของประชาชนในการรับรู้องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของกรมฯ สู่การนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเพิ่มขึ้น	500,000 ครั้ง

3. โครงการ/การดำเนินงาน

3.1 โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการฐานข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.2 โครงการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จาก ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.3 โครงการพัฒนานวัตกรรมด้านสิทธิประโยชน์และนวัตกรรมความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ระดับสากล

3.4 โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์ห้องปฏิบัติการและวิจัยทางการแพทย์แพทย์แผนไทย

3.5 โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่องค์กรสมรรถนะสูง

3.6 โครงการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระหว่างประเทศ

3.7 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

3.2.6 แผนปฏิบัติราชการ Clusters 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากรมให้เป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีสมรรถนะสูง ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยมีบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ มีคุณธรรม และมีความสุขในการทำงาน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสและทันสมัย

2. เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2569
ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน	1. จำนวนระบบ Back Office ที่พัฒนาและบูรณาการแล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่า	4 ระบบ
	2. จำนวนบุคลากรกรมฯ ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้นำในกลุ่มผู้มีศักยภาพสูง (Talent) ไม่น้อยกว่า	60 คน
	3. ระดับคะแนนความเชื่อมั่นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสียภายนอก (EIT Score) ต่อการทำงานที่โปร่งใส	85 คะแนน
	4. จำนวนผลงานนวัตกรรมที่นำมาต่อยอดสู่การประกวดระดับประเทศ/นานาชาติ	18 ผลงาน

3. โครงการ/การดำเนินงาน

3.1 โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรยุคดิจิทัลสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ

3.2 โครงการพัฒนาและยกระดับบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการสร้างกลยุทธ์ภาวะผู้นำปละการบริหารจัดการองค์กร

3.3 โครงการพัฒนาและยกระดับระบบสำนักงานอัจฉริยะ (Smart Back Office System)

3.4 โครงการยกระดับคุณธรรม ความโปร่งใส และจรรยาบรรณ

3.5 โครงการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ

3.6 โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างสูง

ส่วนที่ ๒ แผนการบริหารงบประมาณ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการฯ

แผนการปฏิบัติงาน
และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ลำดับ	รายการ	งบประมาณ (บาท)
1	**แผนงานบุคลากรภาครัฐ**	**162,132,300**
1.1	งบบุคลากร	153,963,700
1.2	งบดำเนินงาน	8,168,600
2	**แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี** **โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในระบบสุขภาพ**	**241,850,300**
2.1	งบดำเนินงาน	101,729,900
2.2	งบลงทุน	124,474,800
2.3	งบอุดหนุน	13,849,300
2.4	งบรายจ่ายอื่น	1,796,300
3	**แผนงานยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนนโยบายซอฟพาวเวอร์** **โครงการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่าน Soft Power ไทย**	**37,417,200**
3.1	งบดำเนินงาน	13,617,200
3.2	งบรายจ่ายอื่น	23,800,000
4	**แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว** **โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ**	**4,099,900**
4.1	งบดำเนินงาน	4,099,900
5	**แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย** **โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก**	**2,142,500**
5.1	งบดำเนินงาน	2,142,500
6	**แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล** **โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ด้วยเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์**	**11,499,300**
6.1	งบดำเนินงาน	600,000
6.2	งบลงทุน	10,899,300
รวมทั้งสิ้น		**459,141,500**

ผลการใช้จ่ายงบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

(งบรายจ่ายประจำไม่รวมแผนงานบุคลากรภาครัฐ)

ลำดับ	รายแผนงาน/ โครงการ	วงเงินทั้งปี (1)	จัดสรรงวด 1+2 (2)	วงเงินคงเหลือทั้งปี (6)
	รวมทั้งสิ้น	**104,640,840**	**69,268,083**	**35,372,757**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และ แผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**45,019,900**	**30,814,763**	**14,205,137**
	Fixed cost หน่วยงาน	**4,440,000**	**3,427,020**	**1,012,980**
	Cluster 1 รวมทั้งสิ้น	**32,507,440**	**24,154,810**	**8,352,630**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และ แผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**4,727,600**	**4,474,510**	**253,090**
1	**แผนงานยุทธศาสตร์**	**28,407,540**	**21,416,610**	**6,990,930**
1.1	โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1	10,000,000	10,000,000	-
1.2	โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน	500,000	500,000	-
1.3	**โครงการยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	800,000	714,900	85,100
1.4	โครงการหมอนวดมือทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	710,600	422,350	288,250
1.5	โครงการในพระราชดำริฯ น้ำพุร้อนสันกำแพง ยกระดับการนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ระดับ World Class	2,482,000	2,502,010	- 20,010
1.6	โครงการสร้างต้นแบบเวลเนสน้ำพุร้อนแห่งชาติ	235,000	335,250	- 100,250
1.7	โครงการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026 (รายจ่ายอื่น)	13,589,940	6,882,100	6,707,840
1.8	Fixed cost	90,000	60,000	30,000
2	**แผนงานบูรณาการ**	**4,099,900**	**2,738,200**	**1,361,700**
2.1	โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร	4,099,900	2,738,200	1,361,700
	Cluster 2 รวมทั้งสิ้น	**24,099,900**	**19,070,029**	**5,029,871**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และ แผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**12,550,600**	**7,640,729**	**4,909,871**
1	**แผนงานยุทธศาสตร์**	**24,099,900**	**19,070,029**	**5,029,871**
1.1	โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23 (อุดหนุน)	11,029,300	11,029,300	-
1.2	**โครงการเวชสำอางสมุนไพร สู่ New S Curve	4,359,000	2,958,396	1,400,604
1.3	**โครงการพลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทย และส่งเสริมการใช้สมุนไพร	1,350,000	602,130	747,870
1.4	โครงการสนองแนวพระราชดำริฯ "ด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช"	200,000	194,955	5,045
1.5	**โครงการสร้างรากฐานวัตถุดิบ "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์" และ "THAI FARMA HUB"	850,000	399,283	450,717
1.6	โครงการสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ “ปัญญ์-พัฒน”	5,791,600	3,485,965	2,305,635
1.7	Fixed cost	520,000	400,000	120,000

ผลการใช้จ่ายงบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

(งบรายจ่ายประจำไม่รวมแผนงานบุคลากรภาครัฐ)

ลำดับ	รายแผนงาน/ โครงการ	วงเงินทั้งปี (1)	จัดสรรงวด 1+2 (2)	วงเงินคงเหลือทั้งปี (6)
	Cluster 3 รวมทั้งสิ้น	**11,732,000**	**9,183,884**	**2,548,116**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และแผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**8,372,000**	**5,943,884**	**2,428,116**
1	**แผนงานยุทธศาสตร์**	**11,732,000**	**9,183,884**	**2,548,116**
1.1	**โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค (อุดหนุน)	2,820,000	2,820,000	-
1.2	**โครงการสร้างกรอบกฎหมายและการบังคับใช้	2,812,400	1,727,239	1,085,161
1.3	**โครงการพัฒนาระบบกำกับดูแลด้วยดิจิทัล	917,600	57,023	860,577
1.4	โครงการบริหารจัดการและสนับสนุนการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อม	498,000	234,783	263,217
1.5	โครงการสื่อสารและเฝ้าระวังทางสังคม	403,300	747,743	- 344,443
1.6	โครงการยกระดับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์	2,420,700	2,338,991	81,709
1.7	โครงการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม)	1,320,000	838,106	481,894
1.8	Fixed cost	540,000	420,000	120,000
	Cluster 4 รวมทั้งสิ้น	**10,766,200**	**7,577,316**	**2,593,084**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และแผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**6,063,700**	**3,841,096**	**2,222,604**
1	**แผนงานยุทธศาสตร์**	**8,623,700**	**6,030,616**	**2,593,084**
1.1	โครงการฟื้นฟูชีวิตใหม่ (ผู้ติดยา) New Life by DTAM	1,021,800	468,000	553,800
1.2	**โครงการคลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)	1,016,800	699,000	317,800
1.3	โครงการพัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก (A-MED Drink)	906,600	470,872	435,728
1.4	โครงการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้กระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน	160,000	-	160,000
1.5	โครงการนวดไทย - ฝังเข็มฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)	1,060,500	915,700	144,800
1.6	โครงการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นไปตาม Service plan	498,000	232,524	265,476
1.7	โครงการส่งเสริมอาหารเป็นยา	1,400,000	1,055,000	345,000
1.8	**โครงการ Thai food good health	1,000,000	1,000,000	-
1.9	Fixed cost	1,560,000	1,189,520	370,480
2	**แผนงานบูรณาการ**	**2,142,500**	**1,546,700**	**595,800**
2.1	โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	2,142,500	1,546,700	595,800

ผลการใช้จ่ายงบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

(งบรายจ่ายประจำไม่รวมแผนงานบุคลากรภาครัฐ)

ลำดับ	รายแผนงาน/ โครงการ	วงเงินทั้งปี (1)	จัดสรรงวด 1+2 (2)	วงเงินคงเหลือทั้งปี (6)
	Cluster 5 รวมทั้งสิ้น	**19,997,300**	**5,418,299**	**3,089,701**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และ แผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**7,808,000**	**4,792,299**	**3,015,701**
1	**แผนงานยุทธศาสตร์**	**8,498,000**	**5,408,299**	**3,089,701**
1.1	**โครงการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกระหว่างประเทศ	745,250	506,579	238,671
1.2	**โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่องค์กรสมรรถนะสูง	2,402,750	1,556,245	846,505
1.3	**โครงการพัฒนานวัตกรรมด้านสิทธิประโยชน์และนวัตกรรมความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่ระดับสากล	1,500,000	569,050	930,950
1.4	**โครงการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	1,900,000	1,018,305	881,695
1.5	**โครงการการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการและวิจัยทางการแพทย์แผนไทย	200,000	157,385	42,615
1.6	โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการฐานข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	100,000	24,735	75,265
1.7	โครงการพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (DETAM Data Hub) ระยะที่ 1	480,000	480,000	-
1.8	พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการกัญชาทางการแพทย์	480,000	480,000	-
1.9	Fixed cost	690,000	616,000	74,000
2	**แผนงานบูรณาการ**	**11,499,300**	**10,000**	
2.1	ระบบ E-service	10,899,300		10,899,300
2.2	โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์	600,000	490,000	110,000
	Cluster 6 รวมทั้งสิ้น	**5,538,000**	**3,863,745**	**1,674,255**
	รวม (ยกเว้น Fixed cost งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น และ แผนงานบูรณาการ งบมหกรรม)	**4,498,000**	**3,122,245**	**1,375,755**
1	**แผนงานยุทธศาสตร์**	**5,538,000**	**3,863,745**	**1,674,255**
1.1	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรยุคดิจิทัลสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ	1,552,000	823,332	728,668
1.2	**โครงการยกระดับคุณธรรม ความโปร่งใส และจรรยาบรรณ	268,000	232,933	35,067
1.3	โครงการพัฒนาระบบสำนักงานอัจฉริยะ (Smart Back Office	320,000	320,000	-
1.4	**โครงการพัฒนาและยกระดับบุคลากรให้มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการสร้างกลยุทธภาวะผู้นำและการบริหารจัดการองค์กร	1,500,000	1,132,800	367,200
1.5	โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างสูง	498,000	313,180	184,820
1.6	โครงการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ	360,000	300,000	60,000
1.7	Fixed cost	1,040,000	741,500	298,500

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ค่าใช้จ่ายสำหรับบริหารจัดการภายในกรม (งบสนับสนุนกรม)

1	2	3	4
ลำดับที่	รายการ	พรบ 2569	งบประมาณจัดสรรจริง
			รวมจัดสรร
รวมทั้งสิ้น		204,439,500	204,857,110
งบบุคลากร		153,963,700	153,963,700
งบดำเนินงาน		50,475,800	50,893,410
แผนงานบุคลากรภาครัฐ		162,132,300	162,132,300
รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และเสริมสร้างสุขภาพเชิงรุก			
กิจกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร			
งบบุคลากร		153,963,700	153,963,700
เงินเดือน		118,239,800	118,239,800
1	อัตราเดิม 288 อัตรา	109,592,600	109,592,600
2	ค่าตอบแทนรายเดือน [อัตราเดิม]	3,925,200	3,925,200
3	เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว [อัตราเดิม]	92,400	92,400
4	เงินประจำตำแหน่ง [อัตราเดิม]	4,514,600	4,514,600
5	เงิน พ.ส.ร. (เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ) [อัตราเดิม]	7,000	7,000
6	เงิน พ.ต.ก. (เงินเพิ่มตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของขรก.พลเรือน (ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติกร)) [อัตราเดิม]	108,000	108,000
ค่าจ้างประจำ		331,500	331,500
1	อัตราเดิม 1 อัตรา	331,500	331,500
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ		35,392,400	35,392,400
1	ค่าตอบแทนพนักงานราชการ (อัตราเดิม)	35,392,400	35,392,400
งบดำเนินงาน		8,168,600	8,168,600
ค่าตอบแทน		6,912,500	6,912,500
1	ค่าเช่าบ้าน	2,322,000	2,322,000
2	ค่าตอบแทนพิเศษเงินเดือนเต็มขั้น	372,500	372,500
3	ค่าพตส.	2,046,000	2,046,000
4	ค่าคตส.	12,000	12,000
5	ค่าไม่ทำเวชฯ	2,160,000	2,160,000
ค่าใช้สอย		1,256,100	1,256,100
1	เงินสมทบกองทุนประกันสังคมพนักงานราชการ	1,192,500	1,192,500
2	เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	63,600	63,600
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		42,307,200	42,724,810
โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ			
กิจกรรมการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก			
งบดำเนินงาน		42,307,200	42,724,810
ค่าใช้สอย		30,867,800	23,968,110
1	ค่าอาหารทำการนอกเวลา	1,182,000	87,000
2	ค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง	991,200	991,200
3	ค่าพาหนะเดินทางในประเทศ	1,788,900	-
4	ค่าซ่อมแซมยานพาหนะและขนส่ง	243,900	-
5	ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์	475,400	475,400

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ค่าใช้จ่ายสำหรับบริหารจัดการภายในกรม (งบสนับสนุนกรม)

1	2	3	4
ลำดับที่	รายการ	พรบ 2569	งบประมาณจัดสรรจริง
			รวมจัดสรร
6	**ค่าจ้างเหมาบริการ**	**19,966,800**	**18,749,400**
6.1	*ค่ารักษาความปลอดภัย*	*5,845,000*	*5,845,000*
6.2	*ค่าจ้างทำความสะอาด*	*3,647,400*	*3,647,400*
6.3	*ค่าจ้างเหมาพนักงานขับรถยนต์*	*2,468,400*	*2,754,000*
6.4	*ค่าจ้างเหมาบริการถ่ายเอกสาร*	*500,000*	*500,000*
6.5	*ค่าจ้างเหมาบริการพนักงาน*	*6,006,000*	*6,003,000*
6.6	*ค่าจ้างเหมารวบรวม วิเคราะห์และจัดทำข้อมูล*	*1,500,000*	-
7	**ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม**	**1,718,300**	
7.1	การฝึกอบรมสัมมนาบุคคลภายใน	763,400	
7.2	การฝึกอบรมสัมมนาหน่วยงานภายนอก	954,900	-
8	**ค่าดูแลรักษาระบบสาธารณูปโภคอาคารสำนักงาน**	**2,310,800**	**2,065,110**
	ค่าดูแลรักษาระบบอาคารสำนักงาน (ลิฟท์)		226,500
	ค่าดูแลรักษาระบบอาคารสำนักงาน (เครื่องปรับอากาศ)		421,000
	ค่าดูแลรักษาระบบอาคารสำนักงานอื่นๆ		1,000,000
9	**ค่าจ้างเหมาดูแลสวน**	801,500	1,100,000
10	**ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง**	270,000	500,000
11	**ค่าเช่าเครื่องพริ้นเตอร์**	499,000	-
12	**ค่าวัสดุสำนักงาน**	620,000	-
ค่าสาธารณูปโภค*		**8,242,900**	**8,242,900**
1	**ค่าไฟฟ้า**	6,520,000	6,520,000
2	**ค่าน้ำประปา**	412,000	412,000
3	**ค่าโทรศัพท์**	814,900	814,900
4	**ค่าไปรษณีย์**	40,000	40,000
5	**ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม**	456,000	456,000
งบดำเนินงาน (รายจ่ายลงทุน)*		**3,196,500**	**3,196,500**
1	**ค่าเช่ารถยนต์ (จำนวน 11 คัน)**	3,196,500	3,196,500
อื่นๆ (ไม่มีรายการตาม พ.ร.บ. 69)		**-**	**2,627,300**
1	**ค่าจ้างเหมาบริการกำจัดปลวกและหนู**	-	58,000
2	**ค่าเก็บขยะมูลฝอย**	-	72,000
3	**ค่าใช้จ่ายบริหารกรม**	-	364,400
	ประชุมอื่นๆ เกี่ยวกับกรมฯ	-	-
	ค่าเดินทางไปราชการ	-	-
	ค่าตอบแทนกรรมการอ่าน อวช. + ประชุม อวช + ประชุมอื่นๆ		100,000
	ค่าตอบแทนกรรมการจัดซื้อจัดจ้างของกรม		250,000
	ค่าประชุม คกก.จัดทำ Spec /TOR การจ้างเหมาต่างๆ		62,900
4	**ค่าผ่านทางพิเศษของรถยนต์ราชการ**	-	70,000
5	**ค่าน้ำดื่ม**	-	50,000
6	**ค่าถ่ายเอกสาร (เพิ่มเติม)**	-	500,000
7	**ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้บริหารระดับสูง**	-	**1,100,000**
	อธิบดี		500,000
	รอง 1		300,000
	รอง 2		300,000
ค่าใช้จ่ายสำหรับบริหารจัดการภายในหน่วยงาน (Fixed cost หน่วยงาน)		**-**	**4,690,000**

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สำหรับค่าใช้จ่ายสำหรับบริหารจัดการภายในหน่วยงาน (Fixed cost หน่วยงาน)

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนคน	งบประมาณที่จัดสรร
	รวมทั้งสิ้น	**483**	**4,540,000**
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี		**483**	**4,540,000**
โครงการเสริมสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบสุขภาพ		**483**	**4,540,000**
กิจกรรมเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล		**71**	**710,000**
Cluster 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก		**9**	**90,000**
1	กองเวลเนส	9	90,000
Cluster 2 ขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจสมุนไพร สู New S-Curve		**52**	**520,000**
1	กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	28	280,000
2	กองนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	24	240,000
Cluster 3 การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ		**10**	**100,000**
1	กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	10	100,000
กิจกรรมส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปตาม Service Plan		**40**	**400,000**
Cluster 3 การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ		**40**	**400,000**
1	กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	20	200,000
2	กองกัญชา	20	200,000
กิจกรรมการพัฒนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก		**362**	**3,330,000**
Cluster 3 การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ		**4**	**40,000**
1	กองกัญชา	4	40,000
Cluster 4 การแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต		**185**	**1,560,000**
1	สถาบันการแพทย์แผนไทย	69	690,000
2	สถาบันการแพทย์ทางเลือก	31	310,000
3	ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	85	560,000
กิจกรรมส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปตาม Service Plan		**10**	**100,000**
4	สถาบันอายุวัฒนะ	10	100,000
Cluster 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม		**69**	**690,000**
1	กองวิชาการและแผนงาน	47	470,000
2	สถาบันวิจัยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	22	220,000

แผนการบริหารงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สำหรับค่าใช้จ่ายสำหรับบริหารจัดการภายในหน่วยงาน (Fixed cost หน่วยงาน)

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนคน	งบประมาณที่จัดสรร
Cluster 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ		104	1,040,000
1	กลุ่มตรวจสอบภายใน	5	50,000
2	สำนักงานเลขานุการกรม	86	860,000
3	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	7	70,000
4	กองกฎหมาย	6	60,000

หมายเหตุ : รายละเอียดค่าใช้จ่าย Fixed Cost จัดสรรจากจำนวนข้าราชการ + พนักงานราชการ ของหน่วยงาน (10,000 บาท : คน) สนับสนุนให้หน่วยงานใช้สำหรับดำเนินงาน ดังนี้

1. ค่าเดินทางไปราชการ (ที่ไม่อยู่ในโครงการ)

2. รายจ่ายประจำ เช่น ค่าสาธารณูปโภค , ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ , ค่าวัสดุสำนักงาน

รายละเอียดโครงการ
Cluster 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวด และเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก

โครงการในพระราชดำริฯ น้ำพุร้อนสันกำแพง ยกระดับการนวดไทยและเวลเนสไทย สู่ระดับ World Class

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ยกระดับอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก
แผนงาน	โครงการพระราชดำริฯ น้ำพุร้อนสันกำแพง
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C1M6931125 C000 77)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการนี้เป็นนกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) อย่างชัดเจน โครงการนี้มิได้เป็นเพียงแหล่งท่องเที่ยว แต่คือต้นแบบของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและคุณภาพชีวิตของประชาชน ยกระดับสู่ Wellness Tourism หัวใจสำคัญของโครงการฯ คือการ ยกระดับแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ที่ได้มาตรฐานระดับสากล การดำเนินงานโดยการพัฒนาและบริหารจัดการเพื่อเป็น “ออนเซ็น” แห่งแรกของไทย เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับทรัพยากรท้องถิ่น และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยเน้นที่การ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้เป็นอุตสาหกรรมมูลค่าสูง การดึงดูดนักท่องเที่ยวระดับบนและกลุ่มผู้รักสุขภาพเป็นการเพิ่มรายได้เข้าสู่ประเทศอย่างยั่งยืน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical and Wellness Hub) โครงการพระราชดำริฯน้ำพุร้อนสันกำแพง จึงมิใช่เพียงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แต่เป็น ต้นแบบของการบูรณาการการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ที่สามารถตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างสมบูรณ์แบบ มันคือการผสมผสานระหว่างการอนุรักษ์ธรรมชาติ การสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำให้มั่นใจได้ว่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นจะเป็นไปอย่าง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของประเทศ

1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้ได้รับการพัฒนาและบริหารจัดการด้วยวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า ซึ่งมิได้จำกัดอยู่เพียงการเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แต่ถูกวางตำแหน่งให้เป็นส่วนหนึ่งของกลไกการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการท่องเที่ยว บทความนี้จะชี้ให้เห็นว่าโครงการฯ มีความสอดคล้องกับ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวไทยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน ยกระดับสู่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาประเทศไทยให้เป็น ศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical and Wellness Hub) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน คือการสร้างสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการสร้างความมั่นใจว่าการเติบโตทางรายได้จากการท่องเที่ยวจะไม่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อระบบนิเวศน์
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	1) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น ผ่านการสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นเอกลักษณ์เพิ่มเติมจากคุณภาพมาตรฐานของสถานที่ และบริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม โดยเน้นการยกระดับผู้ให้บริการ และประเมินมาตรฐานด้านการนวดไทย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญการให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เกิดอัตลักษณ์ และนำการแพทย์แผนไทย การนวดไทย เพื่อเป็นการป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพ และเป็นการสงวนรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V02F03 คุณภาพและความหลากหลายของบุคลากรทางการแพทย์
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8** : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพและมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายที่ 8.1** : ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง – ไม่มี -	

2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** : การพัฒนาคนสำหรับโรคยุคใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2** : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลัก ระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพ และได้รับ การยอมรับในระดับสากล
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2) แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงสาธารณสุข
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	- ไม่มี -
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว - สนับสนุนการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการดูแลสุขภาพประชาชน - ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพผู้ให้บริการ เพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☑ เศรษฐกิจสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -

โครงการในพระราชดำริฯ น้ำพุร้อนสันกำแพง ยกระดับการนวดไทย และเวลเนสไทยสู่ระดับ World Class

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

แหล่งน้ำพุร้อนสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าและมีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) โดยเป็นพื้นที่ที่มีน้ำแร่ธรรมชาติอุณหภูมิสูงซึ่งเหมาะสมต่อการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ การบำบัดฟื้นฟู และกิจกรรมเวลเนสต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสุขภาพตามนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศและการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากอัตลักษณ์ไทย

ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนสของประเทศไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ แต่ยังขาดการบูรณาการองค์ความรู้ การจัดบริการมาตรฐานสากล และการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับบริการสุขภาพเชิงลึก ทำให้ศักยภาพของแหล่งน้ำพุร้อนในหลายพื้นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเต็มรูปแบบ โครงการ “ยกระดับการนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ระดับสากล” บริเวณแหล่งน้ำพุร้อนสันกำแพง จึงเป็นส่วนสำคัญในการต่อยอดอัตลักษณ์ท้องถิ่นเข้ากับมาตรฐานการแพทย์แผนไทย การนวดบำบัดด้วยน้ำแร่ร้อน (Hydrotherapy) การอบประคบสมุนไพร และโปรแกรมเวลเนสแบบองค์รวม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้แก่ชุมชน และยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศ

โครงการนี้จะเป็นต้นแบบ (Pilot Model) ของการพัฒนา Thai Wellness Destination โดยใช้แหล่งน้ำพุร้อนเป็นหัวใจหลัก เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย มาตรฐานวิชาชีพการนวดไทย รวมถึงการสร้างมาตรฐานบริการให้เทียบเท่าระดับสากล เช่น การกำหนดเส้นทางสุขภาพ (Wellness Route) การฝึกอบรมมาตรฐานบุคลากร การออกแบบบริการสปาและเวลเนสบนฐานน้ำแร่ร้อน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพเชิงพื้นที่

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่ให้ความสำคัญในการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย ภายใต้แนวคิดเพื่อยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและการเสริมความงามสู่ตลาดระดับสูง โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์การให้บริการตามแบบความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล อีกทั้งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการจัดอันดับให้มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เนื่องจากตั้งอยู่ในเขตร้อนเหนือเส้นศูนย์สูตรและติดทะเล มีสภาพภูมิอากาศเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิตนานาพันธุ์ความหลากหลายทางชีวภาพนั้น มีความสัมพันธ์กันทั้งในระดับชนิดพันธุ์พันธุกรรมและระบบนิเวศ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : สถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย, 2563) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีพันธกิจในการพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนา การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพ อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อให้เกิดความหลากหลายและความครอบคลุมของ สินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเนื่องจากอุตสาหกรรมการนวดไทยเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ ของเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่ผ่านมาได้ดำเนินการยกระดับมาตรฐานผู้ให้บริการนวดไทย โดยการประเมินมาตรฐานผู้ให้บริการ จัดทำฐานข้อมูลผู้ให้บริการ มีการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการนวดไทยในหลายหลักสูตร ทั้งหลักสูตรนวดไทยอัตลักษณ์ไทย (นวดลมดันสูง, นวดอัมพฤกษ์ อัมพาต) หลักสูตรเพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ (หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง, หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 330/372 ชั่วโมง) เพื่อเป็นการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการให้บริการจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์

ของประเทศ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการ พัฒนาทักษะของผู้ให้บริการให้มีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการนวดที่ถูกต้อง และมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ การยกระดับมาตรฐานจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนวดที่ไม่ถูกต้อง มาตรฐานการให้บริการที่ชัดเจนและเป็นระบบ ให้ผู้ให้บริการมีแนวทางในการปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของการนวดไทย การสร้างความเชื่อมั่น การมีมาตรฐานที่ชัดเจน และการประเมินที่เป็นธรรมจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการกลับมาใช้บริการซ้ำและบอกต่อ การเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน การยกระดับมาตรฐานจะช่วยให้ ผู้ให้บริการมีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการนวดที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก การประเมินและติดตามผลจัดทำระบบการประเมินคุณภาพและติดตามผลการปฏิบัติงานของ ผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรฐานที่กำหนดได้รับการปฏิบัติอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การมีมาตรฐานการนวดที่สูงจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการในประเทศไทยมากขึ้น เป็นการสร้างรายได้และเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ อนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาจัดทำหลักสูตรนวดอัตลักษณ์ไทย โพธิ์ล้านนา

2.2 เพื่อยกระดับทักษะและพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการนวดไทย ให้เป็นอัตลักษณ์นวดไทย

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal to Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีหลักสูตรนวดอัตลักษณ์ไทยโพธิ์ล้านนา	จำนวนหลักสูตรนวดอัตลักษณ์ไทยโพธิ์ล้านนา	หลักสูตร	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีผู้สำเร็จหลักสูตรนวดไทยโพธิ์ล้านนาที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่	ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการทดสอบตามมาตรฐานสมรรถนะที่หลักสูตรกำหนด	ร้อยละ	80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 เกิดหลักสูตรนวดไทยโพธิ์ล้านนา ที่มีอัตลักษณ์ชัดเจน

3.3.2 บุคลากรด้านการนวดไทยและเวลเนสได้รับการพัฒนาทักษะตามมาตรฐาน

3.3.3 แหล่งน้ำพุร้อนสันกำแพงได้รับการยกระดับเป็นจุดหมายปลายทางด้าน Wellness Tourism เป็นต้นแบบพื้นที่ที่เชื่อมองค์ความรู้การนวดล้านนา

3.3.4 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ–เอกชน–ชุมชน ทำให้เกิดระบบการจัดการ การฝึกอบรม และการพัฒนาบริการด้านสุขภาพที่ยั่งยืน

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, มหาวิทยาลัย

3.4.3 ผู้ให้บริการนวดไทยและผู้ประกอบการสถานประกอบการในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

จังหวัดเชียงใหม่

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 สร้างต้นแบบสุขภาวะแห่งสยาม													
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : สนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์นวดไทยให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่	2,000,000			2,00.000									
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : การพัฒนาองค์ความรู้ท้องถิ่นล้านนาเพื่อการเรียนรู้และถ่ายทอดสู่ชุมชน	294,750						147.375			147.375			
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์นวดไทย และการอบรมหลักสูตรโพธิ์-ล้านนา	147,250						147,250						
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 การอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากร	40,000						40.000						
รวม	2,482,000				2,020,000			314,625			147,375		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005692056002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 2,482,000 บาท (สองล้านสี่แสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์นวดไทยให้กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่					2,000,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาองค์ความรู้ท้องถิ่นล้านนาเพื่อการเรียนรู้และถ่ายทอดสู่ชุมชน					**294,750**
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	5	8		1,000	40,000
2) ค่าอาหารกลางวัน	5	15	1	120	9,000
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	15	2	35	5,250
4) ค่าที่พัก	5	6	3	850	76,500
5) ค่าพาหนะ	5	6		400	12,000
6) ค่าเครื่องบิน	5	4		3,500	70,000
7) ค่าจ้างเหมาสืบค้นและรวบรวมข้อมูล					30,000
8) ค่าจัดทำต้นฉบับ และออกแบบรูปเล่ม					50,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าจัดส่งเอกสารทางไปรษณีย์					2,000
กิจกรรมที่ 3 ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์นวดไทย และการอบรมหลักสูตรโพธิ์-ล้านนา					**147,250**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยงระดับอำนวยการ	3	3	3	270	7,290
2) ค่าเบี้ยเลี้ยงระดับต้น	3	2	3	240	4,320
3) ค่าที่พัก	3	5	3	850	38,250
4) ค่าเครื่องบิน	3	4	2	2,800	67,200
5) ค่าพาหนะ	3	5	1	400	6,000
6) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมพนักงานขับรถ	3	1	3	2,000	18,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,500
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					1,960
กิจกรรมที่ 4 การอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากร					**40,000**
1) ค่าวิทยากร	1	1	45	600	27,000
2) ค่าอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	1	350	5,250
3) ค่าที่พักวิทยากร	1	3	1	1,000	3,000
4) ค่าพาหนะวิทยากร	1	3	1	400	1,200
5) ค่าเอกสารการอบรม	1	10		150	1,500
6) ค่าใบประกาศนียบัตร	1	10	2	50	1,000
7) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					1,050

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	2,482,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (....สองล้านสี่แสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน.....)	**2,482,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	2,482,000
รวมทั้งสิ้น (.....สองล้านสี่แสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน.....)	**2,482,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) การขาดความร่วมมือจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการรายย่อยในการปรับใช้มาตรฐานใหม่	กลาง	สูง	1) การสร้างแรงจูงใจ (Incentives): จัดทำแพ็กเกจการเงิน/ภาษีพิเศษสำหรับสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับสูง, ให้การสนับสนุนด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ระดับชาติแก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วม
2) ภาพลักษณ์เดิมของการนวดไทยที่เชื่อมโยงกับธุรกิจแอบแฝงยังคงเป็นอุปสรรค	กลาง	สูง	2) การแยกแบรนด์และกำกับดูแลอย่างเด็ดขาด (Brand Separation & Regulation): ใช้กลยุทธ์ "Clear Branding" สร้างแบรนด์ลูกที่เน้นการแพทย์และการบำบัดอย่างชัดเจน, บังคับใช้กฎหมายและระเบียบควบคุมสถานประกอบการอย่างเข้มงวดและโปร่งใส

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 วางแผนการดำเนินงาน โดยกำหนดระยะเวลา และผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการดำเนินงาน

10.2 รวบรวมข้อมูลในระหว่างการดำเนินโครงการในแต่ละกิจกรรม ประเมินความพึงพอใจ และร้อยละผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ

10.3 จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรค

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีหลักสูตรนวดโพธิ์ล้านนา 2) มีรูปแบบมาตรฐานการบริการนวดโพธิ์ล้านนา	1) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาและประชาสัมพันธ์หลักสูตรนวดโพธิ์ล้านนา 2) ให้บริการการนวดอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น “โพธิ์ล้านนา)	1) พัฒนามาตฐานสสถานบริการ/สถานประกอบการต้นแบบการนวดโพธิ์ล้านนา	1) รับรองมาตรฐานหลักสูตรและเปิดตัวอย่างเป็นทางการ ขยายพื้นที่อื่นในจังหวัดเชียงใหม่
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)		2,020,000	314,625	147,375

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางอัจฉรา เชียงทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com
2	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	**นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์** **ตำแหน่ง :** แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
	นางสาวธนาธิป ฉิมแพ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	ธนาธิป ฉิมแพ
2	**นางอัจฉรา เชียงทอง** **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
3	**นางสาวรัชนี จันทร์เกษ** **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	**นายเทวัญ ธานีรัตน์** **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก
แผนงาน (Program)	ยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวฯ
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
รหัสโครงการ	6934411115301 (00006)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยที่ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียน ภายในประเทศเพิ่มขึ้นและมีส่วนสำคัญในส่งเสริมการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้หลายประการ ทั้งนี้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) มีแนวโน้มได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยถือได้ว่าเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub)” ของภูมิภาคเอเชียนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทยไม่ว่าภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพรไทย วิถีชีวิตไทย อาหารไทย ก็เป็นที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ จึงถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์อันงดงามและทรงคุณค่าที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และนำมาประกอบแนวทางอิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสู่การยอมรับในระดับนานาชาติสอดรับกับนโยบายรัฐบาลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเล็งเห็นว่าโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการที่เป็นเวลเนส (Wellness Center : WC) เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination : TWD) ชุมชนสุขภาพดี (Wellness Community) และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับสามารถประยุกต์ผสานเข้ากับวิถีชุมชนโดยเฉพาะภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร นวดไทย ตลอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อให้เกิดรูปแบบการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์โดดเด่นที่มีอยู่ตามแต่ละท้องถิ่น ซึ่งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศมากขึ้น

1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองให้เป็นเวลเนสได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับผนวกเข้าไป ในวิถีชุมชนที่มีทั้งภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทย นวดไทย ตลอดจนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพ คาดหวังให้เกิดการพัฒนาในทุกกระบวนการห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่การผลิตขั้นปฐมภูมิอย่างวัตถุดิบการผลิตขั้นทุติยภูมิอย่างการแปรรูปวัตถุดิบ และการผลิตขั้นตติยภูมิอย่างการนำผลิตภัณฑ์มาใช้ในบริการเชิงสุขภาพ โดยส่งเสริมภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีความหลากหลายสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการเชิงสุขภาพก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ อันส่งผลให้มีรายได้ในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดรูปแบบการบริการที่มีมาตรฐานและหลากหลายสอดคล้องตามอัตลักษณ์โดดเด่นตามแต่ละท้องถิ่น โดยยกระดับให้ผู้ประกอบการได้รับการรับรองผ่านการฝึกอบรมในเวลเนส เพื่อให้เกิดทักษะและแนวทางประกอบกิจการได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวในด้านการให้บริการเชิงสุขภาพ เกิดงาน และอาชีพเพิ่มขึ้นอันส่งผลต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการเชิงสุขภาพ
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8 :** ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 8.1 :** ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี

1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ สู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 :** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2566-2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว ประเด็นที่ 2. ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ประเด็นย่อย 2.3 รัฐบาลจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub) โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและการแพทย์แผนไทย
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☐ โครงการพระราชดำริ/เฉลิมพระเกียรติที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์ ☐ สร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร ☐ ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพจิต ☐ สถานชีวาภิบาล ☐ ทุกคนปลอดภัย ☐ ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว ☐ ยาเสพติด ☐ การแพทย์ปฐมภูมิ ☑ เศรษฐกิจสุขภาพ ☐ เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561–2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่ให้ความสำคัญในการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรายจากการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงให้กับประเทศไทย ภายใต้แนวคิดเพื่อยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและการเสริมความงามสู่ตลาดระดับสูง โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์การให้บริการตามแบบความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล

จากสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยของปี 2564 (จำนวนยอดสะสมเบื้องต้น) (International Tourist Arrivals to Thailand 2021) (มกราคม-ตุลาคม) ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า ในปี 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 6,708,396 คน และในปี 2564 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 427,869 คน ซึ่งลดลงสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 93.62 ในช่วงที่ผ่านมา (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากผลการสำรวจของ Global Wellness Economy Monitor (December 2021) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับผลกระทบอย่างมาก ทำให้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพลดลงทั่วโลก ในปี 2563 โดยประเทศไทยแม้ว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นอันดับ 4 ของเอเชีย หรือ อันดับที่ 15 ของโลก แต่อัตราการเติบโตจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพถือว่าอยู่ในระดับวิกฤต เนื่องจากก่อนการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีอัตราการเติบโตร้อยละ 18.7 เมื่อมีการระบาดแล้ว ปรากฏว่าอัตราการเติบโตลดลงถึงร้อยละ 72.3 ซึ่งเป็นอัตราการเติบโตลดลงที่สูงมาก อย่างไรก็ตามประเทศไทยก็ยังมีโอกาสที่จะสามารถฟื้นคืนเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้หลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้คลี่คลายลง เนื่องจากผลการสำรวจของเบิร์กเชียร์ แฮธาเวย์ ทราเวล โพรเทกชั่น (Berkshire Hathaway Travel Protection) เปิดเผยผลสำรวจรายงานสถานการณ์ประกันภัยการเดินทาง (State of Travel Insurance Report) ในปี 2565 พบว่า ประเทศไทยได้รับการจัดลำดับอันดับที่ 8 ของโลก เป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน ให้คะแนนด้านความปลอดภัยในการเดินทางมากที่สุด โดยถือเป็นอันดับ 3 ของเอเชีย รองจากประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ส่วนในภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทย เป็นอันดับ 1 ที่นักท่องเที่ยวชาวอเมริกันมองว่ามีความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นประเทศไทย จึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั้งในประเด็นของโครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพ อำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มสุขภาพ (Ease of Travelling) ผ่านมาตรการวีซ่าประเภทต่าง ๆ และส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในปี 2568 กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจสุขภาพ สำหรับกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีอำนาจและหน้าที่ในการพัฒนารูปแบบส่งเสริมและสนับสนุน เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และกำหนด พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน คุณภาพบริการ บุคลากร เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ และให้การคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สามารถเป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทยได้ผ่านการสร้างความหลากหลายของรูปแบบการดูแลสุขภาพภายใต้อัตลักษณ์ความเป็นไทยที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมถึงจากสถานการณ์ความนิยมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร เพื่อรองรับพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การพัฒนามาตรฐานและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันความเสี่ยงและอันตรายในการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง อาจส่งผลเสียต่อสุขภาพ ความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ของประเทศไทยในอนาคต

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีพันธกิจในการพัฒนาวิชาการและการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยส่งเสริมและพัฒนา การจัดระบบความรู้ พัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์สมุนไพร คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีอัตลักษณ์ของ ภูมิปัญญาไทย ให้เกิดความหลากหลายและครอบคลุมสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว สร้างมูลค่าให้สูงขึ้น เพื่อให้เกิดความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวผ่านการจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงต้องการให้ความสำคัญ ในการสร้างอัตลักษณ์ พัฒนามาตรฐานและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผ่านการต่อยอด การดำเนินการที่ได้ดำเนินการมาแล้วให้มีข้อกำหนดและมาตรฐานให้มากขึ้น โดยเน้นพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้ 1. เขตฝั่งทะเลตะวันตก 2. เขตทะเลตะวันออก 3. เขตอันดามัน 4. เขตอารยธรรมล้านนา 5. พื้นที่พิเศษเชียงราย 6. พื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยในชุมชนเวลเนสได้รับการยกระดับบุคลากรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทยได้รับพัฒนาศักยภาพ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอัตลักษณ์ไทย ศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยได้รับการสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์ทั้งใน และต่างประเทศ รวมถึง การสร้างความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวสุขภาพชุมชน ด้วยการต่อยอดให้เกิดชุมชนเวลเนส (Wellness Communities) โดยการดำเนินการทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้จะทำให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและรูปแบบบริการจากองค์ความรู้แพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยมากขึ้น ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีแก่การท่องเที่ยวของไทย และสามารถทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทยมีแนวโน้มดีขึ้นในอนาคต

อนึ่ง เพื่อสร้างเศรษฐกิจด้านสุขภาพที่ยั่งยืนผ่านศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยที่สามารถมอบประสบการณ์ผาสุกที่มีอัตลักษณ์ไทย มีรากฐานของความเป็นไทยอย่างแท้จริง พร้อมนำเสนอคุณค่าจากภูมิปัญญาไทยและองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกที่บูรณาการแบบองค์รวมในทุกมิติของสุขภาวะที่ดี โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาแบบจำลองทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนสำหรับ ศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยด้วยการสร้างระบบเศรษฐกิจที่สนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน เพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาค และส่งเสริมการไม่แบ่งแยกระดับของขนาดธุรกิจ และรับประกันความอยู่รอดของโครงการในระยะยาว ทั้งนี้ยังส่งเสริมการใช้พลังสร้างสรรค์ (Soft Power) ของประเทศให้สร้างมูลค่าและสร้างรายได้ รวมทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยถือเป็นเครื่องยนต์ใหม่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศ รวมไปถึงการพัฒนาต่อยอดเขตเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจทั้ง 4 ภาค ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทย โดยขับเคลื่อนโครงการแบบบูรณาการครบทุกภาคส่วนทั้งครอบครัว ชุมชน สังคม หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และพันธมิตรด้านธุรกิจทั้งในและต่างประเทศผ่านการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ภายใต้สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

2. วัตถุประสงค์

2.1 ยกระดับบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มจากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ

2.2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร

2.3 การรับรองมาตรฐานศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย และแหล่งท่องเที่ยว

2.4 ส่งเสริมภาพลักษณ์ และสร้างการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผ่านศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าบริการ และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ได้รับพัฒนาศักยภาพ	1. จำนวนผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ได้รับพัฒนาศักยภาพและผ่านการประเมิน	ราย	2,500
2. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มาจากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ได้รับการยกระดับ	2. จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มาจากศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ได้รับการยกระดับ	รายการ	100
3. มีสถานประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการยกระดับมาตรฐานบริการ	3. จำนวนสถานประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยวได้รับการยกระดับมาตรฐานบริการ	แห่ง	80
4. มีกิจกรรมเพื่อสร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพผ่านศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์	4. จำนวนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผ่านศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพทั้งในรูปแบบออนไลน์/ออนไซต์	ครั้ง	4

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร หนุนเสริมความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและวัฒนธรรมให้เป็นที่เชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติผ่านการยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรที่มีมาตรฐาน ส่งเสริมคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้น	1.1 ร้อยละของความพึงพอใจที่มีต่อการประชาสัมพันธ์/ข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ	80
	1.2 ร้อยละของผู้ประกอบการที่ผ่านการยกระดับและการรับรองมาตรฐานศูนย์เวลเนส และศูนย์ เวลเนสอัตลักษณ์ไทยอย่างมีคุณภาพ	ร้อยละ	80
	1.3 ร้อยละของผู้ประกอบการมีผ่านการอบรมและการให้ข้อมูลความรู้	ร้อยละ	80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ)

3.3.1 นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นและเลือกใช้บริการด้านสุขภาพในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ รวมถึงการพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอยู่เดิมให้มีความยั่งยืนในระดับชุมชน โดยมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในระดับโลก ทั้งนี้ส่งผลให้อันดับตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยปรับตัวสูงขึ้น และรายได้รวมจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3.3.2 ผู้ประกอบการมีสุขภาวะที่ดีจากการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในการดูแลสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพก็มีสุขภาวะที่ดีขึ้นจากการใช้ภูมิปัญญาดังกล่าวในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ส่งผลให้ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับการยกระดับ และนักท่องเที่ยวต่างชาติเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพการให้บริการของไทย ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวโดยรวม

3.3.3 เกิดการตระหนักรู้ในระดับชุมชนและกลุ่มนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ไทย โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มุ่งเน้นความยั่งยืน ทั้งในด้านการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม และการรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างยั่งยืน

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.4.1 ชุมชน/ท้องถิ่น เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรสมุนไพร กลุ่มผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มงานหัตถกรรมที่เชื่อมโยงกับเวลเนส, ผู้นำชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

3.4.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย

3.4.3 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

3.4.4 บุคลากรด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ผู้ประกอบการสถานประกอบการเวลเนสและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ, ผู้ปฏิบัติงานและพนักงานในสถานประกอบการ, บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, ผู้พัฒนาผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการสมุนไพรไทย, ผู้เกี่ยวข้องด้านการตลาดและการสื่อสารการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ, และ บุคลากรในชุมชนท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด หรือพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ

4.2.3 ชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เวลเนส และสมุนไพร, ร้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 วางแผนและเตรียมความพร้อมการดำเนินงานในเวลเนส เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	**102,400**												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมคณะทำงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร (กศส.)	40,000				←	20,000	→	←	20,000	→			
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดประชุมหารือเตรียมจัดงานสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์รูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพด้วยอัตลักษณ์ไทย (กวน.)	62,000	←	31,000	→	←	31,000	→						
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และสร้างเครือข่ายด้าน การท่องเที่ยว	**529,750**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพติดดาว (DTAM star) ทั้งระบบออนไลน์และ ออนไซต์ในพื้นที่เป้าหมาย ที่มีศักยภาพ (กวน.)	24,750				←	24,750	→						
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 จ้างเหมาพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	300,000				←	300,000	→						

เชิงสุขภาพในเวลเนสและเวลเนสอัตลักษณ์ไทย (กวน.)										
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 จ้างยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน และบริการสู่การสร้างเวลเนส อัตลักษณ์ไทย (กศส.)	500,000				150,000		200,000		150,000	
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการนวดไทยละเวสเนส (สพท.)	259,000				259,000					
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพในเวลเนส เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ	**1,760,000**									
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้เพื่อสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชื่อมโยงการสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ (กวน./กศส.)	1,760,000				1,000,000		760,000			
กิจกรรมที่ 4 ลงพื้นที่เสริมพลัง ยกระดับเพื่อรับรองเวลเนส เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ	**1,154,150**									
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ลงพื้นที่ประเมินสถานประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพติดดาว (DTAM star) เพื่อคัดเลือกเข้าร่วมงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ (กวน.)	729,840		200,000		230,000		250,000		49,840	
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ลงพื้นที่กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภาพรวมโครงการฯ (กวน.)	424,310		110,000		100,000		120,000		94,310	
รวมทั้งสิ้น	**4,099,900**		**310,000**		**2,114,750**		**1,381,000**		**294,150**	

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005182050002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ งบดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น 4,099,900 บาท (สี่ล้านเก้าหมื่นเก้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 วางแผนและเตรียมความพร้อมการดำเนินงานในเวลเนส และเวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ					**102,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมคณะทำงานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทย และสมุนไพร (กศส.)					**40,000**
1) ค่าวิทยากร	3	8	1	1,000	24,000
2) ค่าอาหาร	3	20	1	120	7,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ, เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น				4,600	4,600
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จัดประชุมหารือเตรียมจัดงานสร้างภาพลักษณ์ และประชาสัมพันธ์รูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพด้วยอัตลักษณ์ไทย (กวน.)					**62,000**
1) ค่าอาหาร	12	25	1	120	36,000
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	12	25	2	35	21,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว					**1,083,750**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพติดดาว (DTAM star) ทั้งระบบออนไลน์และออนไซต์ ในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ (กวน.)					**24,750**
1) ค่าอาหาร	1	25	1	120	3,000
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
3) ค่าจ้างจัดทำเอกสารประกอบการอบรม (แบบประมิน DTAM star / TWD)	1	1,000	1	20	20,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 จ้างเหมาพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเวลเนสและเวลเนสออัตลักษณ์ไทย					**300,000**
1) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในเวลเนสและเวลเนสออัตลักษณ์ไทย (กวน.)				300,000	300,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 จ้างยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน และบริการสู่การสร้างเวลเนสอัตลักษณ์ไทย					**500,000**
1) จ้างเหมายกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนและบริการสู่การสร้างเวลเนสอัตลักษณ์ไทย (กศส.)				500,000	500,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการนวดไทยละเวสเนส					**259,000**
1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการนวดไทยละเวสเนส (สพท.)				259,000	259,000
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์กิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเวลเนส เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ					**1,760,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ เพื่อสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชื่อมโยงการสร้างภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ (กวน./กศส.)					**1,760,000**
3.1.1 จ้างเหมาจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media) ประชาสัมพันธ์กิจกรรม DTAM star เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ แคตตาล็อก คู่มือ เป็นต้น เพื่อรับสมัครสถานประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ติดดาว (DTAM star)/ TWD เข้าร่วมงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1 (14-18 ม.ค. 69) (กวน.)				600,000	600,000
3.1.2 จ้างเหมาจัดทำสื่อกิจกรรม (Activity Media) เช่น ค่าเช่าสถานที่ ค่าสื่อมวลชน เป็นต้น เพื่อดำเนินการรับสมัครสถานประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพติดดาว (DTAM star)/TWD (กวน.)				500,000	500,000
3.1.3 จ้างเหมาจัดทำสื่อวิดีทัศน์ (Audio Visual Media) เช่น คลิปประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อดำเนินการรับสมัครสถานประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพติดดาว (DTAM star)/TWD (กวน.)				250,000	250,000
3.1.4 จ้างส่งเสริมภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ (กศส.)				410,000	410,000
กิจกรรมที่ 4 ลงพื้นที่เสริมพลัง ยกระดับเพื่อรับรองเวลเนส เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ชุมชนเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ					**1,154,150**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ลงพื้นที่ประเมินสถานประกอบการเวลเนสประเภทนวดเพื่อสุขภาพติดดาว (DTAM star) เข้าร่วมงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1 (กวน.)					**729,840**
1) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 1-8)	12	5	2	750	90,000
2) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 9)	12	6	1	1,200	86,400
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 1-8)	12	1	2	240	5,760
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 9)	12	1	2	270	6,480
5) ค่าโดยสารเครื่องบิน	12	6	2	3,100	446,400
6) ค่ายานพาหนะ	12	6	2	200	28,800
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	12	1	2	2,000	48,000
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	12			1,500	18,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ลงพื้นที่กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภาพรวมโครงการฯ (กวน.)					**424,310**
1) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 1-8)	6	5	2	750	45,000
2) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 9)	6	6	1	1,200	43,200
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 1-8)	6	6	2	240	17,280
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 9)	6	5	2	270	16,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5) ค่าโดยสารเครื่องบิน	6	5	2	3,100	186,000
6) ค่ายานพาหนะ	6	11	2	200	26,400
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	6	1	2	2,000	24,000
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	6			1,500	9,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ,เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					57,230

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	4,099,900
2) งบรายจ่ายอื่น	
3) งบเงินอุดหนุน	
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านเก้าหมื่นเก้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน)	**4,099,900**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองเวลเนส	2,890,900
กองเศรษฐกิจสมุนไพร	950,000
สถาบันการแพทย์แผนไทย	259,000
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านเก้าหมื่นเก้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน)	**4,099,900**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1. ความล่าช้าในการดำเนินกิจกรรมย่อยและการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากขั้นตอนอนุมัติและจัดจ้างมีหลายระดับ	กลาง	สูง	1. จัดทำปฏิทินการดำเนินงานรายเดือนพร้อมตัวชี้วัดย่อย 2. ประสานหน่วยพัสดุและการเงินตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 3. ใช้ระบบ e-GP และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดเวลาอนุมัติ
2. ความไม่พร้อมของผู้ประกอบการหรือชุมชนเป้าหมาย ในการเข้าร่วมโครงการหรือผ่านการรับรองมาตรฐาน	กลาง	กลาง	1. สำรวจความพร้อมก่อนคัดเลือกพื้นที่ 2. จัดอบรมออนไลน์และให้คำปรึกษาแบบพี่เลี้ยง (Mentor System) 3. สร้างแรงจูงใจผ่านตราสัญลักษณ์ DTAM Star และ Thainess Wellness Destination

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
3. ภาพลักษณ์การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย(ทั้งชาวไทยและต่างชาติ)	ต่ำ	กลาง	1. วางแผนสื่อร่วมกับฝ่ายประชาสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นปี 2. ใช้ช่องทางสื่อออนไลน์ (Facebook, YouTube, TikTok, Website กรมฯ) 3. ประเมินผลตอบรับสื่อทุกไตรมาส และปรับกลยุทธ์ทันที

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ประชุมติดตามความก้าวหน้าทุกสัปดาห์ และรายเดือน โดยประชุมคณะทำงาน และสรุปผลความก้าวหน้าเชิงปริมาณทุกเดือน

10.2 จัดทำรายงานสถานะโครงการ โดยทำรายงานความก้าวหน้าแบบรายไตรมาส

10.3 ติดตามผลผ่านระบบสารสนเทศ และหลักฐานภาคสนาม โดยใช้ระบบฐานข้อมูลกลางของกรมฯ เพื่อบันทึกและติดตามความก้าวหน้า

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1.) แจ้งประชาสัมพันธ์การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรทุกจังหวัด	1) อบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรสะสมไม่น้อยกว่า 1,200 คน ทั้งออนไลน์และออนไซต์	1) อบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากรสะสไม่น้อยกว่า 2,100 คน ทั้งออนไลน์และออนไซต์	1) อบรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากรสะสมไม่น้อยกว่า 2,500 คน ทั้งออนไลน์และออนไซต์
	2) ลงนาม TOR ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์สู่เศรษฐกิจในระดับสากล	2) มีแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำแนกรายผลิตภัณฑ์ พร้อมระบุรายละเอียด ไม่น้อยกว่า 3 ผลิตภัณฑ์	2) ผลิตภัณฑ์ตัวอย่างที่พัฒนาได้รับการยกระดับไม่น้อยกว่า 50 รายการ	2) ผลิตภัณฑ์ตัวอย่างที่พัฒนาได้รับการยกระดับไม่น้อยกว่า 100 รายการ
	3) คัดเลือกรายชื่อสถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ 100 แห่ง และคัดเลือกเพื่อยกระดับ 80 แห่ง	3) ยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ สะสมไม่น้อยกว่า 24 แห่ง	3) ยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ สะสมไม่น้อยกว่า 56 แห่ง (ผ่านการติดตาม Onsite/Online)	3) สถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวได้รับการยกระดับมาตรฐานไม่น้อยกว่า 80 แห่ง (ผ่านการติดตาม Onsite/Online)
	4) จัดทำ (ร่าง) TOR ประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ฯ สถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ	4) ลงนาม TOR/จัดการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ฯ สถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ ทั้ง Onsite/Online	4) สถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ เข้าถึงการประชาสัมพันธ์ไม่น้อยกว่า 10,000 ราย	4) สถานประกอบการ/แหล่งท่องเที่ยวฯ เข้าถึงการประชาสัมพันธ์ไม่น้อยกว่า 25,000 ราย
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	310,000	2,114,750	1,381,000	294,150

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองเวลเนส			
1	นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 0936924459 **E-mail :** piikthawaisin@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางจิรภฎา วานิชอังกูร **ตำแหน่ง :** หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน	ผู้เขียนโครงการ	
3	นางสีไพร พลอยทรัพย์ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองเวลเนส	ผู้เสนอโครงการ	
4	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล **ตำแหน่ง :** ผู้ช่วยอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายเทวัญ ธานีรัตน์ **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสร้างต้นแบบเวลเนสน้ำพุร้อนแห่งชาติ

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก
แผนงาน (Program)	สร้างต้นแบบเวลเนสน้ำพุร้อนแห่งชาติ
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C1069 311 21 (00077)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยที่ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศ และมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ซึ่งมีแนวโน้มได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นทั้งจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศ ประเทศไทยได้รับการยอมรับว่าเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub)” ของภูมิภาคเอเชีย และมีอัตลักษณ์ด้านภูมิปัญญาไทย สมุนไพร วิถีชีวิต และอาหารไทย ที่เป็นที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ อัตลักษณ์ดังกล่าวถือเป็น Soft Power ที่ทรงคุณค่า สามารถต่อยอดสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการยอมรับในระดับนานาชาติ สอดรับกับนโยบายรัฐบาลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โครงการนี้จึงถูกออกแบบให้เป็น National Wellness Hot Spring Model แห่งแรกของประเทศ โดยมีเป้าหมายในการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้มีมาตรฐานระดับสากล ผ่านการผสานภูมิปัญญาไทย การแพทย์แผนไทย และสมุนไพรท้องถิ่นเข้ากับการให้บริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ให้มีสมรรถนะด้านเวลเนสตามมาตรฐานสากล ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่เพียงสร้างรายได้แก่ชุมชน แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการต่อยอดสู่การพัฒนา Wellness Center, Thainess Wellness Destination และ Wellness Community ในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้ประเทศไทยในฐานะ Global Wellness Hub การดำเนินงานดังกล่าวจะมีส่วนสำคัญในการเพิ่มสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ตามเป้าหมายของแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อันจะนำไปสู่การยกระดับเศรษฐกิจสุขภาพไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การพัฒนาในโครงการนี้เป็นการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีศักยภาพให้มีมาตรฐานระดับสากล ผ่านการผสานภูมิปัญญาไทย สมุนไพร และการแพทย์แผนไทยเข้ากับการให้บริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพ การดำเนินงานดังกล่าวช่วยสร้างความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ผู้ประกอบการ และชุมชนในพื้นที่ และขยายตลาดเชิงพาณิชย์สู่ระดับประเทศ และนานาชาติ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่เพียงสร้างรายได้หมุนเวียน และมีส่วนสำคัญในการเพิ่มสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อันเป็นทิศทางที่สะท้อนถึงการยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการเติบโตอย่างยั่งยืนของเศรษฐกิจสุขภาพไทย
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการนี้มุ่งสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ผสานความงามและการแพทย์แผนไทยเข้ากับบริการ และผลิตภัณฑ์สุขภาพจากน้ำแร่ และสมุนไพรท้องถิ่น อัตลักษณ์ดังกล่าวสะท้อนคุณค่าทางวัฒนธรรมไทย และสามารถต่อยอดเป็น Soft Power ที่สร้างความแตกต่างในตลาดโลก การดำเนินงานช่วยยกระดับมาตรฐานบริการสุขภาพเชิงท่องเที่ยว เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ผู้ประกอบการ และเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศในฐานะจุดหมายปลายทางด้านเวลเนสที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8 :** ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 8.1 :** ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี

1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 :** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน

	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคงมีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2566-2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว ประเด็นที่ 2. ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ประเด็นย่อย 2.3 รัฐบาลจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub) โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและการแพทย์แผนไทย
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) โครงการพระราชดำริ/เฉลิมพระเกียรติที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสร้างต้นแบบเวลเนสน้ำพุร้อนแห่งชาติ

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตสูงและมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้หมุนเวียนภายในประเทศ โดยข้อมูลจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO, 2024) ระบุว่าตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั่วโลกมีมูลค่ามากกว่า 800 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่าจะเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 7–10 ต่อปี สะท้อนถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มุ่งแสวงหาประสบการณ์ด้านสุขภาพและความงามที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกัน ประเทศไทยมีศักยภาพโดดเด่นในฐานะ Medical Hub ของภูมิภาคเอเชีย โดยรายงานจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566) ชี้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาใช้บริการด้านสุขภาพและความงามเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 15 ต่อปี สร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 140,000 ล้านบาท

ประเทศไทยมีแหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติกระจายอยู่หลายจังหวัด เช่น เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ตั้งเป้าหมายยกระดับแหล่งน้ำพุร้อนให้เป็น Spa Town หรือ Onsen Town เทียบชั้นญี่ปุ่นและยุโรป เพื่อสร้างเศรษฐกิจน้ำพุร้อน (Hot Spring Economy) ที่สามารถสร้างรายได้แก่คนท้องถิ่น และกระจายการท่องเที่ยวสู่เมืองรอง ในด้านมาตรฐานคุณภาพน้ำแร่ องค์การอนามัยโลก (WHO) มีกำหนดค่ามาตรฐานแร่ธาตุที่ควรมีในน้ำเพื่อสุขภาพ ขณะที่ประเทศไทยมีประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 454 พ.ศ. 2567) กำหนดมาตรฐานน้ำแร่ธรรมชาติเช่นกัน เพื่อให้มั่นใจว่าการใช้ทรัพยากรน้ำพุร้อนในเชิงสุขภาพมีคุณภาพและปลอดภัยกองอาหาร โดยงานวิจัยของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส., 2565) พบว่าการใช้ทรัพยากรน้ำแร่ธรรมชาติร่วมกับการแพทย์แผนไทยสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ และเพิ่มความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ตอกย้ำความจำเป็นในการพัฒนา

ดังนั้น โครงการสร้างต้นแบบเวลเนสน้ำพุร้อนแห่งชาตินี้ จึงจัดทำเพื่อยกระดับแหล่งน้ำพุร้อนที่มีศักยภาพให้เป็น National Wellness Hot Spring Model โดยผสานภูมิปัญญาไทย สมุนไพร และการแพทย์แผนไทยเข้ากับการให้บริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านเวลเนสให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานสากล ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยสร้างรายได้แก่ชุมชน ขยายตลาดผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่เชิงพาณิชย์และต่อยอด สู่การพัฒนา Wellness Center, Thainess Wellness Destination และ Wellness Community ในพื้นที่เป้าหมาย อันจะนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและการยกระดับสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศ ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้ประเทศไทยในฐานะ Global Wellness Hub ที่มีอัตลักษณ์โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งสอดรับกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาวอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 พัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนสันกำแพงให้เป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาตรฐานสากล โดยผสานภูมิปัญญาไทย และการแพทย์แผนไทยเข้ากับบริการ และผลิตภัณฑ์สุขภาพ

2.2 เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการด้านเวลเนสในพื้นที่ พร้อมทั้งสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนสันกำแพงให้เป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาตรฐานสากล	จำนวนแหล่งน้ำพุร้อนได้รับการพัฒนาให้เป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ	แห่ง	1

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
2. มีบริการหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพจากแหล่งน้ำพุร้อนที่ผ่านการรับรองคุณภาพ	จำนวนบริการหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพจากแหล่งน้ำพุร้อนที่ผ่านการรับรองคุณภาพ	รายการ	5
3. เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการในพื้นที่ด้านเวลเนสตามมาตรฐานสากลพร้อมทั้งสร้างรายได้แก่ชุมชน	บุคลากรและผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านเวลเนสไม่น้อยกว่า	คน	50

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ประเทศไทยได้รับการยกระดับภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเวลเนสที่มีมาตรฐานสากลและอัตลักษณ์ไทย	อัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าปีที่ผ่านมา (ข้อมูลจาก ททท.)	ร้อยละ	5
2. ชุมชนที่อยู่ในแหล่งน้ำพุร้อนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำพุร้อน	จำนวนชุมชนที่อยู่ในแหล่งน้ำพุร้อนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำพุร้อน	ชุมชน	1

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 แหล่งน้ำพุร้อนได้รับการพัฒนาให้เป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีมาตรฐานสากลพร้อมทั้ง มีบริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผ่านการรับรองคุณภาพอย่างชัดเจน นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเกิดความเชื่อมั่น และเลือกใช้บริการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่สูงขึ้น

3.3.2 ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ขณะเดียวกันภาพลักษณ์ประเทศไทยได้รับการยกระดับให้เป็น Global Wellness Hub ที่มีอัตลักษณ์ไทยโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ชุมชน/ท้องถิ่น
3.4.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย
3.4.3 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
3.4.4 บุคลากรด้านการท่องเที่ยว
3.4.5 ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)
☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
4.2.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาระบบบริการสุขภาพและเวลเนส	121,600												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพและเวลเนส	21,600		21,600										
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จ้างเหมาจัดระบบบริการสุขภาพ และเวลเนส	100,000		100,000										
กิจกรรมที่ 2 อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการในพื้นที่	90,000		90,000										
กิจกรรมที่ 3 ประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์เชิงยุทธศาสตร์	400,000		400,000										
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมผู้ประกอบการที่อยู่ในแหล่งน้ำพุร้อน	123,400		41,400			41,000			41,000				
รวมเป็นเงิน	735,000	653,000			41,000			41,000			-		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005 69205600 2000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 735,000 บาท (เจ็ดแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาบริการ ผลิตภัณฑ์ และบุคลากรด้านเวลเนส					**121,600**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพและเวลเนสที่ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					**21,600**
1) ค่าอาหาร	2	20	1	120	4,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	2	35	2,800
3) ค่าเบี้ยประชุม	2	5	1	1,000	10,000
4) ค่าพาหนะ	2	5	2	200	4,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 จ้างเหมาจัดระบบบริการสุขภาพ และเวลเนสที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม					**100,000**
1) รายละเอียดตามขอบเขตงานที่แนบ (TOR)					100,000
กิจกรรมที่ 2 การอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการในพื้นที่					**90,000**
1) ค่าวิทยากร (เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	5	2	600	6,000
2) ค่าวิทยากร (มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	5	2	1,200	12,000
3) ค่าอาหาร	1	30	1	400	12,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	30	2	50	3,000
5) ค่าที่พัก	1	5	1	1,200	6,000
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	5	2	2,500	25,000
7) ค่ายานพาหนะ	1	5	2	200	2,000
8) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อม คนขับ	1	1	1	2,000	2,000
9) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				1000	1,000
10) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ				1000	1,000
11) ค่าจัดทำสื่อการเรียน การสอน	1	1	1	20,000	20,000
กิจกรรมที่ 3 การประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์เชิงยุทธศาสตร์					**400,000**
1) จ้างเหมาจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างแบรนด์ “แม่ออน เวลเนส ฮอตสปริง” ให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศและนานาชาติ					400,000
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมผู้ประกอบการที่อยู่ในแหล่งน้ำพุร้อน					**123,400**
1) ค่าที่พัก	3	5	1	1,200	18,000
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 1-8)	3	4	2	240	5,760
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 9)	3	1	2	270	1,620
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	3	5	2	2,500	75,000
5) ค่ายานพาหนะ	3	5	2	200	6,000
6) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อม คนขับ	3	1	2	2,000	12,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				1000	1,000
8) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ				1000	1,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์ เป็นต้น				3,020	3,020

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	735,000
2) งบรายจ่ายอื่น	
3) งบเงินอุดหนุน	
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)	735,000

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองเวลเนส	735,000
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)	**735,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) บริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน	ต่ำ	สูง	1) จัดทำมาตรฐานและทดสอบคุณภาพ พร้อมปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานรับรอง
2) บุคลากรในพื้นที่ไม่เข้าร่วมการอบรมหรือขาดความต่อเนื่อง	กลาง	กลาง	1) ประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจ เช่น การรับรองสมรรถนะ การสนับสนุนด้านธุรกิจ
3) จำนวนนักท่องเที่ยวไม่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย	กลาง	สูง	1) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์เชิงรุก ร่วมมือกับหน่วยงานท่องเที่ยว และเอกชนในการดึงดูดตลาดเป้าหมาย

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ประชุมติดตามความก้าวหน้าทุกสัปดาห์ และรายเดือน โดยประชุมคณะทำงาน และสรุปผลความก้าวหน้าเชิงปริมาณทุกเดือน

10.2 จัดทำรายงานสถานะโครงการ โดยทำรายงานความก้าวหน้าแบบรายไตรมาส

10.3 ติดตามผลผ่านระบบสารสนเทศ และหลักฐานภาคสนาม โดยใช้ระบบฐานข้อมูลกลางของกรมฯ เพื่อบันทึกและติดตามความก้าวหน้า

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มี MOU ระหว่างหน่วยงาน ได้แก่ มช., องค์การเภสัช	1) มี (ร่าง) หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประกอบการในชุมชน	1) บุคลากรและผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาสมรรถนะไม่น้อยกว่า 80 คน	1) บุคลากรและผู้ประกอบการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
		2) มี (ร่าง) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการฯ	2) มีบริการ/ผลิตภัณฑ์สุขภาพได้รับการรับรองมาตรฐาน อย่างน้อย 5 รายการ	3) มีบริการ/ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน พร้อมให้บริการอย่างน้อย 1–2 รายการ
	2) จัดทำ (ร่าง) เกณฑ์การยกระดับน้ำพุร้อน	3) มีเกณฑ์การยกระดับน้ำพุร้อน	3) มีการยกระดับแหล่งน้ำพุร้อนให้เป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาตรฐานสากล	3) ชุมชนที่ได้รับประโยชน์พัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนเป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาตรฐานสากล จำนวน 1 ชุมชน
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	653,000	41,000	41,000	-

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองเวลเนส			
1	นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	**โทรศัพท์** : 0936924459 E-mail : piikthawaisin@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์ **ตำแหน่ง** : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวสุธาสินี ไถวศิลป์ **ตำแหน่ง** : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางจิรภฎา วานิชอังกูร **ตำแหน่ง** : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นางสีไพร พลอยทรัพย์ **ตำแหน่ง** : ผู้อำนวยการกองเวลเนส	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการเป็นเจ้าภาพ
จัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่าน Soft Power ไทย

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	กลุ่มภารกิจด้านนวดไทยและเวลเนส
แผนงาน (Program)	สถาปนาความเป็นผู้นำในเวทีโลก
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	6934312120301 (00100)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยที่ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียน ภายในประเทศเพิ่มขึ้นและมีส่วนสำคัญในส่งเสริมการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้หลายประการ ทั้งนี้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) มีแนวโน้มได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยถือได้ว่าเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub)" ของภูมิภาคเอเชียนำรายได้ เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอัตลักษณ์ความเป็นไทยไม่ว่าภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพรไทย วิถีชีวิตไทย อาหารไทย ก็เป็นที่นิยมในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จึงถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์อันงดงามและทรงคุณค่าที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และนำมาประกอบแนวทางอิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสู่การยอมรับในระดับนานาชาติ สอดรับกับนโยบายรัฐบาลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเล็งเห็นว่า โครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึง ผู้ประกอบการที่เป็นเวลเนส (Wellness Center : WC) เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination : TWD) ชุมชนสุขภาพดี (Wellness Community) และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ ได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ สามารถประยุกต์ผสานเข้ากับวิถีชุมชนโดยเฉพาะภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร นวดไทย ตลอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อให้เกิดรูปแบบการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์โดดเด่นที่มีอยู่ตามแต่ละท้องถิ่นซึ่งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศมากขึ้น
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) ประเด็นการท่องเที่ยว

เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยว หรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองให้เป็นเวลเนสได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับผนวกเข้าไป ในวิถีชุมชน ที่มีทั้งภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทย นวดไทย ตลอดจนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพ คาดหวังให้เกิดการพัฒนาในทุกกระบวนการห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่การผลิตขั้นปฐมภูมิอย่างวัตถุดิบ การผลิตขั้นทุติยภูมิอย่างการแปรรูปวัตถุดิบ และการผลิตขั้นตติยภูมิอย่างการนำผลิตภัณฑ์มาใช้ในบริการเชิงสุขภาพ โดยส่งเสริมภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีความหลากหลายสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการเชิงสุขภาพ ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ อันส่งผลให้มีรายได้ในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดรูปแบบการบริการที่มีมาตรฐานและหลากหลาย สอดคล้องตามอัตลักษณ์โดดเด่นตามแต่ละท้องถิ่น โดยยกระดับให้ผู้ประกอบการได้รับ การรับรองผ่านการฝึกอบรมในศูนย์เวลเนส เพื่อให้เกิดทักษะและแนวทางประกอบกิจการ ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวในด้านการให้บริการเชิงสุขภาพ เกิดงาน และอาชีพเพิ่มขึ้นอันส่งผลต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการเชิงสุขภาพ
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8 :** ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 8.1 :** ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	

2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 :** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลัก ระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคงมีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)**

	ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2566-2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	**-ไม่มี-**
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว ประเด็นที่ 2. ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ประเด็นย่อย 2.3 รัฐบาลจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub) โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพและการแพทย์แผนไทย
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☐ โครงการพระราชดำริ/เฉลิมพระเกียรติที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์ ☐ สร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร ☐ ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพจิต ☐ สถานชีวาภิบาล ☐ ทุกคนปลอดภัย ☐ ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว ☐ ยาเสพติด ☐ การแพทย์ปฐมภูมิ ☑ เศรษฐกิจสุขภาพ ☐ เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	**-ไม่มี-**
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	**-ไม่มี-**
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	**-ไม่มี-**

โครงการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026 ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่าน Soft Power ไทย

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

จากรายงาน Global Wellness Economy Monitor 2024 พบว่า ตลาดเวลเนสทั่วโลกมีมูลค่าสูงถึงหลายล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งประเทศไทยมีตลาดเวลเนสที่เติบโตเร็วและมูลค่าประมาณ 40,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2025 ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (ประมาณ 10-15% ต่อปี) (Global Wellness Institute, 2024; Global Wellness Institute, 2025a; C9 Hotelworks, 2025) การจัดงาน GWS ซึ่งเป็นงานสัมมนาระดับนานาชาติที่รวบรวมผู้นำ ผู้ประกอบการ และนักวิชาการด้านเวลเนสจากทั่วโลก จะช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือใหม่ ๆ กระตุ้นการลงทุน และเพิ่มการรับรู้ตลาดเวลเนสของประเทศไทย ส่งผลให้เกิดการเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมงานและนักท่องเที่ยวเวลเนส (wellness tourists) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวลาเพื่อการฟื้นฟูที่สูงกว่า ผู้เข้าชมแต่ละรายเฉลี่ยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการท่องเที่ยวทั่วไปมากถึงสองเท่า (Global Wellness Institute, 2025b; C9 Hotelworks, 2025)

การเป็นเจ้าภาพงาน GWS จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางเวลเนสระดับโลกที่ได้รับการยอมรับในด้านการบูรณาการสุขภาพกาย จิตใจ และสังคมอย่างยั่งยืน การจัดงานจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในวงการเวลเนสระดับโลก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายและมาตรฐานบริการเวลเนสของประเทศ (Global Wellness Summit, 2025a; Global Wellness Summit, 2025b; Global Wellness Institute, 2025c) นอกจากนี้ งาน GWS ยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจเวลเนสเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ เช่น นโยบาย Thailand Wellness Economy 5.0 ที่เน้นการสร้างความมั่นใจด้านสุขภาพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์บริการที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากล ตลอดจนสนับสนุนการยกระดับฝีมือแรงงาน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพในประเทศ (Nation Thailand, 2025; Global Wellness Institute, 2025d)

โดยสรุป การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการเป็นเจ้าภาพงาน GWS 2026 จะเป็นการลงทุนที่สร้างผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่ชัดเจน โดยช่วยเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว ปรับภาพลักษณ์ประเทศ และเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระดับโลกในธุรกิจเวลเนส ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยก้าวเป็นผู้นำด้านเวลเนสในเวทีโลกอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เตรียมความพร้อมในการจัดงาน GWS 2026 ทั้งด้านสถานที่ บุคลากร และระบบบริหารจัดการ

2.2 ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ต่อประเทศไทย ในฐานะเจ้าภาพงานระดับโลก

2.3 เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ในด้านเศรษฐกิจสุขภาพ และนวัตกรรมสุขภาพ

2.4 ประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ต่อยอดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทย

3. เป้าหมาย

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
การประชาสัมพันธ์งาน GWS 2026 ทั้งในและต่างประเทศ	จำนวนการประชาสัมพันธ์งาน GWS 2026 ทั้งในและต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า	ครั้ง	3

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ประเทศไทยได้รับการยืนยันสิทธิ์และความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพ GWS 2026	จำนวนครั้งที่ประเทศไทย ได้รับการสิทธิ์ในการเป็นเจ้าภาพจัดงาน GWS 2026	ครั้ง	1

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ)

3.3.1 นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นและเลือกใช้บริการด้านสุขภาพในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งได้รับการยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนสและศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ รวมถึงการพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีอยู่เดิมให้มีความยั่งยืนในระดับชุมชน โดยมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในระดับโลก ทั้งนี้ส่งผลให้อันดับตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยปรับตัวสูงขึ้น และรายได้รวมจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3.3.2 ผู้ประกอบการมีสุขภาวะที่ดีจากการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในการดูแลสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพก็มีสุขภาวะที่ดีขึ้นจากการใช้ภูมิปัญญาดังกล่าวในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ส่งผลให้ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับการยกระดับ และนักท่องเที่ยวต่างชาติเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพการให้บริการของไทย ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวโดยรวม

3.3.3 เกิดการตระหนักรู้ในระดับชุมชนและกลุ่มนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ไทย โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มุ่งเน้นความยั่งยืน ทั้งในด้านการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม และการรักษาเอก

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

3.4.1 ชุมชน/ท้องถิ่น
3.4.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย
3.4.3 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
3.4.4 บุคลากรด้านการท่องเที่ยว
3.4.5 ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)
☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
4.2.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด หรือพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพ เช่น ภูเก็ต

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 การประสานงานและบริหารจัดการสิทธิ์การเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดงาน Global Wellness Summit 2026	**9,889,940**												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 เข้าร่วมงาน Global Wellness Summit (GWS) 2025 สหรัฐอาหรับอิมิเรตส์ เพื่อรับการประกาศเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026	1,708,550		←→ 1,708,550										
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 เข้าร่วมงานแถลงข่าวประจำปีของ Global Wellness Institute (GWI) ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา	2,808,250				←→ 2,808,250								
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จ้างเหมาดำเนินการรับรองทีมงาน Global Wellness Institute (GWI) ร่วมคัดเลือกสถานที่จัดงาน ณ จังหวัดภูเก็ต	1,910,540								←→ 1,910,540				
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 ค่าจัดทำคลิปวิดีโอ เพื่อนำเสนอศักยภาพประเทศไทยในการเป็นเจ้าภาพการจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026 สำหรับใช้ในสื่อสารในงาน Global Wellness Summit (GWS) 2025	511,240		←→ 511,240										
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 จัดประชุม/ลงพื้นที่เพื่อหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026	701,360	←	205,450	→	←	85,010	→	←	205,450	→	←	205,450	→
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 จ้างเหมาเตรียมการจัดงานเลี้ยงต้อนรับ Welcome Reception (วันที่ 1) / Gala Event (วันที่ 3) ด้านสถานที่ฯ/งานพิธีการ และการ	2,250,000								←→ 2,250,000				

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
แสดงต่าง ๆ													
กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมภาพลักษณ์/ประชาสัมพันธ์ศักยภาพประเทศไทยในการเป็นเจ้าภาพการจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026	**3,400,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดงานแถลงข่าวการเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026 ณ กรุงเทพฯ หรือภูเก็ต และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์/ออฟไลน์	2,100,000								↔ 2,100,000				
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 การจัด Exhibition Booth / Innovation Showcase ในงาน GWS 2026 ณ จังหวัดภูเก็ต	1,200,000									↔ 1,200,000			
กิจกรรมย่อยที่ 2.3. จัดทำสรุปผลการจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026 และรายงานการประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจ	100,000									↔ 100,000			
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในสถานประกอบการ wellness และอุตสาหกรรม wellness	**300,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จ้างเหมาบริการจัดทำรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการจากกลุ่มเป้าหมายในอุตสาหกรรม Wellness Economy/Wellness Tourism	300,000									↔ 300,000			
รวมทั้งสิ้น	**13,589,940**	**2,425,240**			**2,893,260**			**8,065,990**			**205,450**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005690056005000001

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แผนงานยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนนโยบายซอฟต์พาวเวอร์ โครงการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ผ่าน Soft Power ไทย งบรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการเป็นเจ้าภาพในการจัดงาน Global Wellness Summit 2026 รวมทั้งสิ้น 13,589,940 บาท (สิบสามล้านห้าแสนแปดหมื่นเก้าพันเก้าร้อยสี่สิบบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การประสานงานและบริหารจัดการสิทธิ์การเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดงาน Global Wellness Summit 2026					**9,889,940**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 เข้าร่วมงาน Global Wellness Summit (GWS) 2025 สหรัฐอาหรับอิมิเรตส์ เพื่อรับการประกาศเป็นเจ้าภาพจัดงาน GWS 2026 ระหว่างวันที่ 17-23 พฤศจิกายน 2568					**1,708,550**
1) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 9) ระหว่างวันที่ 20-23 พ.ย.68	1	5	2	12,500	125,000
2) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 1-8) ระหว่างวันที่ 17-23 พ.ย.68	1	3	5	8,750	131,250
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 9) ระหว่างวันที่ 20-23 พ.ย.68	3	5	1	3,100	46,500
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 1-8) ระหว่างวันที่ 17-23 พ.ย.68	6	3	1	2,100	37,800
5) ค่ายานพาหนะ	1	8	2	500	8,000
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน (ระดับ 9)	1	5	2	45,000	450,000
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน (ระดับ 1-8)	1	3	2	15,000	90,000
8) ค่าเช่ารถในต่างประเทศพร้อมคนขับ (10 ชม.)	6	1	1	15,000	90,000
9) ค่าเครื่องแต่งตัว	1	8	1	9,000	72,000
10) ค่าลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม/ศึกษาดูงาน	1	3	1	200,000	600,000
11) ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการและวีซ่า/ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1	8	1	1,000	8,000
12) ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเตรียมความพร้อมในจัดแถลงข่าวการเป็นเจ้าภาพการจัดงาน GWS 2026 ณ รัฐดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์					50,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 เข้าร่วมงานแถลงข่าวประจำปีของ GWI ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 25-31 มกราคม 2569					**2,808,250**
1) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 9)	1	5	6	12,500	375,000
2) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 1-8)	1	5	6	9,375	281,250
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 9)	7	5	1	3,100	108,500
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 1-8)	7	5	1	2,100	73,500
5) ค่าโดยสารเครื่องบิน (ระดับ 9)	1	5	2	125,000	1,250,000
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน (ระดับ 1-8)	1	5	2	27,000	270,000
7) ค่ายานพาหนะ	1	10	2	500	10,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
8) ค่าเช่ารถในต่างประเทศพร้อมคนขับ (8 ชม.)	7	1	1	40,000	280,000
9) ค่าเครื่องแต่งตัว	1	10	1	9,000	90,000
10) ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการและวีซ่า/ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1	10	1	7,000	70,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 จ้างเหมาดำเนินการรับรองทีมงาน GWI ร่วมคัดเลือกสถานที่จัดงาน ณ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 คน (2 ครั้ง) ตามเงื่อนไขของ GWI จำนวน 7 วัน					**1,910,540**
1) ค่าเช่าที่พัก	2	3	6	8,000	288,000
2) ค่าโดยสารเครื่องบิน	2	3	2	125,000	1,500,000
3) ค่ายานพาหนะ	2	3	2	500	6,000
4) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	2	1	7	2,000	28,000
5) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					10,000
6) ค่ารับรองแขกต่างประเทศ	2	3	7	1,870	78,540
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 ค่าจัดทำคลิปวิดีโอ ความยาวไม่น้อยกว่า 2 นาทีเพื่อนำเสนอศักยภาพประเทศไทยในการเป็นเจ้าภาพการจัดงาน Global Wellness Summit 2026 สำหรับใช้ในสื่อสารในงาน Global Wellness Summit (GWS) 2025					**511,240**
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 จัดประชุม/ลงพื้นที่เพื่อหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดงาน GWS 2026					**701,360**
1.5.1 การเดินทางลงพื้นที่จังหวัดภูเก็ต					559,560
1) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 1-8)	8	8	1	850	54,400
2) ค่าเช่าที่พัก (ระดับ 9)	8	2	1	2,300	36,800
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 1-8)	8	8	2	240	30,720
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง (ระดับ 9)	8	2	2	270	8,640
5) ค่าโดยสารเครื่องบิน	8	5	2	3,000	240,000
6) ค่ายานพาหนะ	8	10	2	500	80,000
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	8	2	2	2,000	64,000
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				45,000	45,000
1.5.2 การประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดงาน GWS 2026					141,800
1) ค่าอาหาร	24	30	1	120	86,400
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	24	30	2	35	50,400
3) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุเครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					5,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 จ้างเหมาเตรียมการจัดงานเลี้ยงต้อนรับ Welcome Reception (วันที่ 1) และงาน Gala Event (วันที่ 3) สำหรับผู้เข้าร่วมงาน ด้านสถานที่ฯ และงานพิธีการการแสดงต่างๆ					**2,250,000**
1.6.1 จ้างเหมากิจกรรมต้อนรับและอำนวยความสะดวกคณะผู้แทน Global Wellness Institute (Welcome Reception วันที่ 1) ณ โรงแรมที่ได้รับการคัดเลือกในจังหวัดภูเก็ต	1	500	1	1,500	750,000
1.6.2 จ้างเหมากิจกรรมต้อนรับและอำนวยความ	1	500	1	3,000	1,500,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
สะดวกคณะผู้แทน Global Wellness Institute (Gala Event วันที่ 3) ณ โรงแรมที่ได้รับการคัดเลือกในจังหวัดภูเก็ต					
กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมภาพลักษณ์และการประชาสัมพันธ์ศักยภาพประเทศไทยในการเป็นเจ้าภาพการจัดงาน Global Wellness Summit 2026					**3,400,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดงานแถลงข่าวการเป็นเจ้าภาพจัดงาน Global Wellness Summit (GWS) 2026 ณ กรุงเทพฯ หรือภูเก็ต และประชาสัมพันธ์เผยแพรผ่านสื่อออนไลน์และออฟไลน์					**2,100,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 การจัด Exhibition Booth / Innovation Showcase ในงาน GWS 2026 ระหว่าง 27- 30 ต.ค. 2569 ณ จังหวัดภูเก็ต					**1,200,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 จัดทำสรุปผลการจัดงาน GWS 2026 และรายงานการประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจ					**100,000**
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในสถานประกอบการ wellness และอุตสาหกรรม wellness					**300,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 จ้างเหมาบริการจัดทำรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มความต้องการจากกลุ่มเป้าหมายในอุตสาหกรรม Wellness Economy และ Wellness Tourism					**300,000**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	
2) งบรายจ่ายอื่น	13,589,940
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สิบสามล้านห้าแสนแปดหมื่นเก้าพันเก้าร้อยสี่สิบบาทถ้วน)	**13,589,940**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
กองเวลเนส	13,589,940
รวมทั้งสิ้น (สิบสามล้านห้าแสนแปดหมื่นเก้าพันเก้าร้อยสี่สิบบาทถ้วน)	**13,589,940**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1. การประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน	สูง	สูง	1. ตั้งคณะกรรมการอำนวยการระดับชาติ GWS 2026 2. แต่งตั้ง Focal Point แต่ละฝ่าย พร้อมระบบติดตามความคืบหน้ารายเดือน

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
ต่างประเทศไม่ต่อเนื่อง			
2. ภาพลักษณ์ประเทศไทยเสียหายจากการจัดงานที่ต่ำกว่ามาตรฐานสากล	กลาง	สูง	1. ใช้ที่ปรึกษามืออาชีพด้านการจัดงานที่ได้รับการรับรองจาก GWS 2. ตรวจสอบคุณภาพสถานที่และบริการต่างๆก่อนวันจริง 3. ตั้งศูนย์สื่อสารกลาง โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
3. งบประมาณไม่เพียงพอหรือต้นทุนเกินกว่าประมาณการ	กลาง	สูง	1. จัดทำแผนงบประมาณร่วมทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น TCEP 2. ควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ประชุมติดตามความก้าวหน้าทุกสัปดาห์ และรายเดือน โดยประชุมคณะทำงาน และสรุปผลความก้าวหน้าเชิงปริมาณทุกเดือน

10.2 จัดทำรายงานสถานะโครงการ โดยทำรายงานความก้าวหน้าแบบรายไตรมาส

10.3 ติดตามผลผ่านระบบสารสนเทศ และหลักฐานภาคสนาม โดยใช้ระบบฐานข้อมูลกลางของกรมฯ เพื่อบันทึกและติดตามความก้าวหน้า

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	จัดทำรายงานสรุปผลการเดินทางไปรับประกาศเจ้าภาพ GWS 2026 ที่รัฐดูไบ	จัดทำรายงานความก้าวหน้าไตรมาส 2 สรุปผลการเดินทางไปการแถลงข่าวที่นิวยอร์ก	จัดแถลงข่าวประชาสัมพันธ์ภายในประเทศอย่างน้อย 5 ช่องทาง	มีการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ต่อประเทศไทยในฐานะเจ้าภาพงานระดับโลกทั้งในและต่างประเทศ
	ลงพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อม ร่วมกับทีมต่างประเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง	ลงพื้นที่เพื่อเตรียมความพร้อมร่วมกับทีมต่างประเทศอย่างน้อย 2 ครั้ง	จัดทำรายงานความก้าวหน้าในการคัดเลือกและเตรียมพื้นที่ดำเนินการ	สรุปผลการดำเนินงานครบถ้วนและเตรียมความพร้อมในการจัดงาน GWS 2026 อย่างเป็นทางการ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	**2,425,240**	**2,893,260**	**8,065,990**	**205,450**

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองเวลเนส			
1	นางสาวนิสาชล พลอยทรัพย์	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 0656155691 **E-mail :** nisaploy22@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวนิสาชล พลอยทรัพย์ **ตำแหน่ง :** พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางจิรภฎา วานิชอังกูร **ตำแหน่ง :** หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน	ผู้เขียนโครงการ	
3	นางสีไพร พลอยทรัพย์ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองเวลเนส	ผู้เสนอโครงการ	
4	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล **ตำแหน่ง :** ผู้ช่วยอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายเทวัญ ธานีรัตน์ **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการหมอนวดมือทอง

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	**ยกระดับอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก**
แผนงาน (Program)	**ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพเฉพาะทางด้านการนวดไทย**
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C1M6921122 (00081)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการหมอนวดมือทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งอยู่ภายใต้กลุ่มภารกิจนวดไทยและเวลเนส มีเป้าหมายสูงสุดเพื่อพัฒนาผู้ให้บริการนวดไทยและสถานประกอบการนวดไทยให้ก้าวสู่เวทีโลก โดยมีความสอดคล้องอย่างลึกซึ้งกับ **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)** ของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โครงการนี้ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ซึ่งเป็นจุดแข็งของประเทศ ความสอดคล้องประการแรกคือด้าน **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** เนื่องจากโครงการมุ่งเน้นการสร้างมาตรฐานและยกระดับคุณภาพของบุคลากรและสถานประกอบการนวดไทย โดยจะมีการพัฒนาระบบรองรับการโหวตให้คะแนนความพึงพอใจในการให้บริการ รวมถึงการประมวลผลและประกาศผลการจัดอันดับ "Top 100 Nuad Thai Therapists" และ "Top 100 WC Nuad Thai Service Providers" การสร้างการรับรองและยกย่องเชิดชูเกียรตินี้ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนส ซึ่งจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ และผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก การเชื่อมโยงส่งต่อข้อมูลของ "หมอนวดมือทอง" กับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นการส่งเสริมและสร้างคุณค่าให้กับบริการนวดไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

	ความสอดคล้องประการที่สองคือด้าน **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์** โครงการนี้ดำเนินการผ่านการพัฒนาโปรแกรม Providers Nuad Thai เพื่อจัดหาและยืนยันข้อมูลของผู้ให้บริการนวดไทยที่มีคุณภาพ และมีระบบการให้ Rating ฝีมือ ซึ่งถือเป็นการพัฒนาทักษะเฉพาะทางของแรงงานในสายวิชาชีพการนวดไทย การสร้างมาตรฐานและกลไกการคัดเลือก "หมอนวดมือทอง" ที่มีคุณภาพไม่น้อยกว่า 100 คนต่อปี เป็นการยกระดับฝีมือและส่งเสริมการสร้างงานสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นการพัฒนาคนในทุกมิติและสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีคุณภาพและมีทักษะสูงในการประกอบอาชีพนั่นเอง
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการหมอนวดมือทอง ประจำปี 2569 มีความสอดคล้องกับ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ประเด็น: การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และ ประเด็นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์) อย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นที่การ ยกระดับอุตสาหกรรมการนวดไทยและเวลเนสให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และ สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพสู่เวทีโลก โครงการนี้ดำเนินการผ่านการพัฒนาระบบ Providers Nuad Thai และการจัดอันดับ "Top 100 Nuad Thai Therapists" ซึ่งเป็นการ สร้างมาตรฐาน และ เพิ่มมูลค่า ให้กับบริการด้านสุขภาพของประเทศ สอดคล้องกับเป้าหมายแผนแม่บทด้านการแข่งขันในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพและความงาม ขณะเดียวกัน การสร้างระบบ Rating และการมอบรางวัลยังเป็นการ พัฒนาและเชิดชูเกียรติบุคลากร ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะเฉพาะทางของแรงงานในสายวิชาชีพ ซึ่งตรงตามเป้าหมายแผนแม่บทด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องการยกระดับฝีมือแรงงานและสร้างงานสร้างรายได้ที่ยั่งยืน
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	การดำเนินการของโครงการจะเน้นการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ให้บริการนวดไทยทั้งภาครัฐและเอกชน และการยืนยันข้อมูลของผู้ให้บริการในระบบหมอพร้อม โดยมีตัวชี้วัดคือ การมีระบบ Providers Nuad Thai 1 ระบบ และการคัดเลือก หมอนวดมือทองไม่น้อยกว่า 100 คน ซึ่งเป็นการสร้างมาตรฐานและกลไกการรับรองคุณภาพให้แก่บุคลากรและสถานประกอบการนวดไทย (WC) อย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินการนี้เป็นไปตามแผนแม่บทที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพและความงาม และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของบริการสุขภาพไทยสู่เวทีโลก
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการนี้มีเป้าหมายในการพัฒนาโปรแกรม Providers Nuad Thai เพื่อจัดหาและยืนยันข้อมูลของผู้ให้บริการ และสร้างระบบรองรับการโหวตให้คะแนนความพึงพอใจ ซึ่งจะนำไปสู่การคัดเลือกและประกาศผล Top 100 Nuad Thai Therapists และ Top 100 WC Nuad Thai Service Providers ตัวชี้วัดสำคัญคือการมีระบบ Providers Nuad Thai 1 ระบบ และมีหมอนวดมือทองไม่น้อยกว่า 100 คน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานและสถานประกอบการ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพและความงามตามเป้าหมายของแผนย่อย
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V02F03 คุณภาพและความหลากหลายของบุคลากรทางการแพทย์
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8** : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพและมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายที่ 8.3 : ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและส่งเสริมนวัตกรรม** • โครงการมีการพัฒนาโปรแกรม Providers Nuad Thai ทั้งภาครัฐและเอกชน และส่งเสริมสถานประกอบการนวดไทย (WC Nuad Thai Service Providers) สู่เวทีโลก ซึ่งเป็นการส่งเสริมการประกอบการและการเติบโตของธุรกิจบริการสุขภาพขนาดเล็ก **เป้าหมายที่ 8.5 : การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพและมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน** • การคัดเลือกและเชิดชูเกียรติผู้ที่ได้รับคะแนน **Top 100 Nuad Thai Therapists** เป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ และส่งเสริมให้เกิดการทำงานที่มีคุณค่าและมีรายได้ที่เหมาะสมตามคุณภาพฝีมือ **เป้าหมายที่ 8.9 : ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน** • การยกระดับมาตรฐานการให้บริการและสถานประกอบการนวดไทย (WC) ให้เป็นที่ยอมรับในระดับโลก เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ที่ยั่งยืนและสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน
1.2 แนวทางการพัฒนารอง – ไม่มี –	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** : การพัฒนาคนสำหรับโรคยุคใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2** : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพและได้รับ การยอมรับในระดับสากล

2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2) แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงสาธารณสุข
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	- ไม่มี -
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว - สนับสนุนการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการดูแลสุขภาพประชาชน - ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพผู้ให้บริการ เพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☑ เศรษฐกิจสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -

โครงการหมอนวดมือทอง

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูง โครงการ "หมอนวดมือทอง" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จึงถูกริเริ่มขึ้นภายใต้หลักการดังกล่าว เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการบริการสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงและเป็นหนึ่งใน Soft Power สำคัญของชาติ

โครงการนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อ หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่ต้องการให้ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเฉพาะเป้าหมายระดับหมุดหมายที่มุ่งเน้น การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น เนื่องจาก การนวดไทย ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โครงการจึงมุ่งเน้นการ ยกระดับมาตรฐาน ของผู้ให้บริการและสถานประกอบการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ผ่านการสร้างระบบ Providers Nuad Thai และกลไกการคัดเลือก Top 100 Nuad Thai Therapists และ Top 100 WC Nuad Thai Service Providers

การดำเนินการนี้มีความสำคัญต่อการ สร้างความเชื่อมั่นในการรับบริการนวดไทย โดยตรง เนื่องจากระบบที่พัฒนาขึ้นจะรองรับการให้ Rating ฝีมือหมอนวดและสถานประกอบการ รวมถึงการโหวตให้คะแนนความพึงพอใจในการให้บริการ ซึ่งถือเป็นการสร้าง กลไกการกำกับดูแลคุณภาพ จากผู้บริโภคและสังคม ระบบการให้คะแนนและการประกาศผลนี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการ รับรองและเชิดชูเกียรติ ทำให้ผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติสามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ให้บริการและสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองคุณภาพ (หมอนวดมือทอง) ได้อย่างโปร่งใสและเชื่อถือได้ การสร้างความโปร่งใสและคุณภาพที่ตรวจสอบได้นี้จะช่วยเพิ่ม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ให้กับภาคบริการ และส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยในฐานะ ศูนย์กลางการแพทย์แผนไทยและสุขภาพระดับโลก ได้อย่างยั่งยืน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของกลุ่มภารกิจนวดไทยและเวลเนส

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 สร้างระบบรองรับการโหวตให้คะแนนความพึงพอใจในการให้บริการ เพื่อสร้างกลไกการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการบริการที่เป็นรูปธรรมและโปร่งใส

2.2 คัดเลือกและเชิดชูเกียรติผู้ให้บริการนวดไทยสู่เวทีโลก Top 100 Nuad Thai Therapists

2.3 คัดเลือกและเชิดชูเกียรติสถานประกอบการนวดไทยสู่เวทีโลก Top 100 WC Nuad Thai Service Providers (Wellness Center Nuad Thai Service Providers)

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal to Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีการพัฒนาระบบและกลไกการรับรองคุณภาพ	จำนวนระบบ Providers Nuad Thai	ระบบ	1
2. มีการคัดเลือกและประกาศผลผู้ให้บริการคุณภาพ	จำนวนหมอนวดมือทองที่ผ่านการคัดเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	100
3. มีการคัดเลือกและประกาศผลสถานประกอบการคุณภาพ	จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการคัดเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	100

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีความเชื่อมั่นในการรับบริการนวดไทย	ร้อยละของจำนวนผู้รับบริการที่ให้คะแนนความพึงพอใจการให้บริการนวดไทยในระบบ (Providers Nuad Thai) อยู่ในระดับ **ดีมาก**	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่า 80
2. เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	ร้อยละของการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourists) ที่ใช้บริการสถานประกอบการนวดไทย (WC) ที่ได้รับการรับรองในระบบ “หมอนวดมือทอง” เทียบกับปีก่อน	ร้อยละ	เพิ่มขึ้น 10

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 เกิดระบบการประเมินคุณภาพที่เป็นมาตรฐาน

3.3.2 มีการยกระดับฝีมือแรงงานและสถานประกอบการ

3.3.3 ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

3.3.4 มีการเชื่อมโยงส่งต่อข้อมูลหมอนวดมือทองกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ททท. และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.4.3 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☐ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

ทุกจังหวัด

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 : ยกระดับผู้ให้บริการนวดไทย ที่ผ่านการประเมินทักษะด้านการนวดไทย (หมอนวดมือทอง) ในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยฯ ณ จังหวัดเพชรบูรณ์	620,800				310,400				310,400				
กิจกรรมที่ 2 : การประเมินทักษะผู้ให้บริการนวดไทย (หมอนวดมือทอง)	89,800					89,800							
รวม	710,600				400,200			310,400					

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002006000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 710,600 บาท (เจ็ดแสนหนึ่งหมื่นหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับผู้ให้บริการนวดไทย ที่ผ่านการประเมินทักษะด้านการนวดไทย (หมอนวดมือทอง) ในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยฯ ณ จังหวัดเพชรบูรณ์					620,800
1) ค่าเบี้ยเลี้ยงระดับอำนวยการ	2	5	4	270	10,800
2) ค่าเบี้ยเลี้ยงระดับต้น	2	3	4	240	5,760
3) ค่าที่พัก	2	8	4	850	54,400
4) ค่าพาหนะเดินทางผู้รับเข็ม+ใบประกาศ	1	700	1	400	280,000
5) ค่าพาหนะเดินทางผู้ประเมิน	2	5	1	400	4,000
6) ค่าเช่ารถตู้พร้อมพร้อมพนักงานขับรถ	2		4	2,000	16,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					6,400
8) ค่าจัดจ้างทำเข็มกลัดพร้อมกล่อง สำหรับผู้ผ่านการประเมิน				100,000	100,000
9) ค่าจัดจ้างทำบูธแสดงนิทรรศการ				100,000	100,000
10) ค่าใบประกาศนียบัตร	1	700	1	60	42,000
11) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					1,440

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 2 การประเมินทักษะผู้ให้บริการนวดไทย (หมอนวดมือทอง)					**89,800**
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	5	2	1,000	30,000
2) ค่าอาหารกลางวัน	3	8	2	120	5,760
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	8	2	35	1,680
4) ค่าที่พัก	3	5	2	850	25,500
5) ค่าพาหนะเดินทาง	3	8	1	400	9,600
6) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมพนักงานขับรถ	3	1	2	2,500	12,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,000
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					1,260
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนหนึ่งหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)					**710,600**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	710,600
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนหนึ่งหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)	**710,600**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	710,600
รวมทั้งสิ้น (เจ็ดแสนหนึ่งหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)	**710,600**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) การเข้าร่วมโครงการต่ำกว่าเป้าหมาย (มีหมอนวด/สถานประกอบการสมัครน้อย)	กลาง	กลาง	1) ออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง 2) สร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วม เช่น การมอบรางวัลและโอกาสสู่เวทีโลก 3) ร่วมมือกับ สสจ. ในการสื่อสารระดับภูมิภาค

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
2) ความน่าเชื่อถือของระบบโหวต/Rating (การทุจริตคะแนน, คะแนนไม่สะท้อนจริง)	กลาง	สูง	1) ทดสอบระบบการให้ Rating ฝีมือหมอนวดและสถานประกอบการอย่างเข้มข้นก่อน Kick off 2) กำหนดเกณฑ์การโหวต/ให้คะแนนที่ชัดเจนและป้องกันการโหวตซ้ำ/โหวตผิดปกติ 3) ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทยร่วมในการประมวลผล

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ประเมินจากการประมวลผลและประกาศผลการให้คะแนน Top 100 Nuad Thai Therapists และ Top 100 WC Nuad Thai Service Providers ว่าสามารถบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 100 คน ได้หรือไม่

10.3 ประเมินผลจากการโหวตให้คะแนนความพึงพอใจในการให้บริการ เพื่อวัดการยอมรับและคุณภาพมาตรฐานที่เพิ่มขึ้น

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1.ได้ต้นแบบการลงข้อมูลในระบบ Providers Nuad Thai	1. สื่อสารประชาสัมพันธ์ในการสมัครเข้าร่วมโครงการ “หมอนวดมือทอง” 2.การนำ Providers Nuad Thai ลงในระบบ 3.ทดสอบระบบการให้ Rating ฝีมือหมอนวดและสถานประกอบการ	1. Kick off “หมอนวดมือทอง” และเปิดระบบการใช้งาน	1.ประมวลผล และประกาศผลการให้คะแนนหมอนวดมือทอง 2.เชิดชูเกียรติการให้รางวัลในงานมหกรรมนวดไทยฯ 3.เชื่อมโยงส่งต่อข้อมูลหมอนวดมือทอง กับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ททท. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในการส่งเสริม ยกระดับสร้างคุณค่าให้กับหมอนวดมือทอง
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)		**400,200**	**310,400**	

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางอัจฉรา เชียงทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com
2	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	**นางสาวธนาธิป ฉิมแพ** **ตำแหน่ง :** แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	**นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์** **ตำแหน่ง :** แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
3	**นางอัจฉรา เชียงทอง** **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	**นางสาวรัชนี จันทร์เกษ** **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

กลุ่มภารกิจ (Cluster)	ยกระดับอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก
แผนงาน (Program)	การยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	1. C1M6921124(00081) 2. C1M6931124(00077)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการยกระดับมาตรฐานผู้ให้บริการนวดไทย สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ ส่งเสริมภาพลักษณ์ของการนวดไทยในระดับสากล เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาและนำศักยภาพของการแพทย์แผนไทย ด้านการนวดไทย เพื่อช่วยดูแลสุขภาพของประชาชน และรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศ และตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) มีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่ให้ความสำคัญในการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย ภายใต้แนวคิด เพื่อยกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและเสริมความงามสู่ตลาดระดับสูง โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์การให้บริการตามแบบความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล ดังนั้นจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั้งในประเด็นของโครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพ อำนวยความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มสุขภาพ ส่งเสริมภาพลักษณ์ให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนับเป็นการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงและกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากกระแสการดูแลรักษาสุขภาพที่ได้รับความนิยมจนกลายเป็นพฤติกรรมของผู้ใส่ใจสุขภาพ เพราะประเทศไทยนับเป็นจุดหมายปลายทางที่โดดเด่นมีความได้เปรียบทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรที่สนับสนุนต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทั้งอาหาร สมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณภาพบริการด้านสุขภาพที่มีความหลากหลาย จึงต้องมีการผลักดันให้สถานประกอบการให้ได้รับมารตรฐานอย่างทั่วถึง ตลอดจนพัฒนารูปแบบ

	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีพันธกิจมุ่งหมายสร้างสรรค์คุณค่าที่ยั่งยืนจากภูมิปัญญาไทยเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชาติ และสุขภาพที่ดีของคนไทย ตลอดจนอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพ อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการดูแลสุขภาพ อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อให้เกิดความหลากหลาย การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการให้บริการจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการ การให้ความรู้ความเข้าใจในการให้บริการนวดที่ถูกต้อง ช่วยยกระดับผู้ให้บริการให้มีมาตรฐาน ช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนวดที่ไม่ถูกต้องซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้บริการ การยกระดับมาตรฐานการนวดไทยสามารถช่วยในการแข่งขันในระดับสากล ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการนวดที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก มีระบบการติดตามผล การประเมินคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจว่ามาตรฐานที่กำหนดได้รับการปฏิบัติอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการในประเทศมากขึ้น สร้างรายได้และส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศและส่งเสริมวิชาชีพการนวดไทยให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการนำศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและอาชีพด้านการนวดไทยที่มีองค์ความรู้ด้านนวดไทย นำมาพัฒนามาตรฐานการให้บริการด้านการนวดไทย เพื่อยกระดับการให้บริการและประเมินมาตรฐานนวดไทย เพื่อต่อยอดรูปแบบการให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยในปี 2560 การท่องเที่ยวของไทยสามารถสร้างรายได้กว่า 2.75 ล้านล้านบาท และมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index) อยู่ในอันดับที่ 34 จาก 136 ประเทศ ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของไทย สามารถเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนไป และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยให้เกิดการแพร่หลาย ซึ่งจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวของประเทศ
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น ผ่านการสร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เป็นเอกลักษณ์เพิ่มเติมจากคุณภาพมาตรฐานของสถานที่ และบริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม โดยเน้นการยกระดับผู้ให้บริการ และประเมินมาตรฐานด้านการนวดไทย เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้ความสำคัญการให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เกิดอัตลักษณ์ และนำการแพทย์แผนไทย การนวดไทยเพื่อเป็นการป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพ และเป็นการสงวนรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V02F03 คุณภาพและความหลากหลายของบุคลากรทางการแพทย์
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8** : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลผลิตภาพ และมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายที่ 8.3 : ส่งเสริมนโยบายพัฒนากิจกรรมที่มีผลิตภาพ สร้างงานที่มีคุณค่า ส่งเสริมผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์ นวัตกรรมและสนับสนุนการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน** • การยกระดับอาชีพและทักษะมาตรฐานการนวดไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและสากล ผ่านการพัฒนาหลักสูตร มาตรฐานวิชาชีพ และการรับรองคุณภาพบริการ ส่งผลให้แรงงานนวดไทยมีผลิตภาพสูงขึ้น สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากบริการสุขภาพและเวลเนสได้อย่างยั่งยืน **เป้าหมายที่ 8.5 : บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชนและผู้มีภาวะทุพพลภาพและให้มีการจ่ายค่าจ้าง ที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี 2573** • การยกระดับมาตรฐานอาชีพ การรับรองคุณวุฒิ และแนวทางการจ้างงานที่เหมาะสม ช่วยยกระดับสภาพการทำงาน ความมั่นคงในอาชีพ สร้างภาพลักษณ์อาชีพนวดไทยให้เป็นงานบริการสุขภาพที่มีศักดิ์ศรีและคุณค่า สร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่ผู้ให้บริการนวดไทย และมีการสร้างงาน สร้างอาชีพ มีรายได้ที่เหมาะสม **เป้าหมายที่ 8.9 : ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรม และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี 2573** • การกำหนดนโยบายให้ **การนวดไทยและเวลเนสไทย** เป็น Soft Power ด้านวัฒนธรรม เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ ไม่ซ้ำใคร และมีมูลค่าเพิ่ม

	สูง ช่วยยกระดับมาตรฐานการให้บริการและสถานประกอบการนวดไทย (WC) ให้เป็นที่ยอมรับในระดับโลก เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ที่ยั่งยืนและสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน
1.2 แนวทางการพัฒนารอง – ไม่มี –	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** : การพัฒนาคนสำหรับโรคยุคใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2** : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน

	☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM) พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **แนวทางการพัฒนา** 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพและได้รับ การยอมรับในระดับสากล
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2) แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงสาธารณสุข
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	- ไม่มี -
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว - สนับสนุนการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการดูแลสุขภาพประชาชน - ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพผู้ให้บริการ เพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☑ เศรษฐกิจสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -

โครงการยกระดับอาชีพและสร้างมาตรฐานการนวดไทย สถานประกอบการเวลเนส และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบของ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) มุ่งเน้นการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูง โครงการนี้จึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อแนวทางยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยใช้ การนวดไทย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาและ Soft Power สำคัญของชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

โครงการมีความสอดคล้องโดยตรงกับ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็น แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก และมุ่งเป้าไปที่ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ด้วยการจัดหลักสูตรอบรมเฉพาะทาง เช่น หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 372 ชั่วโมง และนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง โครงการนี้จึงเป็นการยกระดับมาตรฐาน ของผู้ให้บริการนวดไทยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การบริการมีความน่าเชื่อถือ และตอบสนองต่อความต้องการของตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับคุณภาพสูงตาม หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พร้อมกันนี้ โครงการยังเป็นการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการจัดอบรมหลักสูตรที่มีความเชี่ยวชาญและหลากหลาย เช่น หลักสูตรนวดไทยอัตลักษณ์ไทย (นวดเด็กพิการ, นวดนักกีฬา ฯลฯ) เป็นการ สร้างงานสร้างอาชีพ และ ส่งเสริมการนวดไทย ให้เป็นอาชีพที่มีคุณค่าและยั่งยืน การพัฒนาทักษะเฉพาะทางให้กับแรงงานในสายวิชาชีพนี้ จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ และเพิ่มโอกาสในการมีงานที่มีผลิตภาพและมีรายได้ที่เหมาะสมตามคุณภาพฝีมือ ซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจให้กับประชาชน และสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการแพทย์แผนไทยและสุขภาพระดับโลกได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับต่าง ๆ ผ่านหลักสูตรอบรมที่ได้รับการรับรอง

2.2 เพื่อยกระดับคุณภาพผู้ให้บริการและสร้างความหลากหลายของบริการนวดไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

2.3 เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพให้แก่ประชาชนในภาคบริการนวดไทยและเวลเนส

3. เป้าหมาย (Project Goal to Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีหลักสูตรที่จัดอบรมนวดไทยเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ (หลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง, หลักสูตรผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 330/372 ชั่วโมง, ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 800 ชั่วโมง, นวดเด็กพิการ, นวดนักกีฬา, นวดอัตลักษณ์, นวดน้ำมังลังกาสุกะ, นวดขิดเส้น, นวดเหยียบเหล็กแดง,)	1. จำนวนหลักสูตรที่จัดอบรมเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ	หลักสูตร	2

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
2. มีผู้ให้บริการนวดที่ได้พัฒนาศักยภาพเพิ่มพูนทักษะ	2. จำนวนผู้ให้บริการนวดที่ได้รับการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะ	คน	100

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ผู้ให้บริการนวดที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้พัฒนาศักยภาพเพิ่มพูนทักษะ	ร้อยละของผู้ให้บริการนวดที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้พัฒนาศักยภาพเพิ่มพูนทักษะผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 มีบุคลากรผู้ให้บริการนวดไทยที่มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานหลักสูตรต่าง ๆ เพิ่มขึ้นในระบบบริการสุขภาพ

3.3.2 เกิดความหลากหลายและเชี่ยวชาญในบริการนวดไทยมากขึ้น โดยเฉพาะบริการนวดอัตลักษณ์เฉพาะทาง

3.3.3 เกิดการจ้างงานและเพิ่มรายได้ในภาคบริการสุขภาพ อันเป็นผลจากการมีบุคลากรที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงาน

3.3.4 สถานประกอบการเวลเนสและแหล่งท่องเที่ยวสามารถใช้บุคลากรที่ผ่านการอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานบริการให้สูงขึ้น

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ประชาชนทั่วไป/ผู้ว่างงาน/ผู้ที่สนใจพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพด้านการแพทย์แผนไทยและการนวดเพื่อสุขภาพ โดยเฉพาะกลุ่มที่ต้องการ สร้างงาน สร้างอาชีพ และ เสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ

3.4.2 สถานประกอบการเวลเนสและแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากบุคลากรที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น

3.4.3 ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.4.4 นักท่องเที่ยวที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงบริการนวดไทยและเวลเนสที่มี มาตรฐานและคุณภาพสูงขึ้น

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

ทั่วประเทศ/ทุกจังหวัด: เป็นพื้นที่เป้าหมายหลักในการดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ (หลักสูตร 372 ชม., 150 ชม., นวดไทยอัตลักษณ์ไทย)

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดการระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 : อบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ, นวดนักกีฬา ฯลฯ	400,000			400,000									
กิจกรรมที่ 2 : อบรมหลักสูตรนวดไทยอัตลักษณ์ไทย (นวดน้ำมันลังกาสุกะ, นวดขิดเส้น,นวดตอกเส้น, นวดเหยียบเหล็กแดง ฯลฯ)	400,000							400,000					
รวม	800,000				400,000			400,000					

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

1. 21005914201900 2000000
2. 21005692056 00 2000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 800,000 บาท (แปดแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การอบรมหลักสูตรนวดอัตลักษณ์ไทย (นวดเด็กพิการ, นวดนักกีฬา ฯลฯ)					**400,000**
1) ค่าวิทยากร (ภาคทฤษฎี)	1	1	70	600	42,000
2) ค่าวิทยากร (ภาคปฏิบัติ)	1	5	30	300	45,000
3) ค่าอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่ม	15	53	1	350	278,250
4) ค่าที่พักวิทยากร	1	8	1	1,000	8,000
5) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	1	8	1	400	3,200
6) ค่าเอกสารการอบรม	1	50		150	7,500
7) ค่าจัดทำใบประกาศนียบัตร	1	50	2	50	5,000
8) ค่าวัสดุสาธิตการอบรม		50	1	150	7,500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					3,550
กิจกรรมที่ 2 การอบรมหลักสูตรนวดอัตลักษณ์ไทย (นวดน้ำมันลังกาสุกะ, นวดขิดเส้น, นวดตอกเส้น ฯลฯ)					**400,000**
1) ค่าวิทยากร (ภาคทฤษฎี)	1	1	70	600	42,000
2) ค่าวิทยากร (ภาคปฏิบัติ)	1	5	30	300	45,000
3) ค่าอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่ม	15	53	1	350	278,250
4) ค่าที่พักวิทยากร	1	8	1	1,000	8,000
5) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร	1	8	1	400	3,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
6) ค่าเอกสารการอบรม	1	50		150	7,500
7) ค่าจัดทำใบประกาศนียบัตร	1	50	2	50	5,000
8) ค่าวัสดุสาธิตการอบรม		50	1	150	7,500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					3,550

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	800,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนบาทถ้วน)	800,000

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	800,000
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนบาทถ้วน)	800,000

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
การเข้าร่วมงานของผู้ประกอบการ/ประชาชนต่ำกว่าเป้าหมาย	กลาง	กลาง	จัดจ้างผลิตสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ/สื่อองค์ความรู้วิชาการอย่างครอบคลุม
ปัญหาในการบริหารจัดการงานขนาดใหญ่ (เช่น สถานที่, ระบบ)	กลาง	สูง	วางแผนการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าโดยละเอียดกับคณะกรรมการและผู้รับจ้าง

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ

10.1 ติดตามจำนวนผู้เข้ารับการอบรมและอัตราส่วนผู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะของแต่ละหลักสูตร

10.2 ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อเนื้อหาและคุณภาพของหลักสูตร

10.3 ประเมินความสำเร็จจากการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ (Job Placement Rate) ภายหลังการอบรม

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	มีการเตรียมความพร้อมด้านวิทยากร หลักสูตร คู่มือ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการอบรมทุกหลักสูตร และ มีการประชาสัมพันธ์และเปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมอบรมตามเป้าหมายของแต่ละหลักสูตร	มีการเริ่มต้นดำเนินการอบรมหลักสูตรระยะสั้น (เช่น นวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง และนวดไทยอัตลักษณ์ไทย) ตามแผนที่กำหนด และ มีการคัดเลือกสถานที่จัดอบรมในส่วนภูมิภาค	หลักสูตรระยะยาว (เช่น ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย 372 ชั่วโมง) สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานไม่น้อยกว่า 50% และ มีผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและได้รับใบรับรอง	ผู้เข้ารับการอบรมทุกหลักสูตรสามารถจบหลักสูตรได้ตามแผนงาน และ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้ผ่านการอบรมเพื่อเตรียมการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)		400,000	400,000	

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : วิทยาลัยการนวดไทยแห่งประเทศไทย			
1	นางอัจฉรา เชียงทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com
2	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวธนาธิป ฉิมแพ ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	ธนาธิป ฉิมแพ
2	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์ ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางอัจฉรา เชียงทอง ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก
แผนงาน (Program)	สร้างต้นแบบชุมชนดูแลสุขภาพตนเอง (Self-care Community)
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C1M6911123 (00081)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย** การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ริการสุขภาพ และเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพอย่างยั่งยืน
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม เพิ่มกิจกรรมทางกาย พัฒนาทักษะการดูแลสุขภาพตนเอง และลดความเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ผ่านการใช้ภูมิปัญญาไทยด้านฤาษีดัดตน พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและลดภาระด้านสาธารณสุขของรัฐในระยะยาว
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะ รวมทั้งส่งเสริมความรอบรู้ และพฤติกรรมสุขภาพจิตของคนทุกกลุ่มวัยผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ และกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย (Y1)	(130101) ประชาชนมีความรอบรู้ด้าน สุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึง ประสงค์ และสามารถ ป้องกันและลดโรคที่สามารถ ป้องกันได้ เกิดเป็นสังคม บ่มเพาะจิตสำนึกการมี สุขภาพดีสูงขึ้น

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	กิจกรรมมุ่งเน้นเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านสุขภาวะให้ประชาชนสามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม ช่วยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ดีและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคที่สามารถป้องกันได้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่เน้นการเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของประชาชนนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่มีจิตสำนึกและความตระหนักในการรักษาสุขภาพในระยะยาว
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 ประชาชน
ปัจจัย	V04F01 สมรรถนะด้านสุขภาพของประชาชน
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อย 3.4 :** ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน

2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพและได้รับการยอมรับในระดับสากล
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) สร้างสุขภาพดีทุกช่วงวัย
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาสุขภาพที่ซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตและภาระโรคของประชาชน ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง รวมถึงปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งมีปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ การบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม และภาวะมลพิษทางอากาศ (สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ,2568) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ อีกทั้งยังส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของภาครัฐและประชาชนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2567) ดังนั้นการส่งเสริมมาตรการด้านการป้องกันโรคและการสร้างเสริมสุขภาพตามแนวคิดการดูแลตนเอง (Self-Care) จึงเป็นแนวทางสำคัญในการลดความเสี่ยงด้านสุขภาพ และเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้แก่ประชาชน

"ฤาษีดัดตน" เป็นศาสตร์การบริหารร่างกายตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีประวัติยาวนาน เน้นการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ การกดจุด การปรับสมดุลระบบไหลเวียน และการกำกับลมหายใจอย่างมีสติ ช่วยคลายอาการปวดเมื่อย ลดความตึงของกล้ามเนื้อ เพิ่มความยืดหยุ่นของร่างกาย และฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายโดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เหมาะสมกับประชาชนทุกกลุ่มวัย ทั้งในด้านการป้องกันโรค (Primary Prevention) และการฟื้นฟูสุขภาพ (Rehabilitation) นอกจากนี้ฤาษีดัดตนมีความปลอดภัยและเป็นกิจกรรมที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ในหลายบริบท การนำศาสตร์ฤาษีดัดตนมาใช้เป็นสื่อในการส่งเสริมสุขภาพจึงเป็นโอกาสสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ด้านสุขภาพให้กับประชาชน พร้อมทั้งเป็นช่องทางในการสืบสานภูมิปัญญาไทยให้คงอยู่และตอบสนองต่อความต้องการด้านสุขภาพในยุคปัจจุบัน

การดำเนิน "โครงการชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะการดูแลสุขภาพตนเอง ลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ เพิ่มสมรรถภาพทางกาย ผ่านการรับรู้และเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งช่วยสร้างภาพลักษณ์และการรับรู้ที่ดีต่อการแพทย์แผนไทย นอกจากนี้โครงการยังช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ผ่านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสุขภาพ การพัฒนาแกนนำสุขภาพ และการสร้างเครือข่ายสุขภาพในพื้นที่ โครงการนี้จึงมีความสำคัญและจำเป็น เนื่องจากเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดภาระต่อระบบสาธารณสุขของรัฐ ลดค่าใช้จ่ายด้านการรักษาโรคเรื้อรัง และเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และการสร้างเสริมสุขภาวะที่ดีตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายสาธารณสุขที่มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและการพัฒนาสังคมสุขภาวะอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

เพื่อยกระดับและสร้างการจดจำให้ศาสตร์ฤาษีดัดตน เป็นที่รู้จักในการดูแลสุขภาพตนเอง (Self-care Community) ที่มีความโดดเด่นในการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทยในการส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของประชาชน ลดการพึ่งพาสถานบริการสาธารณสุข

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.มีชุดองค์ความรู้ "ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	จำนวนชุดองค์ความรู้ (Series) "ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" ไม่น้อยกว่า	ชุด	10
2. มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้/workshop/สาธิตขั้นตอนการทำท่าฤาษีดัดตน	จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมให้ความรู้/workshop/สาธิต ฤาษีดัดตน ไม่น้อยกว่า	ครั้ง	3
3. มีการจัดกิจกรรม "Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน" ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	จำนวนการจัดกิจกรรม "Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน" ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	ครั้ง	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. การเข้าถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ใช้ในการถ่ายทอดชุดองค์ความรู้ (Series) "ชุมชนสุขีวี (Self Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน"	อัตราการเข้าถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ใช้ในการถ่ายทอดชุดองค์ความรู้ (Series) "ชุมชนสุขีวี (Self Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" ไม่น้อยกว่า	ครั้ง	100,000
2. การรับรู้ภาพลักษณ์ "ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน"	ร้อยละการรับรู้ภาพลักษณ์ "ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80
3. สร้างต้นแบบ "ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" เพื่อสุขภาวะที่ดีของประชาชน ลดการ พึ่งพาสถานบริการสาธารณสุข	จำนวนต้นแบบ "ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน"	แห่ง	1

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองได้อย่างกว้างขวางในแพลตฟอร์มที่ทันสมัย

3.3.2 เกิดการรับรู้และภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

3.3.3 เกิดต้นแบบ “ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน” เพื่อสุขภาวะที่ดีของประชาชน ลดการพึ่งพาสถานบริการสาธารณสุข

3.3.4 เกิดการสร้างเศรษฐกิจสุขภาพด้วย “ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน” ใน Wellness Program และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ประชาชน, นักเรียน, ผู้สูงอายุ, ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และบุคลากรสาธารณสุข

3.4.2 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, หน่วยบริการสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน, สถานศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายในชุมชน

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 สถาบันการแพทย์แผนไทย ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในหน่วยบริการเป้าหมาย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

4.2.3 สถานศึกษา

4.2.4 ศูนย์ผู้สูงอายุ ชุมชน และพื้นที่สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาชุดองค์ความรู้“ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน”ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย (สพท.)	**238,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาชุดองค์ความรู้“ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน”	65,350					65,350							
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : จัดจ้างเหมาจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขยายผลสู่ประชาชน	172,650					172,650							
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ “ชุมชนสุขีวีด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน” (สพท.)	**100,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : การจัดกิจกรรมให้ความรู้ /workshop/สาธิต ฤาษีดัดตน	100,000								100,000				
กิจกรรมที่ 3 สร้างภาพลักษณ์ยกระดับและสร้างการจดจำให้ศาสตร์ฤาษีดัดตน (สพท.)	**100,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : จัดจ้างเหมาดำเนินการจัดกิจกรรม “Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน” ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	79,040								79,040				
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเพื่อจัดกิจกรรม “Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน” ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	20,960								20,960				
กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (สพท.)	**12,000**												

กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : การเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมนาวิชาการ					12,000								
กิจกรรมที่ 5 ประเมินผลการดำเนินงาน“ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤษีดัดตน” (สพท.)	50,000												
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : จัดจ้างประเมินผลโครงการ“ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤษีดัดตน”											50,000		
รวมเป็นเงิน	**500,000**				**250,000**			**200,000**			**50,000**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาชุดองค์ความรู้“ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤษีดัดตน”ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่เหมาะสมและทันสมัย (สพท.)					**238,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาชุดองค์ความรู้“ชุมชนสุขีวีด้วยศาสตร์ฤษีดัดตน”					65,350
1) ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
3) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	8	1	1,000	24,000
4) ค่าที่พัก	3	3	1	850	7,650
5) ค่าพาหนะเดินทางรถโดยสาร	3	1	1	1,500	4,500
6) ค่าพาหนะเดินทางรถรับจ้าง	3	8	2	200	9,600
7) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	3	20	1	70	4,200
8) ค่าวัสดุสำนักงาน					2,000
9) ค่าไปรษณีย์โทรเลข					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : จัดจ้างเหมาจัดทำสื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ขยายผลสู่ประชาชน					172,650
1) ค่าจ้างเหมาจัดทำ artwork และคู่มือสำหรับประชาชน					72,650
2) ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อเผยแพร่ เช่น โปสเตอร์/roll up/คลิปวีดีโอ					100,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ “ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤษีดัดตน” (สพท.)					**100,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1: การจัดกิจกรรมให้ความรู้/workshop/สาธิต ฤษีดัดตน					**100,000**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	8	2	240	11,520
2) ค่าที่พัก	3	8	1	850	20,400
3) ค่าพาหนะเดินทางรถรับจ้าง	3	8	2	200	9,600

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4) ค่าพาหนะเดินทางเครื่องบิน	3	2	2	2,500	30,000
5) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	3		2	1,800	10,800
6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					7,200
7) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ	3	2	1	1,000	6,000
7) ค่าวัสดุอุปกรณ์สาธิตและให้ความรู้					4,480
กิจกรรมที่ 3 สร้างภาพลักษณ์ยกระดับและสร้างการจดจำให้ศาสตร์ฤาษีดัดตน (สพท.)					**100,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : จัดจ้างเหมาดำเนินการจัดกิจกรรม "Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน" ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ					79,040
จัดจ้างเหมาดำเนินการจัดกิจกรรม "Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน" ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ					79,040
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเพื่อจัดกิจกรรม "Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน" ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ					20,960
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	6		240	5,760
2) ค่าที่พัก	1	4	2	850	6,800
3) ค่าพาหนะเดินทางรถรับจ้าง	1	6	2	200	2,400
5) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1		1,800	3,600
6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,400
กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร					**12,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : การเข้าร่วมอบรม/ประชุม/สัมนาวิชาการ					12,000
1) ค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน				5,880	5,880
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	1	3	240	720
3) ค่าพาหนะเดินทางรถรับจ้าง	1	1	2	200	400
4) ค่าพาหนะเดินทางเครื่องบิน	1	1	2	2,500	5,000
กิจกรรมที่ 5 ประเมินผลการดำเนินงาน"ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน" (สพท.)					**50,000**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : จัดจ้างประเมินผลโครงการ"ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน"					50,000
จัดจ้างประเมินผลโครงการ"ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน"					50,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	500,0000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (ห้าแสนบาทถ้วน)	**500,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	500,000
รวมทั้งสิ้น (ห้าแสนบาทถ้วน)	**500,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทุกช่วงวัย	สูง	สูง	1) บูรณาการร่วมกับโครงการ/กิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น คลินิกอายุวัฒนะ, Wellness Program, การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ, หน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ และโครงการส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้หลากหลายกลุ่มมากขึ้น 2) ขยายช่องทางประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม ทั้งสื่อออนไลน์ของหน่วยงาน สื่อชุมชน หอกระจายข่าว กลุ่มไลน์ชุมชน ผู้นำชุมชน และ อสม. เพื่อเพิ่มการรับรู้และการเข้าถึงของประชาชนทุกวัย 3) จัดกิจกรรมในหลายช่วงเวลาและหลายพื้นที่ เพื่อรองรับความแตกต่างด้านอายุ อาชีพ และเวลาว่างของประชาชน เช่น จัดรอบเช้า–เย็น หรือกระจายกิจกรรมตามศูนย์ชุมชนและพื้นที่ชุมชนใหญ่

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ติดตามผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายไตรมาส

10.2 การรับรู้ภาพลักษณ์ “ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน”ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

10.3 รายงานผลการดำเนินงานโครงการ(ประสิทธิผล ความคุ้มค่า ปัญหา อุปสรรค)

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1)(ร่าง)ชุดองค์ความรู้ “ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน”	1) มีชุดองค์ความรู้“ชุมชนสุขีวี ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน” ไม่น้อยกว่า 10 ชุด	1) เกิดการถ่ายทอดความรู้ศาสตร์ฤาษีดัดตนให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยใช้ในการดูแลสุขภาพตนเอง (Self-care Community) ผ่านการจัดกิจกรรมให้ความรู้/workshop/สาธิตฤาษีดัดตน	1) มีต้นแบบ “ชุมชนสุขีวี (Self-Care) ด้วยศาสตร์ฤาษีดัดตน” เพื่อสุขภาวะที่ดีของประชาชน ลดการพึ่งพาสถานบริการสาธารณสุข 1 แห่ง
		2)มีการเผยแพร่ชุดองค์ความรู้ในแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่เหมาะสม	2) สร้างภาพลักษณ์ยกระดับการจดจำผ่านกิจกรรม “Self-Care กับภูมิปัญญาฤาษีดัดตน” ในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	2) รายงานผลการประเมินผลการดำเนินโครงการ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)		250,000	200,000	50,000

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางวัชราภรณ์ นิลเพ็ชร์	หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการเวชกรรมและผดุงครรภ์ไทย	โทรศัพท์ : 061 454 5935 E-mail : watcharaporn9659@gmail.com
2	นางสาววรรณวิษา นิลละออ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 094 587 2551 E-mail : wanvisa33073@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก			
1	นางสาวทิพย์วรรณ ชิ้มสำอางค์	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 091 739 6262 E-mail : thaimed03.ittm@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาววรรณวิษา นิลละออ ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางวัชราภรณ์ นิลเพ็ชร์ ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการเวชกรรมและผดุงครรภ์ไทย	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางสาวบุษราภรณ์ ธนสีลังกูร ตำแหน่ง : รองผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ยกระดับอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก
แผนงาน (Program)	โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1 มีความสอดคล้องอย่างลึกซึ้งกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการนี้ถือเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมการบริการสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ซึ่งเป็นหนึ่งใน Soft Power และจุดแข็งทางเศรษฐกิจของประเทศ การจัดมหกรรมฯ ตอบสนองต่อเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในการทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยการสร้างเวทีระดับชาติเพื่อยกระดับมาตรฐาน การบริการและผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเด็นย่อย ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ซึ่งจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับโลก นอกจากนี้ การเป็นเวทีสำหรับกิจกรรม เสวนา สาธิต และนิทรรศการยังเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและนวดไทย ซึ่งเป็นการ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ความสามารถตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การจัดมหกรรมฯ เป็นกลไกสำคัญในการ ยกระดับอุตสาหกรรมการนวดไทยและเวลเนสให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวที่เน้น

	คุณภาพ มหกรรมทำหน้าที่เป็นเวทีในการสร้างมาตรฐานและการรับรู้ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมถึงการเชิดชูบุคลากรและสถานประกอบการที่มีคุณภาพ กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยตรงจากการซื้อขายในงานเท่านั้น แต่ยังช่วย สร้างมาตรฐานและเพิ่มมูลค่า ให้กับบริการด้านสุขภาพของประเทศ ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพและความงาม ตามเป้าหมายของแผนแม่บทอย่างมีประสิทธิภาพ
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	3) พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยการวิจัยพัฒนานวัตกรรมต่อยอด ให้เกิดสินค้าใหม่ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์การแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	มหกรรมนี้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มรายได้ผ่านการยกระดับคุณภาพบริการและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ การจัดงานเป็นการรวบรวมผู้ประกอบการ บุคลากร และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับนวดไทยและเวลเนสเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการซื้อขาย การลงทุน และการขยายตลาดในอุตสาหกรรมนี้ การนำเสนอมาตรฐานใหม่ๆ และการเชิดชูบุคลากรและสถานประกอบการที่มีคุณภาพจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้เกิดการใช้จ่ายในบริการสุขภาพและความงามเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการแปลง “Soft Power” ของนวดไทยให้เป็น มูลค่าทางเศรษฐกิจ ที่สามารถวัดผลได้ และบรรลุเป้าหมายของแผนย่อยในการเพิ่มสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ศักยภาพของบุคลากรในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V02F03 คุณภาพและความหลากหลายของบุคลากรทางการแพทย์
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพและมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง – ไม่มี -	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** : การพัฒนาคนสำหรับโรคยุคใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2** : ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น

2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลัก ระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับอาชีพนวดไทยให้มั่นคง มีศักยภาพ และได้รับ การยอมรับในระดับสากล

2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2) แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2566-2570 ของกระทรวงสาธารณสุข
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	- ไม่มี -
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว - สนับสนุนการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการดูแลสุขภาพประชาชน - ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพผู้ให้บริการ เพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☐ โครงการพระราชดำริ/เฉลิมพระเกียรติที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์ ☐ สร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร ☐ ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพจิต ☐ สถานชีวาภิบาล ☐ ทุกคนปลอดภัย ☐ ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว ☐ ยาเสพติด ☐ การแพทย์ปฐมภูมิ ☑ เศรษฐกิจสุขภาพ ☐ เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -

โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

การนวดไทยและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Wellness) เป็นภูมิปัญญาไทยที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน และได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “นวดไทย” ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติจากองค์การยูเนสโก อันสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าเชิงวัฒนธรรม เชิงสุขภาพ และเชิงเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังเป็นรากฐานสำคัญของการแพทย์แผนไทยและอุตสาหกรรมสุขภาพที่มีศักยภาพสูงในการสร้างงาน สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมเวลเนสของประเทศไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยประเทศไทยถูกจัดให้เป็นหนึ่งในประเทศผู้นำด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของโลก มีมูลค่าตลาดอุตสาหกรรมเวลเนสรวมมากกว่าหนึ่งล้านล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยของตลาดโลกอย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเวลเนสมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคบริการ และกระจายรายได้สู่ชุมชนในระดับพื้นที่ ภาคการนวดและสปาเพื่อสุขภาพถือเป็นหัวใจสำคัญของอุตสาหกรรมเวลเนสดังกล่าว ปัจจุบันประเทศไทยมีสถานประกอบการด้านการนวดและสปากระจายอยู่ทั่วประเทศจำนวนหลายหมื่นแห่ง และมีผู้ประกอบอาชีพหมอนวดไทยทั้งในระบบและนอกระบบจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานฝีมือที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชน อย่างไรก็ตาม การแข่งขันในตลาดโลกที่สูงขึ้น ประกอบกับความคาดหวังของผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้เกิดความจำเป็นในการยกระดับมาตรฐาน คุณภาพบริการ อัตลักษณ์ และภาพลักษณ์ของการนวดไทยและเวลเนสไทยให้มีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

จากผลการสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า กิจกรรมด้าน การนวดและสปาเพื่อสุขภาพ ถูกจัดอยู่ในหมวดกิจกรรมบริการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทย (TSIC) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการนวดเป็นภาคบริการที่มีบทบาทสำคัญทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ การจ้างงาน และการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน ข้อมูลจากการสำรวจธุรกิจและอุตสาหกรรมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่า สถานประกอบการด้านสปาและการนวดมีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในเขตเมืองและพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ สะท้อนถึงความต้องการใช้บริการด้านการนวดเพื่อสุขภาพที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากประชาชนชาวไทยและนักท่องเที่ยว ซึ่งการนวดไทยถือเป็นบริการหลักที่ได้รับความนิยมและเป็นจุดเด่นของประเทศ ในด้านแรงงาน ผลการสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมการนวดและสปาเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญในภาคบริการ มีแรงงานจำนวนมากประกอบอาชีพหมอนวดและผู้ให้บริการด้านสุขภาพ โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานฝีมือที่ต้องอาศัยทักษะเฉพาะทาง สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชนในระดับพื้นที่ อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ขณะเดียวกัน ผลการสำรวจด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนยังสะท้อนว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันมากขึ้น และมีแนวโน้มเลือกใช้บริการด้านสุขภาพทางเลือกและบริการส่งเสริมสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการนวดเพื่อสุขภาพเป็นหนึ่งในบริการที่สอดคล้องกับพฤติกรรมดังกล่าวอย่างชัดเจน

จากข้อมูลสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การนวดและบริการสปาเพื่อสุขภาพเป็นภาคบริการที่มีความสำคัญเชิงโครงสร้างต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งในด้านการสร้างงาน การสร้างรายได้ และการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน ดังนั้น การจัด โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการเป็นเวทีกลางระดับชาติสำหรับการเผยแพร่ศักยภาพ ยกระดับมาตรฐาน และสร้างการรับรู้คุณค่าการนวดไทยและเวลเนสไทยให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง อันจะนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพของประเทศอย่างยั่งยืน

ดังนั้น การจัดโครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในฐานะกลไกสำคัญของภาครัฐในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพและเศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรม โดยเป็นเวทีระดับชาติที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ หมอนวดไทย นักวิชาการ และเครือข่ายด้านสุขภาพ เพื่อแสดงศักยภาพองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการนวดไทยและเวลเนสอย่างครบวงจร การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยภายใต้บริบทโลกยุคใหม่ มุ่งเน้นการสร้างรายได้มูลค่าสูงบนพื้นฐานของภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ของชาติ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายสำคัญในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical and Wellness Hub) ซึ่งสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นย่อยที่ว่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย โครงการมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1 จึงถูกกำหนดขึ้นเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว

การขับเคลื่อนเรื่องนวดไทยและเวลเนส ถือเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากการนวดไทย ได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกและเป็นหนึ่งใน Soft Power ที่ทรงพลังที่สุดของประเทศ โครงการมหกรรมฯ ทำหน้าที่เป็นเวทีระดับชาติในการรวบรวมและแสดงศักยภาพของห่วงโซ่อุปทานทั้งหมด ทั้งในด้านวิชาการ การบริการ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยเป็นพื้นที่ให้เกิดกิจกรรมสำคัญ อาทิ การเสวนาวิชาการ การสาธิตเทคนิคการนวด รวมถึงการจัดแสดงนิทรรศการนวัตกรรมด้านเวลเนส ซึ่งเป็นการ ยกระดับความรู้ และ สร้างมาตรฐาน ให้กับผู้ประกอบการและบุคลากร (เช่น การเชิดชูเกียรติ “หมอนวดมือทอง”) เพื่อให้สอดรับกับเป้าหมายของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (หมุดหมายที่ 2) ที่ต้องการเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยให้เป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ในมิติของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การจัดมหกรรมฯ ถือเป็นการลงทุนที่สร้างผลตอบแทนสูง โดยทำหน้าที่เป็นตลาดกลางขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงผู้ประกอบการ และผู้บริโภค เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วย กระตุ้นการสร้างรายได้ และ มูลค่าการซื้อขายให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและบริการนวดไทยให้มีช่องทางการตลาดที่เข้มแข็ง ส่งผลให้เกิดการจ้างงานที่มีคุณภาพและยั่งยืน เป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้นในระดับนานาชาติอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์การนวดไทยและเวลเนสให้เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

2.2 เพื่อเป็นเวทีสื่อสาร เผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้วิชาการ และยกระดับนวัตกรรม ภูมิปัญญาด้านการนวดไทยและเวลเนส สร้างมูลค่าเพิ่มทางวัฒนธรรม ยกระดับการและรักษามาตรฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น และกระจายรายได้สู่ชุมชน

2.3 เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ และสร้างมาตรฐานด้านการนวดไทย ส่งเสริมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ และพัฒนาผู้ให้บริการมีมาตรฐาน

2.4 เพื่อผลักดันและยกระดับขีดความสามารถของอุตสาหกรรมบริการสุขภาพไทยอย่างครบวงจร โดยมุ่งเน้นสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านนวัตกรรมและมาตรฐานสากล เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนส

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal to Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีการรวบรวมและจัดแสดงผลิตภัณฑ์/บริการด้านการนวดไทยและเวลเนสที่ได้มาตรฐานและผ่านการรับรอง	1. จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วมจัดแสดงผลิตภัณฑ์/บริการ ไม่ต่ำกว่า	ราย/บูธ	200
2. การจัดเวทีสัมมนา/อบรม เพื่อยกระดับความรู้และมาตรฐานบุคลากรด้านการนวดไทยและเวลเนส	2. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมสัมมนา/เวิร์คช็อป ตลอดระยะเวลาโครงการ ไม่ต่ำกว่า	คน	5,000

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทยและเวลเนสมีโอกาสในการขยายตลาดและสร้างรายได้เพิ่มขึ้นหลังสิ้นสุดโครงการ	1. อัตราของยอดจำหน่ายเฉลี่ยของผู้ประกอบการที่เข้าร่วม (เทียบกับช่วงก่อนเข้าร่วมงาน) เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	15
2. ประชาชนมีความตระหนักและเข้าใจถึงคุณค่าและมาตรฐานของนวดไทยและผลิตภัณฑ์เวลเนส	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุว่ามีความเชื่อมั่นและตระหนักถึงมาตรฐานของนวดไทย/ผลิตภัณฑ์เวลเนสหลังจบโครงการเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	70

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 เกิดงานมหกรรมระดับชาติที่เป็นเวทีรวมของผู้ประกอบการ บุคลากร และผู้สนใจในอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนส

3.3.2 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการและนวัตกรรมใหม่ ๆ ด้านการแพทย์แผนไทยและเวลเนส

3.3.3 เกิดการกระตุ้นการบริโภคและการซื้อขายผลิตภัณฑ์และบริการด้านนวดไทยและเวลเนสภายในงาน

3.3.4 ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในฐานะผู้นำด้านนวดไทยและเวลเนสได้รับการตอกย้ำในระดับประเทศและสากล

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.4.3 ผู้ประกอบการ/บุคลากรในอุตสาหกรรมนวดไทยและเวลเนส

3.4.4 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, ศูนย์แสดงสินค้าและห้องประชุมในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล)

☐ ส่วนภูมิภาค

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด กิจกรรม แผนผัง รูปแบบการจัดงาน สถานที่ วาง แผนการดำเนินงาน และติดตาม ความก้าวหน้า เตรียมการจัดงาน มหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	46,800				46,800								
กิจกรรมที่ 2 จัดจ้างผลิตสื่อโฆษณา และประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ/ สื่อองค์ความรู้วิชาการ เพื่อเผยแพร่ องค์ความรู้การนวดไทยและเวลเนส	500,000				500,000								
กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการงาน มหกรรมนวดไทยและเวลเนส ครั้งที่ 1	7,143,200							7,143,200					
กิจกรรมที่ 4 จัดจ้างกิจกรรม เสวนา สาธิตและนิทรรศการภายในงาน มหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ	1,980,000							1,980,000					
กิจกรรมที่ 5 จัดจ้างประเมินงาน มหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะใน การจัดงานที่ผ่านมา และกำหนดแผน ดำเนินการครั้งต่อไป	330,000										330,000		
รวม	10,000,000				546,800			9,123,200			330,000		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 10,000,000 บาท (สิบล้านบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด กิจกรรม แผนผัง รูปแบบการจัดงาน สถานที่ วางแผนการดำเนินงาน และติดตามความก้าวหน้า เตรียมการจัดงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ					46,800

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) ค่าอาหารกลางวัน	5	10	1	120	6,000
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	10	2	35	3,500
3) ค่าที่พัก	5	5		1,000	25,000
4) ค่าพาหนะเดินทาง	5	5	1	400	10,000
5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					2,300
กิจกรรมที่ 2 จัดจ้างผลิตสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ/สื่อองค์ความรู้วิชาการ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้					**500,000**
1) จ้างผลิตสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์งานมหกรรมนวดไทยและเวลเนส ครั้งที่ 1 ผ่าน ช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ รายการโทรทัศน์, วิทยุ, ป้ายประชาสัมพันธ์, เว็บไซต์ Fecebook, Youtube และสื่อโซเชียลอื่น ๆ					400,000
2) ผลิตสื่อองค์ความรู้วิชาการ (จัดอาร์ต จัดพิมพ์ และ e-book) เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับประชาชน บุคลากรสาธารณสุขในเชิงรุก และในประเด็นที่สอดคล้องกับสถานการณ์ - การจัดทำเนื้อหาและออกแบบเลย์เอาต์ จัดอาร์ตเวิร์ค และจัดหน้าสื่อสิ่งพิมพ์และ e-book - ค่าพิมพ์หนังสือ/จุลสาร/แผ่นพับ องค์ความรู้ - ค่าผลิต e-book และเผยแพร่ออนไลน์					100,000
กิจกรรมที่ 3 การบริหารจัดการงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนส ครั้งที่ 1					**7,143,200**
1) ค่าเช่าพื้นที่จัดงาน ขนาด 3,041.96 ตารางเมตร (56.50 x 53.84 m) และเวทีกลางพร้อมอุปกรณ์และค่าเช่าระบบอุปกรณ์ไฟฟ้าพร้อมกระแสไฟภายในงานทั้งวันก่อสร้าง-วันรื้อถอนและวันแสดงงาน					7,000,000
2) พิธีการ และการต้อนรับแขกผู้มีเกียรติในพิธีเปิดงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนส ครั้งที่ 1					100,000
4) ค่าที่พัก	3	5		1,000	15,000
5) ค่าพาหนะ	3	5		400	6,000
6) ค่าจ้างรถตู้ปรับอากาศพร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง	4		1	3,000	12,000
7) ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	10		240	7,200
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ วัสดุ					3,000
กิจกรรมที่ 4 จัดจ้างกิจกรรม เสวนา สาธิตและนิทรรศการภายในงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ					**1,980,000**
1) ค่าใช้จ่ายด้านกิจกรรมเสวนาวิชาการ ได้แก่ ค่าสมนาคุณวิทยากรทั้งในประเทศและต่างประเทศ ค่าพิธีกรดำเนินรายการ ค่าเช่าระบบภาพและเสียง ค่าของที่ระลึกวิทยากร					30,000
2) ค่าใช้จ่ายในการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับการนวดไทยอัตลักษณ์ไทยและเวลเนส					700,000
3) ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติด้านการนวดไทย					300,000
4) ค่าใช้จ่ายในการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องการนโยบาย หรือธีม (Theme) ที่กำหนด					600,000
5) ค่าใช้จ่ายในการจัดนิทรรศการพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมความงามและเครื่องสำอาง					300,000
6) ค่าใช้จ่ายการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้					50,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 5 จัดจ้างประเมินผลงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดงานที่ผ่านมา และกำหนดแผนดำเนินการครั้งต่อไป					**330,000**
1) ค่าจ้างเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล ค่าจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ และค่าพิมพ์แบบสอบถามสำหรับกลุ่มที่ไม่ถนัดออนไลน์ ค่าจ้างบันทึกข้อมูลดิบลงระบบ และค่าประชุมกลุ่มย่อย					200,000
2) ค่าจัดทำรายงานและรูปเล่ม ได้แก่ ค่าออกแบบ Infographic สรุปผล ค่าเรียบเรียงและจัดทำรูปเล่ม และค่าจัดพิมพ์และสื่อบันทึกข้อมูล					130,000
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านบาทถ้วน)					**10,000,000**

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	10,000,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านบาทถ้วน)	**10,000,000**

8.2 สรุปตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
สถาบันการแพทย์แผนไทย	10,000,000
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านบาทถ้วน)	**10,000,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
การเข้าร่วมงานของผู้ประกอบการ/ประชาชนต่ำกว่าเป้าหมาย	กลาง	กลาง	จัดจ้างผลิตสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ/สื่อองค์ความรู้วิชาการอย่างครอบคลุม
ปัญหาในการบริหารจัดการงานขนาดใหญ่ (เช่น สถานที่, ระบบ)	กลาง	สูง	วางแผนการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าโดยละเอียดกับคณะกรรมการและผู้รับจ้าง

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ติดตามความก้าวหน้าของการจัดเตรียมงานตามแผนงานที่กำหนด (เช่น การผลิตสื่อโฆษณา, การบริหารจัดการงาน, การจัดกิจกรรมภายใน) เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถจัด มหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1 ได้สำเร็จตามเป้าหมาย

10.2 ประเมินจากจำนวน ผู้เข้าร่วมงาน และ มูลค่าการซื้อขาย/มูลค่าทางเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นภายในงานมหกรรมฯ เพื่อวัดความสำเร็จในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการสร้างรายได้

10.3 ประเมินผลจากการทำ รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลจากการ ประเมินความพึงพอใจ ของผู้ประกอบการและผู้เข้าร่วมงาน เพื่อวัดความสำเร็จในการยกระดับภาพลักษณ์และสร้างองค์ความรู้

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	มีการจัดประชุมคณะกรรมการอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดกิจกรรม แผนผัง รูปแบบการจัดงาน และวางแผนการดำเนินงาน	จัดจ้างผลิตสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ/สื่อองค์ความรู้วิชาการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ และดำเนินการบริหารจัดการและเตรียมสถานที่จัดงานมหกรรม	การจัดงานมหกรรมนวดไทยและเวลเนสแห่งชาติ ครั้งที่ 1 สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ และ เกิดกิจกรรม เสวนา สาธิต และนิทรรศการภายในงาน	ดำเนินการประเมินงานมหกรรมฯ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดงานที่ผ่านมา เพื่อกำหนดแผนดำเนินการครั้งต่อไป
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)		546,800	9,123,200	330,000

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางอัจฉรา เชียงทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com
2	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 0 2149 5618 ต่อ 3512 E-mail:nuadthai.datacenter@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวคัญฑมารา สิทธิไกรพงษ์ ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
	นางสาวธนาธิป ฉิมแพ ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางอัจฉรา เชียงทอง ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นายเทวัญ ธานีรัตน์ ตำแหน่ง : รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

รายละเอียดโครงการ
Cluster 2 ขับเคลื่อนสู่เศรษฐกิจ
สมุนไพรสู่ New S-Curveและเวลเนส
ไทยสู่ผู้นำโลก

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	กลุ่มภารกิจขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve
แผนงาน (Program)	โครงการสนองแนวพระราชดำริฯ "ด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช"
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
รหัสโครงการ	6933211106301 (00085)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
๑.๑.๑ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(๒) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(๓) ประเด็นย่อย :** การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสมุนไพร สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ซึ่งเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ด้านสมุนไพรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้เป็นระบบ อีกทั้งยังเผยแพร่และแสดงผลงาน ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและภูมิปัญญาดั้งเดิม ทำให้ประชาชน เข้าถึงและมีความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง ได้รับการยอมรับและเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนซึ่งมีส่วนช่วยให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น ๔.๕ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ)
๑.๑.๒ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y๒)	(๑๓๐๐๐๑) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้ มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรสมุนไพร การสำรวจรวบรวมองค์ความรู้ด้านสมุนไพรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้เป็นระบบ และนำเสนอองค์ความรู้และการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ผ่านการจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนและเยาวชน เป็นการต่อยอดในการนำองค์ความรู้มาใช้เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนไทย ให้สามารถพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้อย่างยั่งยืน ประชาชนมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๑.๑.๓ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

	อาทิ ผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะที่ถูกต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้จัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย (Y๑)	(๑๓๐๑๐๑) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะ สามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการนี้มีส่วนสนับสนุนให้เกิดความรอบรู้ด้านสุขภาวะ ผ่านการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร ซึ่งเป็นต้นน้ำในการรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นระบบและมีความน่าเชื่อถือ ดำเนินงานเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและด้านสุขภาวะที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร จัดนิทรรศการโดยใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนนำเอาความรู้ ทักษะ ความเข้าใจและเชื่อมั่นในองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไปใช้ในการจัดการสุขภาวะของตนเองและสมาชิกในครอบครัว เกิดการดูแลสุขภาพที่ดี ลดอาการเจ็บป่วยหรือบรรเทาความเจ็บปวด ป้องกันการเกิดโรค มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๑.๑.๔ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	Vo๔ ประชาชน
ปัจจัย	Vo๔Fo๒ การตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี
๑.๑.๕ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ ๓ :** สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ ๓.๑ :** ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีภายในปี ๒๕๗๓
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
๒.๑.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	**เป้าหมายหลักของแผนฯ ๑๓ :** การพัฒนาคนสำหรับโรคยุคใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ ๔ :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ
๒.๑.๒ แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	

๒.๒.๑ แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย ๒) กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
๒.๒.๒ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง อนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย ๒) กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
๒.๒.๓ แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
๒.๒.๔ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (ความสอดคล้องกับแผนในระดับพื้นที่)	-ไม่มี-
๒.๓ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
๒.๓.๑ ความสอดคล้องกับ	-ไม่มี-

นโยบายรัฐบาล	
๒.๓.๒ ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	-ไม่มี-
๒.๓.๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
๒.๓.๔ มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
๒.๓.๕ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ด้วยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นหนึ่งในหน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ในกลุ่ม G๔ กลุ่มการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ซึ่งดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ.ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และดำเนินงานภายใต้ ๓ กรอบการดำเนินงาน ได้แก่ กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์ทรัพยากร และกรอบการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร เชื่อมโยงกับ ๘ กิจกรรมของ อพ.สธ. โดยมี ๓ ฐานทรัพยากร คือ กายภาพ ชีวภาพ และวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ทั้งนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีฐานทรัพยากรภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่มีคุณค่า มีภารกิจในการอนุรักษ์ คุ้มครอง ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ซึ่งถือเป็นฐานรากและกลไกสำคัญในการรักษาและสืบทอดองค์ความรู้ไม่ให้สูญหาย นำไปสู่การต่อยอดและใช้ประโยชน์ ให้เกิดผลดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ การส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีครบทุกมิติ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีเป้าหมายสำคัญคือ "คนไทยมีสุขภาวะที่ดี" โดยส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่เข้มแข็ง ควบคู่กับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ประเทศไทยมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพที่ทรงคุณค่า ซึ่งเป็นระบบความรู้ที่ฝังรากลึกในวิถีชีวิตและสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อดูแลสุขภาพตนเอง และแผนยุทธศาสตร์กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. ๒๕๖๙ กำหนดวิสัยทัศน์ “เชิดชูภูมิปัญญาไทย ต่อยอดเศรษฐกิจใหม่ ก้าวไกลสู่สากล” โดยมีพันธกิจ คือ “เรามุ่งมั่นสร้างสรรค์คุณค่าที่ยั่งยืนจากภูมิปัญญาไทย เพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชาติ และสุขภาพที่ดีของคนไทย“ ยุทธศาสตร์ในมิติที่ ๒ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S - Curve ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทย

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้มีการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร โดยได้ดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาสวนสมุนไพรเทวะเวสม์รมณีย์ ซึ่งเป็นสวนสมุนไพรเพื่อการเรียนรู้ของประชาชนให้ทันสมัยมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสมุนไพร จึงได้จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร อพ.สธ. ให้เป็นระบบและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งนำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ร่วมกับเครือข่ายหน่วยงานสนองพระราชดำริฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการมาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุก ๒ ปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีกำหนดการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ ม.แม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ในการนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับเชิญให้เข้าร่วมจัดบูธนิทรรศการในการประชุมวิชาการและนิทรรศการดังกล่าว เพื่อเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี และเผยแพร่การดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ โดยการสื่อสาร ถ่ายทอด เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อมุ่งหวังให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ คุ้มครองภูมิปัญญา มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำมาปรับใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และยั่งยืน ส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาวะที่ดี

ดังนั้น จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อดำเนินงานตามภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยฯ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรสมุนไพร พัฒนาฐานข้อมูลสมุนไพร และส่งเสริมการนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาใช้ดูแลสุขภาพของตนเองได้อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรและความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชาติ พร้อมกันนี้เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

๒. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

๒.๑ เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

๒.๒ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรสมุนไพรและพัฒนาฐานข้อมูลสมุนไพรในระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ. ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๒.๓ เพื่อสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนสามารถนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาใช้ดูแลสุขภาพตนเอง

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
๑. มีฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพรของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ.	จำนวนชนิดของสมุนไพรที่มีการบันทึกในระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ.	ชนิด	ไม่น้อยกว่า ๕๐
๒. มีองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรที่นำมาจัดบูธนิทรรศการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน	องค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรที่นำเสนอ	เรื่อง	๑๒
๓. มีแผนการดำเนินงานขับเคลื่อน อพ.สธ. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	จำนวนแผนการดำเนินงานขับเคลื่อน อพ.สธ. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	แผนงาน	ไม่น้อยกว่า ๒

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
๑. เกิดระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. ของประเทศที่ได้มาตรฐาน สามารถนำมาใช้อ้างอิง บริหารจัดการทรัพยากรสมุนไพร หรือต่อยอดในการทำแผนการอนุรักษ์ พัฒนา วิจัย และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละความพร้อมของระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ. ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละ	๑๐๐
๒. เกิดการยกระดับและการถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรให้แก่ประชาชน เพื่อสร้างการรับรู้และนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง	ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เข้าร่วมชมนิทรรศการ	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่า ๘๐

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

๓.๓.๑ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีการดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ และขับเคลื่อนงาน อพ.สธ. อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๓.๓.๒ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีฐานข้อมูลสมุนไพร ในระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ. อันเป็นฐานข้อมูลทรัพยากรที่เชื่อมโยงถึงกันทั่วประเทศ

๓.๓.๓ ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่น และสามารถนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองได้ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพและมีสุขภาวะที่ดี

๓.๓.๔ ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

๓.๔ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

๓.๔.๑ ประชาชนทั่วไป

๓.๔.๒ บุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๔. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☐ ส่วนภูมิภาค

๔.๒ รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

๔.๒.๑ สวนสมุนไพรเทวะเวสม์รมณีย์ และพื้นที่รอบกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๕. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙

๖. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานและประชุมหารือผู้เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน อพ.สธ.-กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กผส.)	๓,๗๕๐	←	3,750	→									
กิจกรรมที่ ๒ สนับสนุนการเข้าร่วมจัดงานนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ในการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ระหว่างวันที่ ๔-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ (กผส.)	๑๙๓,๒๐๐	←	193,200	→									
กิจกรรมที่ ๓ ประชุมผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร อพ.สธ. ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กผส.)	๓,๐๕๐				←	3,050	→						
รวมเป็นเงิน	๒๐๐,๐๐๐	๑๙๖,๙๕๐			๓,๐๕๐			-			-		

๗. งบประมาณ (Budget)

๗.๑ รหัส New GFMIS Thai (๒๐ หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

๗.๒ งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน และประชุมหารือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน อพ.สธ.-กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กผส.)					**๓,๗๕๐**
๑) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้อง	๑	๑		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๒) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๑๐	๑	๑๒๐	๑,๒๐๐
๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๑๐	๑	๓๕	๓๕๐
๔) ค่าพาหนะเดินทาง	๑	๑	๒	๒๕๐	๕๐๐
๕) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	๑			๕๐๐	๕๐๐
๖) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					๒๐๐
กิจกรรมที่ ๒ สนับสนุนการเข้าร่วมจัดงานนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ในการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ระหว่างวันที่ ๔-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ (กผส.)					**๑๙๓,๒๐๐**
๑) จ้างจัดตกแต่งนิทรรศการในการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน	๑			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๒) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	๑	๑	๒	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๓) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	๑	๒	๒	๑,๒๐๐	๔,๘๐๐
๔) ค่าที่พัก (พักคู่)	๑	๙	๘	๖๐๐	๔๓,๒๐๐
๕) ค่าที่พาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	๑	๑๐	๒	๒๕๐	๕,๐๐๐
๖) ค่าพาหนะเดินทาง (รถโดยสารประจำทาง)	๑	๑	๒	๗๐๐	๑,๔๐๐
๗) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	๑	๒	๑๑	๑,๘๐๐	๓๙,๖๐๐
๘) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					๒๐,๒๐๐
๙) ค่าเบี้ยเลี้ยง	๑	๑๐	๑๐	๒๔๐	๒๔,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๓ ประชุมผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร อพ.สธ. ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (กผส.)					**๓,๐๕๐**
๑) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง	๑	๑		๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๒) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๘	๑	๑๒๐	๙๖๐
๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๘	๑	๓๕	๒๘๐
๔) ค่าพาหนะเดินทาง	๑	๑	๒	๒๕๐	๕๐๐
๕) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	๑			๓๑๐	๓๑๐

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๕) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	๑			๓๑๐	๓๑๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
๑) งบดำเนินงาน	๒๐๐,๐๐๐
๒) งบรายจ่ายอื่น	-
๓) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองแสนบาทถ้วน)	**๒๐๐,๐๐๐**

๘.๒ สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
๑) กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร	๒๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (สองแสนบาทถ้วน)	**๒๐๐,๐๐๐**

๙. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
๑) ประชาชนไม่สนใจเข้าร่วมชมนิทรรศการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในงานการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน	ต่ำ	สูง	๑) ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในนิทรรศการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในงานการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ๒) สร้างการมีส่วนร่วม โดยการจัดกิจกรรม Workshop ให้ประชาชนหรือผู้เข้าร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้แก่ การทำยาดมสมุนไพร การพับเฉลว การทำกระเป๋าผ้า Eco Print การให้บริการน้ำสมุนไพร เป็นต้น
๒) เจ้าหน้าที่บางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร อพ.สธ. ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกติดภารกิจงานอื่น ไม่สามารถเข้าร่วมจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร	กลาง	สูง	๑) จัดประชุมชี้แจงแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพร และเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน อพ.สธ.-กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ๒) แต่งตั้งหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร ๓) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสามารถวางแผนการปฏิบัติงานได้ โดยไม่กระทบกับภารกิจงานอื่น

๑๐. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

๑๐.๑ ติดตามและรายงานสถานะร้อยละของความก้าวหน้าของงานที่ดำเนินตามแผนขับเคลื่อน อพ.สธ. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทุกไตรมาส

๑๐.๒ ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงาน โดยให้ประชาชนผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในงานนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ในการประชุมวิชาการและนิทรรศการ ครั้งที่ ๑๒ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ระหว่างวันที่ ๔-๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ระดับความพึงพอใจในภาพรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	๑) เอกสารแผนการดำเนินงาน ขับเคลื่อน อพ.สธ. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	๑) เอกสารข้อมูลทรัพยากรสมุนไพรในสวนสมุนไพรเทวะเวสม์รมณีย์ และพื้นที่รอบกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	๑) ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรสมุนไพรในระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ. ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	๑) แผนการดำเนินงาน ขับเคลื่อน อพ.สธ. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ และปีงบประมาณ ๒๕๗๑
	๒) สื่อองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร		๒) เอกสารผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงาน ขับเคลื่อน อพ.สธ. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	๑๙๖,๙๕๐	๓,๐๕๐	-	-

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองผลิตภัณฑ์สมุนไพร			
๑	ภญ.พันธ์วิรา เวยสาร	ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์สมุนไพร	**โทรศัพท์ :** ๐๘๒-๔๖๕-๔๙๔๕ E-mail : ra.dtam๐๑@gmail.com
๒	ภญ.ณัชชา สาลีวรรณ์	เภสัชกรชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** ๐๖๔-๕๑๙-๔๒๔๗ E-mail : ra.dtam๐๑@gmail.com
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย			
๑	นางสุกัญญา ฉายาชวลิต	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** ๐๒-๑๔๙-๕๖๐๗ E-mail : sukanyac๒๕๕๖@gmail.com
๒	นางสาวพิมพกานต์ จันทร์กาวี	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** ๐๘๒-๕๙๘-๔๐๙๗ E-mail : pimpakan.ckw@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันวิจัยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก			
๑	นายนพรัตน์ ทูลมาลย์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** ๐๖๓-๖๒๓-๓๘๓๒ E-mail : nopparut.to@dtam.mail.go.th

๑๓. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
๑	นางสาวณัชชา สาลีวรรณ์ **ตำแหน่ง :** เภสัชกรชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	ณัชชา สาลีวรรณ์
๒	นายสมศักดิ์ กรีชัย **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้เห็นชอบโครงการ	
๓	นางพันธ์วิรา เวยสาร **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ผู้อนุมัติโครงการ	

๑๐ ก.ค. ๒๕๖๗

โครงการพลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทย และส่งเสริมการใช้สมุนไพร

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve
แผนงาน (Program)	พลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทย และส่งเสริมการใช้สมุนไพร
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
รหัสโครงการ	1. C2G69211122(000093) 2. C2G69211122(000090) 3. C2G69211122(000097)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
๑. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
๑.๑ แนวทางการพัฒนาหลัก	
๑.๑.๑ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	(๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน : การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๒) ประเด็น : การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (๓) ประเด็นย่อย : การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การส่งเสริมการใช้ยาและการเข้าถึงยาจากสมุนไพร โดยให้เครือข่าย อสม.มีบทบาทเชิงรุกในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการใช้ยาจากสมุนไพรอย่าง เหมาะสมแก่ชุมชน ทำให้ประชาชนเข้าถึงยาจากสมุนไพรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนสามารถดูแลตนเองได้อย่างยั่งยืน ทำให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
๑.๑.๒ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	- แผนแม่บทด้านสุขภาพ: ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อลดภาระโรคและเพิ่มทางเลือกบริการสุขภาพ - แผนแม่บทด้านการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน: ผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรให้เติบโต - แผนแม่บทด้านการวิจัยและนวัตกรรม: พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และตำรับยาสมุนไพร
เป้าหมาย (Y๒)	เพิ่มการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่มีคุณภาพและปลอดภัย
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการสนับสนุนการเพิ่มการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการทุกระดับ การพัฒนาตำรับยาและการติดตามผลการใช้จริงช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการสมุนไพรคุณภาพตามเป้าหมายแผนแม่บท
๑.๑.๓ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	แผนย่อยอุตสาหกรรมและการบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	มุ่งยกระดับอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากลโดยพัฒนาวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงเพื่อลดการนำเข้าควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพโรงงานบุคลากรและระบบรับรองมาตรฐานเพื่อผลักดันให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพและสมุนไพรไทยสามารถใช้ในประเทศและส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรได้อย่างยั่งยืน.

เป้าหมาย (Y๑)	มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบมาตรฐานการผลิตและศักยภาพของอุตสาหกรรมสมุนไพรให้ได้มาตรฐานสากลโดยช่วยพัฒนาเกษตรพันธสัญญาโรงงาน WHO-GMP และผลิตภัณฑ์ต้นแบบ MOPH ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการลดการพึ่งพาการนำเข้าและเพิ่มความเชื่อมั่นต่อการใช้สมุนไพรในระบบสุขภาพของประเทศ
๑.๑.๔ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	-ไม่มี-
ปัจจัย	-ไม่มี-
๑.๑.๕ สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ ๓ :** Good Health and Well-being
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ ๓.๘ :** Universal Health Coverage – เข้าถึงบริการสุขภาพจำเป็น
๑.๒ แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
๒. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
๒.๑.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	**เป้าหมายหลักของแผนฯ ๑๓ :** การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ ..๔..:** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
๒.๑.๒ แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ .. : -ไม่มี- เป้าหมายที่ .. : -ไม่มี-
๒.๒ แผนระดับที่ ๓ ตามมติ ครม. วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	
๒.๒.๑ แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๕ การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม**

	สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๖ ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
๒.๒.๒ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๑ (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๒ (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๓ (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ ๔ (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> ๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหา ด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการ การดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ๒) กลยุทธ์ที่ ๔ ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ ๓) กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ
๒.๒.๓ แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๒.๒.๔ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	- ไม่มี -
๒.๓ ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
๒.๓.๑ ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	- ไม่มี -

๒.๓.๒ ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	๑) เพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสุขภาพ
๒.๓.๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
๒.๓.๔ มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -
๒.๓.๕ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ไม่มี -

โครงการพลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทย และส่งเสริมการใช้สมุนไพร

๑. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน โดยอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยมีมูลค่าตลาดกว่า ๔.๕ หมื่นล้านบาทต่อปี และมีแนวโน้มเติบโตเฉลี่ย ๘-๑๐% ต่อปี จากรายงานสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์สุขภาพ (สธ.) ปี ๒๕๖๖ ข้อมูลจากรายงานประจำปีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ๒๕๖๖ พบว่า ประชาชนกว่า ๓๒% ยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลการใช้สมุนไพรที่ถูกต้อง ขณะที่สถานบริการสาธารณสุขกว่า ๔๐% มีข้อจำกัดด้านระบบบริหารจัดการผลิตภัณฑ์สมุนไพรและมาตรฐานยาไทย ส่งผลให้ศักยภาพของสมุนไพรไทยยังไม่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและตอบสนองความต้องการในการดูแลสุขภาพได้อย่างเต็มที่

ในระดับนโยบายโครงการนี้สอดคล้องกับ (X) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (Y) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านระบบสุขภาพและการแพทย์แผนไทยที่มุ่งยกระดับสมุนไพรไทยและบริการทางการแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานและใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ (Z) แผนระดับ๓ของหน่วยงานที่เน้นการพัฒนาศักยภาพสถานบริการการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วยเทคโนโลยี(VMI)และการส่งเสริมการใช้ยาไทยตำรับหลวงในระบบบริการและชุมชน

ทั้งนี้ จากข้อมูลในระบบ eMENSCR และรายงานสรุปผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ชาติปี ๒๕๖๖ ระบุว่าการพัฒนาสมุนไพรไทยยังเผชิญปัญหา ๑) ความไม่สม่ำเสมอของการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการ ๒) ความท้าทายด้านระบบบริหารจัดการยาสมุนไพรคงคลังที่ยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน ๓) การเข้าถึงยาไทยตำรับหลวงยังอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่บริการ และ ๔) ความเหลื่อมล้ำด้านองค์ความรู้และความเชื่อมั่นในการใช้สมุนไพรของประชาชน รวมถึงข้อมูลจาก Open-D ยืนยันความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาระบบข้อมูลสมุนไพรและเพิ่มการใช้ในบริการสุขภาพปฐมภูมิ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องดำเนิน **โครงการ "พลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทยและส่งเสริมการใช้สมุนไพร"** ผ่าน ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑. **การส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ** เพื่อยกระดับการใช้ยาไทยอย่างมีมาตรฐาน

๒. **การพัฒนาศักยภาพและติดตามผลระบบ VMI** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านบริหารจัดการผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓. **การสนับสนุนการใช้ยาไทยตำรับหลวงสู่ชุมชน** เพื่อเพิ่มการเข้าถึงตำรับยามาตรฐานที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับ

การดำเนินโครงการนี้จะช่วยเพิ่มการใช้สมุนไพรในระบบบริการสุขภาพเสริมเศรษฐกิจฐานรากพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยให้แข่งขันได้ และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการใช้ยาจากสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ

๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถติดตามได้อย่างเป็นระบบ ผ่านกลไกการดำเนินงานของระบบ VMI

๒.๓ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงยาจากสมุนไพร "ยาไทยตำรับหลวง" สู่ชุมชน

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
๑. บุคลากรแพทย์แผนไทยและผู้เกี่ยวข้องในการผลิตยาได้รับการ	จำนวนบุคลากรแพทย์แผนไทยและผู้เกี่ยวข้องในการผลิตยาได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การเตรียมเครื่องยาที่มีมาตรฐาน	คน	ไม่น้อยกว่า ๒๐๐

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
ถ่ายทอดองค์ความรู้การเตรียมเครื่องยาที่มีมาตรฐาน			
๒. ผลักดันยาจากสมุนไพรที่มีศักยภาพในการแก้ปัญหาสาธารณสุขเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร	จำนวนชุดข้อมูลยาสมุนไพรในการผลักดันเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร	ชุดข้อมูล	ไม่น้อยกว่า ๒
๓. พื้นที่นำร่องในการใช้งานระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI)	จำนวนพื้นที่นำร่องในการใช้งานระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI)	เขตสุขภาพ	ไม่น้อยกว่า ๑
๔. กล่องยา "ยาไทยตำรับหลวง" พร้อมคู่มือการใช้ยา	จำนวนกล่องยา "ยาไทยตำรับหลวง" พร้อมคู่มือการใช้ยา	ชุด	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
๑. บุคลากรแพทย์แผนไทยและผู้เกี่ยวข้องในการผลิตยามีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมเครื่องยาที่มีมาตรฐาน	จำนวนบุคลากรแพทย์แผนไทยและผู้เกี่ยวข้องในการผลิตยามีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมเครื่องยาที่มีมาตรฐาน	คน	ไม่น้อยกว่า ๒๐๐
๒. มีชุดข้อมูลยาสมุนไพรที่มีคุณภาพครบถ้วนตามเกณฑ์ทางวิชาการและข้อกำหนดของคณะกรรมการบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร	จำนวนชุดข้อมูลยาสมุนไพรที่มีคุณภาพครบถ้วนตามเกณฑ์ทางวิชาการและข้อกำหนดของคณะกรรมการบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร	ชุดข้อมูล	ไม่น้อยกว่า ๒
๓. หน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่นำร่องสามารถใช้งานระบบบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง	ร้อยละของหน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่นำร่องสามารถใช้งานระบบบริหารระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ	๘๐
๔. มีการเข้าถึงยาจากสมุนไพร “ยาไทยตำรับหลวง” สู่ชุมชน	จำนวนประชาชนที่มีการเข้าถึงกล่องยา "ยาไทยตำรับหลวง" พร้อมคู่มือการใช้ยา	คน	ไม่น้อยกว่า ๑๐๐

๓.๓ ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

๓.๓.๑ ตัวแทนบุคลากรทางการแพทย์อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้และความเข้าใจยาจากสมุนไพรเพิ่มขึ้น สามารถใช้ยาจากสมุนไพรเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนเพิ่มมูลค่าการใช้ยาจากสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ

๓.๓.๒ ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงยาจากสมุนไพรได้อย่างทั่วถึงเกิดการใช้ยาสมุนไพรดูแลตนเองได้อย่างมั่นใจและถูกต้องมีความตระหนักรู้ถึงคุณค่าและประโยชน์ของยาจากสมุนไพรไทยลดความต้องการการใช้ยาแผนปัจจุบันที่ไม่จำเป็น และเพิ่มความเชื่อมั่นในการใช้ยาสมุนไพร

๓.๓.๓ เศรษฐกิจชุมชนเติบโตและยั่งยืน เกษตรกรและผู้ประกอบการสมุนไพรในท้องถิ่นมีโอกาสสร้างรายได้จากการผลิตและจำหน่ายวัตถุดิบสมุนไพรเกิดระบบการผลิตสมุนไพรที่ได้มาตรฐานในระดับชุมชน

๓.๔ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

๓.๔.๑ บุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข แพทย์แผนไทยในพื้นที่นำร่อง

๓.๔.๒ ประชาชนทั่วไป

๔. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

๔.๑ ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค (หน่วยงานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ)

๔.๒ รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

๔.๒.๑ พื้นที่นำร่อง จังหวัดสกลนคร

๕. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

๖. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ (สพท.)	**๑๒๐,๐๐๐**												
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ : จัดทำมาตรฐานเครื่องยาไทยและกรรมวิธีปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาเฉพาะราย	๕๒,๖๒๐					← ๕๒,๖๒๐ →							
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ : พัฒนามาตรฐานระบบรหัสยาแผนไทย TTMT	๑๖,๐๐๐					← ๑๖,๐๐๐ →							
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ : ผลักดันยาแผนไทยและเภสัชตำรับโรงพยาบาลเพื่อเสนอชุดสิทธิประโยชน์และบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร	๕๑,๓๘๐					← ๕๑,๓๘๐ →							
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาศักยภาพและติดตามผลการดำเนินงานระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) (กยส. , รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)	**๖๗๐,๐๐๐**												
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ : เช่าบริการระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) (กยส. , รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)	๔๘๐,๐๐๐					← ๓๘๐,๐๐๐ →					← ๑๐๐,๐๐๐ →		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ : ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการใช้งานระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)	๑๑๗,๓๐๐					← ๑๑๗,๓๐๐ →							

กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ : ประชุมวางแผน/ติดตามผลการดำเนินงานแต่ละไตรมาส (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)	๒๕,๕๔๐							๑๒,๗๗๐		๑๒,๗๗๐		
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๔ : ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน ณ พื้นที่นำร่อง (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)	๔๗,๑๖๐				๒๓,๕๘๐			๒๓,๕๘๐				
กิจกรรมที่ ๓ สนับสนุนการใช้ "ยาไทยตำรับหลวง" สู่ชุมชน (กยส.)	**๕๖๐,๐๐๐**											
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ : จัดทำกล่องยา **"ยาไทยตำรับหลวง"** พร้อมคู่มือการใช้ยา (กยส.)	**๔๐๐,๐๐๐**				๔๐๐,๐๐๐							
กิจกรรมย่อยที่ ๓๒ : กิจกรรมน้อมเกล้า ฯ ถวาย **"ยาไทยตำรับหลวง"** ภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓ (กยส.)	**๑๖๐,๐๐๐**									๑๖๐,๐๐๐		
รวมเป็นเงิน	**๑,๓๕๐,๐๐๐**	**๐**			**๑,๐๔๐,๘๘๐**			**๓๖,๓๕๐**		**๒๗๒,๗๗๐**		

๗. งบประมาณ (Budget)

๗.๑ รหัส New GFMIS Thai (๒๐ หลัก) ของโครงการ

21005342019๐๐ ๒๐๐๐๐๐

๗.๒ งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ รวมทั้งสิ้น ๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ (สพท.)					**๑๒๐,๐๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑: จัดทำมาตรฐานการเตรียมเครื่องยาไทยและกรรมวิธีปรุงยาเพื่อใช้อ้างอิงในการปรุงยาเฉพาะราย (สพท.)					**๕๒,๖๒๐**
๑.๑.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดแนวทางการเตรียมเครื่องยาจากสมุนไพรสำหรับใช้ในการปรุงยาเฉพาะราย (สพท.)					**๔๒,๖๒๐**
๑) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	๑	๓	๔	๖๐๐	๗,๒๐๐
๒) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	๑	๒	๓	๑,๒๐๐	๗,๒๐๐
๓) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	๑	๑	๒	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๔) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากรและผู้จัด (แท็กซี่)	๑	๔	๒	๒๐๐	๑,๖๐๐
๕) ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	๑	๑	๑	๑,๔๕๐	๑,๔๕๐
๖) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๕๐	๒	๑๒๐	๑๒,๐๐๐
๗) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๕๐	๔	๓๕	๗,๐๐๐
๘) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	๑	๕๐	๑	๑๐	๕๐๐
๙) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น	๑	๑	๑	๖๗๐	๖๗๐
๑.๑.๒ จัดทำวิดีทัศน์การเตรียมเครื่องยาจากสมุนไพรและกรรมวิธีการปรุงยาที่มีมาตรฐานและปลอดภัย สำหรับใช้การปรุงยาเฉพาะราย (สพท.)					**๑๐,๐๐๐**
๑) จ้างเหมาจัดทำวิดีทัศน์การเตรียมเครื่องยาฯ					๑๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ : พัฒนามาตรฐานระบบบรหัสยาแห่งประเทศไทย TTMT (สพท.)					**๑๖,๐๐๐**

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
๑.๒.๑ ประชุมชี้แจงการขอรหัสยาแผนไทย ๒๔ หลักและรหัส TTMT (สพท.)					**๘,๐๐๐**
๑) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๑	๓	๑	๑,๐๐๐	๓,๐๐๐
๒) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๒๐	๑	๑๒๐	๒,๔๐๐
๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๒๐	๒	๓๕	๑,๔๐๐
๔) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	๑	๒	๒	๒๐๐	๘๐๐
๕) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น	๑	๑	๑	๔๐๐	๔๐๐
๑.๒.๒ ประชุมรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรหัสยาแผนไทย ๒๔ หลัก จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สพท.)					**๘,๐๐๐**
๑) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๑	๓	๑	๑,๐๐๐	๓,๐๐๐
๒) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๒๐	๑	๑๒๐	๒,๔๐๐
๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๒๐	๒	๓๕	๑,๔๐๐
๔) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	๑	๒	๒	๒๐๐	๘๐๐
๕) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น	๑	๑	๑	๓๓๐	๔๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ : ผลักดันยาแผนไทยและเภสัชตำรับโรงพยาบาลเพื่อเสนอชุดสิทธิประโยชน์และบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร (สพท.)					**๕๑,๓๘๐**
๑.๓.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดวิธีการและเทคนิคการเก็บข้อมูลตำรับยาเพื่อเสนอเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติฯ (สพท.)					**๒๘,๕๒๐**
๑) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	๑	๓	๒	๖๐๐	๓,๖๐๐
๒) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	๑	๑	๓	๑,๒๐๐	๓,๖๐๐
๓) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	๑	๑	๒	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๔) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (รถบัสโดยสาร)	๑	๑	๒	๑,๕๐๐	๓,๐๐๐
๕) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	๑	๓	๒	๒๐๐	๑,๒๐๐
๖) ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	๑	๑	๑	๑,๔๕๐	๑,๔๕๐
๗) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๕๐	๑	๑๒๐	๖,๐๐๐
๘) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๕๐	๒	๓๕	๓,๕๐๐
๙) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	๑	๕๐	๑	๑๐	๖๐๐
๑๐) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น	๑	๑	๑	๖๗๐	๖๗๐
๑.๓.๒ ติดตามการเก็บข้อมูลตำรับยาและการใช้ตำรับยาในหน่วยบริการ (สพท.)					**๒๒,๘๖๐**
๑) ค่าเบี้ยเลี้ยง	๑	๒	๒	๒๔๐	๙๖๐
๒) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	๑	๑	๑	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
๓) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	๑	๑	๒	๒,๕๐๐	๕,๐๐๐
๔) ค่าพาหนะเดินทาง (รถโดยสาร)	๑	๒	๒	๑,๕๐๐	๖,๐๐๐
๕) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	๑	๓	๒	๒๐๐	๑,๒๐๐
๖) ค่าที่พักคณะทำงาน	๑	๓	๑	๙๐๐	๒,๗๐๐
๗) ค่าเช่าเหมารถตู้พร้อมคนขับ	๑	๑	๒	๒,๐๐๐	๔,๐๐๐
๘) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑	๑	๒	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาศักยภาพและติดตามผลการดำเนินงานระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)					**๖๗๐,๐๐๐**

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ : เช่าบริการระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)					**๔๘๐,๐๐๐**
ค่าเช่าบริการระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI)					๔๘๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ : ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบ VMI (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)					**๑๑๗,๓๐๐**
1) ค่าวิทยากรภาครัฐ	๑	๔	๑	๖๐๐	๒,๔๐๐
2) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	๑	๔	๒	๑,๒๐๐	๙,๖๐๐
3) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบินโดยสาร)	๑	๘	๒	๒,๕๐๐	๔๐,๐๐๐
4) ค่าพาหนะเดินทางรถรับจ้าง (รถแท็กซี่)	๑	๘	๒	๒๐๐	๓,๒๐๐
5) ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	๑	๘	๑	๑,๔๕๐	๑๑,๖๐๐
6) ค่าที่พักคณะทำงาน	๑	๒๐	๑	๘๐๐	๑๖,๐๐๐
7) ค่าอาหารกลางวัน	๑	๕๐	๑	๕๐๐	๒๕,๐๐๐
8) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๑	๕๐	๒	๕๐	๕,๐๐๐
9) ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	๑	๑	๕๐	๕๐	๒,๕๐๐
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น	๑	๑	๑	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓ : ประชุมวางแผน/ติดตามผลการดำเนินงานแต่ละไตรมาส (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)					**๒๕,๕๔๐**
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	๒	๓	๑	๑,๐๐๐	๖,๐๐๐
2) ค่าอาหารกลางวัน	๒	๔๐	๑	๑๒๐	๙,๖๐๐
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๒	๔๐	๒	๓๕	๕,๖๐๐
4) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	๒	๓	๒	๒๐๐	๒,๔๐๐
5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุสำนักงาน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น	๑	๑	๑	๑,๙๔๐	๑,๙๔๐
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๔ : ติดตามผลการดำเนินงานระบบ VMI ณ พื้นที่นำร่อง (กยส., รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)					**๔๗,๑๖๐**
๑) ค่าเบี้ยเลี้ยง	๒	๖	๒	๒๔๐	๕,๗๖๐
๒) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	๒	๒	๑	๑,๐๐๐	๔,๐๐๐
๓) ค่าที่พักผู้เชี่ยวชาญ	๒	๒	๑	๑,๔๕๐	๕,๘๐๐
๔) ค่าที่พักคณะทำงาน	๒	๖	๑	๘๐๐	๙,๖๐๐
๕) ค่าเช่าเหมารถตู้พร้อมคนขับ	๒	๑	๒	๔,๐๐๐	๑๖,๐๐๐
๖) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒	๑	๒	๑,๕๐๐	๖,๐๐๐
กิจกรรมที่ ๓ : สนับสนุนการใช้ “ยาไทยตำรับหลวง” สู่ชุมชน (กยส.)					**๕๖๐,๐๐๐**
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ : จัดทำกล่องยา "ยาไทยตำรับหลวง" พร้อมคู่มือการใช้ยา (กยส.)					๔๐๐,๐๐๐
๑) จัดจ้างทำกล่องยา "ยาไทยตำรับหลวง" พร้อมคู่มือการใช้ยา	๑	๑	๑	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ : กิจกรรมน้อมเกล้า ฯ ถวาย “ยาไทยตำรับหลวง” ภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๓ (กยส.)					๑๖๐,๐๐๐
๑) ประชาสัมพันธ์พิธีเปิดกิจกรรมน้อมเกล้า ฯ ถวาย “ยาไทยตำรับหลวง”	๑	๑	๑	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

๘. สรุปงบประมาณ

๘.๑ สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
๑) งบดำเนินงาน	๑,๓๕๐,๐๐๐๐
๒) งบรายจ่ายอื่น	-
๓) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	**๑,๓๕๐,๐๐๐**

๘.๒ สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
๑) สถาบันการแพทย์แผนไทย	๑๒๐,๐๐๐
๒) กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	๑,๒๓๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	**๑,๓๕๐,๐๐๐**

๙. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
๑) ประชาชนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการใช้ยาสมุนไพรหรือผู้ให้บริการบางส่วนมีข้อมูลไม่เพียงพอทำให้มีการใช้ยาไม่ถูกต้อง	กลาง	สูง	๑) สำหรับประชาชน : พัฒนาสื่อสาร ความรู้แบบเรียบง่าย จัดกิจกรรมให้ความรู้เชิงรุกในชุมชนร่วมกับรพ.สต.
๒) ข้อมูลคงคลังจากหน่วยงานไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นปัจจุบัน	สูง	สูง	๒) สำหรับผู้ให้บริการ : จัดอบรมมาตรฐานยาไทยตำรับหลวง จัดทำคู่มือการใช้ยา พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูล real- time, กำหนดเจ้าของข้อมูลในแต่ละหน่วยงาน

๑๐. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

๑๐.๑ จัดประชุมคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ทุก ๑ ไตรมาสและติดตามระดับความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ ทุก ๑ เดือน โดยติดตามร้อยละของความก้าวหน้าของกิจกรรมเปรียบเทียบผลดำเนินงานจริงกับแผนที่กำหนดไว้

๑๐.๒ จัดทำรายงานความก้าวหน้าของโครงการทุก ๑ ไตรมาส

๑๑. Quick win

ระยะเวลา	๓ เดือน	๖ เดือน	๙ เดือน	๑๒ เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	๑) มีคณะทำงานในการพัฒนาระบบ VMI	๑) มีบุคลากรแพทย์แผนไทยและผู้เกี่ยวข้องในการผลิตยาได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การเตรียมเครื่องยาที่มีมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน	๑) มีชุดข้อมูลยาสมุนไพรเพื่อเป็นข้อมูลในการผลักดันเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๒ รายการ	๑) ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก “ยาไทยตำรับหลวง” ในการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
	๒) รายการยาสมุนไพรที่ได้รับการคัดเลือกจากตำรับยาแผนไทยแห่งชาติทั้งหมด ไม่น้อยกว่า ๔ รายการ	๒) มีชุดข้อมูลยาสมุนไพรเพื่อเป็นข้อมูลในการผลักดันเข้าบัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร อย่างน้อย ๑ รายการ		๒) หน่วยบริการสุขภาพในพื้นที่นำร่องสามารถใช้งานระบบบริหารระบบการบริหารสินค้าคงคลัง Vendor Managed Inventory (VMI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
		๓) มีกล่องยาสมุนไพรประจำบ้าน “ยาไทยตำรับหลวง” และคู่มือการใช้ยาสมุนไพรประจำบ้าน ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ชุด		
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	**๐**	**๑,๐๔๐,๘๘๐**	**๓๖,๓๕๐**	**๒๗๒,๗๗๐**

๑๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร			
๑	นางสาวกัลยามาศ กลับกลาย	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : ๐๖๕-๒๒๖-๕๕๒๘ E-mail : kalayamas.k@gmail.com
๒	นายกริชชัย ทองบำเรอ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : ๐๙๖-๘๘๗-๙๖๖๖ E-mail : kritchai.dtam@gmail.com
๓	นางสาวณัฐภัทร ฉุ้นประดับ	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : ๐๘๘-๓๙๕-๗๗๗๒ E-mail : Nattapat.chunpradap@gmail.com

๔	นางสาวอริสรา ศรีนิ่ม	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : ๐๘๒-๔๙๗-๖๔๕๔ E-mail : arissara.srm@gmail.com
๕	นางสาวณัชชา สาลีวรรณ์	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ : ๐๖๔-๕๑๙-๔๒๔๗ E-mail : aom_jerry@hotmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
๑	นางสาวเธียรวิภา กลิ่นบุบผา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ : ๐๙๘-๖๙๕-๙๖๔๙ E-mail : thianvipak@gmail.com

๑๓. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
๑	นางสาวกัลยามาศ กลับกลาย ตำแหน่ง : เภสัชกรปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	กัลยามาศ กลับกลาย
๒	นายกริชชัย ทองบำเรอ ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เสนอโครงการ	
๓	นางสาวณัชชา สาลีวรรณ์ ตำแหน่ง : เภสัชกรชำนาญการ	ผู้เห็นชอบโครงการ	ณัชชา สาลีวรรณ์
๔	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล ตำแหน่ง : เภสัชกรเชี่ยวชาญ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ สู่ New S-Curve
แผนงาน (Program)	เวชสำอางสมุนไพร สู่ New S-Curve
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	1. C2G69211121(000073) 2. C2G69211121(000089) 3. C2G69211121(000047)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** การเกษตรสร้างมูลค่า **(3) ประเด็นย่อย :** เกษตรชีวภาพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	2.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยง ครบวงจร และต่อเนื่องอย่างยั่งยืน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการพัฒนาสมุนไพรไทยให้เป็นที่ยอมรับ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรให้ครบวงจรเริ่มตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบ และสารสกัดสมุนไพรที่ตรงตามความต้องการและมีคุณภาพ โดยส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร การแปรรูปเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ และอนุรักษ์สมุนไพรไทยให้คงไว้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้วยกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ และสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค และการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมทั้งผลักดันการใช้สมุนไพรในการรักษาโรคและการส่งเสริมสุขภาพเป็นทางเลือกในการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประชาชนร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบสาธารณสุข รวมทั้งสร้างกลไกสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม ทั้งด้านกลไกเชิงนโยบายที่มั่นคง กลไกการกำหนดทิศทางในการวิจัย และพัฒนาสมุนไพร การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสมุนไพร และกลไกการสนับสนุนที่จะเอื้อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน และแก้ไขอุปสรรคด้านต่าง ๆ อย่างยั่งยืน ซึ่งจะทำให้การขับเคลื่อนสมุนไพรไทยส่งผลสนับสนุนให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(03) การเกษตร
เป้าหมาย (Y2)	(030001) : ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมุนไพรไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาและทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ จึงมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยง ครบวงจร และต่อเนื่องอย่างยั่งยืน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการพัฒนาการผลิต และใช้ประโยชน์สมุนไพรไทยอย่างมีคุณภาพเต็มประสิทธิภาพและครบวงจรตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้สินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีคุณภาพและมูลค่าสูงเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของสมุนไพรไทย และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของไทยทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นซึ่งจากการขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี พ.ศ. 2570 จะสามารถสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 20 ภายในปี พ.ศ. 2570
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	เกษตรชีวภาพ
แนวทางการพัฒนา	1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
เป้าหมาย (Y1)	(030301) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเชื่อมโยงครบวงจรและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนครอบคลุมกลไกการสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างช่องทางการตลาดและความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม โดยสนับสนุนให้มีตลาดกลางที่เป็นรูปธรรม พัฒนามาตรฐานสารสกัดสมุนไพรเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายออกสู่ตลาดและสร้างเศรษฐกิจให้กับประเทศ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างการเติบโตของชุมชนอย่างยั่งยืนจะส่งผลให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการขนาดตลาดวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 เท่าตัวภายในปี พ.ศ. 2570 จะสามารถสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 20 ภายในปี พ.ศ. 2570
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ปัจจัย	V04F01 กฎหมาย นโยบาย มาตรการการบริการจัดการสินค้าเกษตรชีวภาพ

1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 2 :** ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 2.3 :** เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง ครัวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และชาวประมงให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มและการจ้างงานนอกฟาร์มอย่างมั่นคงและเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	-ไม่มี-
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน **หมุดหมายการพัฒนาที่ 1 :** ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน

2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน 2) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่นคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☑ นโยบายเร่งด่วน ด้านเศรษฐกิจ : มุ่งสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และแก้ปัญหาหนี้สินประชาชน, เพิ่มสภาพคล่อง SMEs, ส่งเสริมการออมผ่านพันธบัตรและสลากออมสิน, ฟื้นความเชื่อมั่นนักท่องเที่ยว และจัดตั้ง “ทีมไทยแลนด์” รับมือสงครามการค้า รวมถึงส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น ดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ ยานยนต์สมัยใหม่ และพลังงานสะอาด
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสุขภาพ 1.1 เพิ่มมูลค่าบริการสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ สมุนไพรไทย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมสุขภาพคลินิกแพทย์แผนไทยร่วมสมัย
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการเวชสำอางสมุนไพร สู่ New S-Curve

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

รัฐบาลกำหนดให้การพัฒนาสมุนไพรเป็นวาระแห่งชาติ โดยมีแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566–2570 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2566 เป็นกรอบดำเนินงานร่วมกันของ 10 กระทรวงและภาคเอกชน ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นหน่วยงานเลขานุการตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ การขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรเป็นการดำเนินงานร่วมกันหลายกระทรวงผ่านรูปแบบคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการ นโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 6 คณะ ผ่าน 5 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงสาธารณสุข (คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ) แผนปฏิบัติการดังกล่าวกำหนดยุทธศาสตร์และจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (SF1–SF10) ครอบคลุมห่วงโซ่อุปทานสมุนไพร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และระบบนิเวศที่สนับสนุนการพัฒนา

สถานการณ์ด้านตลาดและการพัฒนาสมุนไพรสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศ โดยในปี 2568 ประเทศไทยมีมูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร 45,882.2 ล้านบาท ติดอันดับ 10 ของโลก (Euromonitor International, 16 ตุลาคม 2568) และมีผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ หลายประเด็นสูงกว่าเป้าหมาย เช่น เกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่สามารถแปรรูปขั้นต้นได้ 261 กลุ่ม (เป้าหมาย 86 กลุ่ม) การสั่งใช้ยาสมุนไพรในระบบสุขภาพ 22,553,059 ครั้ง (HDC, 14 ตุลาคม 2568) (เป้าหมาย 20,851,864 ครั้ง) และมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากงานวิจัยและนวัตกรรมสูงถึง 105.59 ล้านบาท (เป้าหมาย 26.09 ล้านบาท) สะท้อนถึงความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ ความต้องการตลาดที่ขยายตัว และบทบาทของสมุนไพรในระบบสุขภาพ

อย่างไรก็ตาม แม้มีความก้าวหน้าเชิงผลสัมฤทธิ์ แต่การขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรระดับประเทศยังมีข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ (1) การขาดแผนงานบูรณาการระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกลไกจัดสรรงบประมาณร่วมระหว่างหลายกระทรวง ทำให้การดำเนินงานขาดเอกภาพและความต่อเนื่อง (2) บทบาทของหลายกระทรวงและหน่วยงานที่มีภารกิจแตกต่างกัน ทำให้การบริหารจัดการมีความซับซ้อน หากไม่มีระบบประสานงานกลางที่เป็นทางการและเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ อาจทำให้เกิดการดำเนินงานซ้ำซ้อนและไม่สอดรับกัน และ (3) การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้จำเป็นต้องปรับปรุงทิศทางการพัฒนาสมุนไพรของประเทศให้สอดคล้องกับโอกาสและข้อจำกัดใหม่

นอกจากนี้ ยังได้ผลักดันแนวคิด Herbal Champions และเมืองสมุนไพร (Herbal City) เพื่อพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจรในระดับพื้นที่ รวมถึงแนวคิดการยกระดับสมุนไพรสู่อุตสาหกรรมความงามและเครื่องสำอาง (T-Beauty) ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรม New S-Curve ที่มีศักยภาพสูงในตลาดโลก อีกทั้งยังมีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products: PHP) เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิต สร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค และผลักดันผลิตภัณฑ์สู่ตลาดระดับพรีเมียม

ภายใต้กรอบเวลาของแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ที่จะสิ้นสุดในปี 2570 ประเทศจำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571–2575 ที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนปฏิรูปประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาสมุนไพรให้ตอบโจทย์การสร้างฐานวัตถุดิบคุณภาพ

ยกระดับอุตสาหกรรมเวชสำอางสมุนไพร ส่งเสริมผู้ประกอบการ เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และผลักดันสมุนไพรไทยให้เป็นพลังเศรษฐกิจของประเทศในมิติสุขภาพและความงามอย่างยั่งยืน

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และแผนบูรณาการสมุนไพรระดับประเทศ เพื่อเป็นกลไกกลางด้านนโยบายและระบบประสานงานระหว่างกระทรวง รวมถึงเชื่อมโยงการพัฒนาวัตถุดิบ เมืองสมุนไพร อุตสาหกรรมเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ พร้อมผลักดัน Herbal Champions ตลอดห่วงโซ่คุณค่า ให้เดินหน้าไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อเสริมสร้างกลไกการขับเคลื่อนนโยบายสมุนไพรและพัฒนาแผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ รองรับการยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพรสู่ New S-Curve และสนับสนุนการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575 อย่างเป็นระบบ

2.2 เพื่อยกระดับมาตรฐานวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงสารสกัดและผลิตภัณฑ์เวชสำอาง (T-Beauty) เพื่อเพิ่มมูลค่าและเชื่อมโยงตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ

2.3 เพื่อผลักดันการพัฒนา Herbal Champions และเมืองสมุนไพร (Herbal City) ให้เกิดการยกระดับสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ชุมชนและประเทศ

2.4 เพื่อคัดเลือกและส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (PHP) และสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยเข้าสู่ตลาดเชิงพาณิชย์และตลาดระดับพรีเมียม สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค และเพิ่มมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มี (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ New S-curve 1 ฉบับ	จำนวน (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ New S-curve	ฉบับ	1
2. มี (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575 สู่การสร้างเศรษฐกิจ New S-curve	จำนวน (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575	ฉบับ	1
3. มีมาตรฐานสารสกัดสมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	จำนวนมาตรฐานสารสกัดสมุนไพรสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	รายการ	3
4. มีผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าสู่กระบวนการส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching หรือการส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ	รายการ	80

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
5. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอด เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม	จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอด เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ไม่น้อยกว่า	รายการ	16
6. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพร T-Beauty สู่เป้าหมายทางการค้า Commercial Products	จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพร T-Beauty สู่เป้าหมายทางการค้า Commercial Products ไม่น้อยกว่า	ผลิตภัณฑ์	10

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. เกิดกลไกการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายและอุตสาหกรรมสมุนไพรสู่ New S-Curve ได้อย่างเป็นรูปธรรม จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตามบทบาท ภารกิจภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575 และแผนบูรณาการสมุนไพรระดับประเทศร่วมกับภาคีเครือข่าย	จำนวนหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายสมุนไพรนโยบายและอุตสาหกรรมสมุนไพรสู่ New S-Curve	หน่วยงาน	10
2. ยกระดับมาตรฐานสารสกัดและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความน่าเชื่อถือและถูกนำไปใช้โดยผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากขึ้น	ร้อยละของผู้ประกอบการ/หน่วยงานที่นำมาตรฐานสารสกัดหรือรายการอ้างอิงผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ ไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	70
3. ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยได้รับการพัฒนาต่อยอด สู่การเป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในตลาดทั้งในและต่างประเทศ	อัตราการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เข้าสู่ตลาดเชิงพาณิชย์จากปีฐาน ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	20

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 เกิดระบบการขับเคลื่อนนโยบายและอุตสาหกรรมสมุนไพรสู่ New S-Curve ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืนยิ่งขึ้น ผ่านความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่าย ทำให้การพัฒนาสมุนไพรของประเทศมีทิศทางชัดเจน เป็นเอกภาพ และสนับสนุนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571–2575 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.2 มาตรฐานสารสกัดและผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทยได้รับการยกระดับจนเป็นที่ยอมรับในระดับอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ส่งผลให้เกิดการพัฒนา ผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

3.3.3 เกิดผลิตภัณฑ์เวชสำอางสมุนไพรไทยที่ผ่านการพัฒนาและต่อยอดเทคโนโลยี จนนำไปสู่ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ (Commercial Products) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมสมุนไพร และผลักดันผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยเข้าสู่ตลาดสากล ภายใต้แบรนด์ T-Beauty

3.3.4 ประชาชน ผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานสมุนไพร ได้รับประโยชน์จากองค์ความรู้ มาตรฐาน และผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา ทำให้เกิดโอกาสทางเศรษฐกิจ การสร้างงาน และการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนและประเทศในภาพรวม

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 กลุ่มเป้าหมายหลัก

1) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และการกำกับดูแลด้านสมุนไพร อาทิ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

2) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสมุนไพรและเวชสำอาง ทั้งผู้ผลิตสารสกัด และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ที่ต้องการยกระดับมาตรฐานและขยายสู่เชิงพาณิชย์

3) หน่วยงานวิจัย สถาบันการศึกษา และศูนย์วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสารสกัด มาตรฐาน และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.4.2 กลุ่มเป้าหมายรอง/ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม

1) เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มผู้รวบรวมวัตถุดิบสมุนไพร ที่ได้รับโอกาสในการจำหน่ายวัตถุดิบเข้าสู่อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานสูงขึ้น

2) ผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ที่ได้รับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและเวชสำอางที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเชื่อถือได้

3) เครือข่ายพันธมิตร เช่น หน่วยงานด้านการค้า การส่งออก และการส่งเสริมธุรกิจที่ได้รับประโยชน์จากการขยายตัวของผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ตลาดภูมิภาคและระดับสากล

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 หน่วยงานภาครัฐระดับกระทรวง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุดมศึกษา วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงสาธารณสุข

4.2.2 จังหวัดเมืองสมุนไพร 16 จังหวัด ได้แก่ สกลนคร มหาสารคาม อุทัยธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ ปราจีนบุรี จันทบุรี สระบุรี นครปฐม เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุดรธานี สุราษฎร์ธานี สงขลา สระแก้ว และจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาสมุนไพร

4.2.3 หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพร สู่การสร้างเศรษฐกิจ New S-curve ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562	**1,521,900**	620,700			399,400			483,850			17,950		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานนโยบายและมาตรการด้านสมุนไพรของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ	309,200				309,200								
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 6 คณะ	403,450	386,200						17,250					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : สร้างกลไกและแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562/ แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 หรือประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	7,475							7,475					
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 : ประชุมคณะทำงาน/ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562/ แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 หรือประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	7,975							7,975					
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 : การติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพร ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 – 2570	5,675										5,675		
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 : จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575	255,675				75,000			180,675					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 : จัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ	214,000	214,000											
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 : พัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน	291,800	20,500			15,200			243,825			12,275		
กิจกรรมย่อยที่ 1.9 : บริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนิน	26,650							26,650					
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับมาตรฐานสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม เชื่อมโยงตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ	**2,570,300**	99,700			485,800			904,800			1,080,000		
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ผลักดันมาตรฐานสารสกัดสมุนไพร และจัดทำข้อมูลสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเข้าสู่กลุ่มตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ	1,500,000				295,400			304,600			900,000		
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งในและต่างประเทศ	295,400	25,000			20,400			130,000			120,000		
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปสมุนไพร รวมทั้งสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม	333,000	20,000			22,800			290,200					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 : การส่งเสริม Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า	441,900	54,700			147,200			180,000			60,000		
กิจกรรมที่ 3 ผลักดันผลิตภัณฑ์เวชสำอางสมุนไพรร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชนเข้าสู่ตลาดเป้าหมาย	266,800	55,000			111,200			65,600			35,000		
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมเวชสำอางสมุนไพรเข้าสู่ตลาดเป้าหมาย	118,100	30,000			37,800			35,300			15,000		
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : ผลักดันผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางหรือเวชสำอางจากสมุนไพรที่ผ่านการพัฒนาและยกระดับเข้าสู่ตลาดทางการค้า (Commercial Products)	148,700	25,000			73,700			30,000			20,000		
รวมเป็นเงิน	**4,359,000**	**775,400**			**996,400**			**1,454,250**			**1,132,950**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 4,359,000 บาท (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพร สู่การสร้างเศรษฐกิจ New S-curve ตาม พรบ. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562					**1,521,900**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานนโยบายและมาตรการด้านสมุนไพรของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ					309,200
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		10,000	10,000
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	2		9,000	18,000
3) ค่าเบี้ยประชุม (กรรมการและเลขาฯ)	1	34		8,000	272,000
4) ค่าเบี้ยประชุม (ผู้ช่วยเลขาฯ)	1	2		1,600	3,200
5) ค่าอาหาร	1	20	1 มื้อ	120	2,400
6) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	1 มื้อ	35	700
7) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
8) ค่ายานพาหนะ	1	1	2 เที่ยว	200	400
9) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 6 คณะ					403,450
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.1 : คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ					17,700
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		1,250	1,250
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	1		1,000	1,000
3) ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการ)	1	11		1,000	11,000
4) ค่าอาหาร	1	10	1 มื้อ	120	1,200
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	1 มื้อ	35	350
6) ค่ายานพาหนะ	1	1	2 เที่ยว	200	400
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.2 : คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ					73,950
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		5,000	5,000
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	1		4,500	4,500
3) ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการ)	1	15		4,000	60,000
4) ค่าอาหาร	1	10	1 มื้อ	120	1,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	1 มื้อ	35	350
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.3 : คณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร					77,950
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		5,000	5,000
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	1		4,500	4,500
3) ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการ)	1	16		4,000	64,000
4) ค่าอาหาร	1	10	1 มื้อ	120	1,200
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	1 มื้อ	35	350
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.4 : คณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร					77,950
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		5,000	5,000
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	1		4,500	4,500
3) ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการ)	1	16		4,000	64,000
4) ค่าอาหาร	1	10	1 มื้อ	120	1,200
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	1 มื้อ	35	350
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.5 : คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร					77,950
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		5,000	5,000
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	1		4,500	4,500
3) ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการ)	1	16		4,000	64,000
4) ค่าอาหาร	1	10	1 มื้อ	120	1,200
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	1 มื้อ	35	350
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.6 : คณะอนุกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร					77,950
1) ค่าเบี้ยประชุม (ประธาน)	1	1		5,000	5,000
2) ค่าเบี้ยประชุม (รองประธาน)	1	1		4,500	4,500
3) ค่าเบี้ยประชุม (อนุกรรมการ)	1	16		4,000	64,000
4) ค่าอาหาร	1	10	1 มื้อ	120	1,200
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	1 มื้อ	35	350
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : สร้างกลไกและแผนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562/แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 หรือประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					7,475
1) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	1	1	1 ชม.	1,200	1,200
2) ค่าวิทยากรภาครัฐ	1	1	1 ชม.	600	600
3) ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน)	1	1		1,000	1,000
4) ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน)	1	1		500	500
5) ค่าตอบแทนประชุม (กรรมการ)	1	1		500	500
6) ค่าอาหาร	1	5	1 มื้อ	120	600
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	1 มื้อ	35	175
8) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
9) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
10) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
11) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 : ประชุมคณะทำงาน/ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562/แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 หรือประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					7,975
1) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	1	1	1 ชม.	1,200	1,200
2) ค่าวิทยากรภาครัฐ	1	1	1 ชม.	600	600
3) ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน)	1	1		1,000	1,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4) ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน)	1	1		500	500
5) ค่าตอบแทนประชุม (กรรมการ)	1	1		500	500
6) ค่าอาหาร	1	5	1 มื้อ	120	600
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	1 มื้อ	35	175
8) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
9) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	1,000	2,000
10) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
11) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.5 : การติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพร ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570 (กสศ.)					5,675
กิจกรรมย่อยที่ 1.5.1 : ประชุมคณะทำงานกำกับติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570					5,675
1) ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน)	1	1		1,000	1,000
2) ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน)	1	1		500	500
3) ค่าตอบแทนประชุม (คณะทำงาน)	1	1		500	500
4) ค่าอาหาร	1	5	1 มื้อ	120	600
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	1 มื้อ	35	175
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.6 : การติดตาม และประเมินผลการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนนโยบายด้านสมุนไพร ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570 (กสศ.)					255,675
กิจกรรมย่อยที่ 1.6.1 : ประชุมคณะทำงานกำกับติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570					5,675
1) ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน)	1	1		1,000	1,000
2) ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน)	1	1		500	500
3) ค่าตอบแทนประชุม (คณะทำงาน)	1	1		500	500
4) ค่าอาหาร	1	5	1 มื้อ	120	600
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	1 มื้อ	35	175
6) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	750	1,500
8) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1 คืน	500	500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.6.2 : จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575					250,000
1) จ้างเหมาจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575	1			250,000	250,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.7 : จัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ					214,000
1) จ้างเหมาจัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ	1			214,000	214,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.8 : พัฒนาต่อยอดเมืองสมุนไพรเพิ่มมูลค่าแก่ชุมชน					291,800
กิจกรรมย่อยที่ 1.8.1 : ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร (Herbal City) จำนวน 3 คณะ ได้แก่ - คณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร (Herbal City) คลัสเตอร์เกษตรวัตถุดิบสมุนไพร - คณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร (Herbal City) คลัสเตอร์อุตสาหกรรมสมุนไพร - คณะทำงานขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร (Herbal City) คลัสเตอร์ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และการแพทย์แผนไทย เพื่อติดตามผลการขับเคลื่อนสมุนไพรในระดับพื้นที่					99,950
1) ค่าตอบแทน (ที่ปรึกษาประธาน และรองประธาน)	3	1	1 ชม.	1,000	3,000
2) ค่าตอบแทน (คณะทำงาน)	3	20	1 ชม.	500	30,000
3) ค่าอาหาร	3	35	1 มื้อ	120	12,600
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	35	2 มื้อ	35	7,350
5) ค่าพาหนะเดินทาง	3	10	2 เที่ยว	200	12,000
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน	3	1	2 เที่ยว	1,500	9,000
7) ค่าเช่าที่พัก	3	10	1	850	25,500
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.8.2 : ลงพื้นที่ศึกษาดูงานและสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร					144,950
1) ค่าอาหาร	3	10	1 มื้อ	120	3,600
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	10	3 มื้อ	35	3,150
3) ค่าพาหนะเดินทาง	3	10	2 เที่ยว	200	12,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	3	5	2 เที่ยว	1,500	45,000
5) ค่าเช่าที่พัก	3	10	1 คืน	850	25,500
6) ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	10	1 คืน	240	7,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	3	2	2 คืน	3,000	36,000
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	3	2	2 คืน	1,000	12,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.8.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนากลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่สู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งเชิงลึกในเมืองสมุนไพร					46,900
1) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	1	3 ชม.	600	1,800
2) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	3 ชม.	1,200	3,600
3) ค่าพาหนะเดินทาง	1	2	2 เที่ยว	200	800
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2 เที่ยว	1,500	6,000
5) ค่าเช่าที่พัก	1	2	1 คืน	850	1,700
6) ค่าอาหาร	1	50	1 มื้อ	500	25,000
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2 มื้อ	50	5,000
8) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	1	1	1	2,500	2,500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 1.9 : บริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนิน					26,650
1) ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าเอกสาร อุปกรณ์ และวัสดุสำนักงาน				5,000	5,000
2) ค่าหนังสือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการและค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง	1	3		3,000	9,000
3) ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ				12,650	12,650
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับมาตรฐานสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม เชื่อมโยงตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ					**2,570,300**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ผลักดันมาตรฐานสารสกัดสมุนไพร และจัดทำข้อมูลสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเข้าสู่กลุ่มตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ					1,500,000
1) จ้างเหมาจัดทำวัสดุอ้างอิงรับรอง (Certified Reference Material, CRM) ของวัตถุดิบสมุนไพร	1			1,500,000	1,500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งในและต่างประเทศ					295,400
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.1 : ประชุมคณะทำงานคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP)					86,000
1) ค่าตอบแทนคณะทำงาน	2	12		1,000	24,000
2) ค่าอาหาร	2	30	1 มื้อ	120	7,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2 มื้อ	35	4,200
4) ค่าพาหนะเดินทาง	2	3	2 เที่ยว	200	2,400
5) ค่าโดยสารเครื่องบิน	2	1	2 เที่ยว	1,500	6,000
6) ค่าเช่าที่พัก	2	1	1 คืน	850	1,700
7) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
8) จ้างเหมาจัดทำเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติผู้ประกอบสมุนไพรที่ผ่านการคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ Premium Herbal Products (PHP)			200	200	40,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.2 : พัฒนาต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าผ่านการยกระดับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ชุมชน/OTOP					209,400
1) ค่าอาหาร	1	20	1 มื้อ	120	2,400
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
3) ค่าพาหนะเดินทาง	1	1	2 เที่ยว	200	400
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	1,500	3,000
5) ค่าเช่าที่พัก	1	2	1 คืน	850	1,700
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
7) ค่าจ้างเหมาพัฒนาต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าผ่านการยกระดับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ชุมชน/OTOP/สมุนไพรในพื้นที่เมืองสมุนไพร	1			200,000	200,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ส่งเสริมตลาดกลางวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปสมุนไพร รวมทั้งสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม					333,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.1 : ประชุมหารือการขับเคลื่อนตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ					12,050
1) ค่าอาหาร	1	15	1 มื้อ	120	1,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2 มื้อ	35	1,050
3) ค่าพาหนะเดินทาง	1	10	2 เที่ยว	200	4,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	1,500	3,000
5) ค่าเช่าที่พัก	1	2	1 คืน	850	1,700
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.2 : สนับสนุนการเพิ่มมูลค่าสินค้าวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพไปสู่ภาคอุตสาหกรรม					300,000
1) ค่าจ้างเหมาตรวจวิเคราะห์วัตถุดิบสมุนไพร COA	1			300,000	300,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.3 : การประชุม/การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการตลาดสำหรับวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปสมุนไพร สร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม					20,950

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	1	1	3 ชม.	1,200	3,600
2) ค่าวิทยากรภาครัฐ	1	1	3 ชม.	600	1,800
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	1,500	3,000
4) ค่าพาหนะเดินทาง	1	5	2 เที่ยว	200	2,000
5) ค่าเช่าที่พัก	1	5	1 คืน	850	4,250
6) ค่าอาหาร	1	20	1 มื้อ	120	2,400
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
8) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	1			2,000	2,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าเอกสารประกอบการประชุม, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 : การส่งเสริม Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า					441,900
กิจกรรมย่อยที่ 2.4.1 : การประชุมเพื่อขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal Champions					9,800
1) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	1,500	3,000
2) ค่ายานพาหนะ	1	2	2 เที่ยว	200	800
3) ค่าเช่าที่พัก	1	2	1 คืน	850	1,700
4) ค่าอาหาร	1	20	1 มื้อ	120	2,400
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 2.4.2 : ประชุมเชิงปฏิบัติการ/จัดสนทนากลุ่ม เพื่อขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal Champions					40,900
1) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	1	1	3 ชม.	600	1,800
2) ค่าวิทยากรภาครัฐ	1	1	3 ชม.	1,200	3,600
3) ค่าตอบแทน (ผู้เชี่ยวชาญ/คณะทำงาน)	1	5		1,000	5,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2 เที่ยว	1,500	3,000
5) ค่ายานพาหนะ	1	10	2 เที่ยว	200	4,000
6) ค่าเช่าที่พัก	1	10	1 คืน	850	8,500
7) ค่าอาหาร	1	50	1 มื้อ	120	6,000
8) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2 มื้อ	35	3,500
9) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	1			5,000	5,000
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 2.4.3 : ลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal Champions					31,200
1) ค่าอาหาร	1	20	1 มื้อ	120	2,400
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2 เที่ยว	1,500	6,000
4) ค่ายานพาหนะ	1	10	2 เที่ยว	200	4,000
5) ค่าเช่าที่พัก	1	10	1 คืน	850	8,500
6) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	5	2 วัน	240	2,400
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	2 วัน	2,000	4,000
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1			2,000	2,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500
กิจกรรมย่อยที่ 2.4.4 : จัดทำและสำรวจข้อมูลสมุนไพรที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า					300,000
จ้างเหมาจัดทำและสำรวจข้อมูลสมุนไพรที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่า	1			300,000	300,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.4.5 : สื่อสารภาพลักษณ์เชิงบวกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นสมุนไพร Herbal Champions					60,000
จ้างเหมาสื่อสารภาพลักษณ์เชิงบวกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นสมุนไพร Herbal Champions	1			60,000	60,000
กิจกรรมที่ 3 ผลักดันผลิตภัณฑ์เวชสำอางสมุนไพรร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชนเข้าสู่ตลาดเป้าหมาย					**266,800**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมเวชสำอางสมุนไพรเข้าสู่ตลาดเป้าหมาย					118,100
1) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	2	2	3 ชม.	1,200	14,400
2) ค่าวิทยากรภาครัฐ	2	2	3 ชม.	600	7,200
3) ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน)	2	1		1,000	2,000
4) ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน)	2	1		500	1,000
5) ค่าตอบแทนประชุม (กรรมการ)	2	5		500	5,000
6) ค่าอาหาร	2	50	1 มื้อ	120	12,000
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	50	2 มื้อ	35	7,000
8) ค่าเช่าที่พัก	2	10	1 คืน	850	17,000
9) ค่ายานพาหนะ	2	15	2 เที่ยว	200	12,000
10) ค่าโดยสารเครื่องบิน	2	5	2 เที่ยว	1,500	30,000
11) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	2			5,000	10,000
12) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการผลักดันผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางหรือเวชสำอางจากสมุนไพรที่ผ่านการพัฒนาและยกระดับเข้าสู่ตลาดทางการค้า (Commercial Products)					148,700
1) ค่าวิทยากรภาคเอกชน	3	2	3 ชม.	1,200	21,600
2) ค่าวิทยากรภาครัฐ	3	2	3 ชม.	600	10,800
3) ค่าตอบแทนประชุม (ประธาน)	3	1		1,000	3,000
4) ค่าตอบแทนประชุม (รองประธาน)	3	1		500	1,500
5) ค่าตอบแทนประชุม (กรรมการ)	3	5		500	7,500
6) ค่าอาหาร	3	60	1 มื้อ	120	21,600
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	60	2 มื้อ	35	12,600
8) ค่าเช่าที่พัก	3	4	1 คืน	850	10,200
9) ค่ายานพาหนะ	3	7	2 เที่ยว	200	8,400
10) ค่าโดยสารเครื่องบิน	3	4	2 เที่ยว	1,500	36,000
11) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	3	1		5,000	15,000
12) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					500

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	4,359,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)	**4,359,000 บาท**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	4,359,000
รวมทั้งสิ้น (สี่ล้านสามแสนห้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)	**4,359,000 บาท**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/ กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/ กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) การประสานงานระหว่างหลายกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่าช้า ทำให้การจัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจ หรือการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571–2575 ล่าช้า	กลาง	สูง	1) จัดตั้งทีมประสานงานกลางเพื่อกำกับและเร่งรัดงาน 2) กำหนดปฏิทินประชุมและกำหนดส่งรายงานล่วงหน้า 3) ใช้ระบบติดตามออนไลน์ เช่น กลุ่ม Line / MS Teams / ระบบรายงานความคืบหน้า 4) ติดตามความก้าวหน้าของแต่ละหน่วยงานเป็นรายไตรมาส 5) จัดทำ Checklist ภารกิจของแต่ละฝ่ายเพื่อควบคุมความครบถ้วนของข้อมูล
2) การจ้างเหมาจัดทำวัสดุอ้างอิงรับรอง (Certified Reference Material, CRM) ของวัตถุดิบสมุนไพร อาจล่าช้าหรือข้อมูลไม่สมบูรณ์	กลาง	สูง	1) ประสานงานกับสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (NIMT) ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 2) จัดทำ TOR/ขอบเขตงานที่ชัดเจน ครอบคลุมขั้นตอนการผลิต CRM 3) ตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบและข้อมูลสารสำคัญก่อนส่งผลิต 4)กำหนด Buffer time ในการส่งมอบงาน เพื่อรองรับปัญหาความล่าช้า 5) ติดตามงานร่วมกับ NIMT แบบรายเดือนจนกว่าจะแล้วเสร็จ
3) ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานเครือข่ายบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการยกระดับผลิตภัณฑ์/สารสกัดตามแผน	ต่ำ	กลาง	1) แจ้งกำหนดการล่วงหน้าและประสานงานกับผู้ประกอบการก่อนจัดกิจกรรม 2) จัดกิจกรรมหลายรอบเพื่อให้เลือกได้ตามความสะดวก 3) สนับสนุนการเข้าร่วมแบบออนไลน์–ออนไซต์ตามความเหมาะสม 4)จัดทำคู่มือ/สรุปองค์ความรู้ให้ผู้ที่ไม่สามารถเข้าร่วมได้รับข้อมูลครบถ้วน 5) เก็บข้อมูลรายชื่อและติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ของผู้เข้าร่วม
4) ความท้าทายด้านตลาดหรือการแข่งขันสูงในกลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร T-Beauty อาจทำให้บางผลิตภัณฑ์ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ตามเป้าหมาย	กลาง	กลาง	1) คัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพสูงและตรงกับเทรนด์ตลาดโลก 2) สนับสนุนการพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ บรรจุภัณฑ์ และ Branding 3)ใช้ความร่วมมือของภาคเอกชน นักการตลาด และผู้เชี่ยวชาญด้านความงาม

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/ กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/ กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
			4) จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) และเชื่อมโยงช่องทางค้าออนไลน์–ออฟไลน์ 5) ติดตามผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นรายไตรมาส เพื่อเร่งรัดให้เข้าสู่ตลาดได้ทันเวลา

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 การติดตามผลการดำเนินงาน

10.1.1 ติดตามความก้าวหน้าเป็นรายไตรมาสตามแผนงานที่กำหนด

10.1.2 ประชุมติดตามผลเป็นระยะ (อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง)

10.1.3 รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำไตรมาส

10.2 วิธีประเมินผลโครงการ

10.2.1 ประเมินจากตัวชี้วัดเชิงผลผลิตที่กำหนดในโครงการ

10.2.2 ประเมินร้อยละของความก้าวหน้าของกิจกรรมหลักเทียบกับแผนงาน

10.2.3 สรุปผลและจัดทำรายงานประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) (ร่าง) แผนบูรณาการนำสมุนไพรสู่การสร้างเศรษฐกิจสู่ New S-curve 1 ฉบับ	1) รายการอ้างอิงผลิตภัณฑ์สมุนไพรฯ ไม่น้อยกว่า 20 รายการ	1) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรผ่านการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 80 รายการ	1) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2571 – 2575 สู่การสร้างเศรษฐกิจ New S-curve 1 ฉบับ 2) มาตรฐานสารสกัดสมุนไพรสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง 3 รายการ 3) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้รับการพัฒนาและต่อยอด เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ไม่น้อยกว่า 16 รายการ 4) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร T-Beauty สู่เป้าหมายทางการค้า Commercial Products ไม่น้อยกว่า 10 ผลิตภัณฑ์
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	775,400	996,400	1,454,250	1,132,950

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร			
1	นางสาววิวรรณ วรกุลพาณิชย์	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ : 062-7969651 E-mail : wiwanworak@gmail.com
2	นางดวงมณี บุญบำรุง	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ : 085-5507444 E-mail : nph.dtam@gmail.com
3	นางสาวพิชญารัตน์ วรรณวุฒิกุล	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ : 062-4296194 E-mail : masterplanherb.dtam@gmail.com
4	นางสาวสุดารัตน์ เกตโล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ : 065-3953914 E-mail : masterplanherb.dtam@gmail.com
5	นางสาวชนมน มนต์ธนาภาพร	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 099-4616614 E-mail : masterplanherb.dtam@gmail.com
6	นางสาวโยษิตา เกษมนิธิโชค	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 094-5494195 E-mail : masterplanherb.dtam@gmail.com
7	นางสาวสุจิตรา ขันติยะชัย	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 095-7581145 E-mail : nph.dtam@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวพิชญารัตน์ วรรณวุฒิกุล ตำแหน่ง : เภสัชกรชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวสุจิตรา ขันติยะชัย ตำแหน่ง : เภสัชกรปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	นางสาววิวรรณ วรกุลพาณิชย์ ตำแหน่ง : เภสัชกรชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
4	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล ตำแหน่ง : รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายสมศักดิ์ กรีชัย ตำแหน่ง : รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ “ปัญญ์-พัฒน์”

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	**ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve**
แผนงาน (Program)	**สร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ “ปัญญ์-พัฒน์”**
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C2G6931125 (000147)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** สร้างนักรบเศรษฐกิจยุคใหม่ **(3) ประเด็นย่อย :** ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการสมุนไพร และการช่วยเหลือพร้อมทั้งรักษาสิทธิประโยชน์ การอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจกฎระเบียบ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อธุรกิจ SMEs ข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลของ SMEs โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพการผลิต การจัดการ และการตลาดการสร้างความร่วมมือกันของผู้ประกอบการกับภาคธุรกิจ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตหรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบกิจการด้านสมุนไพร การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่อผู้บริโภค รวมถึงการปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อส่งเสริมหรือความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 ซึ่งการดำเนิน การจะช่วยให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเพิ่มขึ้น
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(08) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
เป้าหมาย (Y2)	(080001) ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการสนับสนุนการส่งเสริมการยกระดับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 โดยการให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพร ด้านการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมการอบรมพัฒนาศักยภาพในการประกอบการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร สร้างเอกลักษณ์และความน่าสนใจในผลิตภัณฑ์สมุนไพร และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับภาพลักษณ์ และเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยเพิ่มช่องทางการตลาดและกระจายสินค้าเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ ผลักดันให้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรในตลาดประเภทต่าง ๆ เช่น Modern Trade, Supermarket นำเสนอผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานแสดงสินค้าทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนให้มีการเจรจาธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ยกระดับผู้ประกอบการเพื่อการส่งออก พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเชื่อมโยงผู้ผลิต ผู้ขาย ผู้ส่งออก ผู้นำเข้าที่มีศักยภาพเพื่อเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถเพิ่มสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น โดยผลผลิตของโครงการนี้จะสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวสามารถทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มากกว่า 500 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษาและสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน โดยพัฒนาระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการยุคใหม่แบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างเกื้อหนุนกัน ระหว่างผู้ประกอบการที่มีขนาดและศักยภาพต่างกัน โดยมีระบบจูงใจให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาร่วมกันการเรียนรู้และให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการทั้งในระดับส่วนกลางและชุมชน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีชั้นสูงให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน
เป้าหมาย (Y1)	(080401) อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินงานธุรกิจผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ในส่วนของผลิตภัณฑ์

	สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่คุณค่าด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผ่านกระบวนการส่งเสริมผู้ประกอบการ ภายใต้ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 โดยผู้ประกอบการที่มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่เพียงพอจะทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถสนับสนุนให้อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องนโยบายมีอันดับที่ดีขึ้นเป็นอันดับที่ 12 ภายในปี 2567 โดยการดำเนินงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทำให้บทบาทของรัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการดีขึ้นในมิติยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมทางเลือกทำให้บทบาทของรัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการดีขึ้นในมิติยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ระบบการส่งเสริม
ปัจจัย	V02F02 การช่วยเหลือและสิทธิประโยชน์แก่วิสาหกิจขนาดกลางและย่อม
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8** ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคุลม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อย 8.3** ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 7 :** ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขนได้ **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส

	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	1) ทั่วประเทศ 2) เมืองสมุนไพร 17 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม ปราจีนบุรี จันทบุรี มหาสารคาม สกลนคร อุดรธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ สุราษฎร์ธานี สงขลา สระแก้ว และสตูล

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☑ นโยบายเร่งด่วน 1) นโยบายที่ 6 ยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” และฟื้นนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” เพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security)
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสุขภาพ พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์สุขภาพ: มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร กัญชา กัญชง และการพัฒนาเครื่องมือแพทย์ เพื่อสร้างรายได้
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	**-ไม่มี-**
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	**-ไม่มี-**

โครงการสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการ "ปัญญ์-พัฒน์"

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

อุตสาหกรรมสมุนไพรไทยเป็นหนึ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพสูงของประเทศ ทั้งในด้านการสร้างรายได้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพจากภูมิปัญญาไทย และการต่อยอดเป็นสินค้าเชิงนวัตกรรม เพื่อแข่งขันในตลาดโลก ปัจจุบันความต้องการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียนที่ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและสุขภาพมากขึ้น

ตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการรับแจ้ง และรับรองผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่รัฐต้องส่งเสริม ตามขอบเขตของพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 และภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570) มีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนข้อมูลผู้ผลิตสมุนไพร และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพิ่มช่องทางการตลาด เพื่อส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุกและขยายช่องทางการตลาดของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมถึงดำเนินการพัฒนาทักษะให้แก่ผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีศักยภาพ การให้คำปรึกษาและจัดทำชุดสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทั้งในด้านคุณภาพการการจัดการและการตลาด โดยในปี พ.ศ. 2568 ที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามภารกิจ ดังนี้ การลงทะเบียนขอรับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพรรวมสะสมกว่า 434 ราย การอบรมและให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร จำนวนกว่า 1,824 ราย สนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดจำนวน 300 ผลิตภัณฑ์ การเจรจาจับคู่ทางธุรกิจการค้า ซึ่งเกิดการเจรจาทางธุรกิจจำนวน 620 คู่ รวมเกิดมูลค่าทางการตลาดกว่า 539 ล้านบาท ทั้งนี้ ได้มีการส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการส่งเสริมด้านการตลาด มีเงินสะพัดกว่า 13 ล้านบาท รวมถึงมีการเชิดชูเกียรติผู้ประกอบการสมุนไพรผ่านรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Premium Herbal Products) ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 จนถึงปัจจุบัน โดยมีบริษัทผลิตภัณฑ์สมุนไพรส่งผลิตภัณฑ์เข้าประกวดคัดเลือกจำนวน 314 ผลิตภัณฑ์ผ่านการคัดเลือกจำนวน 213 ผลิตภัณฑ์ (อ้างอิง : รายงานผลการดำเนินงานกองเศรษฐกิจสมุนไพร ประจำปีงบประมาณ 2568)

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570 และพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 พบว่า ปัญหาจากกระบวนการของภาครัฐที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการสมุนไพรบางกระบวนการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการที่ค่อนข้างนาน รวมถึงผู้ประกอบการสมุนไพรจำนวนมากยังประสบปัญหาในด้านความรู้เชิงธุรกิจ มาตรฐานการผลิต การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ รวมถึงช่องทางการตลาดสมัยใหม่และโอกาสเข้าถึงตลาดต่างประเทศ ดังนั้น กลไกการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการและการอำนวยความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจสมุนไพรทั้งส่วนของผู้ผลิตสมุนไพร และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรถือเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรของไทย ด้านคุณภาพ มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ และนานาชาติ การนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เข้าสู่ท้องตลาดที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคการขยายช่องทางทางการตลาด ของสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ต่างประเทศที่มีความต้องการและมีการบริโภคสูง การประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ และสร้างมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีความน่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการสนับสนุนด้านการตลาดให้กับผู้ประกอบการ SMEs ตามนโยบายภาครัฐมีส่วนสำคัญต่อการเริ่มต้น และดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs โดยมีนโยบายที่ดี และเหมาะสมจะเอื้อให้ผู้ประกอบการสามารถเริ่มต้นธุรกิจได้โดยง่าย พร้อมทั้งการมีแนวทางการส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับตัวกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและแนวโน้มอนาคต

ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงจัดทำโครงการสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการสมุนไพร “ปัญญ์-พัฒน์” นี้ขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ ยกระดับภูมิปัญญาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยให้เข้มแข็ง และเพิ่มพูนความรู้ด้านกระบวนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เกิดนวัตกรรมในผลิตภัณฑ์สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ พัฒนาเทคนิคการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและปลอดภัยรวมถึงประเมินคุณภาพและความคงสภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายในท้องตลาดและสามารถแข่งขันขยายตลาดผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรสู่ระดับสากล อาทิ THAIFEX-Anuga Asia, Thai Festival และงานระดับประเทศงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสมุนไพรไทยสร้างรายได้จากการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 ส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรให้มีขีดความสามารถการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น

2.2 ส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching เพื่อส่งออกหรือจำหน่ายไปยังตลาดในต่างประเทศ

2.3 สร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีผู้ประกอบการสมุนไพรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ	ผู้ประกอบการสมุนไพรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ	ราย	750
2. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการรับรองเข้าสู่กระบวนการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching หรือส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ	จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการรับรองเข้าสู่กระบวนการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching หรือส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ	ผลิตภัณฑ์	80
3. มีสร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น	จำนวนการสร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น	ครั้ง	2

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ผู้ประกอบการสมุนไพรมีทักษะและศักยภาพในการแข่งขันที่ตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น	ร้อยละมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (จากเดิมร้อยละ 8.31 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2569)	ร้อยละ	10
2. เกิดการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ หรือการส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น	จำนวนการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching ผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ หรือการส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น	คู่ค้า	20

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 ประเทศไทยเป็นผู้นำภูมิภาคด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพได้มาตรฐาน และมีการเติบโตอย่างยั่งยืน วัดจากมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 8.31 ในปี พ.ศ. 2569

3.3.2 ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและนำสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาใช้ในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 กลุ่มเป้าหมายหลัก

(1) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากโครงการนี้คิดเป็นร้อยละ 50 ของผู้ประกอบการสมุนไพรที่ได้รับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร

(2) จำนวนประชาชนที่สนใจเริ่มต้นธุรกิจด้านสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ลงทะเบียนขอรับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร

3.4.2 กลุ่มเป้าหมายรอง / ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม

(1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพร ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 เมืองสมุนไพร 17 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิษณุโลก น่าน อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม ปราจีนบุรี จันทบุรี มหาสารคาม สกลนคร อุดรธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ สุราษฎร์ธานี สงขลา สระแก้ว และสตูล

4.2.2 ห้างสรรพสินค้าในพื้นที่กรุงเทพมหานคร, Modern Trade ทั่วประเทศ และอิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

4.2.3 ศูนย์แสดงสินค้าและนิทรรศการในต่างประเทศ

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพและทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรผ่าน "ปัญญ์-พัฒน์" Academy เพื่อเพิ่มขีดความ สามารถทางธุรกิจ	944,700	120,000			225,000			400,000			199,700		
กิจกรรมที่ย่อย 1.1 พัฒนาศักยภาพและทักษะผู้ประกอบการ สมุนไพรผ่าน "ปัญญ์-พัฒน์" Academy เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจ (จัดการประชุม /การประชุมเชิงปฏิบัติการ)	517,200				200,000			200,000			117,200		
กิจกรรมที่ย่อย 1.2 พัฒนาทักษะเฉพาะด้านที่สอดคล้องความต้องการของผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วม กับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (จัดการประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ)	81,600							38,600			43,000		
กิจกรรมที่ย่อย 1.3 ประชุมหารือการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อเพิ่มขีดความ สามารถทางธุรกิจ	27,200	15,000						12,200					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ย่อย 1.4 ประชุมคณะกรรมการ / คณะทำงานหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร / "ปัญญ์-พัฒน์" Academy /การพัฒนาหลักสูตรอบรมอื่นๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	24,900		10,000									14,900	
กิจกรรมที่ย่อย 1.5 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการให้คำปรึกษาผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรยกระดับสู่มาตรฐานสากล	71,100								35,000			36,100	
กิจกรรมที่ย่อย 1.6 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพเพื่อยกระดับสู่ตลาดพรีเมียม	80,400		50,000						30,400				
กิจกรรมที่ย่อย 1.7 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล	81,300		40,000						41,300				
กิจกรรมที่ย่อย 1.8 ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	51,500				25,000			26,500					
กิจกรรมที่ย่อย 1.9 บริหารจัดการและดำเนินโครงการ	9,500		3,000						6,500				
กิจกรรมที่ 2: พัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการสมุนไพรสร้าง Herbal community	**900,000**		**20,000**			**280,000**			**450,000**			**150,000**	
กิจกรรมที่ย่อย 2.1 จัดกิจกรรม Business Talk และ Networking Session จากผู้เชี่ยวชาญ ร่วมแบ่งปันประสบการณ์	427,800		20,000			280,000			450,000			150,000	
กิจกรรมที่ย่อย 2.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ/จัดกิจกรรม Business Talk และ	427,800					200,000			200,000			27,800	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
Networking Session จากผู้เชี่ยวชาญร่วมแบ่งปันประสบการณ์													
กิจกรรมที่ย่อย 2.2 ให้คำปรึกษาการตลาดเฉพาะทางร่วมกับเครือข่าย	44,580	20,000									24,580		
กิจกรรมที่ย่อย 2.3 สร้างระบบ Mentor จับคู่รุ่นพี่ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ (Herbal Champion) กับรุ่นใหม่ (Herbal Start-up)	427,620				80,000			250,000			97,620		
กิจกรรมที่ 3: สร้างภาพลักษณ์ และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาด และการจับคู่เจรจาธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ สู่การสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น	**3,946,900**	**500,000**			**740,000**			**1,956,900**			**750,000**		
กิจกรรมที่ย่อย 3.1 ส่งเสริมภาพลักษณ์ สื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานระดับชาติและนานาชาติ	2,143,600	200,000			640,000			633,600			670,000		
กิจกรรมที่ย่อย 3.1.1 ประชุมหารือวางแผนการดำเนินงานพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานระดับชาติและนานาชาติ	16,200				16,200								
กิจกรรมที่ย่อย 3.1.2 ประชุมคณะกรรมการ /คณะทำงานเตรียมงานการส่งเสริมภาพลักษณ์ สื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานระดับชาติและนานาชาติ	25,400				25,400								
กิจกรรมที่ย่อย 3.1.3 ส่งเสริมภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และขยายช่องทางตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ	2,102,000	200,000			598,400			633,600			670,000		
กิจกรรมที่ย่อย 3.2 พัฒนา Platform E-Commerce "สยามมณี" และขยาย	503,300	100,000			100,000			223,300			80,000		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ช่องทางการตลาด Modern trade เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ													
กิจกรรมที่ย่อย 3.2.1 ประชุมหารือวางแผน/แนวทางการพัฒนา Platform E-Commerce "สยามมณี" ขยายช่องทางการตลาด Modern trade เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ	16,200							16,200					
กิจกรรมที่ย่อย 3.2.2 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน อำนวยการบริหารจัดการแพลตฟอร์ม E-Commerce "สยามมณี"	50,200							50,200					
กิจกรรมที่ย่อย 3.2.3 ขยายช่องทางการตลาด Modern trade ผ่าน Platform E-Commerce "สยามมณี" เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ	436,900	100,000			100,000			156,900			80,000		
กิจกรรมที่ย่อย 3.3 ส่งเสริมภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และขยายช่องทางตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ	1,300,000	200,000						1,100,000					
รวมเป็นเงิน	**5,791,600**	**640,000**			**1,245,000**			**2,806,900**			**1,099,700**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005691056001000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 5,791,600 บาท (ห้าล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1: พัฒนาศักยภาพและทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรผ่านปัญญ์พัฒน์ academy เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจ					**944,700**
กิจกรรมที่ย่อย 1.1 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพและทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรผ่าน "ปัญญ์-พัฒน์" Academy เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจ					517,200
1) ค่าจ้างเหมาพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการหลักสูตร "ปัญญ์-พัฒน์" เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการสมุนไพร	1			200,000	200,000
2) ค่าจ้างประชาสัมพันธ์และจัดนิทรรศการหลักสูตร "ปัญญ์-พัฒน์" Academy สู่การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการสมุนไพร	1			90,400	90,400
3) ค่าจ้างจัดทำใบประกาศนียบัตรผู้จบหลักสูตร "ปัญญ์-พัฒน์"	1			20,000	20,000
4) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	4	2	3 ชม.	600	14,400
5) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	4	3	3 ชม.	1,200	43,200
6) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	4	20	1 มื้อ	120	9,600
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	2 มื้อ	35	5,600
8) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	4	5	2 เที่ยว	200	8,000
9) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	4	5	2 เที่ยว	2,500	100,000
10) ค่าที่พัก	4	5	1 คืน	900	18,000
11) ค่าเช่าห้องประชุม และค่าเช่าอุปกรณ์อื่นๆ	1		1 ห้อง	5,000	5,000
12) ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	1	100	1 ชุด	25	2,500
13) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					500
กิจกรรมที่ย่อย 1.2 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะเฉพาะด้านที่สอดคล้องความต้องการของผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง					81,600
1) ค่าจ้างพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน ที่สอดคล้องความต้องการของผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	1			50,000	50,000
2) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	3 ชม.	600	3,600
3) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	2	3 ชม.	1,200	7,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	20	1 มื้อ	120	2,400
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
6) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	5	2 เที่ยว	200	2,000
7) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2 เที่ยว	2,500	10,000
8) ค่าที่พัก	1	5	1 คืน	900	4,500
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					500
กิจกรรมที่ย่อย 1.3 ประชุมหารือการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจ					27,200
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน	4	3		1,000	12,000
2) ค่าอาหาร	4	20	1 มื้อ	120	9,600
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	2 มื้อ	35	5,600
กิจกรรมที่ย่อย 1.4 ประชุมคณะกรรมการ / คณะทำงานหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร / "ปัญญ์-พัฒน์" Academy / การพัฒนาหลักสูตรอบรมอื่นๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					24,900
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	1	10		1,000	10,000
2) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	40	1 มื้อ	120	4,800
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	2 มื้อ	35	2,800
4) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	10	2 เที่ยว	200	4,000
5) ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	1		40 ชุด	70	2,800
6) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					500
กิจกรรมที่ย่อย 1.5 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการให้คำปรึกษาผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรยกระดับสู่มาตรฐานสากล					71,100
1) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	2 ชม.	600	2,400
2) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	3	2 ชม.	1,200	7,200
3) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	100	1 มื้อ	120	12,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	100	2 มื้อ	50	10,000
5) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	5	2 เที่ยว	200	2,000
6) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	5	2 เที่ยว	2,500	25,000
7) ค่าที่พัก	1	5	1 คืน	900	4,500
8) ค่าเช่าห้องประชุม และค่าเช่าอุปกรณ์อื่นๆ	1		1 ห้อง	5,000	5,000
9) ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	1	100	1 ชุด	25	2,500
10) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ					500

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ย่อย 1.6 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพเพื่อยกระดับสู่ตลาดพรีเมียม					80,400
1) ค่าจ้างพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพเพื่อยกระดับสู่ตลาดพรีเมียม	1	1		60,000	60,000
2) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	2 ชม	600	2,400
3) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	3	2 ชม	1,200	7,200
4) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	20	1 มื้อ	120	2,400
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
6) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	5	2 เที่ยว	200	2,000
7) ค่าที่พัก	1	5	1 คืน	900	4,500
8) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					500
กิจกรรมที่ย่อย 1.7 ประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล					81,300
1) ค่าจ้างพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล	1	1		5,000	50,000
2) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	2	2	2 ชม	600	4,800
3) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	2	3	2 ชม	1,200	14,400
4) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	2	20	1 มื้อ	120	4,800
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	2 มื้อ	35	2,800
6) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	2	5	2 เที่ยว	200	4,000
7) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					500
กิจกรรมที่ย่อย 1.8 ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร					51,500
1) ค่าจ้างเหมาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาผลิภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ ผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร	1			30,000	30,000
2) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	2 ชม.	600	2,400
3) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	3	2 ชม.	1,200	7,200
4) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	20	1 มื้อ	120	2,400
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
6) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	5	2 เที่ยว	200	2,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าจ้างเหมาพาหนะ	1	2		1,800	3,600
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1	2		1,000	2,000
9) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					500
กิจกรรมที่ย่อย 1.9 บริหารจัดการและดำเนินโครงการ					9,500
1) ค่าหนังสือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปราชการ และค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง	1			4,000	4,000
2) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น					500
3) ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					5,000
กิจกรรมที่ 2 : พัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการสมุนไพร สร้าง Herbal community					**900,000**
กิจกรรมที่ย่อย 2.1 จัดกิจกรรม Business Talk และ Networking Session จากผู้เชี่ยวชาญร่วมแบ่งปันประสบการณ์					427,800
กิจกรรมที่ย่อย 2.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ/จัดกิจกรรม Business Talk และ Networking Session จากผู้เชี่ยวชาญร่วมแบ่งปันประสบการณ์					427,800
1) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	4	2	2 ชม.	600	9,600
2) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	4	3	2 ชม.	1,200	28,800
3) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	4	100	1 มื้อ	500	200,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	100	2 มื้อ	50	40,000
5) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	4	5	2 เที่ยว	200	8,000
6) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	4	5	2 เที่ยว	2,500	100,000
7) ค่าที่พัก	4	5	1 คืน	900	18,000
8) ค่าเช่าห้องประชุม และค่าเช่าอุปกรณ์อื่นๆ	4		1 ห้อง	5,000	20,000
9) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					3,400
กิจกรรมที่ย่อย 2.2 ให้คำปรึกษาการตลาดเฉพาะทางร่วมกับเครือข่าย					44,580
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	4	3	3 ชม.	1,000	36,000
2) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	4	3	1 มื้อ	120	1,440
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	3	2 มื้อ	35	840
4) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	4	3	2 เที่ยว	200	4,800
5) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					1,500
กิจกรรมที่ย่อย 2.3 สร้างระบบ Mentor จับคู่รุ่นพี่ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ (Herbal Champion) กับรุ่นใหม่ (Herbal Start-up)					427,620

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) จ้างเหมาสร้างระบบ Mentor จับคู่รุ่นพี่ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ (Herbal Champion) กับรุ่นใหม่ (Herbal Start-up)	1			427,620	427,620
กิจกรรมที่ 3: สร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาด และการจับคู่เจรจาธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ สู่การสร้างการยอมรับและความเชื่อม					**3,946,900**
กิจกรรมที่ย่อย 3.1 ส่งเสริมภาพลักษณ์ สื่อประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานระดับชาติและนานาชาติ					2,143,600
กิจกรรมที่ย่อย 3.1.1 ประชุมหารือวางแผนการดำเนินงานพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานระดับชาติและนานาชาติ					16,200
1) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	4	20	1 มื้อ	120	9,600
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	2 มื้อ	35	5,600
3) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					1,000
กิจกรรมที่ย่อย 3.1.2 ประชุมคณะกรรมการ /คณะทำงานเตรียมงานการส่งเสริมภาพลักษณ์สื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในงานระดับชาติและนานาชาติ					25,400
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน	1	10		1,000	10,000
2) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	40	1 มื้อ	120	4,800
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	2 มื้อ	35	2,800
4) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	10	2 เที่ยว	200	4,000
5) ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	1	40		70	2,800
6) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					1,000
กิจกรรมที่ย่อย 3.1.3 ส่งเสริมภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและขยายช่องทางตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ตลาดเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ					2,102,000
1) จ้างจัดนิทรรศการและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ สร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและขยายช่องทางตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร	2			250,000	500,000
2) จ้างจัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์ และประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และความเชื่อต่อสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพในงานระดับชาติและนานาชาติ	2			300,000	600,000
3) จัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร	3			250,000	750,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4) จ้างทำ catalog /E-book /เกียรติบัตรรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และการประชาสัมพันธ์รางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ	1			230,000	230,000
5) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	1	2	2 ชม.	600	2,400
6) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	3	2 ชม.	1,200	7,200
7) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	1	20	1 มื้อ	120	2,400
8) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2 มื้อ	35	1,400
9) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	5	2 เที่ยว	200	2,000
10) ค่าจ้างเหมาพาหนะ	1	2		1,800	3,600
11) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1	2		1,000	2,000
12) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าไปรษณีย์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					1,000
กิจกรรมที่ย่อย 3.2 พัฒนา Platform E-Commerce “สยามมณี” และขยายช่องทางการตลาด Modern trade เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ					503,300
กิจกรรมที่ย่อย 3.2.1 ประชุมหารือวางแผน/แนวทางการพัฒนา Platform E-Commerce “สยามมณี” ขยายช่องทางการตลาด Modern trade เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ					16,200
1) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	4	20	1 มื้อ	120	9,600
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	2 มื้อ	35	5,600
3) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					1,000
กิจกรรมที่ย่อย 3.2.2 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน อำนวยการบริหารจัดการแพลตฟอร์ม E-Commerce “สยามมณี”					49,800
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน	2	10		1,000	20,000
2) ค่าอาหารกลางวัน/อาหารเย็น	2	40	1 มื้อ	120	9,600
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	40	2 มื้อ	35	5,600
4) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	2	10	2 เที่ยว	200	8,000
5) ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม	2		40 ชุด	70	5,600
6) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					1,000
กิจกรรมที่ย่อย 3.2.3 ขยายช่องทางการตลาด Modern trade ผ่าน Platform E-Commerce “สยามมณี” เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ					437,300
1) จ้างพัฒนา Platform E-Commerce “สยามมณี” ขยายช่องทางการตลาด Modern trade เพิ่มการเข้าถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่กลุ่มตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศ	1			187,300	187,300

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
2) จ้างประชาสัมพันธ์และจัดนิทรรศการเปิดตัว Platform E-Commerce "สยามมณี"	1			250,000	250,000
กิจกรรมที่ย่อย 3.3 จับคู่เจรจาธุรกิจการค้า (Business Matching) ผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งในประเทศและต่างประเทศ					1,300,000
1) จ้างเหมาจัดกิจกรรมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศ	2			300,000	600,000
2) จ้างเหมาอำนวยความสะดวกและจัดกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าผู้ประกอบการสมุนไพรและกลุ่มตลาดเป้าหมายในต่างประเทศ	2			350,000	700,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	5,791,600
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (ห้าล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน)	**5,791,600**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	5,791,600
รวมทั้งสิ้น (ห้าล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน)	**5,791,600**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ผู้ประกอบการและประชาชนเข้าร่วมโครงการน้อยกว่าที่คาดหวัง	กลาง	กลาง	1) เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายหน่วยงานรัฐ – เอกชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสมาคมผู้ประกอบการ และการประชาสัมพันธ์โดยตรงไปยังกลุ่มเป้าหมาย 2) การสื่อสารเชิงรุกในสื่อออนไลน์

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/ กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/ กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
			3) สรุปประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการอย่างชัดเจน
2) ผู้ประกอบการมีความพร้อมพื้นฐานไม่เพียงพอ เช่น ขาดความรู้ด้านมาตรฐานหรือการตลาด	กลาง	สูง	1) จัดกิจกรรมอบรมเบื้องต้น (Pre-Training) ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อปรับความรู้พื้นฐานให้มีความพร้อมสำหรับการรุกตลาดในและต่างประเทศ 2) การประเมินศักยภาพรายธุรกิจ และให้คำปรึกษารายเคส (Coaching) ก่อนเข้ากิจกรรมเชิงลึก
3) ผลิตภัณฑ์ไม่ผ่านมาตรฐานที่จำเป็นต่อการขยายตลาดหรือส่งออก	กลาง	สูง	1) สนับสนุนให้คำปรึกษาด้านมาตรฐาน (GMP, อย., Halal ฯลฯ) 2) จัดอบรมด้านกฎระเบียบการส่งออก และประสานเครือข่ายหน่วยงานตรวจรับรองมาตรฐาน 3) เปิดลงทะเบียนรับสิทธิ์ส่งเสริมผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อรับสิทธิประโยชน์ อาทิ การตรวจมาตรฐานสารสกัดในราคาพิเศษ
4) การจับคู่เจรจาธุรกิจ (Business Matching) ไม่บรรลุผลตามเป้าหมายหรือได้บริษัทผู้ซื้อและผู้ขายไม่เหมาะสม	ต่ำ	กลาง	1) คัดเลือกผู้ประกอบการต่างประเทศและผู้ซื้อที่มีศักยภาพล่วงหน้า 2) ประเมินความต้องการของทั้งสองฝ่าย และจัดเตรียมข้อมูลธุรกิจของผู้ประกอบการไทยให้เหมาะสม 3) กำหนดหลักเกณฑ์การส่งเสริมผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้เหมาะสมกับตลาดนั้นๆ
5) ความผันผวนทางเศรษฐกิจหรือข้อจำกัดกฎระเบียบในประเทศคู่ค้า	ต่ำ	สูง	1) ติดตามสถานการณ์ตลาดและกฎระเบียบต่างประเทศของแต่ละประเทศ 2) จัดทำแผนตลาดทางเลือก 3) สร้างเครือข่ายพันธมิตรหลายประเทศเพื่อลดการพึ่งพาตลาดเดียว เช่น การจัดทำความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทูตพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สมาพันธ์ SMEs สมาคมหอการค้าไทย
6) ผลิตภัณฑ์ขาดเอกลักษณ์หรือขาดภาพลักษณ์ที่โดดเด่นในการแข่งขัน	กลาง	กลาง	1) จัดอบรมด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์การสร้างแบรนด์การสื่อสารการตลาด 2) ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาภาพลักษณ์สินค้า

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/ กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/ กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
7) ปัญหาความล่าช้าในการดำเนินโครงการหรือการประสานงานระหว่างหน่วยงาน	ต่ำ	กลาง	1) จัดทำแผนดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม 2) ติดตามประเมินผลเป็นรายไตรมาส จัดตั้งคณะทำงานและจัดประชุมสำหรับการประสานงานและติดตามงาน

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 การติดตามผลการดำเนินงาน

10.1.1 ติดตามความก้าวหน้าเป็นรายไตรมาสตามแผนงานที่กำหนด

10.1.2 ประชุมติดตามผลเป็นระยะ (อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง)

10.1.3 รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำไตรมาส

10.2 วิธีประเมินผลโครงการ

10.2.1 ประเมินจากตัวชี้วัดเชิงผลผลิตที่กำหนดในโครงการ

10.2.2 ประเมินร้อยละของความก้าวหน้าของกิจกรรมหลักเทียบกับแผนงาน

10.2.3 สรุปผลและจัดทำรายงานประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน 100 ราย	1) ผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน 300 ราย (นับสะสม) 2) มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการ	1) มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน 500 ราย (นับสะสม) 2) มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการรับรองเข้าสู่กระบวนการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business	1) มีผู้ประกอบการเข้าร่วมการส่งเสริมและพัฒนาทักษะผู้ประกอบการสมุนไพรและผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรตอบสนองความต้องการทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน จำนวน 750 ราย (นับสะสม) 2) มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านการรับรองเข้าสู่

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		รับรองเข้าสู่กระบวนการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching หรือส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ อย่างน้อย 20 ผลิตภัณฑ์	Matching หรือส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ อย่างน้อย 60 ผลิตภัณฑ์ (นับสะสม) 3) สร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น อย่างน้อย 1 ครั้ง	กระบวนการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า Business Matching หรือส่งออกเพื่อจำหน่ายไปยังตลาดต่างประเทศ อย่างน้อย 80 ผลิตภัณฑ์ (นับสะสม) 3) สร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น อย่างน้อย 2 ครั้ง (นับสะสม)
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	640,000	1,245,000	2,806,900	1,099,700

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร			
1	นางดวงมณี บุญบำรุง	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ : 085-5507444 E-mail : nph.dtam@gmail.com
2	นางสาวชลทิวา ทองรัตน์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ 095-3932354 E-mail: eyechontiwa@gmail.com
3	นางสาวสุจิตรา ขันติยะชัย	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 095-7581145 E-mail: nph.dtam@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวสุจิตรา ขันติยะชัย ตำแหน่ง : เภสัชกรปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวชลทิวา ทองรัตน์ ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	นางดวงมณี บุญบำรุง ตำแหน่ง : เภสัชกรชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
4	นางสาววิวรรณ วรกุลพาณิชย์ ตำแหน่ง : เภสัชกรชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
5	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล ตำแหน่ง :รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	ผู้เห็นชอบโครงการ	
6	นายสมศักดิ์ กรีชัย ตำแหน่ง : รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพร สู่ New S-Curve
แผนงาน (Program)	โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547
รหัสโครงการ	C2G6921324 (00023)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23 มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เรื่อง การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ 1) บุคลากรและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดและสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรแก่ประชาชน 2) ประชาชน มีความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันและดูแลสุขภาพแบบพึ่งตนเอง และสร้างความเชื่อมั่นในระบบบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดงานอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรไทยหลากหลายประการ เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมจากองค์กรภาคีเครือข่ายในทุกระดับ ความร่วมมือเพื่อพัฒนาและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและสมุนไพรไทย การพัฒนาเทคโนโลยีด้านสุขภาพ นวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข นำไปสู่การยกระดับนวัตกรรมระดับอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้ประชาชนมีองค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะที่ถูกต้องและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจด้วย

	ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศให้เครือข่ายชุมชน ผู้ประกอบการเพื่อสร้างมูลค่าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจโลกในอนาคตให้ประชาชนรู้จัก เชื่อมั่น และใช้การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนคนไทยมีสุขภาวะและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า 250,000 คน
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะ รวมทั้งส่งเสริมความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพจิตของคนทุกกลุ่มวัยผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวกและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย (Y1)	(130101) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสานึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23 มุ่งเน้นในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับชาติ และนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุข การส่งเสริมป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ ซึ่งมีเวทีวิชาการ ด้านงานวิจัย นวัตกรรม นิทรรศการ ด้านนโยบายสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาวะที่ถูกต้องของคนทุกกลุ่มวัยให้แก่ประชาชน รวมถึงการให้คำปรึกษาการดูแลสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะที่ดี สามารถดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเอง และสามารถป้องกัน ลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคได้ โดยโครงการนี้จะสามารถส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยจากผลการประเมินความคิดเห็นของประชาชนต่อความรอบรู้ด้านสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์และการใช้บริการภายในงานมหกรรมสมุนไพรในปีที่ผ่านมาพบว่าประชาชนมีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การเข้าถึง ความเข้าใจ การซักถามแลกเปลี่ยน การตัดสินใจ การเปลี่ยนพฤติกรรม และการบอกต่อ ซึ่งปี พ.ศ. 2569 คาดว่าประชาชนจะมีระดับความรอบรู้เพิ่มขึ้นในระดับมากที่สุด หรือร้อยละ 85
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 ประชาชน
ปัจจัย	V04F02 การตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	

เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันให้ชีวิตมีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนทุกวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.4 :** ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	
1.2.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** การเกษตรสร้างมูลค่า **(3) ประเด็นย่อย :** เกษตรชีวภาพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวได้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เรื่อง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสมุนไพร ผ่านศูนย์ให้ข้อมูลผู้ประกอบการสมุนไพร (One Stop Service) โดยบริการให้คำปรึกษาด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรเพื่อยกระดับให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมภาพลักษณ์ทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ โดยยกระดับมาตรฐานคุณภาพสู่สากลเพื่อเป็นแหล่งรายได้ใหม่ที่มีประสิทธิภาพและขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องให้กับประเทศ โดยมีเป้าหมายด้านการเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ผ่านกิจกรรมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า ออกบูธจำหน่ายสินค้า และคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และบริการที่มีมาตรฐาน ตลอดจนดำเนินการให้คำปรึกษา เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรด้านต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยคาดการณ์ในปี พ.ศ.2569 จะสามารถเพิ่มมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยการจัดงานมหกรรมจะมีส่วนในการกระตุ้นให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจมากกว่า 275 ล้านบาท
1.2.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(03) การเกษตร
เป้าหมาย (Y2)	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้เป็นกลไกในการเพิ่มช่องทางในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และรวมถึงเป็นกลไกในการสนับสนุนให้ผู้ซื้อพบกับผู้ประกอบการ ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภคของผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ และกระจายรายได้ให้กับภาคการเกษตรของไทย ในเรื่องวัตถุดิบสมุนไพร โดยผ่านกิจกรรม

	การเจรจาจับคู่ทางธุรกิจ จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีมาตรฐาน ทั้งในรูปแบบ On Site และ Online เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของไทย ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2569 คาดว่าจะเกิดมูลค่าภายในงานทั้งจากการซื้อขายภายในงาน และการจับคู่ธุรกิจมากกว่า 275 ล้านบาท
1.2.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	(3.3) เกษตรชีวภาพ
แนวทางการพัฒนา	1) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรชีวภาพ 2) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการด้านสุขภาพ 3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อส่งต่อในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
เป้าหมาย (Y1)	(030301) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดสมุนไพรแบบครบวงจร โดยเฉพาะการส่งเสริมการตลาดผ่านการสร้างความรอบรู้ ความเข้าใจของสมุนไพรที่มีคุณภาพและมีสรรพคุณที่ดีผ่านการสื่อสารให้เห็นถึงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการใช้สมุนไพรเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากพืชสมุนไพรจะส่งผลให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านกิจกรรมการสาธิตและให้บริการความรู้ ให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญภายในงาน และจัดพื้นที่ให้แสดงศักยภาพของผู้ปลูก ผู้ผลิต มีพื้นที่ในการเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ และเป็นพื้นที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพและบริการที่มีมาตรฐาน โดยคาดการณ์ว่างานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ไม่น้อยกว่า 35 ล้านบาทจากภายในงาน และเกิดมูลค่ารวมมากกว่า 240 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นการสร้างโอกาสทางการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการรวมไปถึงภาคเกษตรกร ตลาดวัตถุดิบสมุนไพร

1.2.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 การตลาด
ปัจจัย	V03F01 การสร้างการรับรู้ในผลิตภัณฑ์
1.3 แนวทางการพัฒนารอง	
1.3.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต **(3) ประเด็นย่อย :** อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวเป็นช่องทางในการส่งเสริม สื่อสารประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศสามารถเข้าถึงการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ซึ่งปัจจุบันการบริการดังกล่าวได้เข้ามามีบทบาทต่อการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) ถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นต่อบริการการแพทย์แผนไทย และยกระดับการให้บริการการแพทย์อย่างมีคุณภาพและสร้างความมั่งคั่งให้กับระบบสาธารณสุขของไทย พร้อมทั้งการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์ส่งผลให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติจะส่งเสริมให้กลุ่มอุตสาหกรรมทางการแพทย์ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยเกิดการยกระดับอาทิ ด้านการผลิตที่มีมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนให้มีช่องทางในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายที่เพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทย
1.3.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการตลาด รวมถึงเป็นช่องทางให้ประชาชนทั้งในและต่างประเทศสามารถเข้าถึง และทำความรู้จักการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรมากขึ้น โดยการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติจะก่อให้เกิดการขยายตัวในด้านการบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และตลาดในต่างประเทศกว่า 200 ล้านบาทต่อปี และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่คู่ค้าทางธุรกิจโดยเฉพาะสถานพยาบาลภาคเอกชน ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

	ก่อให้เกิดอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมขยายตัวได้เพิ่มขึ้น
1.3.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย	(040201) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวได้จัดพื้นที่สำหรับการแสดงศักยภาพ และแบ่งปันความรู้ในการดูแลสุขภาพด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย รวมถึงบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมและบริการสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญในด้านการแพทย์แผนไทย รวมถึงเป็นช่องทางในการเจรจาธุรกิจ ระหว่างผู้ประกอบการ และผู้ซื้อ ซึ่งการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ จะสามารถส่งเสริมให้มูลค่าจากอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเกิดการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้ไทยสามารถเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมสุขภาพมากกว่า 200 ล้านบาท
1.3.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 การตลาด
ปัจจัย	V04F03 ความเชื่อมั่นในการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทย
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายที่ 1 :** ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความรองรับภัยคุกคามสุขภาพ **หมุดหมายที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	

2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลัก ระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

	2) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว ส่งเสริมโอกาสในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub)
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เศรษฐกิจสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564 3) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 4) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 4 หรือในประเภท 5 พ.ศ. 2559 5) ประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกัญชาทางการแพทย์
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

จากการแถลงคำประกาศอัลมา อตา (Alma Ata Declaration) โดยองค์การอนามัยโลก “การสาธารณสุขมูลฐานเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเพื่อความยุติธรรมในสังคม และเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่เป้าหมายการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าได้ในปี พ.ศ. 2543” ประเทศไทยหนึ่งในสมาชิกร่วมลงนามแถลงได้มีการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวทำให้คนไทยสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียมและปลอดภัย โดยมีการสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรและการแพทย์ดั้งเดิมมาใช้ในระบบบริการเพิ่มมากขึ้นภายใต้แผนยุทธศาสตร์การแพทย์ดั้งเดิมขององค์การอนามัยโลก สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ได้กำหนดให้มีการสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามมาตรา 55 นอกจากนี้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้สนับสนุนการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีด้วยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ รวมถึงการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมาย SDGs ที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย และนโยบายหลักของกระทรวงสาธารณสุขปี พ.ศ.2568 ในการยกระดับให้เป็นกระทรวงด้านสังคมควบคู่เศรษฐกิจ โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจสุขภาพของประเทศ เพิ่มโอกาสสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและประเทศ ผ่านการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มทางด้านการแพทย์ ทั้งแพทย์แผนปัจจุบัน แพทย์แผนไทย ภูมิปัญญาไทย สมุนไพรไทย ผลิตภัณฑ์สุขภาพ นวดสปา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไปจนถึงเทคโนโลยีนวัตกรรมสุขภาพและชีวการแพทย์ ซึ่งทั้งหมดต้องมีมาตรฐานและความปลอดภัย เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์และบริการสุขภาพระดับโลก

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ถือเป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการจัดงานในภาพรวมของกระทรวงสาธารณสุข คือ การแสดงคุณค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้คนไทยและคนทั่วโลกมั่นใจในผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประเทศไทย โดยนำศักยภาพของเครือข่ายมาประสานเป็นหนึ่งเดียว เพื่อเปิดโลกทัศน์การดูแลรักษาสุขภาพของคนไทย ซึ่งในปีที่ผ่านมากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องกว่า 439 องค์กร เพื่อจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ พบว่ามีประชาชนให้ความสนใจเข้าร่วมการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 22 มากกว่าครั้งที่ผ่านมาทั้งในรูปแบบ On site และ Online รวม 284,273 คน เกิดมูลค่าการซื้อขายภายในงาน จำนวน 162 ล้านบาท และเกิดการกระจายรายได้ไปสู่เครือข่าย ผู้เข้าร่วมงานเกิดความเชื่อมั่น และใช้ต่อการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ผสมผสานและสมุนไพรไทยมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 91.9

ดังนั้น เพื่อยกระดับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรของประเทศสู่การสร้างความเชื่อมั่นและการใช้ประโยชน์ในวิถีชีวิตของประชาชนจากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และยกระดับนวัตกรรมสู่ระดับนานาชาติ และหนุนเสริมและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้านบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย

การแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งในระดับชาติและนานาชาติ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะองค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสานพลังภาคีเครือข่ายเพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพและหนุนเสริมเศรษฐกิจ จึงได้จัดทำโครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อเป็นเวทีสื่อสารนโยบายและยกระดับวิชาการสู่นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายทั้งในและระหว่างประเทศให้เกิดการพัฒนาและขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

2.3 เพื่อหนุนเสริมและสร้างโอกาสการเติบโตทางเศรษฐกิจด้านบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ประชาชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านสุขภาพเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 ผ่านช่องทาง Onsite และ Online เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา	จำนวนประชาชน ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพที่เข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา	ร้อยละ	10 (จำนวน 300,000 คน)
2. มีการจัดแสดงนิทรรศการ สาธิต และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นที่ขับเคลื่อนนโยบายหรือสอดคล้องกับ Theme การจัดงาน	จำนวนประเด็นที่ขับเคลื่อนนโยบายหรือสอดคล้องกับ Theme การจัดงาน นิทรรศการ สาธิต และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่น้อยกว่า	ประเด็น	3
3. มีจำนวนบริษัทผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเข้าร่วมเจรจาจับคู่ธุรกิจ	จำนวนบริษัทผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเข้าร่วมเจรจาจับคู่ธุรกิจไม่น้อยกว่า	บริษัท	20

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ประชาชนที่เข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมภายในงาน	ร้อยละความพึงพอใจต่อกิจกรรมภายในงานของประชาชนที่เข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	ร้อยละ	85

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
2. เกิดมูลค่าการซื้อขายในทุกรูปแบบภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 เพิ่มขึ้น	ร้อยละของมูลค่าการซื้อขายในทุกรูปแบบภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10 (ไม่น้อยกว่า 134 ล้านบาท)
3. เกิดการจับคู่เจรจาจับธุรกิจการค้า	จำนวนการจับคู่เจรจาจับธุรกิจการค้า ไม่น้อยกว่า	คู่	60

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 นักวิชาการ บุคลากรด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก หมอพื้นบ้าน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติและพื้นที่ที่เกี่ยวข้องในเชิงวิชาการ และสามารถสร้างความร่วมมือของเครือข่ายด้านการแพทย์ดั้งเดิมทั้งในและต่างประเทศ

3.3.2 ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรอย่างถูกต้องในชีวิตประจำวัน จากงานวิจัยและนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าต่อระบบสุขภาพ

3.3.3 การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก สามารถสร้างความมั่นคงให้กับระบบสุขภาพของประเทศและสร้างความมั่งคั่งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ประชาชนทั้งในและต่างประเทศ

3.4.2 นักวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพ บุคลากรภาคการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ นักวิชาการ บุคลากรด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) นักเรียน/ นักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งในและต่างประเทศ

3.4.3 ผู้ประกอบการสมุนไพร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ทั้งในและต่างประเทศ

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☐ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 ศูนย์แสดงสินค้าและห้องประชุมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ/หรือตามที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนด

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพร แห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	110,000		20,000			35,000			35,000		20,000		
กิจกรรมที่ 2 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ	560,000					300,000			200,000		60,000		
กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	8,733,950					3,930,000			4,700,000		103,950		
กิจกรรมที่ 4 การสาธิตและจัดนิทรรศการภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	466,050					180,000			230,000		56,050		
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : กิจกรรมสาธิตและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ เวทีกลาง	32,900					15,000			15,000		2,900		
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : กิจกรรมการตรวจประเมินผลิตภัณฑ์สมุนไพร และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง	33,150					15,000			15,000		3,150		
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 : กิจกรรมนิทรรศการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร และนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย หรืออื่นๆ ตามที่กำหนด	100,000					50,000			50,000				

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ภายในงานสู่การนำไปใช้ประโยชน์													
กิจกรรมย่อยที่ 4.4 : กิจกรรมนิทรรศการด้านการจัดบริการตรวจรักษาและให้คำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและยาสมุนไพร	100,000					50,000			50,000				
กิจกรรมย่อยที่ 4.5 : กิจกรรมเชิดชูเกียรติด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ประจำปีงบประมาณ 2569	200,000					50,000			100,000		50,000		
กิจกรรมที่ 5 การเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย	100,000					40,000			50,000		10,000		
กิจกรรมที่ 6 ประเมินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดงานที่ผ่านมา และกำหนดแผนดำเนินการครั้งต่อไป	30,000								20,000		10,000		
รวมเป็นเงิน	**10,000,000**	**20,000**			**4,485,000**			**5,235,000**			**260,000**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005340019004100001

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (งบเงินอุดหนุน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 10,000,000 บาท (สิบล้านบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง และประชุมหารือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพร แห่งชาติฯ ครั้งที่ 23					**110,000**
1) ค่าตอบแทนคณะทำงานบุคคลภายนอก	8	2	1	500	8,000
2) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	8	3	1	500	12,000
3) ค่าตอบแทนประธานคณะกรรมการ	8	1	1	1,000	8,000
4) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	10	1	1	1,000	10,000
5) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	2	1,000	8,000
6) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	3	5	2	250	7,500
7) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	3	5	2	250	7,500
8) ค่าชดเชยพาหนะส่วนตัว	8	2	2	350	11,200
9) ค่าอาหารกลางวัน	5	15	1	120	9,000
10) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	15	15	2	35	15,750
11) ค่าอาหารเย็น	5	15	1	120	9,000
12) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					4,050
กิจกรรมที่ 2 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ					**560,000**
1) การจ้างทำสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์					300,000
2) จ้างทำวิดีทัศน์เปิดงาน และสรุปงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ					100,000
3) ปรับปรุง พัฒนาสื่อที่เผยแพร่บนเว็บไซต์งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ และการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์					100,000
4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และแสดงถึงอัตลักษณ์ภูมิปัญญาไทยสู่การใช้ประโยชน์					60,000
กิจกรรมที่ 3 บริหารจัดการงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23					**8,733,950**
1) การจ้างตกแต่งสถานที่ ระบบแสง สี เสียง รูปแบบนิทรรศการ					3,930,000
2) การเช่าสถานที่ และห้องประชุม					4,000,000
3) ค่าบริการกระแสไฟฟ้า และระบบจ่ายน้ำ					700,000
4) การต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ และงานพิธีการ					32,000
5) ค่าที่พัก (พักคู่)	2	10	1	800	16,000
6) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	2	5	1	1,200	12,000
7) ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	5	1	1	1,000	5,000
8) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	50	1	240	12,000
9) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,000
10) ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					21,950

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 4 การสาธิตและจัดนิทรรศการภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23					**466,050**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : กิจกรรมสาธิตและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ เวทีกลาง					32,900
1) ค่าตอบแทนวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	5	2	1,200	12,000
2) ค่าตอบแทนวิทยากร (ภาครัฐ)	1	5	2	600	6,000
3) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	1	2	1,200	2,400
4) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	3	2	1,000	6,000
5) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	5	2	250	2,500
6) ค่าที่พัก (วิทยากร/ คณะทำงาน)	1	4	1	1,000	4,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : กิจกรรมการตรวจประเมินผลิตภัณฑ์สมุนไพร และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง					33,150
1) ค่าตอบแทนวิทยากร (ภาคเอกชน)	1	5	1	1,200	6,000
2) ค่าตอบแทนวิทยากร (ภาครัฐ)	1	5	1	600	3,000
3) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	1	2	1,200	2,400
4) ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	1	5	2	1,000	10,000
5) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	5	2	500	5,000
6) ค่าที่พัก (วิทยากร/ คณะทำงาน)	1	2	1	1,000	2,000
7) ค่าอาหารกลางวัน	1	25	1	120	3,000
8) อาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	25	2	35	1,750
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 : กิจกรรมนิทรรศการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร และนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย หรืออื่นๆ ตามที่กำหนดภายในงาน สู่การนำไปใช้ประโยชน์					100,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.4 : กิจกรรมนิทรรศการด้านการจัดบริการตรวจรักษาและให้คำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและยาสมุนไพร					100,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.5 : กิจกรรมเชิดชูเกียรติด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร ประจำปีงบประมาณ 2569					200,000
1) รางวัลหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ / ผลิตภัณฑ์สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ / เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยดีเด่นด้านกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2569 และผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยคุณภาพ ฯลฯ					200,000
กิจกรรมที่ 5 การเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย					**100,000**
1) การจ้างจัดกิจกรรมเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้า โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ					100,000
กิจกรรมที่ 6 ประเมินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 และรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดงานที่ผ่านมา และกำหนดแผนดำเนินการครั้งต่อไป					**30,000**

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเงิน (บาท)
1) จัดจ้างประเมินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 เพื่อวัดระดับความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกิจกรรมภายในงาน					30,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	10,000,000
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านบาทถ้วน)	10,000,000

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	10,000,000
รวมทั้งสิ้น (สิบล้านบาทถ้วน)	10,000,000

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 ไม่ตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้	ต่ำ	สูง	1) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก : ทำการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น ร่วมมือกับ Influencer ด้านสุขภาพหรือประชาสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันด้านสุขภาพอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียง 2) สร้างการมีส่วนร่วม : ออกแบบฟังก์ชันที่กระตุ้นให้เกิดการใช้งานต่อเนื่อง เช่น การแชร์ข้อมูลสมุนไพรให้เพื่อนหรือการแจ้งเตือนเกร็ดความรู้ประจำวัน

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ดำเนินการจัดการประชุมติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมทุก 1-2 สัปดาห์

10.2 รายงานผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมในทุกไตรมาส ผ่านระบบติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ (management cockpit)

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) กรอบแนวคิดการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	1) (ร่าง) ขอบเขตงานการจ้างจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	1) ตารางกิจกรรมภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23	1) สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23 และข้อเสนอในการดำเนินงานครั้งต่อไป รายงานการประเมินผลการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23
	2) แผนการดำเนินงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	2) เอกสาร/สื่อประชาสัมพันธ์งานผ่านทางช่องทางได้แก่ รายการโทรทัศน์, วิทยุ, ป้ายประชาสัมพันธ์, เว็บไซต์, Facebook, YouTube และสื่อโซเชียลอื่น ๆ	2) การประเมินผลและแบบสอบถามเกี่ยวกับการการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติฯ ครั้งที่ 23	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	20,000	4,485,000	5,235,000	260,000

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร			
1	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	**โทรศัพท์ :** 02 149 5609 **E-mail :** php2.dtam@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวกมลลดา พิชญวิทยาเวทย์ นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	กมลลดา พิชญวิทยาเวทย์
2	นางสาวชลทิวา ทองรัตน์ แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	นายวิทูรย์ ยวงสะอาด นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ	เสนอโครงการ	
4	นางสาววิวรรณ วรกุลพาณิชย์ เภสัชกรชำนาญการพิเศษ	เสนอโครงการ	
5	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นายสมศักดิ์ กรีชัย รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสร้างรากฐานวัตถุดิบ "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์" และ "THAI FARMA HUB"

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพร สู่ New S-Curve
แผนงาน (Program)	สร้างรากฐานวัตถุดิบ "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์" และ "THAI FARMA HUB"
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน:** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การส่งเสริมการใช้ยาและการเข้าถึงยาจากสมุนไพร โดยให้เครือข่าย อสม. มีบทบาทเชิงรุกในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการใช้ยาจากสมุนไพรอย่าง เหมาะสมแก่ชุมชน ทำให้ประชาชนเข้าถึงยาจากสมุนไพรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต ของคนในชุมชนสามารถดูแลตนเองได้อย่างยั่งยืน ทำให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(00) แผนแม่บทด้านสุขภาพ : ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อลดภาระโรคและเพิ่มทางเลือกบริการสุขภาพ (01) แผนแม่บทด้านอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต : ผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรให้เติบโต (02) แผนแม่บทด้านการวิจัยและนวัตกรรม : พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และตำรับยาสมุนไพร
เป้าหมาย (Y2)	เพิ่มการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่มีคุณภาพและปลอดภัย
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการสนับสนุนการเพิ่มการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการทุกระดับ การพัฒนาตำรับยาและการติดตามผลการใช้จริง ช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการสมุนไพรคุณภาพตามเป้าหมายแผนแม่บท
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	แผนย่อยอุตสาหกรรมและการบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	มุ่งยกระดับอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากล โดยพัฒนาวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงเพื่อลดการนำเข้า ควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพโรงงาน บุคลากร และระบบรับรองมาตรฐาน เพื่อผลักดันให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพและสมุนไพรไทยสามารถใช้ในประเทศและส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย (Y1)	มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบ มาตรฐานการผลิต และศักยภาพของอุตสาหกรรมสมุนไพรให้ได้มาตรฐานสากล โดยช่วยพัฒนาเกษตรพันธสัญญา โรงงาน WHO-GMP และผลิตภัณฑ์ต้นแบบ MOPH ซึ่งล้วนเป็นกลไกสำคัญในการลดการพึ่งพาการนำเข้าและเพิ่มความเชื่อมั่นต่อการใช้สมุนไพรในระบบสุขภาพของประเทศ
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	-ไม่มี-
ปัจจัย	-ไม่มี-
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** Good Health and Well-being
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.8 :** Universal Health Coverage – เข้าถึงบริการสุขภาพจำเป็น
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน

2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 2 สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและ การแพทย์ทางเลือกรองรับวิกฤตสุขภาพและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 2) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข็มแข็ง
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	-ไม่มี-
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสร้างรากฐานวัตถุดิบ "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์" และ "THAI FARMA HUB"

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพของพืชสมุนไพรมากกว่า 10,000 ชนิด ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่สืบทอดมายาวนานและฝังรากลึกในวิถีชีวิตของคนไทย สมุนไพรเหล่านี้ถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในฐานะอาหาร ยารักษาโรค การส่งเสริมสุขภาพ และผลิตภัณฑ์ดูแลความงาม รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงศักยภาพอันมหาศาลนี้ จึงกำหนดให้มีนโยบายสำคัญในการผลักดันและส่งเสริมการใช้สมุนไพรไทยในระบบสุขภาพของประเทศอย่างจริงจัง เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดคือ การลดการพึ่งพาการนำเข้ายาและวัตถุดิบจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างความมั่นคงทางยาและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของชาติ

การดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมุ่งเน้นเป้าหมายหลักคือ "คนไทยมีสุขภาวะที่ดี" โดยส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่เข้มแข็ง ควบคู่กับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตลอดช่วงอายุ แผนแม่บทยังเน้นการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพที่มีคุณค่า ซึ่งเป็นระบบความรู้ที่ฝังรากลึกในวิถีชีวิตเพื่อส่งเสริมการดูแลสุขภาพตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2569 ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “เชิดชูภูมิปัญญาไทย ต่อยอดเศรษฐกิจใหม่ ก้าวไกลสู่สากล” และพันธกิจคือ “มุ่งมั่นสร้างสรรค์คุณค่าที่ยั่งยืนจากภูมิปัญญาไทย เพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชาติ และสุขภาพที่ดีของคนไทย” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ในมิติที่ 2 การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน

เพื่อให้การใช้สมุนไพรในระบบสุขภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคและบุคลากรทางการแพทย์ สิ่งจำเป็นเร่งด่วนคือการยกระดับคุณภาพและความปลอดภัย ของผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้ตามมาตรฐานสากล โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ส่วนหลัก ดังนี้ 1. การสร้างรากฐานวัตถุดิบคุณภาพ คุณภาพของสมุนไพรเริ่มต้นที่วัตถุดิบ โครงการจึงมุ่งเน้นการส่งเสริม เกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) และการ อบรมเกษตรกร ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี เพื่อให้ได้วัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพสม่ำเสมอและมีสารสำคัญตามที่กำหนด เพื่อป้อนเข้าสู่ระบบการผลิตของภาครัฐโดยตรง 2. การยกระดับมาตรฐานการผลิต หัวใจสำคัญของการสร้างความมั่นคงด้านยาคือการพัฒนาระบบการผลิตและการควบคุมคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาจากสมุนไพรที่ผลิตจากโรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพร เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีคุณภาพ ความปลอดภัย และมีความน่าเชื่อถือ ปัจจุบันกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ดำเนินการพัฒนาโรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลของรัฐเพื่อให้ได้รับรองมาตรฐานสถานที่ผลิตยาสมุนไพร GMP (WHO GMP) แล้ว 47 แห่ง และจะมีการติดตามและตรวจประเมินต่ออายุ ทุก 3 ปี เพื่อรักษามาตรฐานการผลิตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีแนวทางนำร่องโรงงานต้นแบบเพื่อยกระดับเป็น ASIAN-GMP 3. การสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อการใช้ประโยชน์ นอกจากการยกระดับโรงงานให้เป็น "THAI FARMA HUB" แล้ว ยังต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบ (Standardized Herbal Product) ที่มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ในระบบบริการสุขภาพของภาครัฐอย่างกว้างขวาง อันจะเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและบรรลุเป้าหมายการลดการพึ่งพาต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงจัดทำโครงการสร้างรากฐานวัตถุดิบ “ปลูกไทยด้วยใจรักษ์” และ “THAI FARMA HUB” ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านสมุนไพรของกระทรวงสาธารณสุข โดยเป็นไปตามความจำเป็นเร่งด่วนในการปิดช่องว่างด้านมาตรฐานและรักษามาตรฐาน ตลอดจนการสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพสูงเพื่อใช้ในระบบสุขภาพของประเทศอย่างยั่งยืน และเป็นรากฐานสำคัญในการบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนาระบบวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพภายใต้เกษตรพันธสัญญาให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

2.2 เพื่อยกระดับมาตรฐานโรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลของรัฐเพื่อเตรียมเข้าสู่ ASEAN GMP

2.2 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรของโรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลของรัฐ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีจำนวนเกษตรกรที่ได้ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (ภาครัฐ)	จำนวนเกษตรกรที่ได้ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (ภาครัฐ)	คู่	10
2. มีผู้ได้รับการอบรม Contract farming ให้ความรู้เรื่องปลูกสมุนไพร	จำนวนผู้ได้รับการอบรม Contract farming ให้ความรู้เรื่องปลูกสมุนไพร	คน	40
3. มีการรับรองซ้ำ (re-accredit) โรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสถานที่ผลิตยาสมุนไพร GMP (WHO GMP)	จำนวนการรับรองซ้ำ (re-accredit) โรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสถานที่ผลิตยาสมุนไพร GMP (WHO GMP)	โรงงาน	10
4. มีโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐเข้าสู่กระบวนการยกระดับมาตรฐานเป็น ASEAN GMP	จำนวนโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ เข้าสู่กระบวนการยกระดับเป็น ASEAN GMP	โรงงาน	1
5. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพจากโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ	จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพจากโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ	ผลิตภัณฑ์	12

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. โรงงานผลิตยาสมุนไพรภาครัฐสามารถเข้าถึงและใช้วัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพสูง ที่ได้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	จำนวนโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐสามารถเข้าถึงและใช้วัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพสูง ที่ได้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	คู่	10
2. เกิดการยกระดับมาตรฐานโรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลของรัฐเพื่อเตรียมเข้าสู่ ASEAN GMP	จำนวนโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐได้รับการยกระดับเข้าสู่ ASEAN GMP	โรงงาน	1
3. ระบบบริการสุขภาพของภาครัฐมีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐาน	จำนวนผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพที่ได้มาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	12

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 วัตถุดิบสมุนไพรจากเกษตรกรภายใต้เกษตรพันธสัญญามีคุณภาพ และมาตรฐานที่กำหนด

3.3.2 โรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลของรัฐมีการยกระดับมาตรฐานการผลิตตามเกณฑ์ ASEAN GMP อย่างเป็นรูปธรรม

3.3.3 เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพจากโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 โรงงานผลิตยาของโรงพยาบาลของรัฐ

3.4.2 เกษตรกร

3.4.3 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จังหวัดนนทบุรี

4.2.2 โรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ ใน 12 เขตสุขภาพ

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contact Farming) "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์"	210,000												
กิจกรรมย่อย 1.1 : จัดประชุมการใช้สมุนไพรในระดับเขตสุขภาพ และทำความร่วมมือระหว่างเกษตรกรกับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (Contract Farming)	55,600		18,000			18,800			18,800				
กิจกรรมย่อย 1.2 : การตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อออกใบรับรองผลการวิเคราะห์ (Certificate of Analysis (COA))	100,000		33,000			33,500			33,500				

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการปลูกสมุนไพร ภายใต้โครงการ ปลูกไทยด้วยใจรัก	54,400		18,000			18,200			18,200				
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับมาตรฐานโรงงาน GMP ภาครัฐให้เป็นโรงงานต้นแบบภายใต้ Thai Farma Herb	**406,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ตรวจประเมินรับรองซ้ำ (re-accredit) มาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร GMP (WHO GMP) สำหรับโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ	298,300					149,150			149,150				
กิจกรรมย่อย 2.2 : ยกระดับโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐเข้าสู่มาตรฐาน ASEAN GMP	107,700		12,000			45,000			45,000			5,700	
กิจกรรมที่ 3 ประกวดผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1 Product 1 Region	**234,000**												
กิจกรรมย่อย 3.1 : จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1 Product 1 Region	108,000		36,000			36,000			36,000				
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : จัดประกวดรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพจากโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ	126,000		42,000			42,000			42,000				
รวมเป็นเงิน	**850,000**	**159,000**			**342,650**			**342,650**			**5,700**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 850,000 บาท (แปดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) "ปลูกไทยด้วยใจรักษ์"					**210,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : จัดประชุมการใช้สมุนไพรในระดับเขตสุขภาพ และทำความร่วมมือระหว่างเกษตรกรกับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (Contract Farming)					55,600
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	3	-	1,000	9,000
2) ค่าอาหาร	3	20	1	120	7,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
4) ค่าเช่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	1	2	900	1,800
5) ค่าเช่าที่พักวิทยากร (พักคู่)	1	2	2	1,450	5,800
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2	2,500	10,000
7) พาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการบุคคลภายนอก (แท็กซี่)	3	3	2	500	9,000
8) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	3	20	1	100	6,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์ ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,600
กิจกรรมย่อย 1.2 การตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อออกใบรับรองผลการวิเคราะห์ (Certificate of Analysis (COA))					100,000
1) การตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารสำคัญของวัตถุดิบ	1	10	-	5,000.00	50,000
2) การตรวจวิเคราะห์หาสารปนเปื้อนโลหะหนักของวัตถุดิบ	1	10	-	5,000.00	50,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการปลูกสมุนไพร ภายใต้โครงการ ปลูกไทยด้วยใจรัก					54,400
1) ค่าวิทยากร	1	3	-	1,000	3,000
2) ค่าอาหาร	1	40	1	120	4,800
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	2	35	2,800
4) ค่าเช่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	1	1	900	900
5) ค่าเช่าที่พักวิทยากร (พักคู่)	1	2	1	1,450	2,900
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	3	2	2,500	15,000
7) พาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมการอบรม (แท็กซี่)	1	40	2	200	16,000
8) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	40	2	500	4,000
9) ค่าเช่าสถานที่จัดประชุม และอุปกรณ์อื่น ๆ					3,000
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,000
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับมาตรฐานโรงงาน GMP ภาครัฐให้เป็นโรงงานต้นแบบภายใต้ Thai Farma Herb					**406,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : การตรวจประเมินรับรองซ้ำ (re-accredit) มาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร GMP (WHO GMP) สำหรับโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ					**298,300**
2.1.1 ติดตามและตรวจประเมินมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการผลิตที่ดี GMP					258,600

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	10	3	1	1,000	30,000
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง	10	5	1	240	12,000
3) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	4	4	1	1450	23,200
4) ค่าที่พัก (พักคู่)	4	4	1	900	14,400
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	6	4	2	2,500	120,000
5) พาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	10	5	2	200	20,000
6) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	2	1	2,000	16,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4	2	1	2,500	20,000
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					3,000
2.1.2 จัดประชุมคณะกรรมการ/อนุกรรมการ/คณะทำงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาผลการตรวจประเมินมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร GMP (WHO GMP)					39,700
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	2	3	1	1,000	6,000
2) พาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	2	3	1	200	1,200
3) ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100
3) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	2	1	2	1450	5,800
4) ค่าที่พัก (พักคู่)	2	1	2	900	3,600
6) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2	15	1	80	2,400
7) ค่าจ้างทำใบประกาศสำหรับรับรองมาตราฐาน WHO GMP	-	-	-	-	13,000
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น จัดทำใบประกาศสำหรับรับรองมาตรฐาน WHO GMP					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ยกระดับโรงงานยาสมุนไพรภาครัฐสู่มาตรฐาน ASEAN GMP 1 โรงงานต้นแบบมาตรฐานอุตสาหกรรม					107,700
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	4	3	1	1,000	12,000
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	5	1	240	4,800
3) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	4	4	1	1,450	23,200
4) ค่าที่พัก (พักคู่)	4	4	1	900	14,400
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	4	3	1	2,500	30,000
5) พาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ (แท็กซี่)	4	8	2	200	12,800
6) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	4	1	1	2,000	8,000
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,500
กิจกรรมที่ 3 ประกวดผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1 Product 1 Region					**234,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1 Product 1 Region					108,000
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	4	10	-	1,000	40,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
2) ค่าพาหนะเดินทางบุคคลภายนอก (แท็กซี่)	4	10	1	200	8,000
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	4	1	2	2,500	20,000
4) ค่าอาหารกลางวัน	4	20	1	120	9,600
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	2	35	4,600
6) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	4	1	2	1,450	11,600
7) ค่าที่พัก (พักคู่)	4	1	2	900	7,200
8) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	4	20	1	30	2,400
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					4,600
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : จัดประกวดรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพจากโรงงานผลิตยาสมุนไพรของโรงพยาบาลของรัฐ					**126,000**
1) ค่าจ้างออกแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์สำหรับแบรนด์ “MOPH”	1	-	-	15,000	15,000
2) ค่าจ้างจัดทำโล่รางวัล/เกียรติบัตรผลิตภัณฑ์สมุนไพรต้นแบบภายใต้แบรนด์ “MOPH”	1	-	-	90,000	90,000
3) เงินรางวัลชนะเลิศ	1	1	-	10,000	10,000
4) จัดทำสื่อและกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการ	1	-	-	10,000	10,000
5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					1,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	850,0000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	**850,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร	551,700
2) สถาบันการแพทย์แผนไทย	298,300
รวมทั้งสิ้น (แปดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	**850,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) เกษตรกรไม่สามารถผลิตวัตถุดิบสมุนไพรได้ตามมาตรฐาน (GAP/สเปกสารสำคัญ)	กลาง	สูง	– จัดอบรมต่อเนื่องและติดตามแปลงอย่างใกล้ชิด – ส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สุ่มตรวจคุณภาพเป็นระยะ
2) ปริมาณวัตถุดิบส่งมอบไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานภาครัฐ	กลาง	กลาง	– ขยายจำนวนเกษตรพันธสัญญา – กระจายพื้นที่ปลูกเพื่อลดความเสี่ยงจากสภาพอากาศ – วางแผนสำรองวัตถุดิบจากหลายพื้นที่
3) โรงพยาบาลภาครัฐบางแห่งไม่ขอตรวจต่ออายุ (reaccredit) ตามมาตรฐาน WHO GMP	กลาง	สูง	– ติดตามประเมินภายในล่วงหน้า 3 เดือนก่อนตรวจจริง
4) ความล่าช้าในการยกระดับสถานที่และอุปกรณ์เพื่อเข้าสู่ ASEAN GMP	กลาง	สูง	– จัดลำดับโรงงานต้นแบบและกำหนดแผนงานชัดเจน – สนับสนุนงบประมาณเพื่อช่วยสนับสนุนงานโครงสร้างพื้นฐาน – สนับสนุนและประสานผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาร่วมตรวจติดตามและให้คำแนะนำ
5) ผู้สนใจเข้าร่วมการประกวดผลิตภัณฑ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	กลาง	สูง	– ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการและขอความร่วมมือไปยัง 12 เขตสุขภาพ

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ประชุมคณะทำงานติดตามการทำเกษตรพันธสัญญาระหว่างโรงงานผลิตยาสมุนไพรภาครัฐและเกษตร

10.2 ประชุมคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร WHO GMP (reaccredit) สำหรับโรงงานผลิตยาสมุนไพรภาครัฐ

10.3 ประชุมคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานการยกระดับโรงงานผลิตยาสมุนไพรภาครัฐเข้าสู่ ASEAN GMP

10.4 ประชุมคณะทำงานติดตามและประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์รุ่นแรก

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีจำนวนเกษตรกรที่ได้ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (ภาครัฐ) ไม่น้อยกว่า 4 คู่ 2) รวบรวมข้อมูลและวางแผนการตรวจประเมินรับรองมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร (WHO GMP) ที่ขอต่ออายุในปี พ.ศ. 2569	1) มีจำนวนเกษตรกรที่ได้ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (ภาครัฐ) ไม่น้อยกว่า 6 คู่ 2) รับรองซ้ำโรงงาน WHO GMP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ที่ขอต่ออายุในปี พ.ศ. 2569	1) มีจำนวนเกษตรกรที่ได้ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (ภาครัฐ) ไม่น้อยกว่า 8 คู่ 2) รับรองซ้ำโรงงาน WHO GMP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่ขอต่ออายุในปี พ.ศ. 2569	1) มีจำนวนเกษตรกรที่ได้ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานผลิตยาสมุนไพร (ภาครัฐ) ไม่น้อยกว่า 10 คู่ 2) รับรองซ้ำโรงงาน WHO GMP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ที่ขอต่ออายุในปี พ.ศ. 2569

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	3) กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานคัดเลือกผลิตภัณฑ์	3) ประชาสัมพันธ์โครงการประกวดผลิตภัณฑ์คุณภาพ	3) มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ 12 ผลิตภัณฑ์	3) มีโรงงาน GMP ภาครัฐ เข้าสู่กระบวนการยกระดับเป็น ASEAN GMP โรงงานต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงงาน 4) มีการมอบรางวัลผลิตภัณฑ์คุณภาพ
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	159,000	342,650	342,650	5,700

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร			
1	นายปฏิภาณ สุขเพิ่ม	เภสัชกรปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 0936310167 **E-mail :** patipan.pharmacypsu@gmail.com
2	นางสาวสกุลทิพย์ มณีเศวต	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 0801029899 **E-mail :** sakulthip.mw@gmail.com
3	นางสาวปิยะบุตร นันทเกษมกาญจน์	แพทย์แผนไทย	**โทรศัพท์ :** 0810095222 **E-mail :** Peach_piyaboot@hotmail.com
4	นายกรวิทย์ จันทร์ดี	เภสัชกรปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 0813749100 **E-mail :** kwr55@hotmail.com
5	นางสาวธนภรณ์ มากมา	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 0957496141 **E-mail :** thanaporn.makma@gmail.com
6	นางสาวกรรวี กรวิศิษฎ์วาทิน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 0814893882 **E-mail :** kornraweepla@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นายพงศธร อยู่สุข	เภสัชกรปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 0944650948 **E-mail :** tonandpai@gmail.com
2	นางสาวพิมพ์นิดา เภารอด	เภสัชกรชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 0889162935 **E-mail :** aromatic.blossom1@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวสกุลทิพย์ มณีเศวต ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	สกุลทิพย์
2	นายปฏิภาณ สุขเพิ่ม ตำแหน่ง : เภสัชกรปฏิบัติการ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางสาวกรรวี กรวิศิษฎ์วาทิน ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นางมณฑกา ธีรชัยสกุล ตำแหน่ง : เภสัชกรเชี่ยวชาญ รักษาราชการแผนผู้อำนวยการกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

รายละเอียดโครงการ
Cluster 3 การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ

โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	การสื่อสารและเฝ้าระวังทางสังคม
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
รหัสโครงการ	1) C3F6912112200013) 2) 0226923110000897)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค กำหนดกิจกรรมหลัก คือการสนับสนุนการจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงผลงาน เผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงการนำสมุนไพรมาใช้เพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน ยกระดับการดำเนินงานบุคลากรและพื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น ให้ได้รับการยอมรับเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนซึ่งมีส่วนช่วยให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และนำมาพัฒนาต่อยอดสู่สินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร สร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน เป็นจุดดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เสริมสร้างเศรษฐกิจสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น 4.5 เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ)
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค มีกรอบแนวคิดการจัดกิจกรรมข้างต้น ได้แก่ (1) นำเสนอองค์ความรู้และการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ผ่านการัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชน (2) จัดกิจกรรมสาธิตโดยเฉพาะการใช้ศาสตร์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยเพื่อการดูแลสุขภาพ (3) เสวนาทางวิชาการเพื่อยกระดับ และประสานความร่วมมือจากเครือข่ายทางการแพทย์แผนไทยทั้ง 4 ภูมิภาค โดยมุ่งเน้นไปที่สำนักงาน

	สาธารณสุขจังหวัด สถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ วิสาหกิจชุมชน หมอพื้นบ้านและองค์กรเอกชน การจัดกิจกรรมข้างต้นมุ่งเน้นให้ประชาชนมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นด้วยการสื่อสาร เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยนำไปใช้ดูแลสุขภาพตนเองและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ โดยเฉพาะสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐและภาคเอกชน
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการด้านสุขภาวะของคนทุกกลุ่มวัยอาทิ ผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะที่ถูกต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้จัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย (Y1)	(130101) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะ สามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค จะดำเนินการเผยแพร่และยกระดับองค์ความรู้ด้านสุขภาพและด้านสุขภาวะที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร ทั้งในด้านวิชาการและบุคลากร โดยดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ระดับภูมิภาคและเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดนิทรรศการโดยใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านการลงมือปฏิบัติโดยกิจกรรมการสาธิต การสัมภาษณ์หรือการเสวนาทางวิชาการในองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนนำเอาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจและเชื่อมั่นในองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในการดูแลสุขภาวะของตนเองและสมาชิกในครอบครัว เกิดการดูแลสุขภาพที่ดี ลดอาการเจ็บป่วยหรือบรรเทาความเจ็บปวด ป้องกันการเกิดโรค มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 ประชาชน
ปัจจัย	V04F02 ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.8 :** บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพและเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้

1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 การพัฒนาคนสู่โลกยุคใหม่** **หมุดหมายการพัฒนาที่** : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 คุ้มครอง อนุรักษ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรไทย 2) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชนเพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพ**จิต** 2) เศรษฐกิจ**สุขภาพ**
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 4) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ. 2562 5) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการกรมระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 -2570) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกำหนดวิสัยทัศน์กรมฯ เป็นองค์กรหลักด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสานพลังภาคีเครือข่ายเพื่อการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ และหนุนเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยแผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการกรมฯ (Strategic Issues) แบ่งออกเป็น 4 เรื่อง (4 SMARTs) โดยเรื่องที่ 1 พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางวิชาการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ และยกระดับให้กรมฯ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ภายใต้ระบบการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร รวมถึงการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์ความรู้ การใช้ประโยชน์และการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั้งในมิติการพัฒนา และการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันผ่านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร เชื่อมโยงกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้านการปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผ่านการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพรผ่านงานวิจัย เช่น การใช้ฟ้าทะลายโจรและกระชายขาวเสริมพลังในการดูแลผู้ป่วยในวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งได้แจกจ่ายไปยังสถานบริการภาครัฐทั่วประเทศและได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี รวมถึงการนำไปพัฒนาต่อยอดให้เป็นสินค้าและบริการที่สามารถเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นอกจากการดำเนินงานเพื่อพัฒนาวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรแล้ว ยังสนับสนุนให้นำองค์ความรู้ดังกล่าวมาส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อการดูแลสุขภาพประชาชนและเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศเชื่อมโยงการท่องเที่ยวผ่านการจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยระดับภูมิภาคซึ่งได้ดำเนินการจัดมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 17 ปี ด้วยอาศัยกลไกความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมจัดงานในระดับเขตสุขภาพหรือระดับภูมิภาค เพื่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างความรอบรู้ด้านการดูแลสุขภาพด้วยองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยให้กับประชาชนที่เข้าร่วมงาน (งานวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น อาหารเพื่อสุขภาพ สมุนไพร ฯลฯ) มากกว่า 1,000 เรื่อง/ปี ดำเนินการควบคู่ไปกับการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านและสมุนไพร ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ซึ่งมีการคุ้มครองตำรับยาและตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ มากกว่า 60,000 รายการ พร้อมดำเนินการส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์โดยผลักดันให้เข้าสู่ระบบบริการสุขภาพภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมด้านยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร นอกจากการสื่อสารประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ดังกล่าวแล้ว ยังมีการประชาสัมพันธ์ผ่านหมอพื้นบ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ด้วยการสาธิตการตรวจรักษาพร้อมให้คำแนะนำดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์พื้นบ้านไทย จึงเป็นที่มาของการจัดทำ “โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค” เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอด เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก ในแต่ละภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร มาใช้เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพอย่างถูกต้องและปลอดภัย ส่งผลให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาวะที่ดี

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

เพื่อสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนสามารถนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรมาใช้ดูแลสุขภาพตนเองทั้งในมิติการดูแล รักษาและการป้องกันโรค รวมถึงยกระดับองค์ความรู้การแพทย์พื้นบ้านและหมอพื้นบ้านในสาขาต่าง ๆ ให้ได้รับการยอมรับและเข้ามามีบทบาทในระบบบริการสุขภาพ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีองค์ความรู้ นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้านไทยที่นำมาจัดนิทรรศการและเสวนาทางวิชาการในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค	จำนวนองค์ความรู้ นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทยที่นำเสนอ	เรื่อง/รายการ	1,000

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค	จำนวนผู้เข้าร่วมงานได้รับองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรตามอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่และนำไปใช้ในการป้องกันและดูแลสุขภาพตนเองและชุมชนไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เชื่อมั่นและสามารถจำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและการแพทย์ทางเลือก ไปใช้ในการดูแลสุขภาพ

3.3.2 มีแนวทางในการพัฒนาสู่สินค้าและบริการที่ถูกต้องและปลอดภัยเพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3.3.3 ดึงดูดประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพไม่น้อยกว่า 10,000 คน

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ประชาชนทั่วไป/เกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

3.4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้าน

3.4.3 อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาในหลักสูตรการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์

3.4.4 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/หน่วยบริการสาธารณสุขจังหวัด

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☐ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 จังหวัดเพชรบูรณ์

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ลงพื้นที่เพื่อหารือแนวทางการจัดงานและกำหนดสถานที่ร่วมกับจังหวัดเพชรบูรณ์	28,320			28,320									
กิจกรรมที่ 2 จัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค ระหว่างวันที่ 12 – 14 มีนาคม 2569 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์	4,971,680				4,971,680								
รวมเป็นเงิน	5,000,000	28,320			4,971,680			-			-		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

1. 21005 3400 1900 4100001
2. 21005 3400 1900 4 10000 2
3. 21005 34201900 2000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ลงพื้นที่เพื่อหารือแนวทางการจัดงานและกำหนดสถานที่ร่วมกับจังหวัดเพชรบูรณ์					**28,320**
1) ค่าพาหนะเครื่องบิน	1	4	2	2,500	20,000
2) ค่าพาหนะ	1	4	2	200	1,600
3) ค่าที่พัก	1	4	1	1,200	4,800
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	4	2	240	1,920

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 2 จัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค ระหว่างวันที่ 12 – 14 มีนาคม 2569 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์					**4,971,680**
1) จ้างจัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยฯ ระดับภาค ได้แก่					
1.1 โครงสร้าง วัสดุอุปกรณ์ในการประดับตกแต่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกของบูธรองรับการจัดนิทรรศการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพร จากภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน จำนวนไม่น้อยกว่า 300 บูธ					2,800,000
1.2 เวทีพร้อมอุปกรณ์ เข็มรางวัล ของที่ระลึกและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับพิธีเปิดที่มีผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 2,000 คน					700,000
1.3 การประชุมวิชาการพร้อมอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมเสวนาวิชาการตลอดระยะเวลาการจัดงาน					500,000
1.4 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมการจัดงานทั้งก่อน/ระหว่างและหลังการจัดงาน					300,000
1.5 สรุปและประเมินผลการจัดงาน (AAR)					200,000
2) ค่าตอบแทนคณะกรรมการจัดจ้าง					52,200
3) ค่าพาหนะเครื่องบิน	1	10	2	2,500	50,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	300	6	35	63,000
5) ค่าอาหารกลางวัน	1	300	3	120	108,000
6) ค่าที่พัก	1	20	1	850	17,000
	1	20	5	850	85,000
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	1	4	5	2,000	40,000
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					22,000
9) ค่ายานพาหนะ	1	20	2	200	8,000
10) ค่าเบี้ยเลี้ยงบุคลากรกรม	1	20	5	240	24,000
11) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,480

หมายเหตุ : **งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ**

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	2,180,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	2,820,000
รวมทั้งสิ้น (ห้าล้านบาทถ้วน)	**5,000,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ	5,000,000
รวมทั้งสิ้น (ห้าล้านบาทถ้วน)	**5,000,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายไม่มีความสนใจในการนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย มาใช้เพื่อการดูแลสุขภาพ ไม่บรรลุเป้าหมายด้านการเข้าถึงและนำมาใช้ประโยชน์	ต่ำ	ต่ำ	1) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก : ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น ร่วมมือกับ influencer ด้านสุขภาพหรือประชาสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันด้านสุขภาพอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียง 2) กำหนดสถานที่จัดงานให้อยู่ใกล้แหล่งชุมชน สถานศึกษา หรือแหล่งท่องเที่ยที่ได้รับความนิยม เดินทางไปมีสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน และเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ 3) สร้างการมีส่วนร่วม : จัดกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วม เช่น เกมส์สะสมแต้ม การแชร์ข้อมูลที่จัดแสดงในงานการให้ความรู้ประจำวัน

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 จัดทำรายงานแผนการดำเนินงานโครงการที่ระบุช่วงเวลา งบประมาณ วิธีดำเนินงาน และหน่วยงานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานร่วมกัน

10.2 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของโครงการรายไตรมาส วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเพื่อหาวิธีแก้ไขเพื่อปรับแผนดำเนินงานในระยะต่อไป

10.3 เมื่อสิ้นสุดโครงการจัดทำรายงานผลตามตัวชี้วัดโครงการร่วมกับภาคส่วนที่มีส่วนร่วมผ่านการประชุมระดมความคิด และวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) .สามารถกำหนดวัน เวลา และสถานที่ รวมถึงแนวทางที่เหมาะสมในการจัดงานร่วมกับจังหวัดเพชรบูรณ์และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	1) จำนวนประชาชนผู้เข้าร่วมงาน/กิจกรรมด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค ไม่น้อยกว่า 10,000 คน	-	-
	2) จำนวนเครือข่ายภาครัฐและเอกชนเพื่อเข้าร่วมจัดนิทรรศการในงานไม่น้อยกว่า 100 เครือข่าย	2) มีองค์ความรู้ นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์พื้นบ้านไทยที่นำมาจัดนิทรรศการและเสวนาทางวิชาการในงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 18 ระดับภาค ไม่น้อยกว่า 1,000 รายการ	-	-
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	**28,320**	**4,971,680**	-	-

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฯ			
1	นางสาวอรจิรา ทองสุกมาก	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** 02-149-5607-8 **E-mail :** ptmk.dtam@gmail.com
2	นางแสงเพ็ชร ภู่มา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** 02-149-5607-8 **E-mail :** ptmk.dtam@gmail.com
3	นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	**โทรศัพท์ :** 02-149-5607-8 **E-mail :** nunthasakchotichana dechawong@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวจุฑามาศ คะโลรัมย์ **ตำแหน่ง :** นักจัดการงานทั่วไป	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางแสงเพ็ชร ภู่มา **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาฯ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นายปรีชา หนูทิม **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายเทวัญ ธานีรัตน์ **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการยกระดับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ (กัญชา กัญชง กระท่อม)

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	ยกระดับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C3F69211210000 23)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต **(3) ประเด็นย่อย :** อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการนำองค์ความรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม ในการยกระดับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และนวัตกรรมสุขภาพ เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยในระบบบริการสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ สำหรับการให้บริการดูแลรักษาโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด และผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติด การพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรรองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงการเสนอชุดคำขอเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพรรูปอนุสิทธิบัตรที่ได้เสนอต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ การประเมินผลและรายงานเพื่อพัฒนาแนวทางการใช้ประโยชน์ตำรับยาจากกระท่อมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบูรณาการในระบบบริการสุขภาพภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์สุขภาพรองรับการบริการทั้งในสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและความมั่นใจของบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนในการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการแห่งอนาคตส่งผลให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
เป้าหมาย (Y2)	(040001) การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการนำองค์ความรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม ในการยกระดับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และนวัตกรรมสุขภาพในการดูแลผู้ป่วยในระบบบริการสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ สำหรับการให้บริการดูแลรักษาโรคสะเก็ดเงิน

	อาการปวด และผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติด การพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรรองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงการเสนอชุดคำขอเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจากสมุนไพรรูป อนุสิทธิบัตรที่ได้เสนอต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ การประเมินผลและรายงานเพื่อพัฒนาแนวทางการใช้ประโยชน์ตำรับยาจากกระท่อมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและบูรณาการในระบบบริการสุขภาพภาครัฐและเอกชนสู่ระดับปลายทางอย่างครบวงจร ส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์สุขภาพรองรับการบริการทั้งในสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการแห่งอนาคตทำให้ประเทศมีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้นและสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ซึ่งผลผลิตและผลลัพธ์ในโครงการมีผลสนับสนุนมูลค่าการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศไม่น้อยกว่า 150,000,000 บาท
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	2) ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านสุขภาพ เช่น การแพทย์ทางไกลและการแพทย์แม่นยำปัญญาประดิษฐ์เทคโนโลยีชีวภาพด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ยา และชีววัตถุ เป็นต้น ตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติของการให้บริการด้านสุขภาพ 3) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัย มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มสูง โดยส่งเสริมการนำผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัยมาใช้ในประเทศเพื่อสร้างอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ที่สามารถรองรับความต้องการในประเทศและต่างประเทศ และพร้อมมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์
เป้าหมาย (Y1)	(040201) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การดำเนินงานโครงการได้มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์มุ่งเน้นการนำองค์ความรู้การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม ในการยกระดับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และนวัตกรรมในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยในระบบบริการสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการยกระดับอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร เพื่อเพิ่มการเข้าถึงของประชาชนในการรับบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งผลผลิตและผลลัพธ์ในโครงการมีผลช่วยเพิ่มรายได้ให้กับอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ ไม่น้อยกว่า 150,000,000 บาท
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 การผลิตและบริการ
ปัจจัย	V03F03 การต่อยอดงานวิจัยไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8:** ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืนการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 8.1 :** ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 : การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป้าหมายที่ 3 : ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้าง

	เศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	ไม่มี
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☐ นโยบายเร่งด่วน ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) ยาเสพติด 2) เศรษฐกิจสุขภาพ 3) เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี

โครงการยกระดับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ (กัญชา กัญชง กระท่อม)

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ดำเนินงาน ภายใต้ความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดทิศทางให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทาย เพื่อให้ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เร่งรัดผลักดันการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ พัฒนาการผลิตยาและสมุนไพร เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ ปัจจุบันอุตสาหกรรมสมุนไพรของไทยภายใต้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 -2570 ประเทศไทยมีการส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเป็นอันดับหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นกว่า 12,211 ล้านบาท มีขนาดตลาดสมุนไพรหรือมูลค่าการบริโภค เฉลี่ย 46,916.44 ล้านบาท อุตสาหกรรมสมุนไพรจึงเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งในปี พ.ศ. 2568 กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแผนการดำเนินงานภายใต้นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2568 เพื่อยกระดับการสาธารณสุขไทย สุขภาพแข็งแรงทุกวัย เศรษฐกิจสุขภาพไทยมั่นคง โดยเฉพาะการเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพ สู่ Medical & Wellness Hub ในการยกระดับภูมิปัญญาไทย ส่งเสริมการใช้แพทย์แผนไทยและสมุนไพร เพื่อการแพทย์ในระบบบริการสาธารณสุข สร้างความเชื่อมั่นของประชาชนในการนำสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่อง สมุนไพร Herbal Champion พ.ศ. 2566 ซึ่งพืชสมุนไพร จำนวน 15 รายการที่มีศักยภาพในการใช้เป็นวัตถุดิบสมุนไพรจากพืช กัญชา กัญชง และกระท่อมในอุตสาหกรรมสมุนไพรเพื่อผลิตยาสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์สุขภาพในการเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยในระบบบริการสาธารณสุข

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยกองกัญชาทางการแพทย์และกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย พิจารณาเห็นความสำคัญข้างต้น เพื่อให้เกิดการยกระดับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและนวัตกรรมสุขภาพจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม และเป็นการผสมผสานความรู้ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยกับการใช้กัญชาทางการแพทย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดูแลสุขภาพประชาชน ควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ดั้งเดิมกับหลักฐานเชิงวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย ตลอดจนการสร้างมาตรฐานการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมในระบบการแพทย์แผนไทยให้มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพด้านการส่งเสริมศักยภาพและบทบาทของภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการรับรองหมอพื้นบ้านให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้กัญชา-กระท่อมอย่างปลอดภัย ด้วยการจัดการอบรมหลักสูตรเฉพาะทาง การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมอพื้นบ้านกับบุคลากรทางการแพทย์สมัยใหม่ เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาและยกระดับตำรับยาแผนไทยแห่งชาติที่มีศักยภาพในการรักษาโรคต่าง ๆ โดยการคัดสรรตำรับยาที่มีหลักฐานการใช้ในตำรับยาโบราณที่เชื่อถือได้ มีการศึกษาวิจัยรองรับ และมีความปลอดภัยตามมาตรฐาน รวมไปถึงการยกระดับตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาเป็นส่วนผสมเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ เพื่อให้บริการดูแลรักษาโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับผู้ป่วยไม่น้อยกว่า 5,000 ราย การพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรศักยภาพสูงรองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการในการยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพร ผลักดันให้เกิดการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาด้านนวัตกรรมจากสมุนไพรศักยภาพสูงต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ตลอดจนเกิดการพัฒนาแนวทางการใช้ประโยชน์ เพื่อบูรณาการในระบบบริการสุขภาพเพิ่มทางเลือกในการดูแลสุขภาพของประชาชนในกลุ่มโรค/อาการที่มีศักยภาพและเพิ่มการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจของประเทศต่อไป

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อกำหนดกลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานระยะยาวด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพอย่างยั่งยืน

2.2 เพื่อพัฒนามาตรฐานการผลิต งานวิจัยจากกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

2.3 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมในการใช้ประโยชน์ในกลุ่มโรคเชี่ยวชาญ

2.4 เพื่อพัฒนาศักยภาพหมอพื้นบ้าน บุคลากรทางการแพทย์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ตำรับยาสมุนไพรกัญชา กัญชง และกระท่อมของหมอพื้นบ้านในชุมชน

2.5 เพื่อพัฒนาการให้บริการทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และนวัตกรรมสุขภาพจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม เพื่อเพิ่มทางเลือกในการดูแลสุขภาพของประชาชนในกลุ่มโรค/อาการที่มีศักยภาพและเพิ่มการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีกลยุทธ์/มาตรการ/แผนงาน/แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ	ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำและประกาศใช้ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ ภายในระยะเวลาที่กำหนด	แผน	1
2. มีตำรับยาแผนไทยที่ผ่านการวิเคราะห์ คัดเลือก กลั่นกรอง เพื่อประกาศตำรับยาแผนไทยแห่งชาติเพิ่มเติม	จำนวนตำรับยาแผนไทยที่ผ่านการวิเคราะห์ คัดเลือก กลั่นกรอง เพื่อประกาศตำรับยาแผนไทยแห่งชาติเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า	ตำรับ	100
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือแหล่งปลูกได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการปลูกและการเก็บเกี่ยวพืชกระท่อมที่ดี เพื่อให้ได้วัตถุดิบกระท่อมที่มีคุณภาพตามข้อกำหนดมาตรฐาน	จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือแหล่งปลูกได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการปลูกและการเก็บเกี่ยวพืชกระท่อมที่ดี	แห่ง	100
4. มีการพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม รองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในผู้ป่วยที่มีอาการของโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อรองรับผู้ป่วย	จำนวนนวัตกรรมจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม รองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในผู้ป่วยที่มีอาการของโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อรองรับผู้ป่วยไม่น้อยกว่า 5,000 ราย	ผลิตภัณฑ์	5,000

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
5. มีชุดคำขอเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์	จำนวนชุดคำขออนุสิทธิบัตร	คำขออนุสิทธิบัตร	2
6. ชุมชนมีการบูรณาการการแพทย์พื้นบ้านในระบบบริการสุขภาพ	จำนวนชุมชนที่มีการบูรณาการการแพทย์พื้นบ้าน ในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า	แห่ง	19
7. มีชุมชนต้นแบบที่มีการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกมาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพ	จำนวนชุมชนที่มีการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้าน มาประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพ	ชุมชน	36

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีชุดข้อมูล การใช้ในตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ 5 กลุ่มโรค/อาการ	จำนวนชุดข้อมูลการใช้ในตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ 5 กลุ่มโรค/อาการ	ชุด	1
2. ผู้ป่วยได้รับการดูแลสุขภาพจากตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม	จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลสุขภาพจากตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม	ผู้ป่วย	5,000
3. ผู้ประกอบการ ประชาชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือแหล่งปลูกที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม และการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการปลูกและการเก็บเกี่ยวพืชกระท่อมที่ดี	จำนวนผู้ประกอบการหรือประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรม และการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการปลูกและการเก็บเกี่ยวพืชกระท่อมที่ดี	ผู้ประกอบการหรือประชาชน	100

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 มูลค่าที่เกิดขึ้นจากการนำตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกหรือสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อมไปใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชน ไม่น้อยกว่า 150,000,000 บาท

3.3.2 ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการนำตำรับยาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อมไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและปลอดภัยมากขึ้น

3.3.3 ประชาชนมีทางเลือกในการดูแลส่งเสริมสุขภาพด้วยสมุนไพรกัญชา กัญชง และกระท่อมของหมอพื้นบ้าน

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ บุคลากรทางสาธารณสุข

3.4.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและแหล่งปลูกสมุนไพร

3.4.3 ผู้ป่วยที่มีความจำเป็นในการนำตำรับยา/ผลิตภัณฑ์สมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม ไม่น้อยกว่า 5,000 รายในกลุ่มโรค/อาการจากโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด และผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติด

3.4.4 ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.4.5 หมอพื้นบ้าน

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กองกัญชาทางการแพทย์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.3 กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

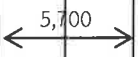
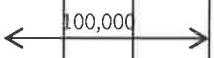
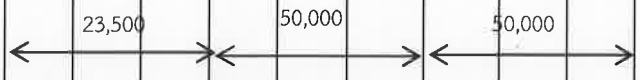
4.2.4 กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน ในการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองกัญชาทางการแพทย์)	205,700												
กิจกรรมที่ 1.1 กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ	205,700												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานในการกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ	-		←	→									
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.2 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานยกร่างกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ	120,000			40,000 ↔			40,000 ↔			40,000 ↔			
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.3 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น/เพิ่มเติมเนื้อหาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นายทะเบียนจังหวัด	80,000					80,000 ↔							

หัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองฯ ส่วนกลางและภูมิภาค ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา เป็นต้น		
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.4 เสนอแผนและกำหนดร่างยุทธศาสตร์ต่อคณะทำงานที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์	-	
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.5 จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ ฉบับสมบูรณ์ เสนอคณะกรรมการบริหารกรม หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	5,700	
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และนวัตกรรม กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองกัญชาทางการแพทย์)	**410,000**	
กิจกรรมที่ 2.1 สื่อประชาสัมพันธ์มาตรฐานการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวกระท่อมที่ดี เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ หนังสือวิชาการ อินโฟกราฟิกส์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ หรือชุดนิทรรศการ	**100,000**	
กิจกรรมที่ 2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกในชุมชน ด้านสมุนไพร และตำรับยาพื้นบ้านที่มีกัญชาเป็นส่วนผสม	**42,000**	
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.1 ลงพื้นที่ส่งเสริมการใช้สมุนไพร ตำรับยาแผนไทย ตำรับยาพื้นบ้าน และตำรับยาที่กัญชาเป็นส่วนผสมในชุมชน (พื้นที่นำร่อง)	42,000	
กิจกรรมที่ 2.3 พิจารณา กลั่นกรองคัดเลือกตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยของชาติ/ทั่วไป/ส่วนบุคคล และตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ	**268,000**	
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.1 ประชุมคณะทำงาน/อนุกรรมการ/คณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา กลั่นกรองตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยของชาติ/ทั่วไป/ส่วนบุคคล	80,000	
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.2 ประชุมคณะทำงาน/อนุกรรมการ/คณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา กลั่นกรองคัดเลือกตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ 3 ชุด (ชุด 1 ชุด 2	123,500	

ชุด 3) ตามแหล่งที่มาของตำรับยาแผนไทยเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข														
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.3 รับฟังความคิดเห็นจากกลุ่ม เป้าหมายที่จะนำตำรับยาแผนไทยแห่งชาติไปใช้ประโยชน์ในภาคการศึกษา สถานพยาบาล/ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย และภาคอุตสาหกรรม 1 ครั้ง	40,000								40,000					
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.4 คัดเลือกตำรับยาแผนไทยที่ศักยภาพในการรักษาอย่างน้อย 5 กลุ่มโรค/อาการ	24,500								24,500					
กิจกรรมที่ 3 ยกระดับบุคลากรทางการแพทย์/หมอพื้นบ้าน (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)	**567,000**													
กิจกรรมที่ 3.1 ยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้กัญชา-กระท่อมอย่างปลอดภัย	**180,200**													
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.1 ประชุมคณะทำงาน กรอบเนื้อหาการอบรมหมอพื้นบ้าน	42,600			14,200	14,200	14,200								
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.2 อบรมยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้กัญชา-กระท่อมอย่างปลอดภัย	137,600					137,600								
กิจกรรมที่ 3.2 ส่งเสริมศักยภาพบทบาทภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านและขับเคลื่อนงานรับรองหมอพื้นบ้าน	**205,610**													
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.1 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน	55,950								55,950					
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.2 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้านกรุงเทพมหานคร	50,650									50,650				
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.3 ประชุมคณะอนุกรรมการหมอพื้นบ้าน เพื่อจัดทำจรรยาบรรณหมอพื้นบ้าน เพื่อสร้างมาตรฐานการบริการและความปลอดภัย	26,570								26,570					
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.4 อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรส่วนภูมิภาคประเด็นการประเมินความรู้ความสามารถของหมอพื้นบ้าน	12,200			12,200										
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.5 ลงพื้นที่กำกับติดตามความก้าวหน้า/ขับเคลื่อนการรับรองหมอพื้นบ้านในพื้นที่	60,240									60,240				
กิจกรรมที่ 3.3 การคัดเลือกหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ปี 2569	**131,190**													
กิจกรรมย่อยที่ 3.3.1 ประชุมทบทวน/พิจารณาหลักเกณฑ์ คัดเลือกหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2569	53,750			18,000	35,750									

กิจกรรมย่อยที่ 3.3.2 ลงพื้นที่เพื่อประเมินหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ 2569	77,440				77,440 ↔								
กิจกรรมที่ 3.4 การสนับสนุนสื่อในการขับเคลื่อนกลไกการรับรองหมอพื้นบ้าน เช่น คู่มือ แบบประเมิน หนังสือรับรอง ฯ	**50,000**				20,000 ↔					30,000 ↔			
กิจกรรมที่ 4 ยกระดับการบริการผลิตภัณฑ์ และงานวิจัยกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ (กองกัญชาทางการแพทย์)	**1,238,000**												
กิจกรรมที่ 4.1 การพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม รองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในผู้ป่วยที่มีอาการของโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อรองรับผู้ป่วยไม่น้อยกว่า 5,000 ราย	1,238,000				←	1,238,000	→	←	-	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.1 นวัตกรรมยาพอกเข่าดูดพิษ พลัส สารสกัดเตตร้าไฮโดรแคนนาบิไดออล สำหรับบรรเทาอาการอักเสบและอาการปวด ชนิดเจล (2,000 ขวด)	229,000				←	229,000	→	←	-	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.2 นวัตกรรมตำรับยาเหลืองกระท่อม ชนิดเม็ดแตกตัวในช่องปาก จำนวน 60,000 เม็ด เพื่อดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากการสูบบุหรี่	90,000				←	90,000	→	←	-	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.3 นวัตกรรมตำรับยาประสระกาฬแดง ชนิดเม็ดฟู่ จำนวน 30,000 เม็ด เพื่อดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุรา	50,000				←	50,000	→	←	-	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.4 นวัตกรรมยาทาริดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนังจากขมิ้นชันและใบกัญชาสายพันธ์ CBD ชนิดครีม จำนวน 2,000 ขวด เพื่อใช้ในกลุ่มผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน	280,000				←	280,000	→	←	-	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.5 ควบคุมคุณภาพ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูปและการศึกษาความคงสภาพ	689,000				←	689,000	→	←	-	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ยื่นชุดคำขอเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 2 คำขอ	-				↔			←	-	→			
รวมเป็นเงิน	**2,420,700**	**127,900**			**1,889,190**			**397,910**			**5,700**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ 21005341201400200000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 2,420,700 บาท (สองล้านสี่แสนสองหมื่นเจ็ดร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน ในการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองกัญชาทางการแพทย์)					**205,700**
กิจกรรมที่ 1.1 กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองกัญชาทางการแพทย์)					**205,700**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ					-
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.2 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานยกร่างกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ					120,000
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน	3	12	1	1,000	36,000
2) ค่าอาหารกลางวัน	3	12	1	120	4,320
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	12	2	35	2,520
4) ค่าที่พัก	3	3	1	1,500	13,500
5) ค่าพาหนะ (รถรับจ้าง)	3	7	2	250	10,500
6) ค่าพาหนะ (เครื่องบิน)	3	3	2	2,500	45,000
7) ค่าพาหนะ (รถโดยสารประจำทาง)	3	2	2	500	6,000
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์, ค่าเอกสารประกอบการประชุม เป็นต้น					2,160
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็น/เพิ่มเติมเนื้อหาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นายทะเบียนจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองฯ ส่วนกลางและภูมิภาค ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา เป็นต้น					80,000
1) ค่าตอบแทนวิทยากร (บุคลากรภาครัฐ)	1	2	6	600	7,200
2) ค่าตอบแทนวิทยากร (บุคลากรภาคเอกชน)	1	1	6	1,200	7,200
3) ค่าอาหารกลางวัน	1	40	1	120	4,800
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	40	2	35	2,800
5) ค่าที่พัก	1	4	1	1,500	6,000
6) ค่าพาหนะ (รถรับจ้าง)	1	20	2	250	10,000
7) ค่าพาหนะ (เครื่องบิน)	1	5	2	2,500	25,000
8) ค่าพาหนะ (รถโดยสารประจำทาง)	1	15	2	500	15,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์, ค่าเอกสารประกอบการประชุม เป็นต้น					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.4 เสนอแผนและกำหนดร่างยุทธศาสตร์ต่อคณะทำงานที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์					-
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.5 จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ ฉบับสมบูรณ์เสนอคณะกรรมการบริหารกรม หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					5,700

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 2 ยกระดับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองกัญชาทางการแพทย์)					**410,000**
กิจกรรมที่ 2.1 สื่อประชาสัมพันธ์มาตรฐานการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวกระท่อมที่ดี เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วีดิทัศน์ หนังสือวิชาการ อินโฟกราฟิกส์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ หรือชุดนิทรรศการ (กองกัญชาทางการแพทย์)					**100,000**
กิจกรรมที่ 2.2 ส่งเสริม สนับสนุนการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกในชุมชน ด้านสมุนไพร และตำรับยาพื้นบ้านที่มีกัญชาเป็นส่วนผสม (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร)					**42,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.1 ลงพื้นที่ส่งเสริมการใช้สมุนไพร ตำรับยาแผนไทย ตำรับยาพื้นบ้าน และตำรับยาที่กัญชาเป็นส่วนผสมในชุมชน (พื้นที่นำร่อง)					42,000
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	2	1	1,000	4,000
2) ค่าพาหนะ (แท็กซี่)	2	6	2	200	4,800
3) ค่าเครื่องบินโดยสาร	2	1	2	2,000	8,000
4) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	4	2	240	3,840
5) ค่าที่พัก (พักคู่)	2	6	1	750	9,000
6) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2	8	1	50	800
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	2	1	2	1,800	7,200
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ ค่าผ่านทางพิเศษ เป็นต้น					1,360
กิจกรรมที่ 2.3 พิจารณา กลั่นกรอง คัดเลือกตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยของชาติ/ทั่วไป/ส่วนบุคคล และตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร)					**268,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.1 ประชุมคณะทำงาน/อนุกรรมการ/คณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณากลั่นกรองตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยของชาติ/ทั่วไป/ส่วนบุคคล					80,000
1) ค่าตอบแทนคณะทำงาน/คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ	3	10	1	1,000	40,000
2) ค่าพาหนะ	3	10	2	200	16,000
3) ค่าเครื่องบินโดยสาร	3	2	2	2,500	20,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	1	35	2,800
5) ค่าที่พัก (พักเดี่ยว)	3	2	1	1,200	6,000
6) ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	9,600
7) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	3	20	1	70	5,600
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม ค่าผ่านทางพิเศษ เป็นต้น					2,300
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.2 ประชุมคณะทำงาน/อนุกรรมการ/คณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณากลั่นกรอง คัดเลือกตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ 3 ชุด (ชุด 1 ชุด 2 ชุด 3) ตามแหล่งที่มาของตำรับยาแผนไทย เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข					123,500
1) ค่าตอบแทนคณะทำงาน/คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ	3	25	1	1,000	25,000
2) ค่าพาหนะ	3	25	2	200	30,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
3) ค่าเครื่องบินโดยสาร	3	2	2	2,500	24,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	45	1	35	4,725
5) ค่าที่พัก	3	4	1	1,200	14,400
6) ค่าอาหารกลางวัน	3	45	1	120	16,200
7) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	3	45	1	60	8,100
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม ค่าผ่านทางพิเศษ เป็นต้น					1,075
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.3 ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่ม เป้าหมายที่จะนำตำรับยาแผนไทยแห่งชาติไปใช้ประโยชน์ในภาคการศึกษา สถานพยาบาล/ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย และภาค อุตสาหกรรม 1 ครั้ง					40,000
1) ค่าวิทยากรที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ	1	3	1	1,200	3,600
2) ค่าวิทยากรที่เป็นบุคลากรภาครัฐ	1	4	1	600	2,400
3) ค่าอาหารกลางวัน	1	50	1	120	6,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2	35	3,500
5) ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	2	1	1,200	2,400
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2	2,500	10,000
7) ค่าพาหนะวิทยากร (แท็กซี่)	1	7	2	200	2,800
8) ค่าชดเชยพาหนะส่วนบุคคลวิทยากร	1	2	2	1,200	4,800
9) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	50	1	70	3,500
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม, ค่าผ่านทางพิเศษ เป็นต้น					1,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3.4 ประชุมคัดเลือกตำรับยาแผนไทยที่ศักยภาพในการรักษา อย่างน้อย 5 กลุ่มโรค/อาการ เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ					50,000
1) ค่าตอบแทนคณะทำงานคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ	1	10	1	1,000	10,000
2) ค่าพาหนะ	1	10	2	200	4,000
3) ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	1	2	2,500	5,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	1	35	700
5) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1	1,000	1,000
6) ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
7) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	20	1	70	1,400
กิจกรรมที่ 3 ยกระดับบุคลากรทางการแพทย์/หมอพื้นบ้าน (กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทยและกองกัญชาทางการแพทย์)					567,000
กิจกรรมที่ 3.1 ยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้กัญชา-กระท่อมอย่างปลอดภัย					180,200
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.1 ประชุมคณะทำงาน กรอบเนื้อหาการอบรมยกระดับหมอพื้นบ้าน					42,600
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/ คณะอนุกรรมการ/คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ	3	4	1	1,250	15,000
2) ค่าอาหาร	3	30	1	120	10,800
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	30	2	35	6,300
4) ค่าเช่าที่พัก	3	1	1	700	2,100
6) ค่าพาหนะ	3	4	2	300	7,200
7) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปรษณีย์					1,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.2 อบรมยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้กัญชา-กระท่อมอย่างปลอดภัย					**137,600**
1) ค่าตอบแทนวิทยากร	1	3	3	1,200	10,800
2) ค่าอาหาร	1	50	2	500	50,000
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2	50	5,000
4) ค่าเช่าที่พัก	1	30	1	800	24,000
5) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	10	1	240	2,400
6) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	1	1	1	5,000	5,000
7) ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	3	2	2,500	15,000
8) ค่าพาหนะรถรับจ้าง	1	35	2	300	21,000
9) ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	1	1	1	2,000	2,000
10) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมศักยภาพบทบาทภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านและขับเคลื่อนงานรับรองหมอพื้นบ้าน					**205,610**
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.1 การประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน					**55,950**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ	1	20	1	1,250	25,000
2) ค่าอาหาร	1	35	1	120	4,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	35	2	35	2,450
4) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1	800	800
5) ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	2	2	2,500	10,000
6) ค่าพาหนะ	1	20	2	300	12,000
7) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปรษณีย์					1,500
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.2 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้านกรุงเทพมหานคร/สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร					**50,650**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ	1	20	1	1,250	25,000
2) ค่าอาหาร	1	35	1	120	4,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	35	2	35	2,450
4) ค่าพาหนะ	1	35	2	250	17,500
5) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร					1,500
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.3 ประชุมคณะอนุกรรมการหมอพื้นบ้าน เพื่อจัดทำจรรยาบรรณหมอพื้นบ้านเพื่อสร้างมาตรฐานการบริการและความปลอดภัย					**26,570**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ	1	12	1	1,000	12,000
2) ค่าอาหาร	1	20	1	120	2,400
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2	35	1,400
4) ค่าเช่าที่พัก	1	1	1	800	800
5) ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	1	2	2,000	4,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
6) ค่าพาหนะ	1	8	2	300	4,800
7) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปรษณีย์					1,170
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.4 อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลกรส่วนภูมิภาคประเด็นการประเมินความรู้ความสามารถของหมอพื้นบ้าน					**12,200**
1) ค่าตอบแทนวิทยากร	1	2	3	1,200	7,200
2) ค่าอาหาร	1	10	1	120	1,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700
4) ค่าพาหนะ	1	2	2	200	800
5) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปรษณีย์					1,350
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.5 ลงพื้นที่กำกับติดตามความก้าวหน้า/ขับเคลื่อนการรับรองหมอพื้นบ้านในพื้นที่					**60,240**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	8	2	240	3,840
2) ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	8	2	2,500	40,000
3) ค่าพาหนะรถรับจ้าง	1	8	2	250	4,000
4) ค่าเช่าที่พัก	1	8	1	800	6,400
5) ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	1	1	2	2,000	4,000
6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,000
กิจกรรมที่ 3.3 การคัดเลือกหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2569					**131,190**
กิจกรรมย่อยที่ 3.3.1 ประชุมทบทวน/พิจารณาหลักเกณฑ์ คัดเลือกหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2569					**53,750**
1) ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ	3	10	1	1,000	30,000
2) ค่าอาหารกลางวัน	3	25	1	120	9,000
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	25	2	35	5,250
4) ค่าพาหนะ	3	10	1	250	7,500
5) ค่าเอกสารประกอบการประชุม					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.3.2 ลงพื้นที่เพื่อประเมินหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ 2569					**77,440**
1) ค่าพาหนะเครื่องบิน	2	6	2	2,000	48,000
2) ค่าพาหนะ	2	6	2	300	7,200
3) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	3	1	240	1,440
4) ค่าที่พัก	2	6	1	800	9,600
5) ค่าจ้างเหมารถตู้ปรับอากาศ	2	1	2	2,000	8,000
6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,200
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 การสนับสนุนสื่อในการขับเคลื่อนกลไกการรับรองหมอพื้นบ้าน เช่น คู่มือ แบบประเมิน หนังสือรับรอง ฯ					**50,000**
กิจกรรมที่ 4 ยกระดับการบริการ ผลิตภัณฑ์ และงานวิจัยกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ (กองกัญชาทางการแพทย์)					**1,238,000**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 การพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม รองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในผู้ป่วยที่มีอาการของโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อรองรับผู้ป่วยไม่น้อยกว่า 5,000 ราย					**1,238,000**

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.1 นวัตกรรมยาพอกเข่าดูดพิษ พลัส สารสกัดเตตร้าไฮโดรแคนนาบิไดออล สำหรับบรรเทาอาการอักเสบและอาการปวด ชนิดเจล (2,000 ขวด)					229,000
1) ค่าใช้สอยจัดซื้อวัตถุดิบ					165,000
- วัตถุดิบสมุนไพร			1 หน่วย	30,000	30,000
- แอลกอฮอล์ 99.8%			1,000 ลิตร	100	100,000
- น้ำมันมะพร้าว			50 ลิตร	300	15,000
- สารปรุงแต่งในตำรับ			1 หน่วย	20,000	20,000
2) ค่าจัดจ้างออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์					64,000
- ฉลากขวด สติ๊กเกอร์ PVC			2,000 ชิ้น	10	20,000
- ขวดแก้วขุ่น พร้อมหัวปั้ม			2,000 ขวด	22	44,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.2 นวัตกรรมตำรับยาเหลืองกระท่อม ชนิดเม็ดแตกตัวในช่องปาก จำนวน 60,000 เม็ด เพื่อดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากการสูบบุหรี่					90,000
1) ค่าใช้สอยจัดซื้อวัตถุดิบ					50,000
- วัตถุดิบสมุนไพร			1 หน่วย	30,000	30,000
- สารปรุงแต่งในตำรับ			1 หน่วย	20,000	20,000
2) ค่าจัดจ้างออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์					40,000
- ขวดสำหรับบรรจุ			2,000 ขวด	10	20,000
- ฉลากขวด			2,000 ขวด	10	20,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.3 นวัตกรรมตำรับยาประสระกาฬแดง ชนิดเม็ดฟู่ จำนวน 30,000 เม็ด เพื่อดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุรา					50,000
1) ค่าใช้สอยจัดซื้อวัตถุดิบ					30,000
- วัตถุดิบสมุนไพร			1 หน่วย	30,000	30,000
2) ค่าจัดจ้างออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์					20,000
- ขวดสำหรับบรรจุ			1,000 ขวด	10	10,000
- ฉลากขวด			1,000 ขวด	10	10,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.4 นวัตกรรมยาทาริดสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนังจากขมิ้นชันและใบกัญชาสายพันธุ์ CBD ชนิดครีม จำนวน 2,000 ขวด เพื่อใช้ในกลุ่มผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน					280,000
1) ค่าใช้สอยจัดซื้อวัตถุดิบ					200,000
- ช่อดอกกัญชง			10 กิโลกรัม	5,000	50,000
- วัตถุดิบสมุนไพร			1 หน่วย	50,000	50,000
- สารปรุงแต่งในตำรับ			1 หน่วย	100,000	100,000
2) ค่าจัดจ้างออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์					80,000
- ขวดสำหรับบรรจุ			2,000 ขวด	25	50,000
- ฉลากขวด			2,000 ขวด	15	30,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.5 ควบคุมคุณภาพ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูป และการศึกษาความคงสภาพ					689,000
1) ค่าบริการวิเคราะห์คุณภาพ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูป และการศึกษาความคงสภาพ					404,400
- ค่าตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารสำคัญ			36 ตัวอย่าง	5,000	160,000
- ค่าตรวจวิเคราะห์โลหะหนัก			6 ตัวอย่าง	2,000	2,000
- ค่าตรวจวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืช			6 ตัวอย่าง	6,000	6,000
- ค่าตรวจสารพิษจากเชื้อรา			36 ตัวอย่าง	2,000	64,000
- ค่าตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนจุลินทรีย์			36 ตัวอย่าง	2,900	92,800
2) ค่าวัสดุอุปกรณ์สารเคมีทางวิทยาศาสตร์สำหรับการผลิตและการตรวจวิเคราะห์เบื้องต้น			1 หน่วย	224,600	224,600
3) ค่าบริการตรวจวิเคราะห์ฤทธิ์ความเป็นพิษหรือปกป้องเซลล์ประสาทของมนุษย์			1 หน่วย	30,000	30,000
4) ค่าบริการตรวจวิเคราะห์ฤทธิ์ความเป็นพิษหรือปกป้องเซลล์ตับของมนุษย์			1 หน่วย	30,000	30,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 ยื่นชุดคำขอเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 2 คำขอ					-

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	2,420,700
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองล้านสี่แสนสองหมื่นเจ็ดร้อยบาทถ้วน)	**2,420,700**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองกัญชาทางการแพทย์	1,338,000
2) กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	1,082,700
รวมทั้งสิ้น (สองล้านสี่แสนสองหมื่นเจ็ดร้อยบาทถ้วน)	**2,420,700**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ความเสี่ยงด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง มีการปรับปรุงบ่อย ทำให้เกิดความไม่แน่นอนในการดำเนินโครงการ	สูง	สูง	1) ติดตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ 2) การดำเนินการขอรับอนุญาตที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 รายการการบริหารกระจายผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรมจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม รองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในผู้ป่วยที่มีอาการของโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 5,000 หน่วยผลิตภัณฑ์

10.2 มีรูปเล่มยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ในการพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาและกัญชาทางการแพทย์ที่ได้รับการเผยแพร่ จำนวน 1 ชุดข้อมูล

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) คณะกรรมการและคณะทำงานในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ	1) แผนการกำหนด(ร่าง)ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ 2) (ร่าง)ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ 1 ยุทธศาสตร์ 3) ได้กรอบเนื้อหาอบรมยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้ตำรับยากัญชา กัญชง และกระท่อม 4) หมอพื้นบ้านผ่านการอบรมยกระดับหมอพื้นบ้านสู่มาตรฐานการใช้กัญชา-กระท่อมอย่างปลอดภัย 5) บุคลากรส่วนภูมิภาคได้ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพประเด็นการประเมินความรู้ความสามารถของหมอพื้นบ้าน จำนวน 76 จังหวัด 6) มีตำรับยาแผนไทย ที่ผ่าน	1) (ร่าง)ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ 1 ยุทธศาสตร์ 2) ประกาศจรรยาบรรณหมอพื้นบ้าน เพื่อสร้างมาตรฐานการบริการและความปลอดภัย 3) หมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2569 4) จัดนิทรรศเชิดชูเกียรติภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยการแพทย์พื้นบ้านของหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2569 ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23 6) มีชุมชนที่มีการบูรณาการการแพทย์พื้นบ้าน ในระบบบริการสุขภาพ 19 ชุมชน 7) มีตำรับยาแผนไทยที่ผ่านการวิเคราะห์ คัดเลือก กลั่นกรองเพื่อประกาศตำรับยาแผนไทยแห่งชาติเพิ่มเติม (อย่างน้อย	1) ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับกัญชาเพื่อการดูแลสุขภาพ ฉบับสมบูรณ์เสนอคณะกรรมการบริหารกรม หรือคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) มีตำรับยาแผนไทยที่ผ่านการวิเคราะห์ คัดเลือก กลั่นกรองเพื่อประกาศตำรับยาแผนไทยแห่งชาติเพิ่มเติม 100 ตำรับ 3) ชุดข้อมูลตำรับยาแผนไทยแห่งชาติที่มีศักยภาพในการรักษา 5 กลุ่มโรค/อาการ 4) ชุมชนที่มีการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้าน มาประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพ 36 ชุมชน

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
		การวิเคราะห์ คัดเลือก กลั่นกรอง เพื่อประกาศตำรับยาแผนไทยแห่งชาติเพิ่มเติม (อย่างน้อย 30 ตำรับ) 7) ชุมชนที่มีการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้านมาประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพ 12 ชุมชน 8) มีการพัฒนานวัตกรรมจากสมุนไพรกัญชา กัญชง กระท่อม รองรับการให้บริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในผู้ป่วยที่มีอาการของโรคสะเก็ดเงิน อาการปวด ผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบจากอันตรายจากยาเสพติดในหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อรองรับผู้ป่วย ไม่น้อยกว่า 5,000 ราย	60 ตำรับ) 8) ชุมชนที่มีการนำศักยภาพของหมอพื้นบ้าน มาประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาสุขภาพ 24 ชุมชน 9) มีชุดคำขอเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 2 คำขออนุสิทธิบัตร	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	127,900	1,889,190	397,910	5,700

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกัญชาทางการแพทย์			
1	นายปรีชา หนูทิม	ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	โทรศัพท์ : 0614219701 E-mail : tdc.cannabis@gmail.com
2	นางสาวธีราธร สังหร่าย	เภสัชกรชำนาญการ	โทรศัพท์ : 0618946914 E-mail : tdc.cannabis@gmail.com
3	นางสาวจินตนา ศรีสุวรรณ์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	โทรศัพท์ : 0879791220 E-mail : tdc.cannabis@gmail.com
4	นางสาวเบญจมาศ ยะตา	เภสัชกรปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 0614219701 E-mail : tdc.cannabis@gmail.com
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย			
1	นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	โทรศัพท์ : 021495607 E-mail : krittatach.dtam@gmail.com
2	นางแสงเพ็ชร ภู่มา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ : 021495607 E-mail : ptt65.dtam@gmail.com
3	นางสาวอรจิรา ทองสุกมาก	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	โทรศัพท์ : 021495693 E-mail : ptmhk.dtam@gmail.com
4	นายสมัคร สมแวง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ : 021495693 E-mail : samuk.dtam@hotmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวธีราธร สังหร่าย **ตำแหน่ง :** เภสัชกรชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวศรัญญ่า เหล็กกาณกูล **ตำแหน่ง :** แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	นายธันวา บัวมหะกุล **ตำแหน่ง :** นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
4	นางแสงเพ็ชร ภู่มา **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
5	นายปรีชา หนูทิม **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	ผู้เห็นชอบโครงการ	
6	นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
7	นายเทวัญ ธานีรัตน์ **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อม

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	สื่อสารและเฝ้าระวังทางสังคม
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C3P692116 (00090)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การสร้างความรอบรู้ เป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจและเลือกวิถีชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพได้ด้วยตนเอง เมื่อประชาชนมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้กัญชา กัญชง จะสามารถใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ได้สูงสุดและหลีกเลี่ยงการใช้ผิดวัตถุประสงค์
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	เพื่อควบคุมพฤติกรรมทางสังคมให้เกิดความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ การแพทย์ และการปกป้องสุขภาพของประชาชน
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและป้องกันควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
แนวทางการพัฒนา	1) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะรวมทั้งส่งเสริมความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพจิตของคนทุกกลุ่มวัยผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและกระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวกและนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
เป้าหมาย (Y1)	(130101) ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพที่ดีสูงขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับกัญชาช่วยให้สามารถเลือกใช้กัญชาเพื่อดูแลสุขภาพได้อย่างถูกวิธี
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V04 ประชาชน

ปัจจัย	V04F02 การตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3** สร้างหลักประกันการสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 12 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน

	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM) พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **แนวทางการพัฒนา** 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทยการใช้กัญชง กัญชา และกระท่อมทางการแพทย์ การบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	มิติการยกระดับคุณภาพชีวิตและความมั่นคงทางสังคม (Quality of Life and Social Security) การเฝ้าระวังและสร้างความตระหนักรู้ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบทางสุขภาพและสังคมจากการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อม
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์. ☑ นโยบายเร่งด่วน โครงการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความกังวลของสังคมอย่างเร่งด่วนภายหลังการเปลี่ยนแปลงสถานะของกัญชาและกระท่อม ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว โครงการสนับสนุนเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ในมิติการพัฒนาคนและสร้างความมั่นคงทางสังคมอย่างยั่งยืน
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) นโยบายด้านการเฝ้าระวังและป้องกันโรคและภัยสุขภาพ 2) นโยบายด้านการส่งเสริมและคุ้มครองภูมิปัญญาไทยและการแพทย์แผนไทย
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565 2) พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (และฉบับแก้ไข) 3) กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชง ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา/กัญชง)
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	1) การจัดการสถานะของพืช (กัญชาและกระท่อม)
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อม

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุคใหม่แห่งการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรสำคัญ ได้แก่ กัญชา กัญชง และกระท่อม โดยมีการลงทุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านองค์ความรู้ ข้อมูลการวิจัย และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ ทำให้ประเทศมีรากฐานที่มั่นคงในการต่อยอดสู่เศรษฐกิจสุขภาพ อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันคือ ภาพลักษณ์และการรับรู้ของสาธารณชน ทั้งในและต่างประเทศ ที่ยังคงมีความรู้ความเข้าใจคลาดเคลื่อน และมักถูกบดบังด้วยประเด็นทางสังคมหรือการใช้เพื่อสันทนาการมากกว่าการรับรู้ถึงคุณค่าที่แท้จริงในด้านเศรษฐกิจ ด้านนวัตกรรมการแพทย์ และด้านสุขภาพของประชาชน การปล่อยให้ภาพลักษณ์ที่คลาดเคลื่อนดำรงอยู่ต่อไปจะเท่ากับการจำกัดศักยภาพของประเทศในการเป็นผู้นำด้านสมุนไพรทางการแพทย์ และปิดกั้นโอกาสที่ประชาชนจะเข้าถึงการรักษาทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพและสร้างภาพลักษณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการวิจัยและพัฒนาอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์เชิงรุกอย่างเร่งด่วน

โครงการสื่อสารและเฝ้าระวังทางสังคมมีเป้าหมายหลักในการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง และกระท่อมในด้านการแพทย์อย่างแท้จริง โดยเน้นการสร้างความเชื่อถือที่วางอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ การสื่อสารจะต้องเปลี่ยนจากการตอบโต้ประเด็นทางสังคมไปสู่การนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ ผ่านการเผยแพร่ผลงานวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการแพทย์ ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วสู่สาธารณะและระดับสากล การสื่อสารที่โปร่งใสและอ้างอิงข้อมูลวิจัยจะช่วยให้เกิดความเข้าใจว่า พืชเหล่านี้คือ นวัตกรรมทางการแพทย์และสุขภาพที่มีศักยภาพในการบำบัดรักษาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ไม่ใช่เพียงแค่ผลิตภัณฑ์เพื่อสันทนาการ

การสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์เชิงรุกจึงเป็นกลไกสำคัญในการปลดล็อกศักยภาพทางเศรษฐกิจและสุขภาพของประเทศอย่างยั่งยืน โดยเปลี่ยนความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนให้เป็นความเชื่อมั่น และวางรากฐานให้ประเทศไทยสามารถยืนหยัดในเวทีโลกในฐานะศูนย์กลางการแพทย์ทางเลือกที่ใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนนวัตกรรมสุขภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อสร้างความรอบรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของกัญชา กัญชง และกระท่อม ด้านนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ ให้แก่ประชาชน

2.2 เพื่อเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ไม่เหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

2.3 เพื่อสื่อสารและสร้างภาพลักษ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อมนำไปสู่ศักยภาพทางเศรษฐกิจสุขภาพ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีระบบเครือข่ายสารสนเทศรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชง กระท่อม	จำนวนระบบรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชง กระท่อม	ระบบ	1
2. มีการจัดกิจกรรมสร้างภาพลักษณ์และความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์	จำนวนการจัดกิจกรรมสร้างภาพลักษณ์และความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์	ครั้ง	5
3. ภาพลักษณ์ในสังคมเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ มีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น	ภาพลักษณ์ในสังคมเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์	ร้อยละ	10

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีสื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์	จำนวนสื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์	เรื่อง	10
2. จัดประชุมยกระดับการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ ให้มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประโยชน์ของกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์	ร้อยละคะแนนการทำแบบทดสอบก่อน - หลัง เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	30

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของกัญชา กัญชง และกระท่อม ด้านนวัตกรรมการแพทย์และสุขภาพ

3.3.2 สร้างภาพลักษณ์ใหม่ที่น่าเชื่อถือโดยเน้นการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์อย่างแท้จริง และเผยแพร่ผลงานวิจัยที่น่าเชื่อถือ

3.3.3 สร้างกลไกในการ เฝ้าระวังทางสังคม เพื่อติดตามและตอบสนองต่อประเด็นทางสังคม หรือข้อมูลที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการใช้กัญชา กัญชง กระท่อม ที่ไม่เหมาะสม

3.3.4 กระตุ้นการรับรู้ถึงศักยภาพ ด้านเศรษฐกิจ ที่เกิดจากการต่อยอดงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ประชาชนทั่วไป

3.4.2 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

3.4.3 ผู้ประกอบการด้านกัญชา กัญชง

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☐ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ กรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

-ไม่มี-

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 การสื่อสารและสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้องเพื่อสร้างภาพลักษณ์การใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ (กองกัญชาฯ)	53,000												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนด้านกัญชาทางการแพทย์ (กองกัญชาฯ)	53,000					53,000							
กิจกรรมที่ 2 การสร้างความรอบรู้ด้านการใช้ประโยชน์ จากกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์	350,000												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดประชุมเพื่อยกระดับการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์ (กองกัญชาฯ)	150,300			6,000		108,300			18,000			18,000	
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 สร้างความรอบรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง และกระท่อมให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัดและบุคลากรทางการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม (กองคุ้มครองฯ)	200,000					200,000							
รวมเป็นเงิน	403,300	6,000			361,300			18,000			18,000		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 403,300บาท (สี่แสนสามพันสามร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การสร้างภาพลักษณ์และ ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง ทางการแพทย์					53,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์(กองกัญชาฯ)					53,000
- ค่าจ้างจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กัญชา กัญชงทางการแพทย์					53,000
กิจกรรม 2 การขับเคลื่อนการบริการและองค์ความรู้ด้านใช้กัญชา กัญชงทางการแพทย์					350,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดประชุมเพื่อยกระดับการใช้กัญชา กัญชง ทางการแพทย์ (กองกัญชาฯ)					150,300

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) ค่าอาหารกลางวัน	8	25	1	120	24,000
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	8	25	1	35	7,000
3) ค่าวิทยากรบุคลากรภาครัฐ	1	1	1	600	600
4) ค่าวิทยากรบุคลากรภายนอก	1	4	1	1,200	4,800
5) ค่าจัดทำคู่มือกัญชากัญชง ทางการแพทย์					50,000
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์					3,900
7) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					60,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : สร้างความรอบรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง และกระท่อมให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัด และบุคลากรทางการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม (กองคุ้มครองฯ)					**200,000**
1) ค่าตอบแทนวิทยากร	1	3	1	600	1,800
2) ค่าเดินทางวิทยากร (รถรับจ้าง)	1	3	2	500	3,000
3) ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	3	2	2,500	15,000
4) ค่าอาหารกลางวัน	1	80	1	120	9,600
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	80	2	50	8,000
6) ค่าที่พัก	1	15	2	1,000	30,000
7) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	5	2	240	2,400
8) ค่าเครื่องบินโดยสาร	1	7	2	2,500	35,000
9) ค่าพาหนะรถรับจ้าง	1	80	2	500	80,000
10) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมพนักงานขับรถ	1	1	2	2,000	4,000
11) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,600
12) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					7,600

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	403,300
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนสามพันสามร้อยบาทถ้วน)	**403,300**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองกัญชาทางการแพทย์	203,300
2) กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	200,000
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนสามพันสามร้อยบาทถ้วน)	**403,300**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ความเสี่ยงด้านความเข้าใจ ของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนและพื้นที่ได้รับผลกระทบมีระดับความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่แตกต่างกัน	กลาง	ต่ำ	1) แบ่งกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนและพัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่ม (เช่น สื่อสำหรับประชาชนทั่วไป, บุคคลากรทางการแพทย์, ผู้ประกอบการ) ในการใช้ภาษาศัพย์เทคนิคต่างๆให้เข้าใจง่าย และช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้ง่าย

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 การประชุมรายวัน

10.2 สรุปผลการดำเนินงาน

10.3 แบบประเมินความพึงพอใจ

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีกลยุทธ์และแผนงานที่เกี่ยวข้องในการสื่อสารและการสร้างภาพลักษณ์ในการเข้าใจและการใช้ประโยชน์ 1 แผน	1) มีเครือข่ายเฝ้าระวังทั่วประเทศที่มีความเข้มแข็ง มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	1) จัดกิจกรรมสร้างภาพลักษณ์ และความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม	1) ประชาชนในประเทศมีความรอบรู้และเข้าถึงข้อมูลการใช้ประโยชน์ กัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์
	2) ผู้ประกอบการและประชาชน มีความรู้เกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อมทางการแพทย์มากขึ้น	2) มีระบบรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชากัญชง	2) มีสื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างน้อย 10 เรื่อง	2) มีการนำข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ในการปรับปรุงนโยบาย กฎระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติทางคลินิกให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	6,000	361,300	18,000	18,000

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกัญชาทางการแพทย์			
1	นายพชรพล เพ็ชรสินธพ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 065-239-2459 E-mail : iampatcharapon.j@hotmail.com
2	นางสาวณิชาดา ธิตินันท์นกุล	นักวิชาการสาธารณสุข	โทรศัพท์ : 096-684-7659 E-mail : nichadamo9@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นายพชรพล เพ็ชรสินธพ ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวณิชาดา ธิตินันท์นกุล ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข	ผู้เขียนโครงการ	
3	นายธันวา บัวมหะกุล ตำแหน่ง นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นายปรีชา หนูทิม ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการพัฒนาระบบดูแลด้วยดิจิทัลสู่การใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	พัฒนาระบบกำกับดูแลดิจิทัล
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	1. C3P6921123 (00087) 2. C3P6921113 (00023)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ **(2) ประเด็น :** ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส **(3) ประเด็นย่อย :** ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการพัฒนาระบบกำกับดูแลดิจิทัลมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และเป็นรากฐานสำคัญในการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเจตนารมณ์ร่วมกันในการสร้าง “ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส” การพัฒนาระบบกำกับดูแลดิจิทัลมิใช่เพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้ แต่เป็นการปฏิรูปกระบวนการทำงานของภาครัฐทั้งหมด โดยระบบนี้จะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือหลักในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ผ่านการใช้ข้อมูลที่แม่นยำและเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อมุ่งสู่ผลประโยชน์ของส่วนรวมอย่างแท้จริง ในมิติของการให้บริการประชาชน ระบบกำกับดูแลดิจิทัลจะช่วยขจัดอุปสรรคและลดความซ้ำซ้อนของขั้นตอนการทำงาน ทำให้การบริการสาธารณะมีความสะดวกและรวดเร็ว ยิ่งขึ้น ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ทุกที่ทุกเวลาในรูปแบบของรัฐบาลดิจิทัลแบบไร้รอยต่อ นอกจากนี้ หัวใจสำคัญของระบบนี้คือการสร้าง ความโปร่งใส โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบันทึกติดตาม และเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญ ทำให้ทุกขั้นตอนของภาครัฐ

	สามารถถูกตรวจสอบได้ อันเป็นการเสริมสร้างธรรมาภิบาลที่ดี และสร้างความไว้วางใจให้กับสาธารณชน ดังนั้น โครงการพัฒนาระบบกำกับดูแลดิจิทัลจึงเป็นเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยให้ภาครัฐสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม นั่นคือการเป็นรัฐบาลที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
เป้าหมาย (Y2)	(200002) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการพัฒนาระบบกำกับติดตามสมุนไพรควบคุมกัญชาแบบดิจิทัล ถือเป็นกลไกเชิงโครงสร้างที่มีความสอดคล้องและเข้ามาสนับสนุน เป้าหมายหลักของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมุ่งเน้นให้ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างสูงสุด เป็นส่วนสำคัญของโครงการนี้คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้ฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน ระบบติดตามย้อนกลับ และแพลตฟอร์มออนไลน์ มาใช้ในการบริหารจัดการประเด็นที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อนอย่างพืชสมุนไพรควบคุมกัญชา การประยุกต์ใช้เช่นนี้ส่งผลโดยตรงต่อการบรรลุตัวชี้วัดสำคัญของแผนแม่บทฯ และยกระดับ ขีดสมรรถนะของภาครัฐสู่มาตรฐานสากล โดยการกำหนดกรอบและมาตรฐานการจัดการข้อมูลที่เข้มงวด ทำให้การกำกับดูแลกัญชามีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ ระบบดิจิทัลยังสร้าง ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การปลูกไปจนถึงการจำหน่าย ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ และทำให้ข้อมูลเป็นที่ประจักษ์รวมถึงการสร้าง ความคล่องตัวในการทำงาน เพราะระบบอัตโนมัติเข้ามาช่วยลดขั้นตอนที่ล่าช้าจากระบบกระดาษ ทำให้ภาครัฐสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายได้อย่างรวดเร็ว โดยโครงการพัฒนาระบบกำกับติดตามกัญชาแบบดิจิทัลจึงเป็นกิจกรรมหลักเชิงกลไก ที่ไม่เพียงแต่เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมสมุนไพรเท่านั้น แต่ยังช่วยวางรากฐานสำคัญให้ภาครัฐสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีทิศทาง ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และสร้างธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและยกระดับศักยภาพของประเทศ
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การพัฒนาบริการประชาชน
แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน คำนึงถึงสภาพปัญหา และประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทวนความจำเป็นความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยหรือมีเนื้อหาที่ไม่จำเป็น หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายทันสมัย ไม่มีความซ้ำซ้อน ลดความเหลื่อมล้ำ มีความเป็นธรรมใน

	สังคม และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม ให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทั้งในภาครัฐและเอกชน ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และเอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศในทุกภาคการผลิต โดยเฉพาะการกำหนดวงรอบในการทบทวนแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด
เป้าหมาย (Y1)	(200101) งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการพัฒนาระบบกำกับติดตามสมุนไพรควบคุมกัญชาแบบดิจิทัล มีความสอดคล้องอย่างลึกซึ้งกับเป้าหมายงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น และตัวชี้วัดสำคัญของ แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยโครงการนี้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการแปลงงานบริการและงานกำกับดูแลที่ซับซ้อนให้เข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับเป้าหมายงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัล โดยโครงการนี้เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการแปลงกระบวนการ ของงานกำกับดูแลที่เคยเป็นการปฏิบัติแบบดั้งเดิมให้กลายเป็นบริการดิจิทัลที่ครบวงจร ตั้งแต่การขอใบอนุญาต การรายงานผลผลิต ไปจนถึงการควบคุมปริมาณและคุณภาพ การปรับเปลี่ยนนี้ส่งผลให้งานบริการภาครัฐมีความ รวดเร็ว สะดวก และ เข้าถึงได้ง่าย มากขึ้นสำหรับผู้ประกอบการและประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการลดภาระการเดินทางและการใช้เอกสารกระดาษ และตอบสนองต่อตัวชี้วัดและผลลัพธ์ที่แผนย่อยฯ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการภาครัฐ: ระบบดิจิทัลสร้าง มาตรฐานเดียวกัน ในการกำกับดูแลกัญชาทั่วประเทศ ทำให้การตีความและบังคับใช้กฎหมายมีความสม่ำเสมอ ลดความผิดพลาดจากกระบวนการที่ใช้คนเป็นหลัก และเพิ่มคุณภาพของข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจของภาครัฐ การสร้างความโปร่งใสและตรวจสอบย้อนกลับได้ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบจะสามารถติดตามเส้นทางของสมุนไพรกัญชาได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ) ข้อมูลที่ถูกบันทึกอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันนี้ส่งเสริมให้เกิด ความโปร่งใสสูงสุด และทำให้การตรวจสอบการกระทำผิดหรือการรั่วไหลของสารควบคุมทำได้อย่างมีประสิทธิภาพทันที ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการกำกับดูแลที่มีธรรมาภิบาล การยกระดับขีดสมรรถนะและความคล่องตัว โดยการมีข้อมูลเชิงลึกที่แม่นยำและเป็นปัจจุบันจากระบบดิจิทัล ทำให้หน่วยงานภาครัฐสามารถ คาดการณ์และปรับปรุงนโยบาย ได้อย่างรวดเร็วและตรงจุด ตัวอย่างเช่น การปรับปริมาณการอนุญาตปลูกตามความต้องการที่แท้จริงของตลาด ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดสมรรถนะในการบริหารจัดการสารควบคุมที่ซับซ้อนให้มีความคล่องตัวเทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยโครงการพัฒนาระบบกำกับติดตามสมุนไพรควบคุมกัญชาแบบดิจิทัลจึงเป็นการลงทุนเชิงกลยุทธ์ ที่ตอบโจทย์การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐยุคใหม่ได้อย่างครอบคลุม โดยการเปลี่ยนผ่านงานกำกับดูแลให้เป็นดิจิทัลอย่างแท้จริง ซึ่งไม่เพียงแต่เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมสมุนไพรเท่านั้น แต่ยังยกระดับ

	คุณภาพบริการ ความโปร่งใส และขีดความสามารถของภาครัฐให้ทัดเทียมกับมาตรฐานนานาชาติในยุคของรัฐบาลดิจิทัล
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 การผลักดันงานบริการภาครัฐให้เป็นดิจิทัล
ปัจจัย	V03F01 นโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันงานบริการภาครัฐที่เป็นดิจิทัล
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	-ไม่มี-
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 13** : ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น“มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม

	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **แนวทางการพัฒนา** 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทยการใช้กัญชง กัญชา และกระท่อมทางการแพทย์ การบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	มิติการยกระดับคุณภาพชีวิตและความมั่นคงทางสังคม (Quality of Life and Social Security) การเฝ้าระวังและสร้างความตระหนักรู้ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบทางสุขภาพและสังคมจากการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อม
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☑ นโยบายเร่งด่วน โครงการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความกังวลของสังคมอย่างเร่งด่วน ภายหลังการเปลี่ยนแปลงสถานะของกัญชาและกระท่อม ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว นโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy): การพัฒนาระบบกำกับดูแลดิจิทัล (Smart Governance), แพลตฟอร์มอัจฉริยะ, Data Dashboard และ AI เป็นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารจัดการและสร้างความโปร่งใสในอุตสาหกรรมกัญชา/กัญชง
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) นโยบายด้านการเฝ้าระวังและป้องกันโรคและภัยสุขภาพ 2) นโยบายด้านการส่งเสริมและคุ้มครองภูมิปัญญาไทยและการแพทย์แผนไทย 3) นโยบายด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร: โครงการนี้ดำเนินการโดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และการสร้างความปลอดภัยในการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการใช้และควบคุมสมุนไพรเพื่อสุขภาพและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน 4) นโยบายกระทรวงดิจิทัล (MOPH Digital Transformation): การพัฒนาระบบข้อมูลแบบ Real-time, Data Dashboard, และการนำ AI มาใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงนโยบายและการกำกับดูแล เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระทรวงสาธารณสุขสู่ Digital Health และ Smart MOPH

	5) นโยบายการคุ้มครองผู้บริโภคและความปลอดภัย: การพัฒนาระบบตรวจสอบใบอนุญาต และการเชื่อมโยง GACP Tracking ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เป็นกลไกสำคัญในการเฝ้าระวังทางสังคมและการสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการอนุญาตของภาครัฐ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล: - พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565: สนับสนุนให้การกำกับดูแลและการอนุญาตสามารถดำเนินการผ่านระบบดิจิทัล - พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 : เพื่อป้องกันและควบคุมความผิดพลาดหรือการปลอมแปลงข้อมูลในระบบอัจฉริยะ (AI, Data Dashboard) - พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA): เพื่อกำกับดูแลการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลของผู้ประกอบการและประชาชนในระบบศูนย์รวมข้อมูลและ GACP Tracking 3) กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับกัญชาและกัญชง - ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565 - ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2568
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	1) การจัดการสถานะของพืช (กัญชาและกระท่อม)
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการพัฒนาระบบดูแลด้วยดิจิทัลสู่การใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

จากนโยบายส่งเสริมการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อม และส่งเสริมเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของการปลูก การแปรรูป และการจำหน่ายอย่างรวดเร็ว จากสถานการณ์ดังกล่าวได้สร้างความท้าทายต่อระบบการกำกับดูแลภาครัฐ ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีข้อจำกัด โดยเฉพาะการรวบรวมข้อมูลที่ยังคงเป็นรูปแบบกระดาษ ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การกำกับดูแลในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากหลายมิติ ทั้งมิติด้านการอนุญาต ด้านการเพาะปลูก (GACP) ด้านการแพทย์และการวิจัย และด้านการบังคับใช้กฎหมาย การที่ข้อมูลเหล่านี้กระจัดกระจายและไม่ถูกเชื่อมโยง ทำให้การกำกับดูแลเป็นไปอย่างล่าช้า เกิดช่องว่างในการบังคับใช้กฎหมาย และไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาทางสังคมได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ การตรวจสอบใบอนุญาต ยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือและป้องกันการปลอมแปลง ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบดิจิทัลเข้ามารองรับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนงานหลัก คือ “การสร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจควบคู่กับความปลอดภัย” กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนในการเปลี่ยนผ่าน ระบบการกำกับดูแลจากรูปแบบเดิม สู่ "ระบบกำกับดูแลอัจฉริยะ" (Smart Governance) เพื่อพัฒนาระบบกำกับดูแลดิจิทัล เป็น “แพลตฟอร์มอัจฉริยะ” ที่สามารถประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างชาญฉลาด โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ ศูนย์รวมข้อมูล (Data Dashboard) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสามารถเห็นภาพรวมสถานการณ์กัญชาในทุกมิติได้แบบทันที ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และตรวจสอบความผิดปกติของข้อมูลรายงาน เช่น การปลูก การจำหน่าย การรายงานของผู้ประกอบการ ซึ่งจะช่วยลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ และเพิ่มความแม่นยำในการตรวจจับความผิดปกติ การเชื่อมโยง GACP Tracking เพื่อให้สามารถติดตามแหล่งที่มาของวัตถุดิบได้ตลอดห่วงโซ่ และระบบตรวจสอบใบอนุญาต เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและป้องกันการปลอมแปลง การพัฒนาระบบนี้จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนการดำเนินงาน ทั้งด้านการบังคับใช้กฎหมาย การใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ และการเฝ้าระวังทางสังคม อันจะนำไปสู่การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อม ที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อจัดทำศูนย์รวมข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อการกำกับดูแลสถานการณ์กัญชาในทุกมิติแบบทันที

2.2 เพื่อพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบความผิดปกติของข้อมูลรายงานการเพาะปลูกและการจำหน่าย

2.3 เพื่อสร้างระบบการตรวจสอบใบอนุญาต ที่มีความน่าเชื่อถือ ป้องกันการปลอมแปลงและสร้างช่องทางให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

2.4 เพื่อยกระดับการเชื่อมโยงระบบข้อมูลเข้ากับ GACP Tracking และลดภาระงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบรายงาน

2.5 เพื่อยกระดับระบบเฝ้าระวังและการรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชง กระท่อมในทุกมิติ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีระบบรวบรวมข้อมูลกัญชาในทุกมิติ ทั้งด้านการอนุญาต การเพาะปลูก การแพทย์ตรวจสอบใบอนุญาต พร้อมระบบ AI สามารถวิเคราะห์และตรวจจับความผิดปกติของข้อมูลรายงาน	จำนวนระบบศูนย์รวบรวมข้อมูล (Dashboard) ในทุกมิติ และระบบการตรวจสอบความถูกต้องของการได้รับอนุญาต และระบบ AI สามารถวิเคราะห์และตรวจจับความผิดปกติของข้อมูลรายงาน	ระบบ	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. การประมวลผลข้อมูลรายงานที่ยื่นผ่านระบบได้รับประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวนข้อมูลการรายงานที่ยื่นผ่านระบบ ได้รับการประมวลผล ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80
2. มีระบบ/ชุดฐานข้อมูลการเฝ้าระวังการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อมในทุกมิติ	จำนวนชุดข้อมูล	ชุด	1

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีระบบข้อมูลแบบ Real-time เพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายและการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

3.3.2 การกำกับดูแลมีความแม่นยำสูงขึ้น สามารถตรวจจับความผิดปกติได้รวดเร็ว โดยใช้ภาระงานของเจ้าหน้าที่ลดลง

3.3.3 ประชาชนและผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นต่อระบบการอนุญาตของภาครัฐ และการปลอมแปลงใบอนุญาตลดลง

3.3.4 เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทานผ่าน GACP Tracking

3.3.5 ประชาชนและเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีช่องทางที่ชัดเจนในการสอบถามข้อมูล

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 เจ้าหน้าที่กำกับดูแล

3.3.2 เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย

3.3.3 ประชาชนทั่วไป

3.3.4 ผู้ประกอบกิจการด้านการศึกษาวิจัย ส่งออก จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมกัญชา

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาระบบกำกับดูแลกัญชาทางการแพทย์แบบดิจิทัล (กองกัญชาทางการแพทย์)	**347,600**												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมวางแผนการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลและกลไกการรวบรวมข้อมูล	25,200			8,400	16,800								
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ประชุมวางแผนการพัฒนาระบบดิจิทัลกลางเพื่อการกำกับดูแลพืชกัญชา กัญชง และกระท่อม	64,800				64,800								
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบดิจิทัลกลางเพื่อการตรวจสอบและกำกับดูแลกัญชา กัญชง และกระท่อม	257,600								171,732		85,868		
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชาทางการแพทย์	**1,050,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการใช้ระบบติดตามและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชง กระท่อม	50,000					50,000							

กิจกรรมที่ย่อยที่ 2.2 จัดทำระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา	1,000,000				1,000,000							
รวมเป็นเงิน	**1,397,600**	**8,400**			**1,131,600**			**171,732**			**85,868**	

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005 3H 20 19 00 1 000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 1,397,600 บาท (หนึ่งล้านสามแสนเก้าหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาระบบกำกับดูแลกัญชาทางการแพทย์แบบดิจิทัล					**347,600**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมวางแผนการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลและกลไกการรวบรวมข้อมูล					**25,200**
1) ค่าอาหาร	7	15	1	120	12,600
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	7	15	2	35	7,350
3) ค่าเอกสารประชุม	7	15	1	50	5,250
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ประชุมวางแผนการพัฒนาระบบดิจิทัลกลางเพื่อการกำกับดูแลพืชกัญชา กัญชง และกระท่อม					**64,800**
1) ค่าอาหาร	9	30	1	120	32,400
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	9	30	2	35	18,900
3) ค่าเอกสารประชุม	9	30	1	50	13,500
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบดิจิทัลกลางเพื่อการตรวจสอบและกำกับดูแลกัญชา กัญชง และกระท่อม					**257,600**
1) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	4	4	600	9,600
2) ค่ารถรับจ้างไม่ประจำทาง ไปกลับ	1	3	2	300	1,800
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2	3,000	6,000
4) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว (วิทยากร)	1	1	2	1500	3,000
5) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					500
6) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่เอกชน)	1	150	1	700	105,000
7) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่เอกชน)	1	150	2	50	15,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
8) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	1	4	1	1500	6,000
9) ค่าเช่าที่พักผู้เข้าร่วม	1	100	1	800	80,000
10) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	1	1	1	3000	3,000
11) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,500
12) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					3,200
13) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (วันทำการ)					10,000
14) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (วันหยุดราชการ)					12,000
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชาทางการแพทย์					**1,050,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดประชุมแนวทางการจัดบริการระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชงทางการแพทย์					**50,000**
1) ค่าอาหารกลางวัน	4	20	3	120	28,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	20	3	35	8,400
3) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	4	20	3	50	12,000
4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					800
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : จัดทำระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชงทางการแพทย์					**1,000,000**
- จ้างเหมาจัดทำระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชงทางการแพทย์					1,000,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,397,600
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสามแสนเก้าหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)	**1,397,600**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองกัญชาทางการแพทย์	1,397,600
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสามแสนเก้าหมื่นเจ็ดพันหกร้อยบาทถ้วน)	**1,397,600**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส	ความเสี่ยง	โอกาส
1) การเชื่อมต่อข้อมูลจาก 4 ช่องทาง มีความซับซ้อน หรือการออกแบบฐานข้อมูลไม่รองรับปริมาณข้อมูลที่เพิ่มขึ้น	กลาง	กลาง	1. การทดสอบการรองรับข้อมูลจำนวนมากก่อนเปิดใช้งานจริง 2. จัดเตรียมเซิร์ฟเวอร์สำรอง และแผนกู้คืนระบบ
2) ผู้ใช้งาน (แพทย์, พยาบาล, ผู้ป่วย) กรอกข้อมูลไม่ครบถ้วน, การจำแนกอาการไม่พึงประสงค์ไม่เป็นมาตรฐาน	กลาง	กลาง	1. กำหนดให้ข้อมูลสำคัญต้องถูกกรอกทั้งหมดในระบบ 2. จัดทำคู่มือและอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจมาตรฐานการจำแนกอาการ (เช่น ใช้ศัพท์ทางการแพทย์ที่เป็นมาตรฐาน)

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 จัดทำและปรับปรุงทะเบียนความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ โดยระบุเจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) และวันครบกำหนดของมาตรการ

10.2 ตัวชี้วัดความเสี่ยง

10.2.1 ด้านเทคนิค: จำนวนครั้งที่ระบบล่ม หรือเกิดข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

10.2.2 ด้านข้อมูล: อัตราความสมบูรณ์ของข้อมูล (Data Completeness Rate) ที่รายงานเข้ามา

10.2.3 ด้านการดำเนินงาน: จำนวนผู้ใช้งานที่เข้าใช้ระบบ และอัตราการเข้าร่วมการอบรม

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) ประชุมวางแผนการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลและกลไกการรวบรวมข้อมูล	1) ระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชง ทางการแพทย์	1) ระบบเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชง ทางการแพทย์	1) มีฐานข้อมูลการเฝ้าระวังและรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้กัญชา กัญชงทางการแพทย์
		2) ประชุมวางแผนการพัฒนาระบบดิจิทัลกลางเพื่อการกำกับดูแลพืชกัญชา กัญชง และกระท่อม		2) ประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบดิจิทัลกลางเพื่อการตรวจสอบและกำกับดูแลกัญชา กัญชง และกระท่อม
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	**8,400**	**1,131,600**	**171,732**	**85,868**

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกัญชาทางการแพทย์			
1	นายชวลิต พวงทอง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	**โทรศัพท์** : 062-591-3716 **E-mail** : arme.pch@gmail.com
2	นายพชรพล เพ็ชรสินธพ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	**โทรศัพท์** : 065-239-2459 **E-mail** : iampatcharapon.j@hotmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นายชวลิต พวงทอง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นายพชรพล เพ็ชรสินธพ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	นายชวลิต พวงทอง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นายปรีชา หนูทิม ผู้อำนวยการกองกัญชาทางกาแพทย์	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการบริหารจัดการและสนับสนุนการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อม

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	แผนงาน Function
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C3P6921124 (00089)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ **(2) ประเด็น :** ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ **(3) ประเด็นย่อย :** ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งยังตอบสนองประเด็นการบริหารราชการแบบบูรณาการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง และกระท่อม อย่างปลอดภัย เหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ พร้อมทั้งสนับสนุนประเด็นย่อยที่มุ่งให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศผ่านการดำเนินงานที่สามารถแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การยกระดับการให้บริการภาครัฐให้มีความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
เป้าหมาย (Y2)	(200002) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางนโยบายด้านพืชสมุนไพรของประเทศได้เปิดโอกาสให้เกิดการนำกัญชา กัญชง และกระท่อมมาใช้ประโยชน์ในเชิงการแพทย์ เชิงเศรษฐกิจ และเชิงพาณิชย์มากยิ่งขึ้น ซึ่งจำเป็นต้องมีระบบบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน โปร่งใส และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ถูกต้องแก่บุคลากรภาครัฐ ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป โครงการจึงมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ด้านกฎหมาย มาตรฐานการผลิต การแปรรูป การควบคุมคุณภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งจัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การประชุมวิชาการ และเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติของการขับเคลื่อนพืชทั้งสามชนิด โดยมุ่งหวังให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจตรงกัน สามารถปฏิบัติงานภายใต้กรอบกฎหมายเดียวกัน และร่วมกันผลักดันให้เกิดระบบการผลิต การแปรรูป และการใช้ประโยชน์ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ โครงการยังมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนนโยบายของภาครัฐด้านเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรของประเทศให้เติบโตบนพื้นฐานของความปลอดภัย ความรับผิดชอบต่อสังคม และการใช้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้การขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อมเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติในระยะยาว
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ
แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลการพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบายการตัดสินใจ การบริหารจัดการการให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐรวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กรทั้งภายในและภายนอกภาครัฐแบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูล ของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการสามารถ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ
เป้าหมาย (Y1)	(200401) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกลาวมุ่งสนับสนุนการพัฒนาหน่วยงานของรัฐให้เป็นภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์การขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ผ่านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการยกระดับการดำเนินงาน การจัดทำข้อมูลภาครัฐอย่างเป็นระบบ การนำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการ การให้บริการประชาชน และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกอย่างมีเอกภาพ ทั้งนี้ การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐภายใต้โครงการยังช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว อยู่บนมาตรฐานเดียวกัน สนับสนุนการลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล การเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานภาครัฐ ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการบริการประชาชนให้มีความคล่องตัวและตอบสนองความต้องการของประเทศได้อย่างมีประสิทธิผล และมีผลสัมฤทธิ์สูงจากการนำเทคโนโลยีและข้อมูลมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาภาครัฐโดยรวม
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 ศักยภาพบุคลากร
ปัจจัย	V01F01 ทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 16 :** ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผลรับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 16.10 :** สร้างหลักประกันว่าสาธารณะชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 13 :** ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ภาครัฐที่ขีดสรรถนะสูง คล่องตัว
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 1 องค์กรบริหารจัดการเป็นเลิศ 2) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะที่หลากหลาย (Multitasking) มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความสุขในการทำงาน เพื่อให้กรมมีผลผลิตที่ดีและสอดรับกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน

2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (ความสอดคล้องกับแผนในระดับพื้นที่)	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ -ไม่มี- ☐ นโยบายเร่งด่วน -ไม่มี- ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว 1. การส่งเสริมการผลักดันและพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย 2. พลิกฟื้นความเชื่อมั่นของคนไทยและต่างชาติด้านการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งมีเสถียรภาพมีนิติธรรมและความโปร่งใส
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เพิ่มขีดความสามารถทางการแพทย์และดิจิทัลสุขภาพ (ปลัด สธ.) 2) เพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจสุขภาพ (ปลัด สธ.)
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับที่ห้าพ.ศ. 2545 มาตรา 3/1
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนรัฐบาลดิจิทัลตามที่คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 เรื่องกรอบการประเมินส่วนราชการตามมาตรการการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการบริหารจัดการและสนับสนุนการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อม

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

จากนโยบายเกี่ยวกับการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อม เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และเศรษฐกิจสุขภาพ ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ก่อเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของกิจการที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการกำกับดูแลโดยเฉพาะในมิติของความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการข้ออนุญาต การนำไปใช้ประโยชน์ การโฆษณา และการจำหน่ายที่ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว และความปลอดภัยของผู้บริโภค

ในปัจจุบัน สถานการณ์ด้านกฎระเบียบกำลังอยู่ในช่วงปรับเปลี่ยนไปสู่มาตรการที่รัดกุมเพื่อเน้นการใช้เพื่อการแพทย์และสุขภาพเท่านั้น โดยการเปลี่ยนแปลงนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการและประชาชน และการปฏิบัติการในระดับพื้นที่ ซึ่งต้องการการสนับสนุนและการกระตุ้นกลไกการบังคับใช้กฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและสาธารณสุขในพื้นที่ให้เกิดความตระหนัก บูรณาการการทำงานร่วมกัน และมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน กองกัญชาทางการแพทย์ในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและวิชาการที่เกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม เล็งเห็นความสำคัญในการดำเนินงานเชิงรุก ผ่านการจัดกิจกรรมสื่อสารประชาสัมพันธ์ การอบรมพัฒนาศักยภาพ และการลงพื้นที่กำกับติดตาม โดยมุ่งเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดทางกฎหมายที่มีอยู่และกฎระเบียบใหม่ที่จะเกิดขึ้น แก่กลุ่มเป้าหมายทุกภาคส่วน ทั้งประชาชน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิด สร้างความตระหนักรู้ และแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ถึงมาตรการที่รัดกุมและเข้มงวดของภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมาย

โครงการบริหารจัดการและสนับสนุนการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อม จัดทำขึ้นเพื่อยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแล เตรียมความพร้อมบุคลากรและเครือข่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในระบบบริการสุขภาพและการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากสมุนไพรควบคุมได้อย่างยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญในการสื่อสารข้อมูล การตรวจประเมินสถานประกอบการ และการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.2 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมรองรับมาตรการทางกฎหมายให้แก่ ผู้ประกอบการ ประชาชน และนักท่องเที่ยว ให้มีความรู้เท่าทันต่อกฎระเบียบปัจจุบันและแนวโน้มของกฎหมายที่จะมีความเข้มงวดขึ้น เพื่อป้องกันการกระทำผิดและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์อย่างถูกต้อง

2.3 เพื่อกำกับติดตามและจัดระเบียบการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับกัญชา กัญชง และกระท่อม ผ่านการลงพื้นที่ตรวจสอบเชิงรุก เพื่อป้องปรามการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม และสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว

2.4 เพื่อบูรณาการความร่วมมือและเร่งรัดกลไกการบังคับใช้กฎหมายในระดับพื้นที่ ระหว่างหน่วยงานด้านสาธารณสุขและฝ่ายปกครอง ให้เกิดความตื่นตัวและร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายการกำกับดูแลให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

2.5 เพื่อยกระดับมาตรการการบริการที่เกี่ยวข้องกับกัญชา กัญชง และกระท่อม ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยทางสาธารณสุข และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการ

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีการจัดประชุมขับเคลื่อนงานด้านกัญชาทางการแพทย์ ภายในหน่วยงานและภาคีเครือข่าย	จำนวนครั้งการจัดประชุมฯ	ครั้ง	40
2. มีการดำเนินการลงพื้นที่เฉพาะกิจพิเศษเพื่อควบคุม กำกับ บังคับใช้กฎหมาย	จำนวนครั้งการลงพื้นที่เฉพาะกิจพิเศษ	ครั้ง	20
3. มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม	จำนวนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. พนักงานเจ้าหน้าพื้นที่ที่ผ่านการประชุมฯ มีความเข้าใจ และมีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่	ระดับความเข้าใจและความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่	ร้อยละ	90
2. สถิติการกระทำความผิดซ้ำของผู้ประกอบการในพื้นที่เป้าหมายลดลงหลังการลงพื้นที่เฉพาะกิจพิเศษ	จำนวนการกระทำความผิดซ้ำของผู้ประกอบการในพื้นที่เป้าหมายลดลง หรือไม่เกิดขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80
3. ระดับความสำเร็จในการจัดการข้อร้องเรียนหรือปัญหาการทำผิดกฎหมายในพื้นที่เป้าหมาย	ความสำเร็จในการจัดการข้อร้องเรียน	ร้อยละ	100
4. ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ถูกต้องตามระเบียบ และมีความพร้อมรองรับกฎหมายใหม่	ระดับความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ ประชาชน และนักท่องเที่ยว ที่มีต่อมาตรการกำกับดูแลของภาครัฐ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 บุคลากรและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งฝ่ายสาธารณสุขและฝ่ายปกครองในพื้นที่ มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเกิดเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานเชิงรุก

3.3.2 ระบบการกำกับดูแลกัญชา กัญชง และกระท่อมของประเทศ มีความมั่นคงและน่าเชื่อถือ สามารถควบคุมดูแลสถานประกอบการให้ดำเนินกิจการภายใต้กรอบของกฎหมาย ซึ่งช่วยลดผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและปัญหายาเสพติด

3.3.3 เกิดกลไกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ทำให้สามารถลดความขัดแย้ง และสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง และกระท่อมเพื่อการแพทย์

3.3.4 ประชาชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎระเบียบและข้อกำหนดทางกฎหมาย ทั้งฉบับปัจจุบันและฉบับใหม่ เกิดการปรับตัวและปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ลดความเสี่ยงจากการกระทำผิดและการใช้สมุนไพรควบคุมผิดวัตถุประสงค์

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 บุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่

3.4.2 ผู้ประกอบการด้านการจำหน่ายหรือแปรรูปกัญชา หรือกัญชง หรือกระท่อม

3.4.3 นักท่องเที่ยว

3.4.4 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☐ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

-ไม่มี-

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนงานด้านกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์ (กองกัญชาทางการแพทย์)	214,300												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานด้านกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์	17,300		4,325			4,325			4,325			4,325	
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ประชุมขับเคลื่อนงานกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์	157,300		39,400			39,300			39,300			39,300	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ประชุมเตรียมความพร้อมงานด้านกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์	39,700		7,940			7,940			15,880			7,940	
กิจกรรมที่ 2 การสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางกฎหมายในการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อม (กองกัญชาทางการแพทย์)	105,700												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ประชุมเชิงปฏิบัติการสื่อสารแนวทางการยกระดับร้านกัญชาสู่สถานพยาบาล กัญชาทางการแพทย์	82,700					82,700							
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : สื่อสารประชาสัมพันธ์การใช้กัญชาทางการแพทย์สำหรับผู้ประกอบการ ประชาชน และนักท่องเที่ยว	23,000					18,000			5,000				
กิจกรรมที่ 3 การลงพื้นที่กำกับติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติงานเชิงรุกในพื้นที่เป้าหมาย (กองกัญชาทางการแพทย์)	178,000												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานประกอบการและบังคับใช้กฎหมาย	178,000		35,600			53,400			53,400			35,600	
รวมเป็นเงิน	**498,000**	**87,265**			**205,665**			**117,905**			**87,165**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005341901002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 498,000 บาท (สี่แสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนงานด้านกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์ (กองกัญชาทางการแพทย์)					**214,300**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานด้านกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์					17,300
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	4	1	1	1000	4,000
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	4	1	2	300	2,400
3) ค่าอาหารกลางวัน	4	10	1	120	4,800
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	4	10	2	35	2,800
5) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	4	10	1	20	800
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,500
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประชุมขับเคลื่อนงานกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์					157,300
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	12	1	1	1000	12,000
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	12	1	2	300	7,200
3) ค่าอาหารกลางวัน	12	30	1	120	43,200
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	12	30	2	35	25,200
5) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	12	30	1	20	7,200
6) ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ					60,000
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,500
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ประชุมเตรียมความพร้อมงานด้านกัญชา กัญชง กระท่อมทางการแพทย์					39,700
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	5	1	1	600	3,000
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	5	1	2	300	3,000
3) ค่าอาหารกลางวัน	5	30	1	120	18,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	30	2	35	10,500
5) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	5	30	1	20	3,000
6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					2,200
กิจกรรมที่ 2 การสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางกฎหมายในการใช้กัญชา กัญชง และกระท่อม (กองกัญชาทางการแพทย์)					**105,700**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ประชุมเชิงปฏิบัติการสื่อสารแนวทางการยกระดับร้านกัญชาสู่สถานพยาบาลกัญชาทางการแพทย์					82,700
1) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	2	2	600	2,400
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภายนอก)	1	2	2	1000	4,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
3) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	1	4	2	200	1,600
4) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่เอกชน)	1	74	1	500	37,000
5) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่เอกชน)	1	74	2	50	7,400
6) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	1	4	1	1450	5,800
7) ค่าเช่าที่พักผู้จัด	1	20	1	900	18,000
8) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	1	1	1	3000	3,000
9) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					500
10) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : สื่อสารประชาสัมพันธ์การใช้กัญชาทางการแพทย์สำหรับผู้ประกอบการประชาชน และนักท่องเที่ยว					23,000
1) ค่าจ้างผลิตสื่อ					13,000
2) ค่าจ้างเหมาพิมพ์เอกสารเผยแพร่					10,000
กิจกรรมที่ 3 การลงพื้นที่กำกับติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติงานเชิงรุกในพื้นที่เป้าหมาย					**178,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานประกอบการและบังคับใช้กฎหมาย					178,000
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	10	10	1	240	24,000
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	10	10	2	200	40,000
4) ค่าผ่านทางพิเศษ	10	2	2	100	4,000
5) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					20,000
6) ค่าที่พัก	10	10	1	900	90,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	498,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)	**498,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองกัญชาทางการแพทย์	498,000
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)	**498,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) เจ้าหน้าที่ที่ลงพื้นที่กำกับติดตามยังขาดความเข้าใจในกฎหมายที่ซับซ้อน ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือผิดพลาด	กลาง	กลาง	1. จัดทำคู่มือและแบบตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวสำหรับการลงพื้นที่ 2. จัดการประชุม/อบรมเพิ่มเติมเน้นกรณีศึกษาเฉพาะ (case study) ก่อนการลงพื้นที่สำคัญแต่ละครั้ง
2) ผู้ประกอบการที่ถูกกำกับติดตามยังคงกระทำความผิดซ้ำเนื่องจากอัตราโทษไม่สูงหรือไม่มีมาตรการจูงใจให้ปรับพฤติกรรม	สูง	สูง	1. กำหนดมาตรการพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาตทันทีสำหรับการกระทำผิดซ้ำในประเด็นสำคัญ 2. ให้การรับรอง/สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่มีประวัติปฏิบัติตามกฎหมายที่ดีอย่างต่อเนื่อง
3) การจัดการข้อร้องเรียนไม่เป็นที่ยอมรับหรือผู้ประกอบการยังขาดความเชื่อมั่นต่อการกำกับดูแลของหน่วยงาน	กลาง	สูง	1. กำหนดช่องทางดิจิทัลและกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนที่รวดเร็ว (SLA) และแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบทุกขั้นตอน 2. สื่อประชาสัมพันธ์ความสำเร็จในการจัดการข้อร้องเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการบังคับใช้กฎหมายที่เท่าเทียมและเป็นธรรม

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ประชุมติดตามผลการดำเนินงานและรายงานความก้าวหน้าของกิจกรรมและผลผลิตให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

10.2 จัดทำแบบสำรวจความตระหนักรู้และระดับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการกำกับดูแลของหน่วยงาน หลังได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) จัดประชุมขับเคลื่อนงานด้านกัญชาทางการแพทย์ ภายในหน่วยงานและภาคีเครือข่าย เสร็จสิ้น 5 ครั้ง	1) จัดประชุมขับเคลื่อนงานด้านกัญชาทางการแพทย์ ภายในหน่วยงานและภาคีเครือข่าย เสร็จสิ้น 10 ครั้ง	1) จัดประชุมขับเคลื่อนงานด้านกัญชาทางการแพทย์ ภายในหน่วยงานและภาคีเครือข่าย เสร็จสิ้น 15 ครั้ง	1) จัดประชุมขับเคลื่อนงานด้านกัญชาทางการแพทย์ ภายในหน่วยงานและภาคีเครือข่าย เสร็จสิ้น 21 ครั้ง
	2) ดำเนินการลงพื้นที่เฉพาะกิจ เพื่อควบคุม	2) ดำเนินการลงพื้นที่เฉพาะกิจ เพื่อควบคุม	2) ดำเนินการลงพื้นที่เฉพาะกิจ เพื่อควบคุม	2) ดำเนินการลงพื้นที่เฉพาะกิจ เพื่อควบคุม

	กำกับบังคับใช้กฎหมาย เป้าหมาย สะสม 2 ครั้ง	กำกับบังคับใช้กฎหมาย เป้าหมาย สะสม 5 ครั้ง	กำกับบังคับใช้กฎหมาย เป้าหมาย สะสม 8 ครั้ง	กำกับบังคับใช้กฎหมาย เป้าหมาย สะสม 10 ครั้ง
	3) เตรียมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม แล้วเสร็จร้อยละ 50	3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม แล้วเสร็จร้อยละ 75	3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม แล้วเสร็จร้อยละ 100 (เสร็จสิ้น)	3) จัดทำรายงานและสรุปผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชา กัญชง และกระท่อม 1 รายงาน
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	**87,265**	**205,665**	**117,905**	**87,165**

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกัญชาทางการแพทย์			
1	นางสาวอมรรัตน์ ราชเดิม	แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** 09 1492 4592 **E-mail:** amornrat.r@outlook.com
2	นายปิยทัศน์ ใจเย็น	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 08 3577 6234 **E-mail:** piyatas.jaiyen@gmail.com
3	นายธนชาติ ป้องคำสิงห์	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 09 9563 2109 **E-mail:** thanachat.pon@gmail.com
4	นางสาวกีรติญา แผ่นคำ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 08 4719 3220 **E-mail:** pankhum26@gmail.com
5	นางสาวพิมพ์พิชญา เรืองพุทธ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	**โทรศัพท์ :** 09 3575 4503 **E-mail:** pimpischaya12@gmail.com
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย			
1	นางแสงเพ็ชร ภู่มา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** 02-1495607 **E-mail :** ptt65.dtam@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวพิมพ์พิชญา เรืองพุทธ ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้เขียนโครงการ	พิมพ์พิชญา
2	นายธนชาติ ป้องคำสิงห์ ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
3	นายปิยทัศน์ ใจเย็น ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
4	นายธันวา บัวมหะกุล ตำแหน่ง : นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายปรีชา หนูทิม ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม)

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	1. C3P6921125 (00090) 2. C3P6921125 (00023)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต **(3) ประเด็นย่อย :** อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม) มีความสอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากเป็นการยกระดับพืชเศรษฐกิจสำคัญเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าของ “อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical & Wellness Industry)” ผ่านการส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพจากกัญชา กัญชง และกระท่อมที่มีมาตรฐาน และสามารถขยายสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ โครงการยังสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการ การเชื่อมโยงงานวิจัยกับการผลิต และการเพิ่มศักยภาพการตลาด ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ทำให้ประเทศมีขีดความสามารถในแข่งขันสูงขึ้น และเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจใหม่อย่างยั่งยืน
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
เป้าหมาย (Y2)	(040001) การขยายตัวของผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการมีเป้าหมายสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากกัญชา กัญชง และกระท่อม ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นการเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจและมูลค่าของอุตสาหกรรมสุขภาพ อุตสาหกรรมสมุนไพร และอุตสาหกรรมการแพทย์แผนไทยโดยตรง การผลักดันให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน การพัฒนาผู้ประกอบการ การขยายช่องทางตลาด และกิจกรรม Business Matching/Roadshow จะช่วยให้

	ผู้ประกอบการสามารถเติบโตและเพิ่มรายได้ ส่งผลให้ GDP ในกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการด้านสุขภาพขยายตัวตามเป้าหมายของแผนแม่บท ดังนั้น โครงการจึงมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการขยายตัวเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของประเทศ
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร
แนวทางการพัฒนา	5) ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ยกระดับการแพทย์และบริการสุขภาพแผนไทย สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทยให้กับผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ในราคาที่เป็นธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น
เป้าหมาย (Y1)	(040201) อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการมุ่งเน้นการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากกัญชา กัญชง และกระท่อมให้สามารถรับรองได้ตามเกณฑ์สากล เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพร และการประกันคุณภาพกระบวนการผลิต (GMP/ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์) พร้อมทั้งสนับสนุนการเข้าถึงบริการตรวจวิเคราะห์และรับรองมาตรฐานให้ผู้ประกอบการได้ง่ายขึ้น โดยมีการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพ และการให้คำปรึกษาตามแนวทางของแผนย่อย กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดได้มากขึ้น สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ ส่งผลให้อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรเติบโตและขยายตัวมากขึ้นตามเป้าหมายของแผนย่อย
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V05 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่ออุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์
ปัจจัย	V05F02 สมรรถนะบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

	หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 : ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชายไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ -ไม่มี- ☐ นโยบายเร่งด่วน -ไม่มี- ☑ นโยบายระยะกลางและระยะยาว การพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub)
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	-ไม่มี-
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม)

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ประเทศไทยได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีการปรับปรุงกฎหมายและมาตรการควบคุมเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ประโยชน์ทั้งทางการแพทย์ การวิจัย และการพัฒนาอุตสาหกรรมสุขภาพ ตลอดจนการสร้างกลไกกำกับดูแลที่ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่คุณค่าตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ส่งผลให้ประเทศไทยมีฐานผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกว่า 18,000 ราย (กระทรวงสาธารณสุข, 2567) ซึ่งเป็นศักยภาพสำคัญในการยกระดับเศรษฐกิจสุขภาพของประเทศ ทั้งนี้ ทิศทางเศรษฐกิจโลกชี้ให้เห็นว่าตลาดผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์และผลิตภัณฑ์สุขภาพจากพืชสมุนไพรมีแนวโน้มเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยรายงาน Global Market Insights (2023) ระบุว่า ตลาดผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์ทั่วโลกมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย 18–20 ร้อยละต่อปี และคาดว่าจะมีมูลค่ากว่า 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2030 ขณะเดียวกันตลาดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ Wellness มีมูลค่าการเติบโตเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6–7 ต่อปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงโอกาสสำคัญที่ประเทศไทยสามารถใช้ความได้เปรียบด้านสมุนไพรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อขยายสู่ตลาดสากลได้อย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะมีต้นทุนด้านพืชสมุนไพรและระบบการแพทย์แผนไทยที่เข้มแข็ง แต่การขับเคลื่อนกัญชา กัญชง และกระท่อมให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงยังคงเผชิญข้อจำกัดหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่เทียบเท่าสากล ความรู้ด้านนวัตกรรมและกฎระเบียบต่างประเทศที่ผู้ประกอบการยังเข้าถึงได้จำกัด โครงสร้างพื้นฐานการทดสอบและรับรองคุณภาพที่ยังไม่ครอบคลุม รวมถึงโอกาสทางการตลาดต่างประเทศที่ยังต้องการการสนับสนุนและกลไกเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรม Medical-Wellness Economy ของไทยยังไม่สามารถยกระดับได้เต็มศักยภาพ ทั้งที่ตลาดโลกกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีความต้องการผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงเพิ่มขึ้นทุกปี

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีภารกิจในการพัฒนาสมุนไพร การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการผลักดันเศรษฐกิจสุขภาพของประเทศ จึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการยกระดับพืชเศรษฐกิจสำคัญทั้งสามชนิดให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างปลอดภัย มีมาตรฐาน และสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้จริง ผ่านการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ การวิจัยฐานข้อมูล การส่งเสริมผู้ประกอบการ และการเชื่อมโยงความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และแผนแม่บทด้านอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตของประเทศที่มุ่งพัฒนาสินค้าและบริการสุขภาพให้มีมาตรฐานระดับสากล รองรับตลาดการแพทย์ครบวงจรและ Wellness Economy ในเวทีโลก

ด้วยเหตุนี้ โครงการ “สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม)” จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพรด้านการแพทย์สู่ตลาดสากลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการ การส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่มีนวัตกรรม มาตรฐานสูง และสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โครงการตั้งเป้าให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างน้อย 2,000 ล้านบาท ภายในปีงบประมาณ 2569 และเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการผ่านกิจกรรมพัฒนาศักยภาพและกิจกรรมเชื่อมโยงตลาดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันของประเทศและผลักดันให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น “ศูนย์กลางสมุนไพรและเศรษฐกิจสุขภาพมูลค่าสูงของภูมิภาค” ได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการแข่งขันและสร้างรายมูลค่าสูงจากผลิตภัณฑ์ (กัญชา กัญชง และกระท่อม)

2.2 เพื่อยกระดับและส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (กัญชา กัญชง และกระท่อม) ให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล และสร้างความเชื่อมั่น

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.มีหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย	จำนวนหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย	หลักสูตร	1
2.มีผู้ประกอบการและเครือข่ายได้ผ่านการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ขยายตลาดอุตสาหกรรม	จำนวนผู้ประกอบการด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม	ราย	80 ราย
3.มีกิจกรรมการจัด Business Matching หรือ Roadshow เพื่อส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า ด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม	จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรม	กิจกรรม	1
4.มีประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้กัญชา กัญชงและกระท่อมในภาคประชาชนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากกัญชากัญชงและกระท่อม	ระดับความรู้และความเข้าใจ	ร้อยละ	80

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.เกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรมูลค่าสูง (กัญชา กัญชง และกระท่อม) ผ่านการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ	มูลค่าการสร้างรายได้ในระบบเศรษฐกิจ	ล้านบาท	≥ 2,000 ล้านบาท
2.ผู้ประกอบการมีความรู้และทักษะด้านมาตรฐานสากลและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์	จำนวนผู้ประกอบการที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพ	ราย	≥ 80 ราย
3.การเข้าร่วมกิจกรรม Business Matching หรือ Roadshow แสดงและจับคู่ธุรกิจ	จำนวนกิจกรรม Business Matching หรือ Roadshow	กิจกรรม	≥ 1 กิจกรรม
4. ให้ความรู้กัญชา กัญชงและกระท่อมในภาคประชาชนหลังจากมีการลงพื้นที่ให้ข้อมูล	ระดับความรู้และความเข้าใจ	ร้อยละ	≥ ร้อยละ 80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 ประเทศไทยก้าวสู่ ศูนย์กลางสมุนไพรเศรษฐกิจมูลค่าสูง

3.3.2 ขยายโอกาสทางธุรกิจสู่ตลาดต่างประเทศ

3.3.3 ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จาก กัญชา กัญชง และกระท่อม

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ผู้ประกอบการกัญชา กัญชง กระท่อม

3.4.2 ประชาชนทั่วไป

3.4.3 ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.4 ผู้ส่งออกและภาคธุรกิจสุขภาพ

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 จังหวัดภูเก็ต/จังหวัดชลบุรี

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับและส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อมตลาดสู่สากล (กองกัญชาฯ)	16,600												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 :ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	16,600		8,300			8,300							

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย ในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม (กองกัญชาฯ)	**1,023,360**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 :การจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย	61,960		30,980	→		30,980	→						
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่ายในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม	34,400		34,400	→									
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 :ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่ายในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม	927,000					513,500	→		413,500	→			
กิจกรรมที่ 3 ยกระดับการสื่อสารความรู้และการใช้ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อมในภาคประชาชน (กองกัญชาฯ)	**152,460**												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 กิจกรรมลงพื้นที่ให้ความรู้กัญชากัญชงและกระท่อมในภาคประชาชนเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชงและกระท่อม	152,460					101,230	→		51,230	→			

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 4 การส่งเสริมการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในด้านการส่งออกของผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อม (กองกัญชาฯ)	127,580												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดอบรมเพื่อส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า ด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม (Business Matching หรือ Roadshow)	127,580										127,580		
รวมเป็นเงิน	**1,320,000**	**73,680**			**654,010**			**464,730**			**127,580**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 1,320,000 บาท (หนึ่งล้านสามแสนสองหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับและส่งเสริมมาตรฐานผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อมตลาดสู่สากล (กองกัญชาทางการแพทย์)					**16,600**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง					16,600
1) ค่าอาหารกลางวัน	2	20	1	120	4,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	2	35	2,800
3) ค่าตอบแทนบุคลากรภายนอก	2	3	1	1,000	6,000
4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, เครื่องเขียนและอุปกรณ์, เอกสารประกอบการประชุม เป็นต้น					3,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย ในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม (กองกัญชาทางการแพทย์)					**1,023,360**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : การจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย					61,960
1) ค่าอาหารกลางวัน	1	20	1	120	2,400
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	20	2	35	1,400
3) ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (วันทำการปกติ)					36,000
4) ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (วันหยุดราชการ)					20,160
5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, เครื่องเขียนและอุปกรณ์, เอกสารประกอบการประชุม เป็นต้น					2,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย ในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม					34,400
1) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	2	1	1,200	2,400
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	2	1	600	1,200
3) ค่ารถรับจ้างไม่ประจำทาง ไป กลับ (แท็กซี่)	1	4	2	200	1,600
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2	2,000	4,000
5) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	1	3	2	750	4,500
6) ค่าอาหารกลางวัน	1	40	1	250	10,000
7) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม	1	40	2	35	2,800
8) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	1	4	1	800	3,200
9) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,000
10) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว					2,000
11) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					700
กิจกรรมย่อยที่ 2.3: ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย ในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม					927,000
1) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	10	3	1	1,200	36,000
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	10	2	1	600	12,000
3) ค่ารถรับจ้างไม่ประจำทาง ไป กลับ (แท็กซี่)	10	6	2	200	24,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	10	2	2	1,500	60,000
5) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	10	3	2	750	45,000
6)ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่ราชการ)	10	85	1	120	102,000
7) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่ราชการ)	10	85	2	35	59,500
8) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่เอกชน)	3	85	1	500	127,500
9) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่เอกชน)	3	85	2	50	25,500
10) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	10	5	1	800	40,000
11) ค่าเช่าที่พักผู้เข้าร่วม	3	85	1	800	204,000
12) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	9	3	1	3,000	81,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
13) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,000
14) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว					5,000
15) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					500
16) ค่าจ้างผลิตสื่อหลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย					50,000
17) ค่าเช่าระบบการประชุมออนไลน์					50,000
กิจกรรมที่ 3 ยกระดับการสื่อสารความรู้และการใช้ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อมในภาคประชาชน (กองกัญชาทางการแพทย์)					**152,460**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : กิจกรรมลงพื้นที่ให้ความรู้กัญชากัญชงและกระท่อมในภาคประชาชนเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากกัญชากัญชงและกระท่อม (ชุมชนรู้กัญ)					152,460
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	7	1	240	3,360
2) ค่าเช่าที่พัก	2	7	1	800	11,200
3) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	2	7	2	750	21,000
4) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	2	7	2	200	5,600
5) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	2	1	1	5,500	11,000
6) ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (วันทำการปกติ)					24,000
7) ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (วันหยุดราชการ)					20,160
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,600
9) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					540
10) ค่าจ้างผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กัญชากัญชงและกระท่อมในภาคประชาชนเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากกัญชากัญชงและกระท่อม					50,000
กิจกรรมที่ 4 การส่งเสริมการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในด้านการส่งออกของผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อม (กองกัญชาทางการแพทย์)					**127,580**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 จัดอบรมเพื่อส่งเสริมการจับคู่เจรจาธุรกิจการค้า ด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม (Business Matching หรือ Roadshow)					127,580
1)ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	5	1	1,200	6,000
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	5	1	600	3,000
3) ค่ารถรับจ้างไม่ประจำทาง ไป - กลับ (แท็กซี่)	1	10	2	200	4,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	3	2	1,500	9,000
5) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	1	2	2	750	3,000
6) ค่าอาหารไม่ครบมื้อ	1	40	1	500	20,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม	1	40	2	50	4,000
8) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	1	5	1	800	4,000
9) ค่าเช่าที่พักผู้เข้าร่วม	1	10	1	800	8,000
10) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้พร้อมคนขับ	1	2	1	3,000	6,000
11) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,000
12) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว					5,000
13) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					580
14) ค่าจ้างเหมาวิเคราะห์สำรวจการตลาดกัญชากัญชงและกระท่อม					50,000

****หมายเหตุ งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ**

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,320,0000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสามแสนสองหมื่นบาทถ้วน)	**1,320,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองกัญชาทางการแพทย์	1,320,0000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสามแสนสองหมื่นบาทถ้วน)	**1,320,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1. กิจกรรมดำเนินงานล่าช้ากว่ากำหนด	สูง	กลาง	1. จัดทำแผนงานรายเดือนและกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน 2. ประชุมติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ 3. เตรียมแผนสำรองกรณีงานล่าช้า
2. กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่าตั้งเป้าหมายไว้	สูง	สูง	1. ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย 2. มีกิจกรรมที่เหมาะสม และน่าสนใจ

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 รายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

10.2 รูปถ่ายกิจกรรม

10.3 รายชื่อผู้เข้าร่วม

10.4 ผลการอบรม / แบบประเมินความรู้และความเข้าใจ

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ(ร่าง)หลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย ในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม	1) มีหลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ	1) ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และกระท่อม	1) มีกิจกรรม Business Matching หรือ Roadshow
	2) มี(ร่าง)หลักสูตรพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่าย	2) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่ายในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม	2) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะผู้ประกอบการและเครือข่ายในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านกัญชา กัญชง และกระท่อม (ต่อเนื่อง)	
		3) มีสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กัญชากัญชงและกระท่อมในภาคประชาชนเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากกัญชากัญชงและกระท่อม	3) ผู้ประกอบการและเครือข่ายมีความรู้และทักษะในด้านการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์กัญชา กัญชง และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	73,680	654,010	464,730	127,580

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกัญชาทางการแพทย์			
1	นางสาวอมรรัตน์ ราชเดิม	แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** 091-4924592 **E-mail:** amornrat.r@outlook.com
2	นางสาวมณีรัตน์ ชื่นใจ	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	**โทรศัพท์ :** 087-5686706 **E-mail:** mang_mind@hotmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวมณีรัตน์ ชื่นใจ แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางงสาวอมรรัตน์ ราชเดิม แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอ/เห็นชอบโครงการ	
3	นายปรีชา หนูทิม ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการสร้างกรอบกฎหมายและการบังคับใช้

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การจัดการกัญชา กัญชง และกระท่อมอย่างเป็นระบบ
แผนงาน (Program)	สร้างกรอบกฎหมายและการบังคับใช้
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	1. C3P69 21122 (00080) 2. C3P69 21122 (00090)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ **(2) ประเด็น :** กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น **(3) ประเด็นย่อย :** ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะมีการพัฒนาและแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความชัดเจน เป็นธรรม และไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชน
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
เป้าหมาย (Y2)	(220001) กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายเล็งเห็นปัญหาของกฎหมายที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องขับเคลื่อน การตรวจสอบ และบังคับใช้ ซึ่งจะทำให้มีการเล็งเห็นถึงปัญหาจนนำไปสู่กระบวนการแก้ไขและพัฒนากฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ก่อให้เกิดความเสมอภาค ปราศจากการเลือกปฏิบัติ และเกิดเป็นสังคมน่าอยู่ ปลอดภัย ส่งผลให้นักท่องเที่ยวและประชาชนมั่นใจที่จะท่องเที่ยวในประเทศไทย
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	

แผนย่อย	การพัฒนากฎหมาย
แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน คำนึงถึงสภาพปัญหา และประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทวนความจำเป็นความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยหรือมีเนื้อหาที่ไม่จำเป็น หรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายทันสมัย ไม่มีความซ้ำซ้อน ลดความเหลื่อมล้ำ มีความเป็นธรรมในสังคม และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม ให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทั้งในภาครัฐและเอกชน ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และเอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและต่างประเทศในทุกภาคการผลิต โดยเฉพาะการกำหนดวงรอบในการทบทวนแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด
เป้าหมาย (Y1)	(220101) กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้การบังคับใช้กฎหมายมีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมและมีประสิทธิภาพต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายโปร่งใสและเป็นธรรม
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 การวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย
ปัจจัย	V02F02 ความครอบคลุมของการวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 16 :** ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผล รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13** : การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

	หมุดหมายการพัฒนาที่ 13 : ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย** : ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประเทศ
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	-ไม่มี-
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการสร้างกรอบกฎหมายและการบังคับใช้

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกัญชา กัญชง และกระท่อม ได้นำไปสู่การขยายตัวของการใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและการแพทย์อย่างก้าวกระโดด อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้ก่อให้เกิดสภาวะสุญญากาศทางกฎหมายและการกำกับดูแล ส่งผลให้เกิดความท้าทายในมิติทางสังคมอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของสถานประกอบการจำหน่ายกัญชาที่ขาดการควบคุมมาตรฐานปัญหาการใช้เพื่อสันทนาการในที่สาธารณะ การเข้าถึงของเด็กและเยาวชน และการสร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญ แม้จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือ พ.ร.บ. คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 แต่ในทางปฏิบัติยังคงประสบปัญหาการบังคับใช้ที่ไม่เป็นเอกภาพ การขาดกลไกการกำกับดูแลที่ชัดเจน และการขาดความเข้มแข็งในการบังคับใช้ตามเงื่อนไขของใบอนุญาตสถานการณ์ปัจจุบันชี้ให้เห็นว่าลำพังกลไกทางกฎหมายที่มีอยู่เดิมอาจไม่เพียงพอที่จะบริหารจัดการความท้าทายที่ซับซ้อนนี้ได้

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การจัดการกัญชาฯ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของแผนงาน คือ "การสร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย" ดังนั้นเพื่อสร้างกลไกเชิงปฏิบัติการที่เข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง การขับเคลื่อนกลไกทางกฎหมายที่มีอยู่ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน โครงการนี้จะดำเนินการพัฒนากลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการควบคุมทางการแพทย์ตามนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม และมีการดำเนินการอย่างครบวงจรตั้งแต่การปลูก การแปรรูป และการจำหน่ายและใช้ประโยชน์ ตลอดจนห่วงโซ่คุณค่า

นอกจากนี้ ต้องมีการลงพื้นที่ตรวจสอบ การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้กับเจ้าหน้าที่ทั่วประเทศเพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง กระท่อม ในกรอบที่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นการเสริมความเข้มแข็งของการบังคับใช้กฎหมาย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สังคม สร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวเลือกท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทย ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกลไกการกำกับดูแลกัญชา กัญชง กระท่อม ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบทสังคม

2.2 เพื่อขับเคลื่อนกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎกระทรวงฉบับใหม่แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง

2.3 เพื่อดำเนินการตรวจสอบและกำกับดูแลเชิงรุก ให้สถานประกอบการดำเนินกิจการสอดคล้องตามมาตรฐานความปลอดภัยทางสาธารณสุข และส่งเสริมการใช้กัญชาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

2.4 เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การขับเคลื่อนกัญชา กัญชงสู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงตามกรอบกฎหมายในการคุ้มครองและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย สมุนไพรพื้นถิ่นไปพัฒนาศึกษาวิจัยบูรณาการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและผลักดันให้เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมรายได้ เศรษฐกิจของชุมชน

2.5 เพื่อสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชน/เจ้าหน้าที่ตำรวจ เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) และยาเสพติด อย่างถูกกฎหมาย

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายในระดับปฏิบัติการได้รับการพัฒนาศักยภาพ	จำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 1.เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ไม่น้อยกว่า 2.เจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค 4 ภาค (ภาคละ 100 คน) ไม่น้อยกว่า	 คน คน	 300 400
2. มีแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ/มาตรการการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง ในการคุ้มครองและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยสมุนไพรพื้นถิ่นไปพัฒนาศึกษาวิจัยบูรณาการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและผลักดันให้เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมรายได้ เศรษฐกิจของชุมชน	จำนวนรายงานแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ/มาตรการการขับเคลื่อนกัญชา กัญชง ในการคุ้มครองและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยสมุนไพรพื้นถิ่นไปพัฒนาศึกษาวิจัยบูรณาการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและผลักดันให้เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมรายได้ เศรษฐกิจของชุมชน	แผน	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีการจัดตั้งกองกัญชาทางการแพทย์เพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษในการบังคับใช้กฎหมาย	1. มีการจัดตั้งกองกัญชาทางการแพทย์เพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษในการบังคับใช้กฎหมาย 2. มีการลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการตามข้อร้องเรียน 3. ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการที่ยื่นคำขอใบอนุญาตยื่นคำขอต่อใบอนุญาต 4. ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการที่ยื่นคำขอใบอนุญาตยื่นคำขอต่อใบอนุญาต 5. มีการลงพื้นที่ยึด อายัด สมุนไพรควบคุม (กัญชา) ในศูนย์ไปรษณีย์ไทยสุวรรณภูมิ บริษัทเอกชน หรือที่ได้รับการประสานมายังกรม ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
2.มีการตรวจสอบสถานประกอบการที่ยื่นคำขอใบอนุญาตยื่นคำขอต่อใบอนุญาต	1. มีการจัดประชุมคณะทำงาน/คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวกับการขับเคลื่อนกลไกบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. มีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ร้อยละ	ดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการที่ยื่นขอและต่อใบอนุญาตได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
3.มีแนวทางการขับเคลื่อนกัญชาและกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้องกับมาตรการทางกฎหมาย	แนวทางการขับเคลื่อนกัญชาและกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง ผ่านการรับรองหรือเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ/คณะกรรมการ	-	-

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 การบังคับใช้กฎหมายมีความเข้มแข็งและเป็นรูปธรรม

3.3.2 การบังคับใช้กฎหมายตามเงื่อนไขของใบอนุญาตมีความเข้มข้นขึ้น สร้างสังคมที่สงบสุข เอื้อต่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว

3.3.3 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกันและเกิดเครือข่ายการทำงานที่เข้มแข็ง

3.3.4 สถานประกอบการที่ได้รับอนุญาตปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

3.3.5 มียุทธศาสตร์การขับเคลื่อนกัญชา กัญชง สู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542

3.4.2 เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

3.4.3 เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

3.4.4 สถานประกอบการที่ขออนุญาตและขอต่ออายุใบอนุญาต

3.4.5 ประชาชน/นักท่องเที่ยว

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 ห้องประชุมกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4.2.2 โรงแรมในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด 4 ภาค

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการเฝ้าระวัง และตรวจสอบข้อร้องเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กองกัญชาทางการแพทย์)	440,200												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ลงพื้นที่ตรวจสถานประกอบการกรณีต่ออายุใบอนุญาต	215,200		161,400		53,800								
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ลงพื้นที่ยึด/อายัดสมุนไพรควบคุม (กัญชา) ร่วมกับสนามบินสุวรรณภูมิหรือบริษัทขนส่งเอกชน รวมทั้งการจัดการข้อร้องเรียน	156,600		32,625		52,200			39,150			32,625		
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ลงพื้นที่เชิงรุก เพื่อเฝ้าระวังการกระทำ	68,400			7,600	22,800			22,800			15,200		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ผิดของสถานประกอบการกัญชา													
กิจกรรมที่ 2 ขับเคลื่อนกลไกบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 (กองกัญชาทางการแพทย์)	**894,850**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (วินิจฉัยคำขออุทธรณ์) (กคพ.)	750,000			125,000		250,000			250,000			125,000	
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาคำขออุทธรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรควบคุม (กัญชา) (กองกัญชาทางการแพทย์)	73,150			10,450		20,900			20,900			20,900	
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ประชุมขับเคลื่อนงานการบังคับใช้กฎหมาย และการจัดทำร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรควบคุม (กัญชา) และสมุนไพรอื่นที่ได้รับมอบหมาย (กองกัญชาทางการแพทย์)	71,700		23,900			23,900			23,900				
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการบังคับใช้กฎหมาย และเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับ	**1,059,800**												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
การใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) อย่างถูกกฎหมาย (กองกัญชาทางการแพทย์)													
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	56,200				56,200								
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : อบรมข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ในการตรวจสอบ เฝ้าระวังสถานประกอบการกัญชา และเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) อย่างถูกกฎหมาย	233,400				233,400								
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 : อบรมข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม	770,200						192,550	192,550		192,550		192,550	

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ในการตรวจสอบเฝ้าระวังสถานประกอบการกัญชา (4 จังหวัด) และเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) อย่างถูกกฎหมาย													
กิจกรรมที่ 4 การขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ สำคัญ เร่งด่วน ตามที่ได้รับมอบหมาย (กองกัญชาทางการแพทย์)	**43,600**												
- ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (วันทำการ)	22,000		4,000			6,000			6,000			6,000	
- ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (วันหยุดราชการ)	21,600		2,100			6,500			6,500			6,500	
กิจกรรมที่ 5 การกำหนดและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ/มาตรการเกี่ยวกับกัญชา กัญชง ในการคุ้มครองและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย สมุนไพรพื้นถิ่นไปพัฒนาศึกษาวิจัยบูรณาการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและผลักดันให้เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมรายได้เศรษฐกิจของชุมชนภายใต้มาตรการกำกับดูแลทางกฎหมาย	**363,800**												
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : ประชุมการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กัญชา	13,800					13,800							

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
และกัญชงทางการแพทย์ภายใต้มาตรการกำกับดูแลทางกฎหมาย													
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 : จัดทำข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับกัญชาและกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงตามกรอบกฎหมาย	350,000						350,000 ◄►						
กิจกรรมที่ 6 การติดต่อประสานงาน กับหน่วยงานราชการ ผู้ประกอบการ และประชาชน เช่น การแจ้งคำสั่ง การแจ้งผลร้องเรียน การแจ้งแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น (กองกัญชาทางการแพทย์)	**10,150**												
- ค่าบริการการส่งไปรษณีย์	10,150		3,075 ◄►			3,045 ◄►			2,000 ◄►			2,030 ◄►	
รวมเป็นเงิน	**2,812,400**	**370,150**			**1,285,095**			**756,350**			**400,805**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 2,812,400 บาท (สองล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นสองพันสี่ร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการ เฝ้าระวัง และตรวจสอบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง					**440,200**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ลงพื้นที่ตรวจสถานประกอบการกรณีต่ออายุใบอนุญาต					**215,200**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	4	70	1	240	67,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	4	70	2	200	112,000
3) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้ปรับอากาศพร้อมพนักงานขับรถ	4	3	1	2,000	24,000
4) ค่าผ่านเส้นทางพิเศษ					4,000
5) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					8,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ลงพื้นที่ยึด/อายัดสมุนไพรควบคุม (กัญชา) ร่วมกับสนามบินสุวรรณภูมิหรือบริษัทขนส่งเอกชน รวมทั้งการจัดการข้อร้องเรียน					**156,600**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	24	10	1	240	57,600
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	24	10	2	200	96,000
3) ค่าผ่านทางพิเศษ					1,000
4) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ลงพื้นที่เชิงรุก เพื่อเฝ้าระวังการกระทำผิดของสถานประกอบการกัญชา					**68,400**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	9	10	1	240	21,600
2) ค่าพาหนะ	9	10	2	200	36,000
3) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					9,000
4) ค่าผ่านทางพิเศษ	9			200	1,800
กิจกรรมที่ 2 ขับเคลื่อนกลไกบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542					**894,850**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (วินิจฉัยคำขออุทธรณ์)					**750,000**
1) ค่าเบี้ยประชุมประธานกรรมการ	5	1	1	6,250	31,250
2) ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ	5	20	1	5,000	500,000
3) ค่าที่พัก	5	3	1	800	12,000
4) ค่าอาหารกลางวัน	5	40	1	120	24,000
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	40	2	35	14,000
6) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	5	10	2	200	20,000
7) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่ารถไฟโดยสาร	5	2	2	500	10,000
8) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว	5	1	2	500	5,000
9) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	5	1	1	4,750	23,750

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
10) ค่าโดยสารเครื่องบิน	5	4	2	2,750	110,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาคำขออุทธรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรควบคุม (กัญชา)					**73,150**
1) ค่าเบี้ยประชุมประธานอนุกรรมการ	7	1	1	1,250	8,750
2) ค่าเบี้ยประชุมอนุกรรมการ	7	7	1	1,000	49,000
3) ค่าอาหารกลางวัน	7	10	1	120	8,400
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	7	10	2	35	4,900
5) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	7	10	1	30	2,100
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ประชุมขับเคลื่อนงานการบังคับใช้กฎหมาย และการจัดทำร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรควบคุม (กัญชา) และสมุนไพรอื่นที่ได้รับมอบหมาย					**71,700**
1) ค่าตอบแทนบุคลากรภายนอก	3	6	1	1,000	18,000
2) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	3	6	2	200	7,200
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	3	1	2	2,500	15,000
4) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	3	1	2	750	4,500
5) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่ราชการ)	3	20	1	120	7,200
6) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่ราชการ)	3	20	2	35	4,200
7) ค่าเช่าที่พัก	3	6	1	800	14,400
8) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว	3	1	2	200	1,200
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการบังคับใช้กฎหมาย และเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) อย่างถูกกฎหมาย					**1,059,800**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**56,200**
1) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	3	3	1,200	10,800
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	4	3	600	7,200
3) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	1	8	2	200	3,200
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2	2,500	10,000
5) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	1	2	2	750	3,000
6) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่ราชการ)	1	100	1	120	12,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่ราชการ)	1	100	2	35	7,000
8) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	1	2	1	1,500	3,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : อบรมข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ในการตรวจสอบและเฝ้าระวังสถานประกอบการกัญชา และเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) อย่างถูกกฎหมาย					**233,400**
1) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	3	2	1,200	7,200
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	4	2	600	4,800
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2	2,500	5,000
4) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	1	1	2	750	1,500
5) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่เอกชน)	1	200	1	900	180,000
6) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่เอกชน)	1	200	2	50	20,000
7) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	1	2	1	1,500	3,000
8) ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว	1	1	2	750	1,500
9) ค่าผ่านทางพิเศษ	1	2	2	100	400
10) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	200	1	50	10,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 : อบรมข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในเขตพื้นที่ต่างจังหวัด เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ในการตรวจสอบ เฝ้าระวังสถานประกอบการกัญชา (4 จังหวัด) และเสริมสร้างความรอบรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรควบคุม (กัญชา) อย่างถูกกฎหมาย					**770,200**
1) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	4	3	2	1,200	28,800
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	4	3	2	600	14,400
3) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	4	20	2	200	32,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	4	5	2	2,500	100,000
5) ค่ารถโดยสารประจำทาง/ค่าเดินทางโดยรถไฟ	4	5	2	750	30,000
6) ค่าอาหารกลางวัน (สถานที่เอกชน)	4	100	1	700	280,000
7) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม (สถานที่เอกชน)	4	100	2	50	40,000
8) ค่าเช่าที่พักวิทยากร	4	6	1	1,200	28,800

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
9) ค่าเช่าที่พักผู้จัดประชุม	4	15	1	800	48,000
10)ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้จัดประชุม	4	15	1	240	14,400
11) ค่าจ้างเหมาบริการรถตู้ปรับอากาศพร้อมพนักงานขับรถ	4	3	2	4,000	96,000
12) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					43,200
13.ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงพาหนะส่วนตัว	4			1,200	4,800
14.ค่าผ่านทางพิเศษ	4			200	800
15.ค่าเอกสารประกอบการประชุม	4			1,000	4,000
16.ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					5,000
กิจกรรมที่ 4 การขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ สำคัญ เร่งด่วนตามที่ได้รับมอบหมาย					**43,600**
1) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (วันทำการ)	22	10	2	50	22,000
2) ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (วันหยุดราชการ)	6	10	6	60	21,600
กิจกรรมที่ 5 การกำหนดและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการ/มาตรการเกี่ยวกับกัญชา กัญชง ในการคุ้มครองและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย สมุนไพรพื้นถิ่นไปพัฒนาศึกษาวิจัย บูรณาการใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและผลักดันให้เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมรายได้ เศรษฐกิจของชุมชน ภายใต้มาตรการกำกับดูแลทางกฎหมาย					**363,800**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : ประชุมการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กัญชาและกัญชงทางการแพทย์ภายใต้มาตรการกำกับดูแลทางกฎหมาย					**13,800**
1) ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
3) เอกสารประกอบการประชุม	3	20		40	2,400
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 : จัดทำข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับกัญชาและกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงตามกรอบกฎหมาย					**350,000**
1) ค่าจ้างจัดทำข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนกัญชาและกัญชงสู่พืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง ภายใต้มาตรการกำกับดูแลตามกฎหมาย					350,000
กิจกรรมที่ 6 การติดต่อ ประสานงาน กับหน่วยงานราชการ ผู้ประกอบการและประชาชน เช่น การแจ้งคำสั่ง การแจ้งผลร้องเรียน การแจ้งแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น					**10,150**
1) ค่าบริการการส่งไปรษณีย์	10			1,015	10,150

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	2,812,400
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นสองพันสี่ร้อยบาทถ้วน)	**2,812,400**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) กองกัญชาทางการแพทย์	2,062,400
2) กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	750,000
รวมทั้งสิ้น (สองล้านแปดแสนหนึ่งหมื่นสองพันสี่ร้อยบาทถ้วน)	**2,812,400**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
ความไม่เข้าใจหรือข้อจำกัดด้านกฎหมาย	น้อย	สูง	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจและวางแผนร่วมกันต่อเนื่อง และสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ถึงข้อกฎหมาย เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 การประชุมคณะทำงานติดตามเป็นระยะ

10.2 การรายงานสถานะ, ร้อยละของความก้าวหน้าของงาน

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	ได้แผนการดำเนินโครงการ	จำนวนพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องที่ผ่านการอบรมโดยเป็นเจ้าหน้าที่ส่วนกลางไม่น้อยกว่า 300 คน และเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค 4 ภาค ภาคละ 100 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 700 คน	ร้อยละสถานประกอบการได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยปฏิบัติการตรวจสอบเชิงรุก อย่างน้อยร้อยละ 90	ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางพัฒนางานในอนาคต
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	**370,150**	**1,285,095**	**756,350**	**400,805**

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : กองกัญชาทางการแพทย์			
1	นายปรีชา หนูทิม	ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	**โทรศัพท์ :** 085-485-6911 **E-mail :** preecha.nootim@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย			
1	นายนันทศักดิ์ โชติชนะเดชาวงศ์	ผู้อำนวยการกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย	**โทรศัพท์ :** 085-482-9029 **E-mail :** krittatach.dtam@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	**ชื่อ-สกุล นางสาวอรอนงค์ ศรีสุวรรณ** **ตำแหน่ง :** นิติกรชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	**ชื่อ-สกุล นายอรุโณทัย แก้วมาตย์** **ตำแหน่ง :** นิติกรปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	**ชื่อ-สกุล นางสาวอัมพร ทรงสวัสดิ์** **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
4	**ชื่อ-สกุล นางสาวอรอนงค์ ศรีสุวรรณ** **ตำแหน่ง :** นิติกรชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
5	**ชื่อ-สกุล นายปรีชา หนูทิม** **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการกองกัญชาทางการแพทย์	ผู้เห็นชอบโครงการ	
6	**ชื่อ-สกุล นายเทวัญ ธานีรัตน์** **ตำแหน่ง :** รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

รายละเอียดโครงการ
Cluster 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	คลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C4EB6511128 (00095)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างพลังทางสังคม **(3) ประเด็นย่อย :** การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการให้บริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพให้กับผู้สูงอายุ ลดความเหลื่อมล้ำในด้านการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพของการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในสังคม และด้านการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและวิธีการดูแลทางการแพทย์ ด้วยการนำนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น มีเอกลักษณ์โดดเด่นในแต่ละภูมิภาค และมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะสร้างสุขภาพที่ดีขึ้นให้กับผู้สูงอายุ เป็นการทำให้ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมในการเข้าถึงการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังได้มีการให้ข้อมูลและความรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการดูแลผู้สูงอายุผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และคู่มือ ซึ่งจะช่วยให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ นอกจากนี้ได้เล็งเห็นถึงกำลังคนที่จะดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยได้มุ่งเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในการนำนวัตกรรมทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ และมีส่วนช่วยเพิ่มความเป็นธรรมในการให้บริการด้านสุขภาพให้กับผู้สูงอายุอีกด้วย
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(15) พลังทางสังคม
เป้าหมาย (Y2)	(150001) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกระบวนทัศน์ที่ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและสนับสนุนผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลและหน่วยงานราชการที่มีบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศ และชุมชนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำในการนำ

	นวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมและสร้างการรับรู้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน ประกอบกับโครงการดังกล่าวยังได้มีกิจกรรมเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ทำให้มีผู้มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนที่สำคัญในการนำนวัตกรรมทางการแพทย์ไปใช้ในชุมชน ผลที่ได้จากโครงการนี้สามารถส่งผลที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อทุกคนในสังคมในระยะยาว
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
แนวทางการพัฒนา	5) ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีแก่ผู้สูงอายุ ผลักดันและสนับสนุนให้มีระบบบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพกายและจิตของผู้สูงอายุ ทั้งการป้องกันและการรักษาโรคที่ถูกต้องและเหมาะสม การสร้างต้นแบบระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรมที่มีส่วนร่วมของคนในชุมชน และขยายต้นแบบไปทุกชุมชน ส่งเสริมการออกกำลังกายและกิจกรรมทางสังคม และเพิ่มหน่วยแพทย์พยาบาลเคลื่อนที่และสนับสนุนบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแบบให้เปล่า รวมทั้งสนับสนุนให้มีมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุด้วยการออกกฎหมาย/ ระเบียบ/ กฎเกณฑ์ และสร้างระบบ/ กลไก/ บริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ ภาครัฐดูแลและส่งเสริมให้เอกชนดำเนินการธุรกิจ/ จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุและที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานในทุกระดับและการสร้างนวัตกรรมขึ้นมารองรับการดูแลและดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุตามความเหมาะสมและเข้าถึงง่าย
เป้าหมาย (Y1)	(150202) ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาโรค และฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุ โดยผ่านการพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ให้สามารถนำศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานไปใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการนำนวัตกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาท่องถิ่นไปใช้ในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุมีทักษะในการดูแลตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นการสร้างสังคมที่เข้มแข็งให้กับผู้สูงอายุ อันจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ครอบคลุม ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งผลให้ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้อย่างครอบคลุมในทุกพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 500,000 ราย
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V03 สุขภาวะที่ดี
ปัจจัย	V03F02 นวัตกรรมรองรับการดูแลผู้สูงอายุ
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 1 :** ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 1.2 :** ภายในปี พ.ศ. 2573 ลดสัดส่วนชาย หญิง และเด็กในทุกช่วงวัยที่อยู่ภายใต้ความยากจนในทุกมิติตามนิยามของแต่ละประเทศให้ลดลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	

2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	-ไม่มี-
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความฉลาดรู้ทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่ประชาชน เพื่อการพึ่งตนเองทางสุขภาพ เป็นสังคมการใช้สมุนไพรที่เข้มแข็ง
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2580)
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☑ นโยบายเร่งด่วน 2.3 รัฐบาลจะมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ (Care and Wellness Economy) และบริการทางการแพทย์ (Medical Hub) ☐ นโยบายระยะกลางและระยะยาว
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพจิต
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2553)
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สุงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยปัจจุบันปี 2567 มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนร้อยละ 20.2 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะเพิ่มเป็นร้อยละ 28 ภายในปี 2578 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2567) ซึ่งส่งผลให้ภาครัฐต้องเร่งวางระบบดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม รัฐบาลและทุกภาคส่วนได้ตระหนักและมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับในการดูแลผู้สุงอายุในทุก ๆ ด้านมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และภาวะพึ่งพิง (กรมอนามัย, 2567) ชี้ว่าผู้สูงอายุไทยกว่าร้อยละ 35 มีโรคประจำตัวมากกว่า 1 โรค ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมรูปแบบการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม โดยเฉพาะการนำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาใช้ควบคู่กับระบบสุขภาพปัจจุบัน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย สร้างสุขภาวะ และเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชน

การแพทย์แผนไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีศักยภาพสูงในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการสร้างอาชีพจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รวมทั้งแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 13 และแผนแม่บทการพัฒนาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2566 – 2570 ที่มุ่ง “ยกระดับภูมิปัญญาไทยสู่ระบบสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืน”

ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงจัดทำ โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายผู้ที่ดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชน ได้แก่ แพทย์แผนไทย อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Caregiver) และผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาว (Care Manager) ในการนำนวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคม ติดบ้าน รวมถึงผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ตลอดจนส่งเสริมการสร้างอาชีพจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรชุมชน ภายใต้ความร่วมมือของเครือข่ายในชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผ่านกิจกรรมการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรม ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย การประชุมวิชาการ และการเผยแพร่ผลงานในระดับชาติ เพื่อนำไปสู่การมีเครือข่ายบุคลากรท้องถิ่นที่มีองค์ความรู้และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทย เกิดพื้นที่ต้นแบบชมรมผู้สูงอายุที่ดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงเกิดการต่อยอดสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สังคมมีความเข้มแข็ง และเป็นการขับเคลื่อนเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทย และนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนส่งเสริมการสร้างต้นแบบการดำเนินงานและการพัฒนาอาชีพจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชน

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีบุคลากรที่ดูแลผู้สูงอายุผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ	จำนวนบุคลากรที่ดูแลผู้สูงอายุผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ ไม่น้อยกว่า	คน	180
2. มีผู้ที่ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ สามารถไปขยายผลให้กับผู้อื่นในชุมชนได้	จำนวนผู้ที่ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ สามารถไปขยายผลให้กับผู้อื่นในชุมชนได้ ไม่น้อยกว่า	คน	250,000
3. มีพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปใช้ขยายผลให้กับพื้นที่อื่นระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ	จำนวนพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปใช้ขยายผลให้กับพื้นที่อื่นระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า	ชมรม	10
4. มีกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ	จำนวนกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า	คน	50,000

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า	คน	500,000

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร สามารถพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรที่ดูแลผู้สูงอายุ และเกิดการนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชนด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ผู้สูงอายุในพื้นที่เป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า 500,000 ราย

3.4.2 โรงเรียนผู้สูงอายุ

3.4.3 ผู้รับผิดชอบงานในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

3.4.4 ประธานชมรมผู้สูงอายุ หรือผู้แทนจากชมรมผู้สูงอายุ (ในระดับจังหวัดและอำเภอ)

3.4.5 ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุและงานแพทย์แผนไทยในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 จังหวัดกาญจนบุรี

4.2.2 จังหวัดขอนแก่น

4.2.3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2.4 จังหวัดตรัง

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 - กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ (สพท)	1,090,500				1,090,500								
กิจกรรมที่ 2 ประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (สพท)	300,000							200,000			100,000		
กิจกรรมที่ 3 ติดตามและประเมินผลการดำเนินพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (สพท)	192,000								192,000				

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 4 ประชุมวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ (สพท)	500,000											500,000 ↔	
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23 (สพท)	60,000									60,000 ↔			
รวมเป็นเงิน	2,142,500		-		1,090,500			492,000			560,000		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005 H12013002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 2,142,500 บาท (สองล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ ณ กรุงเทพมหานคร (จำนวน 1 ครั้ง ครั้งละ 2 วัน) (สพท และ สทล)					**1,090,500**
1) ค่าวิทยากร (บุคลากรของรัฐ)	1	3	6	600	10,800
2) ค่าวิทยากร (มิใช่บุคลากรของรัฐ)	1	3	6	1,200	21,600
3) ค่าอาหาร	1	200	2	600	240,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	200	4	50	40,000
5) ค่าเช่าที่พัก	1	180	2	750	270,000
6) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	1	2	1	10,000	20,000
7) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	6	2	2,500	30,000
8) ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	1	6	2	200	2,400
9) ค่ายานพาหนะผู้เข้าร่วมอบรม	1	180	2	750	270,000
10) ค่าพิมพ์หนังสือคู่มือฯ	1	200	1	300	60,000
11) ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรม	1				4,000
12) ค่าวัสดุในการฝึกปฏิบัติ -นวัตกรรมยางยืดพิชิตโรค ชุดละ 50 บาท -นวัตกรรมแผงไข่มะกรูด ชุดละ 30 บาท -นวัตกรรมการออกกำลังกายด้วยซักรอก ชุดละ 150 บาท	1	200	1	600	120,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- นวัตกรรมผ้าขาวม้าดอกไม้คลายปวด ชุดละ 200 บาท - นวัตกรรมตาราง 9 ช่อง ชุดละ 170 บาท					
13) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,700
กิจกรรมที่ 2 ประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (สพท)					**300,000**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	1	5	1	1,000	5,000
2) ค่าอาหาร	1	250	1	450	112,500
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	250	2	50	25,000
4) ค่ายานพาหนะคณะกรรมการ (แท็กซี่)	1	5	2	200	2,000
5) ค่าจ้างจัดนิทรรศการแสดงนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น				40,000	40,000
6) ค่าวัสดุในการจัดการประกวด					4,700
7) ค่าจ้างจัดทำโล่รางวัล		3		2,100	6,300
8) ค่าจ้างจัดทำใบประกาศนียบัตรพร้อมกรอบ		15		300	4,500
9) เงินรางวัลชนะเลิศ		1		50,000	50,000
10) เงินรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1		1		30,000	30,000
11) เงินรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2		1		20,000	20,000
กิจกรรมที่ 3 ติดตามและประเมินผลการดำเนินพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (3 ครั้ง) (สพท)					**192,000**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/ผู้เชี่ยวชาญ	3	5	1	1,000	15,000
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง	3	8	2	240	11,520
3) ค่าเช่าที่พัก	3	8	1	750	18,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	3	8	2	2,500	120,000
5) ค่ายานพาหนะ (แท็กซี่)	3	8	2	200	9,600
6) ค่าเช่าเหมารถตู้	3	1	2	2,000	12,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					5,880
กิจกรรมที่ 4 ประชุมวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ ณ กรุงเทพมหานคร (สพท)					**500,000**
1) ค่าจ้างจัดการประชุมวิชาการฯ					500,000
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 23 (สพท)					**60,000**
1) ค่าจ้างจัดนิทรรศการแสดงนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น					60,000

หมายเหตุ: ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยได้

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	2,142,500
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สองล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**2,142,500**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	2,082,500
2) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	60,000
รวมทั้งสิ้น (สองล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)	**2,142,500**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ผู้เข้าร่วมอบรมไม่เพียงพอตามเป้าหมาย หรือไม่สามารถเข้าร่วมได้ครบตามหลักสูตร	กลาง	กลาง	1) ประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านทุกช่องทางของหน่วยงานและเครือข่าย อสม./รพ.การแพทย์แผนไทย 2) จัดตารางอบรมที่เหมาะสม และเปิดรับสำรองไว้ล่วงหน้า
2) ผู้สูงอายุหรือชมรมผู้สูงอายุขาดความเข้าใจในการนำนวัตกรรมการแพทย์แผนไทยไปใช้จริง	กลาง	กลาง	1) จัดทีมสนับสนุนติดตามผลภาคสนาม ให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) จัดทำคู่มือแนวปฏิบัติสำหรับการประยุกต์ใช้ในชุมชน
3) การประชุมวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีผู้เข้าร่วมจำกัด / ขาดการมีส่วนร่วม	ต่ำ	กลาง	1) ใช้ระบบออนไลน์ควบคู่กับ onsite เพื่อเพิ่มการเข้าถึงและเปิดรับผลงานจากทุกภูมิภาค

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ติดตามผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายไตรมาส

10.2 ประเมินผลการอบรมโดยใช้แบบสอบถาม

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สำหรับนำไปใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ) จำนวน 1 ชุด	1) มีบุคลากรที่ดูแลผู้สูงอายุผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพ จำนวน 180 คน	1) มีผู้ที่ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการดูแลผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรสร้างอาชีพสามารถไปขยายผลให้กับผู้อื่นในชุมชนได้ไม่น้อยกว่า 250,000 คน	1) มีกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 50,000 คน
		2) มี (ร่าง) หลักสูตรภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (สำหรับนำไปใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ) จำนวน 1 ฉบับ	2) มีพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปใช้ขยายผลให้กับพื้นที่อื่นระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศไม่น้อยกว่า 10 ชมรม	2) ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 500,000 คน (สะสม)
		3) ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 150,000 คน (สะสม)	3) ผู้สูงอายุในชุมชนได้รับการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ไม่น้อยกว่า 300,000 คน (สะสม)	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	-	1,090,500	492,000	560,000

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางสาวอรวิกา เกาะยอ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทรศัพท์ : 02-5917007 ต่อ 3402 E-mail : pp.ittm2566@gmail.com
2	นางธนัญชนก หิรัญรักษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ : 02-5917007 ต่อ 3402 E-mail : pp.ittm2566@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ	นายแพทย์ชำนาญการ	โทรศัพท์ : 02-5917007 ต่อ 2605 E-mail : songserm.alt@gmail.com
2	นายทวีคูณ ผลาผล	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ : 02-5917007 ต่อ 2605 E-mail : songserm.alt@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวอรวิกา เกาะยอ ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางธนัญชนก หิรัญรักษ์ ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมบริการการแพทย์แผนไทย	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นายเทวัญ ธานีรัตน์ ตำแหน่ง : รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการส่งเสริมอาหารเป็นยา

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	ส่งเสริมอาหารเป็นยา
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	CHE69211126(000049)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	รายได้จากการท่องเที่ยว ถือเป็นแหล่งเงินสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยมีรายได้เพิ่มขึ้น และนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ได้หลายประการ โดยเฉพาะกระแส “การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ” หรือ “Wellness Tourism” เริ่มเป็นที่จับตามองและได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ประเทศไทยถือได้ว่าเป็น “ศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub)” ของภูมิภาคเอเชียนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในแบบไทย ๆ ภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพรไทย วิถีชีวิตไทย อาหารไทยก็เป็นที่ชื่นชอบของชาวต่างชาติที่ต้องมาท่องเที่ยวประเทศไทยเช่นกัน จึงถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ที่งดงามและทรงคุณค่า สอดรับกับนโยบายรัฐบาลในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้วยความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ทั้งนี้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีส่วนช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ผนวกเข้าไปในวิถีชุมชน ที่มีทั้งภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทยอันแสดงถึงการใช้อิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) ได้ปรากฏให้ชาวโลกได้เห็น เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศมากขึ้น
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ประกอบการได้นำองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐานถูกต้องตามหลักวิชาการไปผนวกเข้ากับวิถีชุมชนที่มีภูมิปัญญาดั้งเดิม สมุนไพร อาหารไทย ตลอดจนการพัฒนาเป็นเมนูอาหาร

	ที่แสดงถึงการใช้อิทธิพลทางวัฒนธรรม (Soft Power) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจสร้างมูลค่าด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม ความเป็นไทย เผยแพร่ไปยังต่างประเทศ เป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ชื่นชมและท่องเที่ยวในประเทศไทย นำมาสู่การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดรายได้และอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ซึ่งในปี พ.ศ. 2569 คาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นประมาณ 20 ล้านบาท
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ทางด้านนวัตกรรม ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและอาหารไทย รวมถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทยในการให้บริการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดมาตรฐานการบริการที่ดี โดยยกระดับให้ผู้ประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารเป็นยา เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้รับการยอมรับในการรับบริการของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและการบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F03 ความหลากหลายและความครอบคลุมของสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	เป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืนการจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อย 8.1 :** ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดมีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี
1.2 แนวทางการพัฒนารอง	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 :** ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-

2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ พัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (Post-COVID) 2) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่งคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (ความสอดคล้องกับแผนในระดับพื้นที่)	-ไม่มี-

2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เศรษฐกิจสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการส่งเสริมอาหารเป็นยา

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ปัจจุบันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases : NCDs) เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและโรคมะเร็ง เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญทั่วโลก เนื่องจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตและการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม เช่น การขาดการออกกำลังกาย และปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ อันเป็นสาเหตุให้โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ระบุว่าโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสาเหตุการเสียชีวิตมากถึง ร้อยละ 71 ของการเสียชีวิตทั่วโลก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีบทบาทในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและการแพทย์แผนไทย โดยการสร้างความหลากหลาย ด้านการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยเน้นการสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มผ่านอัตลักษณ์ท้องถิ่น เช่น อาหารสมุนไพรถิ่นและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งนอกจากจะตอบโจทย์ความต้องการด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยวแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่นได้อีกด้วย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) การส่งเสริมการบริโภคอาหารเป็นยาเพื่อป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นการผสานความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้อย่างลงตัว เป็นการสร้างแนวทางที่ยั่งยืนในการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคเพื่อสุขภาพ อีกทั้งประชาชนจะมีความรู้และตระหนักถึงประโยชน์ของอาหารเป็นยา สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้อย่างแท้จริง เนื่องจากหนึ่งในแนวทางสำคัญในการป้องกันและลดความเสี่ยงของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง คือ การส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคที่ดีและมีประโยชน์ต่อสุขภาพ โดยเฉพาะการนำสมุนไพรถิ่นมาใช้ในการปรุงอาหาร เนื่องจากสมุนไพรหลายชนิดมีสรรพคุณทางยาที่ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดโรคและเสริมสร้างระบบภูมิคุ้มกัน เช่น กระชายดำที่มีสารฟลาโวนอยด์ช่วยบำรุงหัวใจและระบบไหลเวียนโลหิต (Leong & Shui, 2020) และขมิ้นชันที่มีสารเคอร์คูมินซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระที่มีฤทธิ์ต้านการอักเสบและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้เป็นอย่างดี (Ahmad, 2021) เป็นต้น นอกจากอาหารเป็นยาจะมีความสำคัญในด้านโภชนาการแล้ว ยังสามารถช่วยส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรได้รับการส่งเสริมในระดับชุมชนและระดับประเทศ

ในการนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมอาหารเป็นยา โดยในปี พ.ศ. 2569 กรมฯ ได้มีการพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. เพื่อให้มัคคุเทศก์มีความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าของอาหารเป็นยาและสามารถสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของการบริโภคอาหารเป็นยาได้อย่างถูกต้องน่าสนใจ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อันจะช่วยสร้างประสบการณ์ที่ดีและความประทับใจในทริปท่องเที่ยว สามารถสร้างประโยชน์ให้กับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร และขยายผลไปสู่การท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ ที่มีอาหารเป็นปัจจัยหลักในการเสริมสร้างประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรนวัตวิถี การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ฯลฯ โดยผ่านรูปแบบการเปิดประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การเปิดให้จองกิจกรรมและที่พักผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันการท่องเที่ยว ซึ่งกำลังได้รับความสนใจของนักท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศได้ และมีส่วนช่วยให้ประเทศมี GDP ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอีกด้วย ในการนี้เพื่อให้เกิดกระแสในวงกว้างในเรื่องอาหารเป็นยา ได้มี การติดตามและประเมินผลมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา และกรมฯ ยังมีระบบวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนเพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างสุขภาพรายบุคคล ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการจัดอาหารที่เหมาะสมตามสภาพธาตุเจ้าเรือน การพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนในรูปแบบโปรแกรมสมัยใหม่ เช่น“PEN Diag” เพื่อใช้ในการส่งเสริมการบริโภคอาหารเป็นยา จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health and Wellness Tourism) มูลค่าเพิ่มให้กับประเทศได้ รองรับการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy Tourism) ทั้งเป็นการสนับสนุนการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของประชาชนควบคู่ไปกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้อาหารไทยระดับประเทศและนานาชาติ สามารถสร้างรายได้ สร้างเศรษฐกิจให้กับประเทศ รวมถึงสร้างวัฒนธรรมที่ดีในการนำภูมิปัญญาทางด้านอาหารเป็นยา

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ให้สามารถสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าของอาหารเป็นยาได้อย่างถูกต้องน่าสนใจ สร้างความตระหนักรู้ และความสนใจในอาหารเป็นยาให้กับประชาชน

2.2 ยกระดับองค์ความรู้ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและพัฒนาเป็นโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) ให้สามารถวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเลือกรับประทานอาหารเป็นยา ลดความเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขของประเทศ และเพิ่มมูลค่าเมนูอาหารเป็นยา

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.มีผู้เข้ารับการอบรมที่ผ่านการอบรมตามมาตรฐานการพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก.เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมที่ผ่านการอบรมตามมาตรฐานการพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา ไม่น้อยกว่า	คน	300
2. มีรายงานผลการติดตามและประเมินผลของผู้เข้ารับการอบรม ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา	จำนวนรายงานติดตามและประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยาไม่น้อยกว่า	ชุด	2
3. มีโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) สำหรับให้บริการประชาชน	จำนวนโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) สำหรับให้บริการประชาชน ไม่น้อยกว่า	โปรแกรม	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. เกิดอัตราการเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	ร้อยละ	12
2.ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ธาตุเจ้าเรือนของตนเองมากขึ้น และสามารถเลือกรับประทานอาหารและปรับพฤติกรรมสุขภาพได้	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) ในระดับดีขึ้นไป (4 - 5 คะแนน) ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 มัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. มีบทบาทในการสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพควบคู่กับการท่องเที่ยว ให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.2 ประชาชนและนักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการบริโภคอาหารเป็นยามากขึ้น รวมถึงช่วยส่งเสริมการบริโภคอาหารไทยเพื่อสุขภาพอย่างยั่งยืน

3.3.3 ผู้ประกอบการร้านอาหารหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เกิดการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมในระดับประเทศ ผ่านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.3.4 องค์ความรู้และภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย เรื่อง ธาตุเจ้าเรือน ถูกยกระดับและพัฒนาเป็นโปรแกรม ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนส่วนบุคคลและให้คำแนะนำอาหารที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้าถึงข้อมูลธาตุเจ้าเรือนได้อย่างรวดเร็ว

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล (เน้นนักโภชนาการและนักกำหนดอาหาร) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม สภาอุตสาหกรรม หอการค้าไทย มหาวิทยาลัย/ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นต้น

3.4.2 สถานประกอบการร้านอาหาร และสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

3.4.3 มัคคุเทศก์ (Guide)

3.4.4 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4.2.2 สถานประกอบการร้านอาหาร และสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรม/คณะทำงานจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. จำนวน 2 ครั้ง (สพท.)	48,800				48,800								
กิจกรรมที่ 2 อบรมพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา (จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 2 วัน ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเลย) (สพท.)	780,090					506,200		273,890					
กิจกรรมที่ 3 ประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน การอบรมมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา (สพท.)	71,110								71,110				
กิจกรรมที่ 4 จัดทำโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) เพื่อวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนและส่งเสริมสุขภาพด้วยอาหารกินเป็นยา	500,000			100,000	400,000								
รวมเป็นเงิน	1,400,000	100,000			955,000			345,000			-		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005341201900 2000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 1,400,000 บาท (หนึ่งล้านสี่แสนบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว/วัน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรม/คณะทำงานจัดทำหลักสูตรพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. จำนวน 2 ครั้ง (สพท.)					48,800
1. ค่าที่พัก (เดี่ยว)	2	1	2	1,500	6,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	20	2	120	9,600
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	20	2	35	2,800
4. ค่าตอบแทนคณะกรรมทำงาน	2	3	2	600	7,200
5. ค่าเดินทางคณะกรรมทำงาน (เครื่องบิน)	2	1	2	2,500	10,000
6. ค่าเดินทางคณะกรรมทำงาน (รถบัสโดยสาร)	2	1	2	800	3,200
7. ค่าเดินทางคณะกรรมทำงาน (รถยนต์ส่วนตัว)	2	1	2	1,000	4,000
8. ค่าเดินทางคณะกรรมทำงาน (แท็กซี่)	2	4	2	250	4,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ					2,000
กิจกรรมที่ 2 อบรมพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา (จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 2 วัน ณ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเลย) (สพท.)					780,090
1. ค่าที่พัก (คู่)	2	20	2	800	64,000
2. ค่าที่พัก (เดี่ยว)	2	2	2	1,200	9,600
3. ค่าอาหาร	2	130	2	450	234,000
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	130	4	50	52,000
5. ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	2	2	6	600	14,400
6. ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาคเอกชน)	2	2	6	1,200	28,800
7. ค่าเช่าห้องประชุม	2		2	1,500	6,000
8. ค่าพาหนะเดินทาง (รถรับจ้าง)	2	130	2	500	260,000
9. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	5	2	240	4,800
10. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	3	2	2,500	30,000
11. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	5	2	200	4,000
12. ค่าเช่ารถตู้	2	1	3	2,000	12,000
13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					4,000
14. ค่าเช่าเหมารถบัสปรับอากาศชั้นเดียวพร้อมคนขับ (ในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเลย)	2	2	1	10,500	42,000
15. ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2	130	1	45	11,700
16. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรม เช่น ตลับหมึก กระดาษโฟโต้อิงค์เจ็ทสำหรับทำเกียรติบัตร					2,790

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว/วัน	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 3 ประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน การอบรมมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยา (สพท.)					71,110
1. ค่าที่พัก (คู่)	2	2	1	800	3,200
2. ค่าที่พัก (เดี่ยว)	2	2	2	1,200	9,600
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	4	2	240	3,840
4. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	2	2,500	20,000
5. ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	4	2	200	3,200
6. ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	2	2	1	1,000	4,000
7. ค่าเช่ารถตู้	2	1	3	2,000	12,000
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
9. ค่าเช่าห้องประชุม	2		1	1,500	3,000
10. ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
11. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	1	35	1,750
12. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดประชุม เช่น เอกสารประกอบการประชุม					1,520
กิจกรรมที่ 4 จัดทำโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) เพื่อวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนและส่งเสริมสุขภาพด้วยอาหารกินเป็นยา					500,000
1. ค่าจ้างเหมาจัดทำโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) เพื่อวิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนและส่งเสริมสุขภาพด้วยอาหารกินเป็นยา รายละเอียด เอกสารกำหนดขอบเขตการดำเนินการจ้าง (TOR)					500,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,400,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสี่แสนบาทถ้วน)	1,400,000

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	1,400,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสี่แสนบาทถ้วน)	1,400,000

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น หน่วยงานด้านท่องเที่ยวและสาธารณสุข	ต่ำ	กลาง	1) ประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจตั้งแต่ต้นโครงการ 2) ทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) 3) จัดตั้งคณะทำงานร่วมหลายภาคส่วน
2) มัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. มีเวลาเข้าร่วมอบรมจำกัด / ไม่สามารถเข้าร่วมได้ไม่ครบหลักสูตร	กลาง	กลาง	1) กำหนดตารางอบรมที่ยืดหยุ่น 2) จัดอบรมแบบออนไลน์ควบคู่กับภาคปฏิบัติ 3) มีระบบติดตามและให้ใบประกาศเฉพาะผู้ผ่านการอบรมครบถ้วน
3) โปรแกรม "PEN Diag" มีปัญหาทางเทคนิค เช่น ระบบล่ม / วิเคราะห์คลาดเคลื่อน	สูง	กลาง	1) มีทีมพัฒนาและดูแลระบบตลอดโครงการ 2) ทดสอบระบบก่อนเปิดใช้งานจริง (User Acceptance Test) 3) มีระบบสำรองข้อมูล (Backup) และช่องทางแจ้งปัญหาชัดเจน

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ติดตามผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายไตรมาส

10.2 ประเมินผลการอบรมโดยใช้แบบสอบถาม Pre-test, Post-test

10.3 ประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถามผ่าน Google Form ให้นักท่องเที่ยวที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับอาหารอาหารเป็นยา ประเมินผลที่ได้รับจากมัคคุเทศก์และโครงการฯ

10.4 การเข้าถึงโปรแกรม "PEN Diag" (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) ของประชาชน

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารอาหารเป็นยาไม่น้อยกว่า 300 คน 2) ร้อยละของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ที่มีคะแนนความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารเป็นยาเพิ่มขึ้นหลังการอบรม (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)	1) มีมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. เพื่อประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยาไม่น้อยกว่า 300 คน (สะสม) 2) ร้อยละของมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ที่มีคะแนนความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารเป็นยาเพิ่มขึ้นหลังการอบรม (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80)	1) ระดับความรู้และความเข้าใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับอาหารเป็นยา ภายหลังจากการรับสารผ่านกิจกรรมประชาสัมพันธ์โดยมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. 2) มีรายงานการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานการอบรมมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยาจำนวน 1 ชุด	1) ระดับความรู้และความเข้าใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับอาหารเป็นยาภายหลังจากการรับสารผ่านกิจกรรมประชาสัมพันธ์โดยมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. 2) มีรายงานการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานการอบรมมัคคุเทศก์ (Guide) ครู ก. ในการประชาสัมพันธ์อาหารเป็นยาจำนวน 2 ชุด (สะสม)

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	2) วิเคราะห์และออกแบบฐานข้อมูลร่วมกับผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์แผนไทย	1) พัฒนาและวิเคราะห์ข้อมูล นำไปสู่รูปแบบการจัดทำโปรแกรม “PEN Diag” (Personalized E-Diagnosis for Nutrition) 2) นำไปทดลองใช้จริงกับประชาชน โดยมีแพทย์แผนไทยตรวจสอบความแม่นยำของข้อมูล 3) ทดสอบการใช้งานและประเมินความพึงพอใจ 4) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์	1) ประเมินผลโครงการและความพึงพอใจของประชาชน ในการเข้าถึงโปรแกรม “PEN Diag” (Personalized E-Diagnosis for Nutrition)	
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	100,000	955,000	345,000	-

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางธนัญชนก หิรัญรักษ์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	โทรศัพท์ : 02-5917007 ต่อ 3402 E-mail : pp.ittm2566@gmail.com
2	นางสาวอาติยาภรณ์ ทั่วนภา	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 02-5917007 ต่อ 3402 E-mail : pp.ittm2566@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวอาติยาภรณ์ ทั่วนภา ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางธนัญชนก หิรัญรักษ์ ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมบริการการแพทย์แผนไทย	ผู้เสนอ/ผู้เสนอโครงการ	
3	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการนวดไทย - ฝังเข็มฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	นวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	CHE6921124 (00082)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพและยกระดับความเชี่ยวชาญของแพทย์แผนไทยในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการดำเนินการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยสู่ความเชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง ด้วยหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมองด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ จำนวน 90 ชั่วโมง มุ่งเน้นการสร้างระบบบริการฟื้นฟูผู้ป่วยอย่างมีมาตรฐาน ครอบคลุม และเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ โดยผู้ป่วยจะได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์โดยทีมสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจนครบ 6 เดือน ตั้งแต่ในโรงพยาบาลจนถึงชุมชน เพื่อเพิ่มสมรรถนะร่างกาย จิตใจ ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และลดความพิการ หรือภาวะทุพลภาพ รวมถึงสร้างระบบติดตามการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ที่บ้านผ่าน Platform “สอน.บัดดี้”เพื่อใช้ติดตามและประเมินคุณภาพการบริการอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการผลักดันให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ซึ่งเป็นการสนับสนุนการเข้าถึงบริการที่ครอบคลุม ยั่งยืน ลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยและครอบครัวอีกด้วย

1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ได้รับการดูแลอย่างมีมาตรฐาน มีการฟื้นฟูและรักษาที่เหมาะสมตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพ
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
แนวทางการพัฒนา	1) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้ง ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ
เป้าหมาย (Y1)	(130301) มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ได้รับการดูแลอย่างมีมาตรฐาน มีการฟื้นฟูและรักษาที่เหมาะสมตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงบริการสุขภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายการมีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและเข้าถึงได้ทุกระดับ" โดยการจัดทำแนวทางกลางในการให้บริการ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านหลักสูตรอบรมที่มีมาตรฐาน และพัฒนาระบบข้อมูลกลางด้วย Platform "สอน.บัดดี้" เพื่อให้มีการติดตามผลและคุณภาพบริการทั่วประเทศให้เป็นระบบเดียวกันและทันต่อสถานการณ์ และสนับสนุนให้ให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ส่งผลให้ประชาชนทุกพื้นที่เข้าถึงบริการฟื้นฟูที่มีคุณภาพ ลดความพิการ และยกระดับสุขภาวะประชาชนอย่างเท่าเทียม
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย	V01F01 มาตรฐานสาธารณสุขตามหลักวิชาการ
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันว่ามีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.8 :** บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ประชาชนทุกคนได้รับความเป็นธรรมทางด้านสุขภาพอย่างเท่าเทียมกัน
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ

	☑ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM) พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ 3) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (ความสอดคล้องกับแผนในระดับพื้นที่)	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพเชิงพื้นที่ ลดเหลื่อมล้ำ 2) สร้างสุขภาพดีทุกช่วงวัย คนไทยแข็งแรง 3) เพิ่มขีดความสามารถ นวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข ดิจิทัลสุขภาพ ระบบข้อมูลสุขภาพอัจฉริยะ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการนวดไทย - ฝังเข็มฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

โรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) เป็นหนึ่งในสาเหตุการเสียชีวิตและความพิการระยะยาวที่สำคัญของประชากรไทยและของโลก และถือว่าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในระดับโลก โดยมีรายงานผู้ป่วยรายใหม่ทั่วโลกมากกว่า 11.9 ล้านรายต่อปี และมีผู้เสียชีวิตมากกว่า 7.3 ล้านราย ซึ่งมากกว่าร้อยละ 75 พบในประเทศที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำ แสดงให้เห็นถึงภาระโรคที่ส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพในวงกว้าง สำหรับประเทศไทยพบผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมากกว่า 349,000 รายต่อปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุที่เติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีปัจจัยเสี่ยงสำคัญของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน ไขมันในเลือดสูง ภาวะอ้วน และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมาะสม แม้อัตราการเสียชีวิตจะลดลงจากความก้าวหน้าทางการแพทย์และการเข้าถึงการรักษาในระยะเฉียบพลันที่ดีขึ้น แต่ผู้รอดชีวิตส่วนใหญ่ยังคงมีความพิการหลงเหลืออยู่และต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องจนครบ 6 เดือน ตั้งแต่ในโรงพยาบาลจนถึงชุมชน เพื่อให้ผู้ป่วยกลับมาช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวันได้ดีที่สุด ลดภาวะทุพพลภาพ และกลับคืนสู่สังคมได้อย่างเต็มศักยภาพหลังพ้นภาวะวิกฤติของโรค

จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2568 พบว่า ผู้ป่วยที่ถูกวินิจฉัยว่าเป็นโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) มีจำนวน 330,237 คน, 246,277 คน และ 231,603 คน ตามลำดับ ในจำนวนนี้มีผู้เข้ารับบริการการแพทย์แผนไทยเพียงร้อยละ 8.8, 15.34 และ 13.19 จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการแพทย์แผนไทยได้เข้ามามีบทบาทและเป็นที่ยอมรับในระบบบริการมากขึ้น แต่ผู้ป่วยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุม จากการศึกษาวิจัยพบว่าผู้ป่วย โรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ที่ได้รับการรักษาด้วยการนวดไทย ประคบสมุนไพร และการรักษาแบบผสมผสาน มีอาการกลืนลำบากลดลง อาการข้อไหล่ติดดีขึ้น มีความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันและคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (ทรงกต เผ่าสิงห์แก้ว, 2567) เช่นเดียวกับการศึกษาของโรงพยาบาลพุนพิน พบว่า ผลลัพธ์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการนวดฟื้นฟู ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มสมรรถภาพในการใช้ชีวิตประจำวันจากการประเมิน ADL ที่เพิ่มขึ้นก่อนจำหน่ายและลดภาวะแทรกซ้อน ลดความบกพร่องที่สำคัญ เช่น ภาวะกลืนลำบาก พูดไม่ชัด ใบหน้าเบี้ยว โดยเฉพาะภาวะกลืนลำบาก ผู้ป่วยสามารถถอดสายอาหารได้ ทำให้คุณภาพการกลืนของผู้ป่วยดีขึ้น สามารถกลับมารับประทานอาหารได้ปกติ ลดภาวะแทรกซ้อนจากโรคปอดอักเสบและอาการใบหน้าเบี้ยว พูดไม่ชัด (ฐาปนี ศรีล้ำ และคณะ, 2563) อย่างไรก็ตาม ระบบบริการการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ของประเทศยังประสบปัญหาสำคัญหลายประการ ได้แก่ ยังไม่มีแนวทางกลางสำหรับการดูแลผู้ป่วย ทำให้การให้บริการของแต่ละพื้นที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ศักยภาพของบุคลากรมีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อขีดจำกัดในการรักษาฟื้นฟูผู้ป่วย ไม่มีระบบฐานข้อมูลกลางที่สามารถติดตามผลลัพธ์การรักษาแบบเรียลไทม์ได้ และยังไม่มีชุดสิทธิประโยชน์เพื่อใช้ในการเบิกจ่ายค่าบริการนวดฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ด้วยการแพทย์แผนไทย ทำให้การขยายบริการไม่สามารถทำได้อย่างเต็มศักยภาพ

ดังนั้น การดำเนินงานของโครงการ “นวดไทย – ฝังเข็มฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)” จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบบริการ โดยโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสำหรับบรรจุให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เข้าไว้ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงาน

หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) พร้อมทั้งการพัฒนาระบบติดตามและจัดเก็บข้อมูลการให้บริการผ่านแพลตฟอร์ม “สอน.บัดดี้” ให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพทั้งประเทศ

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสำหรับการบรรจุให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

2.2 เพื่อพัฒนาระบบการติดตามและจัดเก็บข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน. บัดดี้” อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2.3 ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีแนวทางกลางการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)	จำนวนแนวทางกลางการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ที่แล้วเสร็จ	แนวทาง	1
2. มี (ร่าง) ข้อเสนอชุดสิทธิประโยชน์สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เพื่อเสนอสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	จำนวน (ร่าง) ข้อเสนอชุดสิทธิประโยชน์สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)	ชุด	1
3. มีข้อมูลความพร้อมของหน่วยบริการผู้ให้บริการ และโรงพยาบาลแม่ข่ายสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง	ร้อยละความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ความพร้อมของผู้ให้บริการและหน่วยบริการและข้อมูล รพ.แม่ข่าย 12 เขตสุขภาพ	ร้อยละ	100
4. มีการสื่อสารนโยบายบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทย สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) สู่หน่วยบริการภูมิภาคทุกระดับ	ร้อยละของหน่วยงานภูมิภาคที่รับทราบนโยบายบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)	ร้อยละ	100
5. มีการกำหนด Provider ID ให้แพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ 90 ชั่วโมง และลงทะเบียนการบริการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน. บัดดี้”	จำนวนผู้ให้บริการที่ได้รับ Provider ID และลงทะเบียนการบริการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน. บัดดี้”	คน	89

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
6. มีวีดีโอการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) โดยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ 28 ชั่วโมง (E-Learning)	จำนวนสื่อการสอนสำหรับใช้เพื่อการการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) โดยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ 28 ชั่วโมง (E-Learning)	สื่อการสอน	1
7. มีการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) โดยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ (ภาคบรรยาย) 28 ชั่วโมง (E-Learning)	จำนวนแพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ (ภาคบรรยาย) 28 ชั่วโมง (E-Learning) ไม่น้อยกว่า	คน	76
8. มีการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) โดยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ (ภาคปฏิบัติ) 22 ชั่วโมง (Onsite)	จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมและผ่านเกณฑ์ทดสอบหลังเรียน (ผ่านเกณฑ์ ≥ 80%) ไม่น้อยกว่า	คน	76
9. มีการอบรมหลักสูตรการรักษาโรคหลอดเลือดสมองสำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีน 30 ชม.	จำนวนแพทย์ฝังเข็ม/ แพทย์แผนจีนที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ ไม่น้อยกว่า	คน	76
10. มีการประชุมติดตามการเชื่อมต่อข้อมูลการบริการผู้ป่วย IMC กับ Platform “สอน.บัดดี้”	ร้อยละของจำนวนโรงพยาบาลที่มีการเชื่อมต่อข้อมูลการบริการผู้ป่วย IMC กับ Platform“สอน.บัดดี้”	ร้อยละ	≥80
11. มีการประชุมคณะทำงานจัดทำชุดข้อมูลสำหรับเสนอให้นวดไทยเพื่อฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) บรรจุในชุดสิทธิประโยชน์ เสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	ชุดข้อมูลสำหรับการบรรจุให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	ชุด	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.หน่วยบริการสามารถนำแนวทางกลางการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ไปใช้	ร้อยละความพร้อมของหน่วยบริการที่สามารถนำแนวทางกลางในการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ไปใช้ได้จริง	ร้อยละ	80

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
2.เขตสุขภาพมีข้อมูลผู้ให้บริการ หน่วยบริการ และโรงพยาบาลแม่ข่าย	จำนวนเขตสุขภาพที่มีข้อมูล ผู้ให้บริการ หน่วยบริการ และสามารถกำหนด รพ.แม่ข่ายได้	เขตสุขภาพ	12
3.หน่วยบริการทุกระดับรับทราบนโยบายการบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทย สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) และสามารถถ่ายทอดนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่	ร้อยละความพร้อมของการดำเนินการตามนโยบายการบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทย สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC)	ร้อยละ	100
4.หน่วยบริการสามารถลงทะเบียน Provider ID ให้แก่แพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตร 90 ชั่วโมง และดำเนินการลงทะเบียนบริการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่านระบบ “สอน. บัดดี้” ได้ครบถ้วนและถูกต้อง	จำนวนแพทย์แผนไทยที่ได้รับ Provider ID และได้รับสิทธิให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ IMC ในระบบ “สอน. บัดดี้”	คน	89
5.แพทย์แผนไทยที่เข้ารับการอบรมมีความรู้และทักษะตามมาตรฐานหลักสูตรทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	ร้อยละของผู้เข้าอบรมที่ผ่านเกณฑ์ทดสอบหลังเรียน (ผ่านเกณฑ์ ≥ 80%)	ร้อยละ	100
6.แพทย์ฝังเข็ม/แพทย์แผนจีนมีศักยภาพให้บริการรักษาผู้ป่วย IMC ตามหลักสูตร	ร้อยละผู้เข้ารับการอบรมที่ผ่านการประเมินทักษะหลังอบรม	ร้อยละ	100

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 มีแนวทางกลางในการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ที่สามารถนำไปใช้ในหน่วยบริการทุกระดับ

3.3.2 มีระบบฐานข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) และมีการใช้งานจริงผ่าน Platform “สอน. บัดดี้”(แพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมได้รับ Provider ID และสามารถบันทึกข้อมูลบริการได้) ทำให้สามารถติดตามคุณภาพบริการและผลการรักษาผู้ป่วยได้

3.3.3 บุคลากรแพทย์แผนไทยมีความรู้และทักษะที่ได้มาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) สามารถในการประเมินและฟื้นฟูผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญกระจายอยู่ในทุกจังหวัด

3.3.4 แพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีนสามารถให้การรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางด้วยทักษะเฉพาะทาง

3.3.5 มีข้อมูลความพร้อมของหน่วยบริการ ผู้ให้บริการ และโรงพยาบาลแม่ข่ายใน 12 เขตสุขภาพเพื่อใช้ในการบริหารจัดการระบบบริการการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ในระดับพื้นที่

3.3.6 มีข้อมูลเชิงวิชาการและข้อมูลเชิงบริการที่เพียงพอต่อการเสนอให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ทำให้เพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยมากขึ้น และสนับสนุนความยั่งยืนของระบบบริการในระยะยาว

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย แพทย์ฝังเข็ม และแพทย์แผนจีน

3.4.2 หน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ

3.4.3 ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง ผู้ดูแล และครอบครัว

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 สถาบันการแพทย์แผนไทย

4.2.2 สถาบันการแพทย์ทางเลือก

4.2.3 โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

4.2.4 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาแนวทางกลางในการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) และจัดทำข้อมูลประกอบการเสนอให้นวดไทยสำหรับการฟื้นฟูผู้ป่วย IMC บรรจุอยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สพท.)	2,850												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 :ทบทวนแนวทางเวชปฏิบัติสำหรับการดูแลและฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เพื่อนำมาปรับใช้และจัดทำแนวทางกลางการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ในการให้บริการของประเทศ	-												
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 :จัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอชุดสิทธิประโยชน์สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เพื่อเสนอสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	-												
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 :ประชุมคณะทำงานจัดทำชุดข้อมูลเพื่อนำเสนอให้นวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ เสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	2,850											2,850	
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาฐานข้อมูลความพร้อมของหน่วยบริการและผู้ให้บริการโดยการกำหนด Provider ID และพัฒนาระบบรายงานผลการให้บริการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform สพน. บัดดี้ (สพท.)	5,700												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 :จัดทำ mapping ข้อมูลความพร้อมของผู้ให้บริการ หน่วยบริการ และกำหนด รพ. แม่ข่าย ใน 12 เขตสุขภาพทั่วประเทศ	-												
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 :ประชุมสื่อสารนโยบายบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) สู่หน่วยบริการภูมิภาคทุกระดับ	-												
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 :ประชุมลงทะเบียนการบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน.บัดดี้” และกำหนด Provider ID ให้แพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ 89 คน ในรูปแบบออนไลน์	2,850				2,850								
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 :ประชุมติดตามการลงข้อมูลการให้บริการการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน.บัดดี้” จากศูนย์บริการทั่วประเทศที่ลงทะเบียนเข้าร่วม	2,850								2,850				
กิจกรรมที่ 3 เพิ่มพูนทักษะแพทย์แผนไทย และแพทย์ฝังเข็ม/ แพทย์แผนจีนด้านการรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) (สพท.+สทล.)	1,051,950												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : จ้างเหมาบริการจัดทำแบบรายละเอียด TOR วีดีโอหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) (ภาคบรรยาย 28 ชั่วโมง) เพื่อนำไปจัดทำเป็น E-Learning	178,300		178,300 →										
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 :อบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางแบบบูรณาการให้กับแพทย์แผนไทย (ภาคบรรยาย) จำนวน 28 ชั่วโมง ผ่านระบบ E-Learning เป้าหมายไม่น้อยกว่า 76 คน	-												
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 :อบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางแบบบูรณาการให้กับแพทย์แผนไทย (ภาคปฏิบัติ) จำนวน 22 ชั่วโมง ในรูปแบบ Onsite ไม่น้อยกว่า 76 คน	573,650				573,650 →								
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 :อบรมหลักสูตรการรักษาโรคหลอดเลือดสมองสำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีนในรูปแบบ Onsite จำนวน 30 ชม. จำนวนไม่น้อยกว่า 76 คน	300,000					300,000 →							
รวมเป็นเงิน	**1,060,500**	**178,300**			**876,500**			**2,850**			**2,850**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 1,060,500 บาท (หนึ่งล้านหกหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาแนวทางกลางในการให้บริการดูแลและฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) และจัดทำข้อมูลประกอบการเสนอให้นวดไทยสำหรับการฟื้นฟูผู้ป่วย IMC บรรจุอยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) (สพท.)					**2,850**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 :ทบทวนแนวทางเวชปฏิบัติสำหรับการดูแลและฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เพื่อนำมาปรับใช้และจัดทำแนวทางกลางในการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ในการให้บริการของประเทศ					-
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 :จัดทำ(ร่าง) ข้อเสนอชุดสิทธิประโยชน์สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เพื่อเสนอสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ					-
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 :ประชุมคณะทำงานจัดทำชุดข้อมูลเพื่อนำเสนอให้นวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ เสนอต่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)					**2,850**
1) ค่าอาหาร	1	15	1	120	1,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาฐานข้อมูลความพร้อมของหน่วยบริการและผู้ให้บริการ โดยการกำหนด Provider ID และพัฒนาระบบรายงานผลการให้บริการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform 'สอน.บัดดี้ (สพท.)					**5,700**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 :จัดทำ mapping ข้อมูลความพร้อมของผู้ให้บริการ หน่วยบริการ และกำหนด รพ. แม่ข่าย ใน 12 เขตสุขภาพทั่วประเทศ					-
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 :ประชุมสื่อสารนโยบายบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทย สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) สู่หน่วยบริการภูมิภาคทุกระดับ					-
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 :ประชุมลงทะเบียนการบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform "สอน.บัดดี้" และกำหนด Provider ID ให้แพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ 89 คน ในรูปแบบออนไลน์					**2,850**
1) ค่าอาหาร	1	15	1	120	1,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 2.4 :ประชุมติดตามการลงข้อมูลการให้บริการการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform "สอน. บัดดี้" จากศูนย์บริการทั่วประเทศที่ลงทะเบียนเข้าร่วม					**2,850**
1) ค่าอาหาร	1	15	1	120	1,800
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
กิจกรรมที่ 3 เพิ่มพูนทักษะแพทย์แผนไทย และแพทย์ฝังเข็ม/ แพทย์แผนจีนด้านการรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) (สพท+สทล)					**1,051,950**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 :จ้างเหมาบริการจัดทำวีดีโอหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) (ภาคบรรยาย 28 ชั่วโมง) เพื่อนำไปจัดทำเป็น E-Learning					**178,300**
1) ค่าบันทึกวีดีโอ	5			12,000	60,000
2) ค่าตัดต่อคลิปวีดีโอ			35	2,000	70,000
3) ค่าวิทยากร	1	1	28	600	16,800
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2	2,500	10,000
5) ค่ายานพาหนะส่วนตัว	1	2	2	1,500	6,000
6) ค่ายานพาหนะ (แทกซี่)	1	3	2	200	1,200
7) ค่าอาหารกลางวัน	1	10	5	120	6,000
8) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	10	35	3,500
9) ค่าที่พัก	1	4	1	1,200	4,800
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 :อบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางแบบบูรณาการให้กับแพทย์แผนไทย (ภาคบรรยาย) จำนวน 28 ชั่วโมง ผ่านระบบ E-Learning เป้าหมายไม่น้อยกว่า 76 คน					-
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 :อบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางแบบบูรณาการให้กับแพทย์แผนไทย (ภาคปฏิบัติ) จำนวน 22 ชั่วโมง ในรูปแบบ Onsite ไม่น้อยกว่า 76 คน					**573,650**
1) ค่าวิทยากร	1	6	22	600	79,200
2) ค่าอาหารกลางวัน	1	85	4	450	153,000
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	85	8	50	34,000
4) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	4	2	2,500	20,000
5) ค่ายานพาหนะ (รถประจำทาง)	1	2	2	1,500	6,000
6) ค่ายานพาหนะ (แทกซี่)	1	6	2	250	3,000
7) ค่าที่พัก	1	76	4	750	228,000
8) ค่าห้องประชุม/เช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ	1		4	10,000	40,000
9) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1		4	500	2,000
10) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1		76	25	1,900
11) ค่าไปรษณีย์	1		76	50	3,800
11) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					2,750

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 :อบรมหลักสูตรการรักษาโรคหลอดเลือดสมองสำหรับแพทย์ฝังเข็มและแพทย์แผนจีนในรูปแบบ Onsite จำนวน 30 ชม. จำนวนไม่น้อยกว่า 76 คน					**300,000**
1) ค่าวิทยากร (ภาครัฐ)	5	1	4	600	24,000
2) ค่าวิทยากร (ภาคเอกชน)	5	1	2	1,200	12,000
3) ค่าอาหารกลางวัน	5	80	1	450	180,000
4) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	5	80	2	50	40,000
5) ค่าที่พัก	1	3	4	1,200	14,400
6) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	2	2,500	5,000
7) ค่ายานพาหนะ (แทกซี่)	1	5	2	200	2,000
8) ค่าเช่ารถตู้	1	5	2	2,000	20,000
9) ค่าเอกสารประกอบการอบรม	1	80		120	9,600
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					5,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,060,500
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหกหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)	**1,060,500**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	760,500
2) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	300,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหกหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)	**1,060,500**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) การจัดแนวทางกลางในการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ล่าช้าไม่แล้วเสร็จตามกำหนด	ต่ำ	สูง	1) กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจน 2) ติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ
2) การจัดทำข้อมูลความพร้อมของผู้ให้บริการ หน่วยบริการ และและกำหนด รพ. แม่ข่าย ไม่ครบทุกเขตสุขภาพ	ต่ำ	กลาง	1) ประสานผู้บริหารเขตสุขภาพให้มอบหมายผู้รับผิดชอบ 2) ประสานงานผ่านกลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการติดตามในภาพรวมของจังหวัดทุกจังหวัด
3) ผู้เข้าอบรมภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติไม่ครบตามเป้าหมาย (แพทย์แผนไทย จำนวน 150 คน และแพทย์ฝังเข็ม/แพทย์แผนจีน จำนวน 76 คน)	กลาง	สูง	1) จัดทำหนังสือแจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดให้ดำเนินการคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าว ล่วงหน้าก่อนการอบรม 1 เดือน 2) รับสมัครลงทะเบียนล่วงหน้าและยืนยันรายชื่อผ่าน Google form ก่อนวันอบรมอย่างน้อย 1 สัปดาห์
4) บุคลากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ ใช้งานระบบการติดตามข้อมูลการให้บริการผู้ป่วยด้วย Platform “สอน.บัดดี้” ไม่เป็น หรือขาดทักษะบันทึกข้อมูล	สูง	กลาง	1) จัดอบรมการใช้ระบบก่อนเริ่มบันทึกการให้บริการผู้ป่วยจริงในพื้นที่ 2) จัดทำคู่มือใช้งานใช้งานระบบการติดตามข้อมูลการให้บริการผู้ป่วย IMC ด้วย Platform “สอน.บัดดี้” ให้กับแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จริง
5) ระบบ “สอน.บัดดี้” ล่ม หรือการใช้งานไม่เสถียร	กลาง	สูง	1) สำรอง server และตรวจสอบระบบล่วงหน้าก่อนการลงข้อมูลการให้บริการทุกครั้ง 2) เพิ่มช่องทางบันทึกข้อมูลสำรอง เช่น Excel/Google Form
6) ข้อมูลบริการผู้ป่วยถูกบันทึกไม่ครบหรือมีข้อผิดพลาด	สูง	สูง	1) ทำรายการ checklist ข้อมูลก่อนการบันทึก
7) การจ้างทำวิดีโอ E-Learning ล่าช้า หรือคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด	ต่ำ	กลาง	1) กำหนด TOR ให้มีความชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วน 2) คัดเลือกผู้รับจ้างที่มีผลงานเชื่อถือได้ 3) ประเมินความคืบหน้าเป็นระยะ หรือแบ่งงวดงาน
8) หน่วยบริการหรือเขตสุขภาพบางแห่งไม่ส่งข้อมูลหรือไม่ร่วมประชุม	กลาง	กลาง	1) แจ้งผู้บริหารเขตกำกับติดตามรายเขตสุขภาพ/ สสจ. 2) ส่งหนังสือราชการล่วงหน้า และกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่มีขอบเขตระยะเวลาที่ชัดเจน 3) ตั้งทีมประสานงานเฉพาะเขตสุขภาพครบทั้ง 12 เขต
9) ผู้ให้บริการที่ผ่านอบรมแล้วไม่สามารถให้บริการได้ตามมาตรฐาน	กลาง	สูง	1) เพิ่มกิจกรรมฝึกปฏิบัติ 2) ติดตามผลหลังอบรม 3–6 เดือน 3) จัดให้มีเวทีรายงานกรณีศึกษา อย่างน้อย 2 กรณีศึกษา

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
10) การปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับคู่มือหรือแนวทางกลาง	กลาง	กลาง	1) เขตสุขภาพทบทวนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับคู่มือ 2) นิเทศงานติดตามในพื้นที่ผ่านการตรวจราชการ หรือการสุ่มติดตามผลการจัดบริการจากส่วนกลาง
11) สปสช. อาจไม่รับชุดข้อมูล “นวดไทยฟื้นฟู IMC” เข้าสิทธิประโยชน์ ในปีงบประมาณ 2569	กลาง	สูง	1) จัดทำข้อมูลวิชาการและผลลัพธ์บริการอย่างเป็นระบบ ให้มีหลักฐานอ้างอิงเชิงประจักษ์มากขึ้น และเสนอเข้ารับใหม่อีกครั้งหนึ่ง 2) เชิญผู้แทนจาก สปสช. เข้าร่วมในคณะทำงานจัดทำชุดสิทธิประโยชน์ 3) เสนอเป็นชุดสิทธิประโยชน์เฉพาะพื้นที่นำร่อง

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ระบบติดตามการบริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน. บัดดี้”

10.2 รายงายผลตัวชี้วัด “ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยโรคหลอดเลือดสมอง อัมพฤกษ์ อัมพาตระยะกลาง (Intermediate Care) ที่ได้รับการดูแลด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผ่านระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีแนวทางกลางในการให้บริการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ที่สามารถนำไปใช้ในหน่วยบริการทุกระดับ	1) การสื่อสารนโยบายบูรณาการการจัดบริการการแพทย์แผนไทยสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) สู่หน่วยบริการภูมิภาคทุกระดับ	1) ผลการติดตามการลงข้อมูลการให้บริการการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน. บัดดี้” จากศูนย์บริการทั่วประเทศ	1) ชุดข้อมูลสำหรับการบรรจุให้บริการนวดไทยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
	2) (ร่าง) ข้อเสนอชุดสิทธิประโยชน์สำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) เพื่อเสนอสำนักงาน	2) การกำหนด Provider ID ให้แพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตรฯ 90 ชั่วโมงและเปิดลงทะเบียนการบริการดูแลผู้ป่วยโรค		

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	หลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) ผ่าน Platform “สอน. บัดดี้”		
	3) ข้อมูลความพร้อมของหน่วยบริการผู้ให้บริการและโรงพยาบาลแม่ข่ายสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง	3) จำนวนแพทย์แผนไทยที่ผ่านการอบรมหลักสูตร IMC ไม่น้อยกว่า 150 คน ทั้งในภาคบรรยายและภาคปฏิบัติ และผ่านการอบรม ≥ 80 คะแนนPlatform “สอน. บัดดี้”		
	4) วีดีโอการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) โดยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ 28 ชั่วโมง (E-Learning)	4) จำนวนแพทย์ฝังเข็ม/ แพทย์แผนจีนด้วยหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (IMC) จำนวน 30 ชั่วโมง ไม่น้อยกว่า 150 คน		
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	178,300	876,500	2,850	2,850

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางเนาวรัตน์ สัจจากุล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	**โทรศัพท์ :** 087-419-1404 **E-mail:** issd.ittm@gmail.com
2	นางสาวจีรนันท์ บรรทัด	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 093-319-4526 **E-mail:** jeeranan.ban1992@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	นางสาวฐิตารัตน์ ศุทธะชัยอนันต์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 086-856-3308 **E-mail:** thitarat_sut@hotmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวจีรนันท์ บรรทัด ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางเนาวรัตน์ สัจจากุล ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบบูรณาการบริการ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นายวิกิต ประกายหาญ ตำแหน่ง : รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้อนุมัติโครงการ	

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	ฟื้นฟูชีวิตใหม่ (ผู้ติดยา) New Life by DTAM
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C4069211210000407
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** ความมั่นคง **(2) ประเด็น :** การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง **(3) ประเด็นย่อย :** การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถนำไปใช้ในการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระบบบริการสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปพัฒนารูปแบบแนวทางและขยายผลองค์ความรู้ดังกล่าวเพื่อให้เกิดการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบนี้ได้อย่างบูรณาการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุขและช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพซึ่งในปัจจุบันแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้เล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ของสมุนไพรที่สามารถช่วยในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด จึงได้ยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย พัฒนาเป็นนวัตกรรม “ยาอดยาบ้า (รูปแบบเม็ดฟู่)” และสมุนไพรอื่นๆ เพื่อช่วยลดอาการอยากยา (Craving) โดยร่วมกับการรักษาอื่นๆ เช่น การนวดไทย การอบสมุนไพร การกดจุดสะท้อนเท้า และการปฏิบัติสมาธิบำบัด SKT เป็นต้น ได้แสดงถึงแนวโน้มที่ดีสู่การพัฒนาและขยายผลต่อยอดในการนำแนวทางไปใช้ในการจัดบริการให้ครอบคลุมในระบบบริการสาธารณสุข ทั้งนี้จะทำให้ผู้ที่ติดยาเสพติดที่ได้รับการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสามารถลดปัญหาหรือลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการกลับมาติดซ้ำเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศและลดผลกระทบจากผลข้างเคียงของยาเสพติดที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งช่วยให้เกิดการบรรลุเป้าหมายประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(01) ความมั่นคง

เป้าหมาย (Y2)	(010002) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นพัฒนาแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพ โดยขยายการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั่วประเทศ สร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน เพื่อทำให้ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด มีทางเลือกในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ทำให้คุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ติดยาเสพติดดีขึ้น และผู้ให้บริการในสถานบริการสุขภาพมีแนวทางในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ส่งผลช่วยให้ศักยภาพของแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศ และลดผลกระทบจากอาการข้างเคียงของยาเสพติดที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการบรรลุเป้าหมายประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุขดีขึ้น
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อความมั่นคง
แนวทางการพัฒนา	1) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ (1) ในพื้นที่แหล่งผลิตภายนอกประเทศ ใช้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อกดดันและยุติบทบาทแหล่งผลิตภายนอกประเทศ ด้วยการอาศัยงานการข่าว การปฏิบัติการข้อมูล ข่าวสาร และการพัฒนาพื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตามแนวชายแดน รวมไปถึงการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์การผลิต และนักเคมี ไม่ให้เข้าสู่ แหล่งผลิต (2) การสกัดกั้นการนำเข้าส่งออกยาเสพติดทั้งทางบก ทางเรือ และทาง อากาศ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสนับสนุนการสกัดกั้นตามจุดตรวจ/จุดสกัด ของเส้นทางคมนาคมและพื้นที่ตอนใน (3) การปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติด โดย มุ่งเน้นการทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด ผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยปละ ละเลย ทุจริต หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผ่านทางการบูรณาการด้านการข่าว การสืบสวนทางเทคโนโลยี การสืบสวนทางการเงินและสกุลเงินดิจิทัล รวมไปถึงการ ปราบปรามยาเสพติดในแหล่งพักเก็บยาเสพติดภายในประเทศ (4) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน โดยใช้กลยุทธ์ตามแนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อพัฒนาพื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหายาเสพติด ด้วยการสลายโครงสร้างปัญหา และบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์แนวทาง ดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา ซึ่งเป็นกรอบการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด และลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติด และสร้างการเป็นอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน (5) การป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมเป็นรูปธรรม โดยการปลูกฝังค่านิยม และองค์ความรู้ที่เหมาะสม อันจะ

	ส่งผลกระทบต่อความคิดและโน้มน้าวให้เกิดความเห็นที่คล้อยตามอย่างถูกต้อง (6) การปรับระบบนิเวศ (สภาพแวดล้อม) ที่เหมาะสม โดยการเสริมสร้างปัจจัยที่เอื้อต่อการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อาทิ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน และ (7) การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม
เป้าหมาย (Y1)	(010201) ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นพัฒนาแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพ โดยขยายการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั่วประเทศ สร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน เป็นการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย พัฒนาเป็นนวัตกรรม “ยาอดยาบ้า (รูปแบบเม็ดฟู่)” และสมุนไพรอื่นๆ เพื่อช่วยลดอาการอยากยา (Craving) โดยร่วมกับการรักษาอื่นๆ เช่น การนวดไทย การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร การสวดมนต์ การกดจุดสะท้อนเท้า และการปฏิบัติสมาธิบำบัด SKT เป็นต้น ได้แสดงถึงแนวโน้มที่ดีสู่การพัฒนาและขยายผลต่อยอดในการนำแนวทางไปใช้ในการจัดบริการให้ครอบคลุมในระบบบริการสาธารณสุข ทั้งนี้จะทำให้ผู้ที่ติดยาเสพติดที่ได้รับการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สามารถลดปัญหาหรือลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และลดปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการกลับมาติดซ้ำ ส่งผลช่วยให้ศักยภาพของแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในระดับประเทศ และลดผลกระทบจากอาการข้างเคียงของยาเสพติดที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
ปัจจัย	V02F01 การมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายชุมชน
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 16 :** ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิผล รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	-ไม่มี-

1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** -ไม่มี-..... **หมุดหมายการพัฒนาที่ .... :** -ไม่มี-..... **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** -ไม่มี-.....
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	**นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8** : ป้องกัน ปราบปราม แก้ไข้ปัญหายาเสพติด **เป้าหมายที่ 3 :** ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคม
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ.2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>**

	1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ เพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการ การดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ 3) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม แก้ไขปัญหายาเสพติด (พ.ศ. 2566 – 2570) 2) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570
2.2.4เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ☑ นโยบายเร่งด่วน นโยบายที่ 8 รัฐบาลจะแก้ปัญหายาเสพติดอย่างเด็ดขาดและครบวงจร เริ่มตั้งแต่การตัดต้นตอการผลิตและจำหน่ายด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การสกัดกั้น ควบคุมการลักลอบนำเข้าและตัดเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด การปราบปรามและการยึดทรัพย์ ผู้ค้าอย่างเด็ดขาด การค้นหาผู้เสพในชุมชนเพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา ตลอดจนการบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติด การฝึกอาชีพ การศึกษา และการฟื้นฟูสภาพทางสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามดูแล ช่วยเหลือเพื่อไม่ให้กลับไปสู่วงจรยาเสพติดอีก เพื่อคืนคนคุณภาพกลับสู่สังคม ☐ นโยบายระยะกลางและระยะยาว
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☐ โครงการพระราชดำริ/เฉลิมพระเกียรติที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์ ☐ สร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร ☐ ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพจิต ☐ สถานชีวาภิบาล ☐ ทุกคนปลอดภัย ☐ ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว ☑ ยาเสพติด ☐ การแพทย์ปฐมภูมิ ☐ เศรษฐกิจสุขภาพ ☐ เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1) พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2564 2) พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 -3) พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการ ฟื้นฟูชีวิตใหม่ (ผู้ติดยา) New Life by DTAM

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล กำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในนโยบายการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี นำความปลอดภัยมาสู่ประชาชน โดยจะทำงานร่วมกับประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทย ภายใต้แนวคิด “เปลี่ยนผู้เสพเป็นผู้ป่วย” และจากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในประเทศไทย (พ.ศ. 2567) ประมาณ 3.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.71 ของประชากรทั้งประเทศ ผู้ใช้สารเสพติดเพียงชนิดเดียว 1.6 ล้านคน เกือบทั้งหมดใช้ยาบ้า ส่วนอีก 2.8 แสนคน ใช้สารเสพติดหลายชนิดร่วมกัน/สลับกันในการเสพครั้งเดียว (Polydrug) สารเสพติดที่ประชากรใช้มากที่สุดเป็นยาบ้า รองลงมาเป็นไอซ์ เฮโรอีน ยาอี ยาเค สารระเหย ฝิ่น และโคเคนตามลำดับ นอกจากนี้ ผลกระทบของผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านมา พบแนวโน้มความรุนแรงต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินของผู้อื่นสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดซึ่งส่งผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัว ชุมชน และสังคม ส่วนมากเป็นผู้ติดที่มีอาการเรื้อรังไม่มีการติดตามดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสภาพแวดล้อมในชุมชนที่ไม่เอื้อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ที่ผ่านมากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ได้นำองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาพัฒนาเป็นรูปแบบการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในระบบบริการสาธารณสุข จากผลการดำเนินงานการใช้ตำรับยาสมุนไพรเบื้องต้น โดยร่วมกับการรักษาอื่นๆ เช่น การนวดไทย การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร การสวดมนต์ การกดจุดสะท้อนเท้า และการปฏิบัติสมาธิบำบัด SKT เป็นต้น ได้แสดงถึงแนวโน้มที่ดีสู่การพัฒนาและขยายผลต่อยอดในการนำแนวทางไปใช้ในการจัดบริการให้ครอบคลุมในระบบบริการ โดยสามารถลดปัญหาหรือลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามนโยบายเร่งด่วนด้านการบำบัดยาเสพติด

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ตระหนักถึงปัญหาผลกระทบของยาเสพติดต่อสุขภาพ สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกยังสามารถนำไปใช้เสริมการรักษาผู้ป่วยที่มีผลกระทบดังกล่าวร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการฟื้นฟูชีวิตใหม่ (ผู้ติดยา) New life by DTAM โดยมีเป้าหมายให้บุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพ สามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติใช้ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบและแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน

2.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

2.3 เพื่อขยายการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

2.4 เพื่อสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชนและสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน	จำนวนแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน	แนวทาง	1
2. มีบุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้รับการพัฒนาศักยภาพ ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุข	จำนวนบุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้รับการพัฒนาศักยภาพในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุข	คน	2,000
3. ชุมชนต้นแบบ/หน่วยบริการที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน	จำนวนชุมชนต้นแบบ/หน่วยบริการที่เกี่ยวข้อง ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน	เขตสุขภาพ	12

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. บุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพสามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติใช้ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละบุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสุขภาพสามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติใช้ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละ	5 (ของจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดที่ไม่มีอาการทางจิตเวช)
2. ผู้ป่วยที่เข้ารับการดูแลสุขภาพเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	ร้อยละผู้ป่วยที่เข้ารับการดูแลสุขภาพเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	ร้อยละ	5

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 ผู้ให้บริการมีแนวทางในการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3.3.2 ประชาชนเชื่อมั่นในการนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยมาใช้เพื่อการดูแลสุขภาพเพิ่มขึ้น

3.3.3 เป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย

3.3.4 ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด มีทางเลือกในการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ทำให้คุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ติดยาเสพติดดีขึ้น

3.3.5 การแพทย์แผนไทยได้รับการยกระดับและได้รับยอมรับและน่าเชื่อถือในการนำไปใช้ในวงกว้างในการดูแลสุขภาพของผู้ป่วย

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ผู้ป่วยยาเสพติดที่ไม่มีอาการทางจิตเวช และผู้ป่วยยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเวชร่วมด้วยและอยู่ในระยะอาการสงบ ในพื้นที่ 76 จังหวัด

3.4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ หมอพื้นบ้าน บุคลากรทางสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แต่ละสาขาเขตสุขภาพ

4.2.2 สถานบริการสาธารณสุขในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2.3. สถานบริการสาธารณสุข/โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต

4.2.4. กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

4.2.5. สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 : พัฒนารูปแบบและแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (สทล.)	102,360												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบและแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (สทล.)	15,600		15,600										

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อปรับปรุงคู่มือ/แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน (สทล.)	13,760				13,760								
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : จัดทำคู่มือฯ/สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับผู้ให้บริการ (สทล.)	73,000				73,000								
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และผู้เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ศพท. 30,000 บาทและ สทล. 185,820 บาท)	**215,820**												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดทำวิดีทัศน์ให้ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย (ศพท.)	30,000				30,000								

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมคณะกรรมการ/ คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยสมุนไพร สมาธิบำบัด SKT และกดจุดสะท้อนเท้า ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (สทล.)	17,100				17,100								
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยสมุนไพร สมาธิบำบัด SKT และกดจุดสะท้อนเท้า ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (สทล.)	168,720				168,720								
กิจกรรมที่ 3 : ขยายการจัดบริการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับสถานบริการสาธารณสุข (ศพท.)	**483,700**												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ประชุมคณะกรรมการ/ คณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุข (ศพท.)	11,200		11,200										

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อย ที่ 3.2 : จัดซื้อตำรับยาแผนไทยและศาสตร์การแพทย์ทางเลือกในการให้บริการตามรูปแบบแนวเวชปฏิบัติในการร่วมบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้แก่พื้นที่เป้าหมายภายใต้โครงการฯ (ศพท.)	472,500				472,500								
กิจกรรมที่4 : ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (ศพท. 122,960 บาท สทล. 22,960 บาท)	**145,920**												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (ศพท. 22,960 บาท และ สทล. 22,960 บาท)	45,920				45,920								
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : จ้างเหมาเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการ	100,000							100,000					

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานรับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
ร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน (ศพท.)													
กิจกรรมที่ 5 : วิเคราะห์สรุปและประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ (ศพท.)	**74,000**												
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : จ้างเหมาวิเคราะห์ข้อมูล/สรุปและประเมินผลโครงการ (ศพท.)	74,000										74,000		
รวมวงเงิน (บาท)	1,021,800	26,800			821,000			100,000			74,000		

7. งบประมาณ

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 1,021,800 บาท (หนึ่งล้านสองหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 พัฒนารูปแบบและแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (สทล.)					**102,360**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงคู่มือ/แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (สทล.)					**15,600**
1) ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	2	2	1	1,200	4,800
2) ค่าอาหาร	2	10	1	120	2,400
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	10	2	35	1,400
4) ค่าที่พัก	1	1	1	800	800
5) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	1	4,000	4,000
6) ค่ายานพาหนะ	2	2	2	200	1,600
7) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	-	10	60	600
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อปรับปรุงคู่มือ/แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (สทล.)					**13,760**

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	2	1	240	960
2) ค่ายานพาหนะ	2	2	2	200	1,600
3) ค่าที่พัก	2	2	1	800	3,200
4) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	1	2,000	4,000
5) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2	1	1	2,000	4,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : จัดทำคู่มือฯ/สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับผู้ให้บริการ (สทล.)					**73,000**
1) ค่าจ้างผลิตสื่อประชาสัมพันธ์การร่วมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับผู้ให้บริการ (สทล.)	1	1	1	73,000	73,000
กิจกรรมที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยการแพทย์ทางเลือก และผู้เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ศพท.และ สทล.)					**215,820**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดทำวิดีทัศน์ให้ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย (ศพท.)					**30,000**
1) ค่าจ้างผลิตสื่อวิดีทัศน์ให้ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทยในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย	1	1	1	30,000	30,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยสมุนไพร สมาธิบำบัด SKT และกดจุดสะท้อนเท้า ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (สทล.)					**17,100**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ	1	2	-	1,000	2,000
2) ค่าอาหาร	1	10	1	120	1,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700
4) ค่าพาหนะ	1	8	2	200	3,200
5) ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	1	10	20	50	10,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยยาสมุนไพร สมาธิบำบัด SKT และกดจุดสะท้อนเท้า ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (สทล.)					**168,720**
1) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	4	2	1,200	9,600
2) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	2	4	600	4,800
3) ค่าอาหารกลางวัน	1	50	1	300	15,000
4) ค่าอาหารเย็น	1	50	1	350	17,500
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	50	2	50	5,000
6) ค่าที่พัก	1	50	1	800	40,000

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7) ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมประชุมฯ	1	50	2	200	20,000
8) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	10	1	4,000	40,000
9) ค่าเช่าห้องจัดอบรมพร้อมอุปกรณ์	1	-	-	11,820	11,820
10) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์	1	-	-	5,000	5,000
กิจกรรมที่ 3 : ขยายการจัดบริการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั่วประเทศ (ศพท.)					**483,700**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดร่วมกับสถานบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมทั่วประเทศ (ศพท.)					**11,200**
1) ค่าอาหารกลางวัน	1	10	1	120	1,200
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700
3) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	1	1	4,000	4,000
4) ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมโครงการ	1	6	2	200	2,400
5) ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	3	1	800	2,400
6) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	-	10	10	100
7) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์	1	-	-	400	400
กิจกรรมย่อย ที่ 3.2 : จัดซื้อตำรับยาแผนไทยและศาสตร์การแพทย์ทางเลือกในการให้บริการตามรูปแบบแนวเวชปฏิบัติในการร่วมบำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้แก่พื้นที่เป้าหมายภายใต้โครงการฯ (ศพท.)					**472,500**
ค่ายาสมุนไพรระยะถอนพิษยา ในช่วงขาดยา : สมุนไพรและยาแผนไทยที่ช่วยลดอาการขาดยาหรืออยากยา อาเจียน ระบาย ขับเหงื่อ					350,000
- ยาอดยาบ้า (ชนิดเม็ดฟู่)	1	-	50,000	7	350,000
ค่ายาสมุนไพรระยะล้างพิษยา ในช่วงเริ่มต้นหยุดยา :สมุนไพรและยาแผนไทยที่ช่วยขับล้างพิษ					72,500
- ยารางจืด (ชาชง)	1	-	5,000	5	25,000
- ยาย่านางแดง (ชาชง)	1	-	5,000	4.5	22,500
- ยาหญ้าดอกขาว	1	-	5,000	5	25,000
ค่ายาสมุนไพรระยะปรับธาตุและฟื้นฟูสภาพบำรุงร่างกาย ในช่วงระยะปรับตัว : สมุนไพรและยาแผนไทยที่ช่วยปรับธาตุบำรุงร่างกาย					50,000
- ตำรับยาอบสมุนไพร, ลูกประคบสมุนไพร	1	-	1,000	50	50,000
กิจกรรมที่ 4 : ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (ศพท. และ สทล)					**145,920**

กิจกรรม	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 ลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน (ศพท. และสทล.)					**45,920**
1) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	4	2	240	1,920
2) ค่าโดยสารเครื่องบิน	1	2	2	3,000	12,000
3) ค่ายานพาหนะ (รถโดยสาร)	1	4	2	1,000	8,000
4) ค่ายานพาหนะ (รถแท็กซี่)	1	4	2	200	1,600
5) ค่าที่พัก	1	4	2	800	6,400
6) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	3	2,000	6,000
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1	1	3	2,00	6,000
8) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์	1	-	-	4,000	4,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : จ้างเหมาเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (ศพท.)					**100,000**
1. จ้างเหมาเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (ศพท.)	1	-	-	100,000	100,000
กิจกรรมที่ 5 : วิเคราะห์ สรุปและประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ (ศพท.)					**74,000**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : วิเคราะห์ข้อมูล/สรุป และประเมินผลโครงการ (ศพท.)					**74,000**
1. จ้างเหมาวิเคราะห์ข้อมูล/ศึกษาวิจัย/ติดตามเฝ้าระวังความปลอดภัยในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ศพท.)	1	-	-	50,000	50,000
2. ค่าวัสดุสำนักงาน เช่น ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์, น้ำหมึกเครื่องปริ้น, กระดาษ A4 (ศพท.)	1	-	-	24,000	24,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,021,800
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสองหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาทถ้วน)	**1,021,800**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	311,140
2) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	710,660
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านสองหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาทถ้วน)	**1,021,800**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงานและผลลัพธ์			
1.1 ประสิทธิผลของตำรับยาและศาสตร์การแพทย์แผนไทย (เช่น ยาอดยาบ้า, สมาธิบำบัด SKT) ในการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดไม่เป็นไปตามคาด หรือผู้ป่วยกลับไปเสพซ้ำ	กลาง	สูง	- ติดตามเฝ้าระวังความปลอดภัยและประสิทธิผล อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง - วิเคราะห์ข้อมูล/ศึกษาวิจัย เพื่อประเมินผลโครงการและปรับปรุงแนวทาง - พัฒนารูปแบบและแนวทาง การบำบัดรักษาและฟื้นฟูอย่างบูรณาการร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบันอย่างเป็นระบบ - สร้างความรอบรู้ ให้ประชาชนและสังคม
1.2 การบูรณาการร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพไม่เป็นไปตามแผน	กลาง	สูง	- จัดประชุม/ชี้แจง คณะกรรมการ/ผู้เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงการจัดบริการและสร้างความเข้าใจ - สร้างคู่มือ/แนวทาง สำหรับผู้ให้บริการเพื่อเป็นมาตรฐานในการร่วมบำบัดรักษา - พัฒนารูปแบบและแนวทางการบำบัด ร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพ
2. ความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลและองค์ความรู้			
2.1 บุคลากรทางการแพทย์แผนไทย/แพทย์ทางเลือกขาดศักยภาพหรือความเชี่ยวชาญในการบำบัดผู้ติดยาเสพติด	กลาง	กลาง	- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร (เป้าหมาย 1,000 คน) - จัดทำวิดีทัศน์ให้ความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขยายผลความรู้ - สร้างคู่มือ/แนวทาง ในการร่วมบำบัดรักษา

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/ กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
2.2 การขยายการจัดบริการไม่ครอบคลุมทั่วประเทศตามเป้าหมาย	กลาง	กลาง	- กำหนดเป้าหมายชุมชนต้นแบบ/หน่วยบริการ ใน 12 เขตสุขภาพ - ประชุมคณะกรรมการ/ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงการจัดบริการให้ครอบคลุมทั่วประเทศ - พัฒนาตำรับยาแผนไทยและศาสตร์การแพทย์ทางเลือกเพื่อให้บริการตามแนวเวชปฏิบัติในพื้นที่เป้าหมาย
3. ความเสี่ยงด้านงบประมาณและเวลา			
3.1 การดำเนินกิจกรรมล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด	กลาง	กลาง	- มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายรายไตรมาสที่ชัดเจน - มีการลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอในกิจกรรมที่ 4 - กิจกรรมที่ 1 (พัฒนาแนวทาง) อยู่ในไตรมาสที่ 1 เพื่อเป็นฐานในการดำเนินกิจกรรมอื่น
3.2 การจัดซื้อ/จัดหา/ผลิตยาสมุนไพรไม่ทันต่อความต้องการหรือมีคุณภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	ต่ำ	กลาง	- จัดทำแผนจัดซื้อยาและสมุนไพร อย่างรวดเร็ว - ใช้ยาอดยาบ้า (ชนิดเม็ดฟู่) และสมุนไพรอื่น ๆ ที่ผ่านการพัฒนา/รับรองแล้ว

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 ร้อยละความสำเร็จของคู่มือ/แนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพ

10.2 มีจำนวนบุคลากรที่ได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยผ่านเกณฑ์การอบรมตามเป้าหมาย

10.3 มีจำนวนสถานบริการสาธารณสุขที่มีความพร้อมในการจัดบริการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

10.4 มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานในการบูรณาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีการประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบและแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันและระบบสุขภาพชุมชน อย่างน้อย 1 ครั้ง	1) มีแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน 1 แนวทาง	1) พัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และผู้เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย จำนวน 1,000 ราย	1) ชุมชนต้นแบบ/หน่วยบริการที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน 4 เขตสุขภาพ
		2) พัฒนาศักยภาพบุคลากรแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และผู้เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย จำนวน 1,000 ราย	2) ชุมชนต้นแบบ/หน่วยบริการที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน 4 เขตสุขภาพ	
		3) ชุมชนต้นแบบ/หน่วยบริการที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน 4 เขตสุขภาพ		
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	26,800	821,000	100,000	74,000

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	นายพีรชา คูเกษมกิจ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ สถาบันการแพทย์ทางเลือก	**โทรศัพท์ :** 0-2591-7007 ต่อ2607 **E-mail :** -
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก			
1	นายอำพล เวหะชาติ	ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก	**โทรศัพท์ :** 0-2224-3261 **E-mail :** ampon0103@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวปรัชญ์ชยนันท์ พูนเนียม ตำแหน่ง : แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นายทวีคูณ ผลาผล ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	นางสาววิรัลพัชร เสียงประเสริฐ ตำแหน่ง : นายแพทย์ชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
4	นายอำพล เวหะชาติ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายพีรชา คูเกษมกิจ ตำแหน่ง : รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการคลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	คลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	1. CHD69211122C000050 2. CHE6921122 (000042) 3. CHE6921122 (000047)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	การจัดตั้ง “คลินิกอายุวัฒนะ” เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพที่บูรณาการอย่างเป็นระบบระหว่างการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และการแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อให้สามารถขยายผลและพัฒนาเป็นนโยบายในระดับประเทศได้ในอนาคต การดำเนินโครงการเป็นการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนวัยกลางคนและรองรับสังคมผู้สูงอายุ ด้วยรูปแบบบริการที่ส่งเสริมการรักษา การป้องกัน ฟื้นฟูด้วยการสร้างต้นแบบบริการสุขภาพเชิงบูรณาการที่เน้นการดูแลแบบองค์รวม
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	“คลินิกอายุวัฒนะ” เป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการของประชาชนในกลุ่มวัยกลางคนและผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น โดยมีรูปแบบการจัดบริการเฉพาะกลุ่ม อีกทั้งจะสามารถรวบรวมข้อมูลทางด้านสุขภาพในกลุ่มวัยกลางคนและผู้สูงอายุ เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการรักษาให้มีประสิทธิภาพและสร้างชุดบริการที่ข้อมูลทางวิชาการรองรับ โดยผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการนี้ มีส่วนทำให้บรรลุเป้าหมายให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	แผนย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
แนวทางการพัฒนา	1) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล
เป้าหมาย (Y1)	(130301) มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการคลินิกอายุวัฒนะ มีเป้าหมายดำเนินการจัดตั้งคลินิกบริการในทุกจังหวัดทั่วประเทศ 76 แห่ง เพื่อขยายการให้บริการ เพื่อโอกาสการเข้าถึงบริการแก่ประชาชนในพื้นที่ตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค

1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01F02 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย	ระบบบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.4 :** ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ภายใต้บริบทโลกใหม่ **หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 : การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ภายใต้บริบทโลกใหม่ เป้าหมายที่ 3 : ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน

2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **<u>แนวทางการพัฒนา</u>** 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	☐ นโยบายการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ -ไม่มี- ☐ นโยบายเร่งด่วน -ไม่มี- ☐ นโยบายระยะกลางและระยะยาว -ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	☐ โครงการพระราชดำริ/เฉลิมพระเกียรติที่เกี่ยวเนื่องกับพระราชวงศ์ ☐ สร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร ☐ ส่งเสริมสุขภาพกาย/สุขภาพจิต ☐ สถานีวาภิบาล ☐ ทุกคนปลอดภัย ☐ ยกระดับ 30 บาท รักษาทุกที่ด้วยบัตรประชาชนใบเดียว ☐ ยาเสพติด ☐ การแพทย์ปฐมภูมิ ☐ เศรษฐกิจสุขภาพ ☑ เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ

2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการคลินิกอายุวัฒนะ (Longevity Clinic)

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ "สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์" ซึ่งหมายถึงสัดส่วนของประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป โดยข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติและองค์การอนามัยโลกระบุว่า ในปี 2567 ประเทศไทยมีประชากรสูงอายุประมาณ 13.2 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะเพิ่มเป็นร้อยละ 30 ภายในปี พ.ศ. 2580 (World Bank, 2023; The Nation, 2024) ส่งผลให้ภาระด้านสุขภาพของประเทศเพิ่มขึ้นทั้งในด้านโรคเรื้อรัง การดูแลระยะยาว และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ โดยมีจำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง ความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel ADL index) อยู่ประมาณ 50.26% พบว่าผู้สูงอายุติดบ้านจำนวน 179,449 ราย ผู้สูงอายุติดเตียงจำนวน 44,505 ราย และผู้สูงอายุติดสังคมจำนวน 6,342,656 ราย ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่เน้นการดูแลแบบองค์รวม ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุและในกลุ่มวัยกลางคน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ มีสมรรถภาพทางกาย จิตใจ และสังคมที่ดี

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในฐานะหน่วยงานหลักด้านการพัฒนาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ ตาม Cluster การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพบริการ การใช้ภูมิปัญญาไทย และการพัฒนานวัตกรรมด้านแพทย์แผนไทยให้ก้าวหน้า มีมาตรฐานสอดคล้องกับระบบสุขภาพประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน อีกทั้งยังดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายระดับกระทรวง ได้แก่ "สุขภาพดี วิถีใหม่ วิถีธรรม วิถีไทย วิถีเศรษฐกิจพอเพียง" ที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสุขภาพตามวิถีไทย การใช้สมุนไพรและภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพ และการบูรณาการบริการแพทย์แผนไทยให้ครอบคลุมทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มวัยกลางคนและผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงสูงต่อภาวะสุขภาพถดถอย

การจัดตั้ง "คลินิกอายุวัฒนะ" จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพที่บูรณาการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถขยายผลและพัฒนาเป็นนโยบายในระดับประเทศได้ในอนาคต การดำเนินโครงการนี้ถือเป็นการเตรียมความพร้อมของระบบสาธารณสุขไทยในการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนวัยกลางคนและรองรับสังคมผู้สูงอายุ ด้วยการสร้างต้นแบบบริการสุขภาพเชิงบูรณาการที่เน้นการดูแลแบบองค์รวม และส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ไปจนถึงระดับประเทศ อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยในระยะยาวและยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในคลินิกอายุวัฒนะให้มีมาตรฐาน

2.2 เพื่อขยายผลการจัดตั้งและยกระดับคลินิกอายุวัฒนะให้ครอบคลุมทุกเขตบริการสุขภาพ (จำนวน 33 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 13 แห่ง และโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 20 แห่ง)

2.3 เพื่อยกระดับและเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแบบบูรณาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.4 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดรูปแบบบริการคลินิกเฉพาะโรคที่สามารถดูแลรักษาผู้มารับบริการ รวมทั้งบูรณาการการดูแลสุขภาพในชุมชน

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ได้แนวทางการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อส่งเสริมการจัดบริการในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐในคลินิกอายุวัฒนะต้นแบบ	จำนวนแนวทางการให้บริการในคลินิกอายุวัฒนะ ไม่น้อยกว่า	แนวทาง	2
2. จัดตั้ง "คลินิกอายุวัฒนะ" ทั่วประเทศ (จำนวน 33 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 13 แห่ง และโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 20 แห่ง)	จำนวนคลินิกอายุวัฒนะ ไม่น้อยกว่า	แห่ง	33
3. บุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาทักษะ และเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการให้บริการในคลินิกเชี่ยวชาญเฉพาะโรค	จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพและการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเตรียมจัดรูปแบบบริการคลินิกเชี่ยวชาญเฉพาะโรค ไม่น้อยกว่า	คน	60

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ผู้เข้ารับบริการคลินิกอายุวัฒนะได้รับบริการการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	ร้อยละของผู้เข้ารับบริการคลินิกอายุวัฒนะที่ได้รับบริการการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	55
2. บุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาทักษะ และเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อการจัดบริการคลินิกเชี่ยวชาญเฉพาะโรคที่มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ	ระดับความสำเร็จของจำนวนผู้ผ่านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80
3. ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการในคลินิกเชี่ยวชาญเฉพาะโรค	จำนวนผู้รับบริการในคลินิกเชี่ยวชาญเฉพาะโรค ทั้ง 33 แห่ง ไม่น้อยกว่า	ราย	1,000
4. หน่วยบริการที่จัดตั้งคลินิกอายุวัฒนะมีการจัดบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน	ร้อยละของหน่วยบริการที่จัดตั้งคลินิกอายุวัฒนะ ผ่านเกณฑ์การประเมินการจัดบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	60

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 ประชาชนผู้เข้ารับบริการคลินิกอายุวัฒนะได้รับบริการการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.3.2 บุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้รับการพัฒนาทักษะ และเสริมสร้างศักยภาพสำหรับการจัดบริการคลินิกเชี่ยวชาญเฉพาะโรคที่มีมาตรฐาน เพื่อรองรับการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.3 ยกระดับบทบาทงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลผู้สูงอายุ

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ประชาชน ผู้สูงอายุ

3.4.2 แพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน และทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 โรงพยาบาลรัฐในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลศูนย์, โรงพยาบาลทั่วไป, โรงพยาบาลชุมชน, ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเขตสุขภาพ 13 แห่ง

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 พัฒนารูปแบบบริการ สำหรับผู้รับบริการใน “คลินิกอายุวัฒนะ”	**79,700**				←	79,700	→						
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะทำงานพัฒนารูปแบบบริการสำหรับผู้รับบริการใน “คลินิกอายุวัฒนะ” (สพท/ สทล/ ศพท)	79,700				←	79,700	→						
กิจกรรมที่ 2 เตรียมการจัดตั้ง “คลินิกอายุวัฒนะ” และชี้แจงหน่วยบริการเป้าหมาย	**31,400**				←	31,400	→						
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ประชุมชี้แจงหน่วยบริการเป้าหมาย เรื่องการจัดตั้ง “คลินิกอายุวัฒนะ” (สพท/ สทล/ ศพท)	31,400				←	31,400	→						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 3 Kick off "คลินิกอายุวัฒนะ" 1 แห่ง	**245,200**				←	245,200							
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : Kick off "คลินิอายุวัฒนะ" 1 แห่ง (สพท/ สทล/ ศพท)	**245,200**				←	245,200							
กิจกรรมที่ 4 ติดตามผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนารูปแบบบริการ "คลินิกอายุวัฒนะ"	**60,500**							←	60,500	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : ติดตามผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนารูปแบบบริการ "คลินิกอายุวัฒนะ" (สพท/ สทล/ ศพท)	**60,500**							←	60,500	→			
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ของชุดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับ "คลินิกอายุวัฒนะ"	**129,400**							←	129,400	→			
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : อบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ของชุดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับ "คลินิกอายุวัฒนะ" (สพท/ สทล / ศพท)	**129,400**							←	129,400	→			
กิจกรรมที่ 6 ขยายการจัดบริการ "คลินิกอายุวัฒนะ" เป็น 33 แห่ง	**330,000**							←	330,000	→			
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 : ขยายการจัดบริการ "คลินิกอายุวัฒนะ" เป็น 33 แห่ง (สพท/ สทล/ ศพท)	**330,000**							←	330,000	→			
กิจกรรมที่ 7 ตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทย "คลินิกอายุวัฒนะ"	**60,600**							←	60,600	→			
กิจกรรมย่อยที่ 7.1 : ตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทย "คลินิกอายุวัฒนะ"(สพท/ สทล/ ศพท)	**60,600**							←	60,600	→			

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 8 ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนรู้ และสื่อการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับการให้บริการคลินิกอายุวัฒนะ	80,000							← 80,000 →					
กิจกรรมย่อยที่ 8.1 : จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนรู้ และสื่อการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับการให้บริการคลินิกอายุวัฒนะ (สพท/ สทล/ ศพท)	80,000							← 80,000 →					
รวมเป็นเงิน	1,016,800			0			356,300			660,500			0

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ 21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 **รวมทั้งสิ้น 1,016,800 บาท (หนึ่งล้านหนึ่งหมื่นหกพันแปดร้อยบาทถ้วน)** เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 พัฒนารูปแบบบริการ สำหรับผู้รับบริการใน "คลินิกอายุวัฒนะ					**79,700**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานพัฒนารูปแบบบริการสำหรับผู้รับบริการใน "คลินิกอายุวัฒนะ" สพท/ สทล/ ศพท					**79,700**
1) ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/ คณะทำงานฯ	2	10	1	1,000	20,000
2) ค่าอาหาร	2	30	1	120	7,200
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	30	2	35	4,200
4) ค่าที่พัก	2	6	1	850	10,200
5) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	2	2,500	20,000
6) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	6	2	200	4,800
7) ค่าพาหนะเดินทาง (รถประจำทาง)	2	3	2	1,000	12,000
8) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	2	1	1	100	200
9) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ไม่เกิน 5,000) เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					1,100
กิจกรรมที่ 2 เตรียมการจัดตั้ง "คลินิกอายุวัฒนะ" และชี้แจงหน่วยบริการเป้าหมาย					31,400
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : ประชุมชี้แจงหน่วยบริการเป้าหมาย เรื่องการจัดตั้ง "คลินิกอายุวัฒนะ" สพท/ สทล/ ศพท					**31,400**
1) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	2	3	600	3,600

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
2) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	1	1,200	1,200
3) ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	2	2,500	5,000
4) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	2	2	200	800
5) ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	2	1	1,500	3,000
6) ค่าอาหาร	1	80	1	120	9,600
7) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	80	2	35	5,600
8) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	80	1	20	1,600
9) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ไม่เกิน 5,000)					1,000
กิจกรรมที่ 3 Kick off "คลินิกอายุวัฒนะ" 1 แห่ง					**245,200**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : Kick off "คลินิกอายุวัฒนะ" 1 แห่ง สพท/ สทล / ศพท					245,200
1) ค่าพาหนะ (เครื่องบิน)	1	5	2	2,500	25,000
2) ค่าพาหนะ (รถบัสโดยสาร)	1	5	2	1,000	10,000
3) ค่าพาหนะ (แท็กซี่)	1	30	2	200	12,000
4) ค่าที่พัก	1	10	1	850	8,500
5) ค่าอาหาร	1	60	1	500	30,000
6) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	60	2	50	6,000
7) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	6	1	1,800	10,800
8) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					7,200
9) ค่าจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์	1	1	1	15,000	15,000
10) ค่าจ้างจัดนิทรรศการ	1	1	1	120,000	120,000
11) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการกิจกรรม					700
กิจกรรมที่ 4 ติดตามผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนารูปแบบบริการ "คลินิกอายุวัฒนะ"					60,500
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : ติดตามผลการดำเนินงานและปรับปรุงพัฒนารูปแบบบริการ "คลินิกอายุวัฒนะ" สพท/ สทล / ศพท					60,500
กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	**ครั้ง/วัน**	**คน/คัน**	**มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว**	**อัตรา (บาท)**	**รวมเป็นเงิน (บาท)**
1) ค่าที่พัก	2	4	1	800	6,400
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	4	2	240	3,840
3) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	4	2	200	3,200
4) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	4	2	2,500	40,000
5) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	1	1,800	3,600
7) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,400
8) ค่าอุปกรณ์ เอกสารสำหรับลงพื้นที่					1,060
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ของชุดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับ "คลินิกอายุวัฒนะ"					129,400
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 : อบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ของชุดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสำหรับ "คลินิกอายุวัฒนะ" สทล/ สพท/ ศพท					129,400

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) ค่าวิทยากร (ที่เป็นบุคลากรภาครัฐ)	1	3	2	600	3,600
2) ค่าวิทยากร (ที่มิใช่บุคลากรภาครัฐ)	1	1	2	1,200	2,400
3) ค่าเดินทางวิทยากร (เครื่องบิน)	1	1	2	2,500	5,000
4) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (รถบัสโดยสาร)	1	1	2	1,500	3,000
5) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	4	2	200	1,600
6) ค่าที่พักวิทยากร (พักเดี่ยว)	1	4	1	1,500	6,000
7) ค่าที่พักผู้เข้าร่วมโครงการ	1	60	1	850	51,000
8) ค่าอาหารไม่ครบมื้อ	1	60	1	500	30,000
9) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	60	2	50	6,000
10) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	60	1	30	1,800
11) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	6	1	1,800	10,800
12) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					7,200
13) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่นค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม/ อบรม					1,000
กิจกรรมที่ 6 ขยายการจัดบริการ “คลินิกอายุวัฒนะ” เป็น 33 แห่ง					330,000
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 : ขยายการจัดบริการ “คลินิกอายุวัฒนะ” เป็น 33 แห่ง สพท/ สทล/ ศพท					330,000
1) พัฒนารูปแบบและการจัดบริการคลินิกอายุวัฒนะ (โอนงบประมาณให้หน่วยบริการนำร่อง)	1	33	1	10,000	330,000
กิจกรรมที่ 7 ตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทย “คลินิกอายุวัฒนะ”					60,600
กิจกรรมย่อยที่ 7.1 : ตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการบริการการแพทย์แผนไทย “คลินิกอายุวัฒนะ” สพท/ สทล/ ศพท					60,600
1) ค่าที่พัก	2	4	1	800	6,400
2) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	4	2	240	3,840
3) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	4	2	200	3,200
4) ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	2	4	2	2,500	40,000
5) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	1	1,800	3,600
6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					2,400
7) ค่าอุปกรณ์ เอกสารสำหรับลงพื้นที่					1,160
กิจกรรมที่ 8 ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนรู้ และสื่อการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับการให้บริการคลินิกอายุวัฒนะ					80,000
กิจกรรมย่อยที่ 8.1 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนรู้ และสื่อการสางเสริมสุขภาพ สำหรับการให้บริการคลินิกอายุวัฒนะ สพท/ สทล/ ศพท					80,000
1) ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียนรู้ และสื่อการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับการให้บริการคลินิกอายุวัฒนะ	1	1	1	80,000	80,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปงบตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,016,800
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหนึ่งหมื่นหกพันแปดร้อยบาทถ้วน)	**1,016,800**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	340,800
2) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	338,000
3) ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	338,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหนึ่งหมื่นหกพันแปดร้อยบาทถ้วน)	**1,016,800**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) หน่วยบริการเข้ารับฟังการชี้แจงไม่ครบจำนวน 76 จังหวัด	ต่ำ	สูง	1) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก : ให้พื้นที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน
2) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายไม่สนใจเข้าร่วมการรับบริการคลินิกอายุวัฒนะ	สูง	สูง	1) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก : ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น วิทยุท้องถิ่น ใบปลิว หรือสื่อประชาสัมพันธ์อื่น ๆ 2) สร้างการมีส่วนร่วม : ออกแบบกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง
3) การบริการจัดการวัสดุเวชภัณฑ์ยา อุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อการจัดบริการในคลินิกอายุวัฒนะ	สูง	ปานกลาง	1) สำรวจ และประเมินสถานการณ์ด้านการใช้ยาในคลินิกนำร่อง รวมถึงจำนวนผู้มารับบริการให้ครอบคลุม และเพียงพอ 2) ส่งเสริมการใช้ยาที่มีอยู่ภายในท้องถิ่น รวมถึงยาในบัญชียาหลัก

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 รูปแบบบริการ สำหรับผู้รับบริการในคลินิกอายุวัฒนะ จำนวน 2 รูปแบบ

10.2 เปิดบริการคลินิกอายุวัฒนะต้นแบบ ไม่น้อยกว่า 33 แห่ง

10.3 รายงานสรุประดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการดำเนินงานในปีถัดไป

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) (ร่าง) แนวทางการให้บริการ สำหรับผู้รับบริการใน “คลินิกอายุวัฒนะ 1 แนวทาง	1) มีแนวทางการให้บริการ สำหรับผู้รับบริการใน “คลินิกอายุวัฒนะ 2 แนวทาง	1) เผยแพร่นวัตกรรมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จำนวน 1 ครั้ง	1) เปิดบริการคลินิกอายุวัฒนะต้นแบบ เพิ่มขึ้นเป็น 33 แห่ง
		2) มีหน่วยบริการเข้ารับฟังการชี้แจง ครบจำนวน 76 จังหวัด	2) เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้ของชุดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 1 ครั้ง	
		3) Kick off “คลินิกอายุวัฒนะ” 1 แห่ง		
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส (บาท)	0	356,300	660,500	0

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	แพทย์หญิง วิรัลพัชร เสียงประเสริฐ	นายแพทย์ชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 08 6563 1230 **E-mail :** Virunpatsiang@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางสาวธริตา จันทร์หอม	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 09 0565 5919 , 3503 **E-mail :** j.tharita@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก			
1	นางสาวโชติกา แหร่มบรรเทิง	แพทย์แผนไทยชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 08 9036 8280 **Email :** chotika-mae@hotmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวธริตา จันทร์หอม **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวฐิตารัตน์ ศุทธะชัยอนันต์ **ตำแหน่ง :** นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
3	แพทย์หญิง วิรัลพัชร เสียงประเสริฐ **ตำแหน่ง :** นายแพทย์ชำนาญการ	ผู้เสนอโครงการ	
4	ดร. รัชนี จันทร์เกษ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
5	นายแพทย์อำพล เวหะชาติ **ตำแหน่ง :** ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้เห็นชอบโครงการ	
6	นายแพทย์พีรชา คูเกษมกิจ **ตำแหน่ง :** รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการพัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก (A-MED Drink)

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาบริการ
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C4069211123 (00082)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **(2) ประเด็น :** ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น **(3) ประเด็นย่อย :** ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	ธุรกิจเครื่องดื่มเป็นธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่คนไทยมีความนิยมบริโภคเพิ่มขึ้นในทุกปี สอดคล้องกับแนวโน้มร้านเครื่องดื่ม เช่น ชา กาแฟที่เปิดใหม่ขยายเพิ่มขึ้น จึงเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ทางเศรษฐกิจอย่างสูง อีกทั้งในปัจจุบัน มีประชาชนที่นิยมดูแลสุขภาพเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นโอกาสเหมาะสำหรับการส่งเสริมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก ซึ่งมีแนวทางส่งเสริมภูมิปัญญา ทรัพยากรและวัตถุดิบในท้องถิ่นให้เกิดคุณค่า และมูลค่าทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ยกระดับเศรษฐกิจแต่ละท้องถิ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืน
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(05) การท่องเที่ยว
เป้าหมาย (Y2)	(050001) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เครื่องดื่มแต่ละชนชาติมีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง เครื่องดื่มของชนชาติไทยเองมีเอกลักษณ์โดดเด่นที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากถิ่นอื่นสนใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือกมาส่งเสริมธุรกิจเครื่องดื่มจะทำให้เกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งเกิดส่วนแบ่งทางการตลาดกับเครื่องดื่มชนิดอื่น และเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ใส่ใจดูแลด้านสุขภาพ

1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
แนวทางการพัฒนา	3) พัฒนายกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้านแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานระดับสากล และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยการวิจัย พัฒนานวัตกรรมต่อยอดให้เกิดสินค้าใหม่ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ พร้อมสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์การแพทย์แผนไทย
เป้าหมาย (Y1)	(050301) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	เครื่องดื่มเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเป็นองค์ประกอบสำคัญของวัฒนธรรมการใช้ชีวิตที่มีเอกลักษณ์ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากถิ่นอื่นมีความสนใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย การใช้ภูมิปัญญาไทยและการแพทย์ทางเลือกมาส่งเสริมธุรกิจเครื่องดื่มในรูปแบบการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มจะทำให้การบริโภคมีมิติที่มีอรรถรสลึกซึ้งยิ่งขึ้นทั้งการดื่มเพื่อการดำรงชีวิต การดื่มเพื่อดื่มด่ำกับสุนทรียรส หรือที่เรียกว่ากุสุมรส การดื่มเพื่อช่วยบำรุงสุขภาพให้ดียิ่งขึ้น จากคุณลักษณะดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการบริโภคเครื่องดื่มที่สร้างมูลค่าสูงยิ่งขึ้นได้
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 สินค้าและบริการ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ปัจจัย	V01F01 มาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าและบริการ
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 8** : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 8.9** : ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. 2573
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 2 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	

2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกสู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทยการแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศและการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย

	<u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อตอบสนองความต้องการการดูแลสุขภาพของประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างครบห่วงโซ่อุปทาน 2) กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจากการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพรเพื่อสร้างความมั่งคั่งและกระจายรายได้ให้กับชุมชน
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2566-2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค (ความสอดคล้องกับแผนในระดับพื้นที่)	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	-ไม่มี-
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการพัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก (A-MED Drink)

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

ธุรกิจเครื่องดื่มในประเทศไทยเป็นธุรกิจหนึ่งที่มีการเติบโตดี จากข้อมูลศูนย์วิจัยกสิกรไทย ระบุว่าในปี 2568 คาดว่า ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มมีมูลค่าตลาดอยู่ที่ 646,000 ล้านบาท เติบโตร้อยละ 2.8 จากปี 2567 ในปี 2568 ผู้ประกอบการทั้งรายใหญ่และเล็ก (บุคคล) รวมถึงผู้ประกอบการรายใหม่ ยังให้ความสนใจเข้ามาลงทุนอย่างต่อเนื่อง ร้านอาหารเอเชียโดยเฉพาะอาหารญี่ปุ่น ตลาดพรีเมียมยังเป็นตลาดที่ผู้ประกอบการให้ความสนใจ

ส่วนการเปิดกิจการธุรกิจเครื่องดื่ม จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ระบุว่า ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2568 ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มมีการจดทะเบียนจัดตั้งกิจการใหม่ 973 ราย แม้จะลดลงร้อยละ 11.0 (YoY) แต่ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มเป็นธุรกิจที่มีการเปิดใหม่มากติดอันดับ 1 ใน 5 ของกิจการที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งกิจการใหม่ในทุกปี

ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม โดย 5 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ความแปลกใหม่ ประสบการณ์ คุณภาพ สุขภาพ และราคาสมเหตุสมผล ได้กลายมาเป็นมาตรฐานใหม่ของผู้บริโภคในปัจจุบัน และเทรนด์ความต้องการของผู้บริโภคที่ไม่ได้มีรูปแบบตายตัว

ทั้งนี้ความนิยมในการบริโภคเครื่องดื่มโดยเฉพาะเครื่องดื่มที่มีรสหวานเช่น ชา กาแฟ น้ำอัดลม เป็นต้น และพิจารณาถึงปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคในมิติด้านสุขภาพนั้น จะเห็นได้ว่า การบริโภคเครื่องดื่มเป็นปัจจัยทำให้เกิดความเสี่ยงต่อโรคหลายชนิด เช่น โรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด ความดันโลหิตสูงและฟันผุ เป็นต้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงเล็งเห็นว่า ควรมีแนวทางส่งเสริมและพัฒนาเครื่องดื่มที่สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs ที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน อีกทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายที่ 2 : ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และเป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย ด้วยเหตุนี้จึงมีแนวทางจัดทำโครงการพัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก (A-MED Drink) ได้แก่ เครื่องดื่มน้ำแร่ (Mineral Drink) เครื่องดื่มให้พลังงานบำรุงสุขภาพ (Energy Drink) และเครื่องดื่มล้างพิษ (Detox Drink) อันเป็นการนำศาสตร์การแพทย์ทางเลือกมาประยุกต์พัฒนาเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพในชีวิตประจำวัน สามารถใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่นมาผลิตเป็นเครื่องดื่ม และสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมด้านเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ

2.2 เพื่อส่งเสริมให้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพเป็นผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

2.3 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความสนใจบริโภคเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพแก่ผู้บริโภค

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่พัฒนาสำเร็จ	จำนวนผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่พัฒนาสำเร็จ	ผลิตภัณฑ์	1
2. มีผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วม	จำนวนผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วม	ราย	5
3. ผู้บริโภคมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์	ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์	ร้อยละ	80

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. ผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมสามารถผลิตเครื่องดื่มสุขภาพที่มีมาตรฐานและปลอดภัยต่อการบริโภค	ร้อยละความสำเร็จในการผลิตเครื่องดื่มสุขภาพที่มีมาตรฐานและปลอดภัยต่อการบริโภค	ร้อยละ	60
2. ผู้ประกอบการเอกชนที่เข้าร่วมสามารถสร้างรายได้จากเครื่องดื่มสุขภาพ	ร้อยละรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากเครื่องดื่มสุขภาพ	ร้อยละ	1.5
3. ผู้บริโภคมีความนิยมบริโภคเครื่องดื่มสุขภาพมากขึ้น	ระดับการบริโภคเครื่องดื่มสุขภาพเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	2

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 อุตสาหกรรมเครื่องดื่มสุขภาพมีอัตราเติบโตมากขึ้น เครื่องดื่มมีจำนวนหลากหลายมากขึ้น โดยมีการนำวัตถุดิบท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นเครื่องดื่มสุขภาพทางเลือกมากขึ้น

3.3.2 เกิดการรับรู้และความสนใจในสังคมต่อเครื่องดื่มสุขภาพทางเลือก

3.3.3 ประชาชนมีทักษะและองค์ความรู้ในการนำวัตถุดิบท้องถิ่นมาทำเป็นเครื่องดื่มเพิ่มมากขึ้น

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 ผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการสุขภาพ

3.4.2 เกษตรกร ชุมชน วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตวัตถุดิบที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หรือบริการสุขภาพ

3.4.3 ประชาชนทั่วไป

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☑ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 สถานประกอบการด้านเครื่องดื่มเชิงสุขภาพ

4.2.2 พื้นที่ชุมชนที่มีวัตถุดิบด้านเครื่องดื่มเชิงสุขภาพ

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (สทล.)	145,760												
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะทำงานพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ	24,640			24,640 ↔									
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : จัดจ้างวิเคราะห์ความเป็นไปได้และปัจจัยการผลิตทางการตลาด	56,200			56,200 ↔									
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ประชุมร่วมหาแนวทางกับผู้ประกอบการด้านเครื่องดื่ม	46,220			23,110 ↔			23,110 ↔						
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 : ประชุมติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ	18,700			4,675 ↔			4,675 ↔			4,675 ↔		4,675 ↔	
กิจกรรมที่ 2 ผลิตเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพนำร่อง (สทล.)	212,480												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดจ้างสำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์นำร่อง	50,000				↔	50,000	↔						
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : จัดจ้างสำรวจความต้องการผู้บริโภค	50,000				↔	50,000	↔						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ลงพื้นที่สำรวจเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์	112,480				112,480								
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาแบรนด์ต่อยอดเชิงพาณิชย์เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (สทล.)	550,200												
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : จัดจ้างทำแบรนด์เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ	100,000							100,000					
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : จัดจ้างออกแบบบรรจุภัณฑ์	100,000							100,000					
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 : จัดจ้างสำรวจการรับรู้และการตลาด	100,000							100,000					
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 : จัดอบรมองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ	150,200								150,200				
กิจกรรมย่อยที่ 3.5 : จัดจ้างผลิตเครื่องดื่มทางเลือกในบรรจุภัณฑ์พร้อมฉลากแบรนด์	100,000								100,000				
กิจกรรมที่ 4 จัดนิทรรศการเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพนำร่องในวันการบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Therapy Day) (สทล.)	158,160												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : จัดจ้างทำสื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ	50,000										50,000		
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : จัดจ้างทำสื่อนิทรรศการวันการบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม	108,160										108,160		
รวมเป็นเงิน	**1,066,600**	**108,625**			**240,265**			**554,875**			**162,835**		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 1,066,600 บาท (หนึ่งล้านหกหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (สทล.)					**145,760**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 : ประชุมคณะทำงานพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ					**24,640**
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	2	-	1,000	4,000
2) ค่าพาหนะเดิน (แท็กซี่)	2	2	2	500	4,000
3) ค่าที่พัก	2	2	1	1,200	4,800
4) ค่าอาหารกลางวัน	2	18	1	120	4,320
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	18	2	35	2,520
6) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	-	-	5,000	5,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 : จัดจ้างวิเคราะห์ความเป็นไปได้และปัจจัยการผลิตทางการตลาด					**56,200**
1) จัดจ้างวิเคราะห์ทางการตลาด	1	-	-	56,200	56,200
กิจกรรมย่อยที่ 1.3 : ประชุมร่วมหาแนวทางกับผู้ประกอบการด้านเครื่องดื่ม					**46,220**
1) ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	2	5	-	1,000	10,000
2) ค่าพาหนะเดิน (แท็กซี่)	2	5	2	500	10,000
3) ค่าที่พัก	2	5	1	1,200	12,000
4) ค่าอาหารกลางวัน	2	25	1	120	6,000
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	25	2	35	3,500
6) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	-	-	4,720	4,720
กิจกรรมย่อยที่ 1.4 : ประชุมติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ					**18,700**
1.4.1) จัดประชุมประเมินแนวทาง					8,700
1) ค่าอาหารกลางวัน	3	15	1	120	5,400
2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	15	2	35	3,150
3) ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	1	1	150	150
1.4.2) รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำเอกสารประเมินผลงาน					**10,000**
1) จ้างเหมาจัดทำรูปเล่มรายงาน	1	-	-	10,000	10,000
กิจกรรมที่ 2 ผลิตเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพนำร่อง (สทล.)					**212,480**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดจ้างสำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์นำร่อง					**50,000**
1) จัดจ้างสำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์นำร่อง	1	-	-	50,000	50,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : จัดจ้างสำรวจความต้องการผู้บริโภค					**50,000**

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) จัดจ้างสำรวจความต้องการผู้บริโภค	1	-	-	50,000	50,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.3 : ลงพื้นที่สำรวจเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์					**112,480**
1) ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	2	2	2	3,500	28,000
2) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	2	7	2	500	14,000
3) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	2	1	3	2,000	12,000
4) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2	1	1	10,000	20,000
5) ค่าที่พัก (อำนวยการสูง)	2	2	2	900	7,200
6) ค่าเบี้ยเลี้ยง (อำนวยการสูง)	2	2	2	270	2,160
7) ค่าเบี้ยเลี้ยง	2	7	2	240	6,720
8) ค่าที่พัก	2	7	2	800	22,400
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาแบรนด์ต่อยอดเชิงพาณิชย์เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (สทล.)					**550,200**
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 : จัดจ้างทำแบรนด์เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ					**100,000**
1) จัดจ้างทำแบรนด์เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ	1	-	-	100,000	100,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 : จัดจ้างออกแบบบรรจุภัณฑ์					**100,000**
1) จัดจ้างออกแบบบรรจุภัณฑ์	1	-	-	100,000	100,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.3 : จัดจ้างสำรวจการรับรู้และการตลาด					**100,000**
1) จัดจ้างสำรวจการรับรู้และการตลาด	1	-	-	100,000	100,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.4 : จัดอบรมองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการ					**150,200**
1) ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	5	2	500	5,000
2) ค่าตอบแทนวิทยากร(เอกชน)	1	5	6	1,200	36,000
3) ค่าตอบแทนวิทยากร(รัฐ)	1	2	6	600	7,200
4) ค่าอาหารครบมื้อ	1	100	1	800	80,000
5) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	100	2	50	10,000
6) ค่าเช่าห้องประชุม	1	-	1	10,000	10,000
7) ค่าเอกสารประกอบการอบรม	1	100	1	20	2,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.5 : จัดจ้างผลิตเครื่องดื่มทางเลือกในบรรจุภัณฑ์พร้อมฉลากแบรนด์					**100,000**
1) จัดจ้างผลิตเครื่องดื่มทางเลือกในบรรจุภัณฑ์พร้อมฉลากแบรนด์	1	-	-	100,000	100,000
กิจกรรมที่ 4 จัดนิทรรศการเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพนำร่องในวันการบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Therapy Day (สทล.)					**158,160**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : จัดจ้างทำสื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ					**50,000**

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1) จัดจ้างทำสื่อเผยแพร่	1	-	-	50,000	50,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : จัดจ้างทำสื่อนิทรรศการวันการบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม					**108,160**
4.2.1) จัดจ้างจัดนิทรรศการ					**50,000**
1) จัดจ้างทำสื่อนิทรรศการ	1	-	-	50,000	50,000
4.2.2) ลงพื้นที่จัดนิทรรศการ					**58,160**
1) ค่าเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	3,500	14,000
2) ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	6	2	500	6,000
3) ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	3	2,000	6,000
4) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1	1	-	10,000	10,000
5) ค่าที่พัก (อำนวยการสูง)	1	2	2	900	3,600
6) ค่าเบี้ยเลี้ยง (อำนวยการสูง)	1	2	2	270	1,080
7) ค่าที่พัก	1	6	2	800	9,600
8) ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	6	2	240	2,880
9) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการดำเนินงาน เช่น กระดาษ หมึกสี ฯลฯ	1	-	-	5,000	5,000

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	1,066,600
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหกหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน)	1,066,600

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	1,066,600
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งล้านหกหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน)	1,066,600

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน

1) คุณภาพผลิตภัณฑ์ไม่มีความน่าเชื่อถือ ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด	สูง	สูง	1) วิจัยการตลาด เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาขั้นตอนกระบวนการผลิตต่าง ๆ 2) วิจัยผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
2) ผู้ประกอบการจำนวนน้อยที่เข้ามาเป็นเครือข่ายแนวร่วมพัฒนานวัตกรรมเครื่องดื่มสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือก (A-MED Drink)	สูง	สูง	1) จัดประชุมผู้ประกอบการที่มีความสนใจเพื่อร่วมสร้างแนวทางและเป็นหุ้นส่วนความสำเร็จในการขับเคลื่อนเครื่องดื่มสุขภาพด้วยกัน 2) จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจและถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการให้สามารถนำไปผลิตเครื่องดื่มในท้องถิ่นตนเองได้
3) ประชาชนไม่สนใจบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ	สูง	สูง	1) สำรวจการบริโภคของผู้บริโภค โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างมาเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งตัวผลิตภัณฑ์ ตัวแบรนด์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการตลาด 2) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก : ทำกิจกรรมส่งเสริมการตลาดโดยจัดทำสื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ 3) มีกิจกรรมสำคัญคือ การเปิดตัวเครื่องดื่มสุขภาพในวันการบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Therapy Day) เพื่อแสดงนวัตกรรมในวันที่มีความสำคัญของการแพทยทางเลือก

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 การประชุมคณะทำงานติดตามเป็นระยะ

10.2 จัดทำรายงานรายไตรมาส

10.3 จัดทำรูปเล่มรายงาน

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	1) มีแนวทางพัฒนาองค์ความรู้เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ 1 รูปแบบ	1) ผลิตเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพนำร่อง อย่างน้อย 1 ชนิด	2) พัฒนาแบรนด์ต่อยอดเชิงพาณิชย์เครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพที่สำเร็จร้อยละ 100	1) นิทรรศการเครื่องดื่มทางเลือกเพื่อสุขภาพนำร่องในวันการบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม อย่างน้อย 1 ครั้ง
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	108,625	240,265	554,875	162,835

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	นางศิริชดา เปล่งพานิช	หัวหน้ากลุ่มงานโภชนศาสตร์บูรณาการ	โทรศัพท์ : 02 591 7007 ต่อ 2603 Email:Sipornpoem@yahoo.com
2	นายฮ.ศุภวุฒิ จันทสาโร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	โทรศัพท์ : 02 591 7007 ต่อ 2603 Email: horjctu@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	ชื่อ-สกุล นายฮ.ศุภวุฒิ จันทสาโร ตำแหน่ง : นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	ชื่อ-สกุล นางศิริชดา เปล่งพานิช ตำแหน่ง : หัวหน้ากลุ่มงานโภชนศาสตร์บูรณาการ	ผู้เสนอ/เห็นชอบโครงการ	
3	ชื่อ-สกุล นายพีรชา คูเกษมกิจ ตำแหน่ง : นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมการแพทย์แผนและการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ให้เป็นไปตาม Service plan

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต
แผนงาน (Program)	โครงการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นไปตาม Service plan
ประเภทโครงการ	☑ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☐ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ **(2) ประเด็น :** การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี **(3) ประเด็นย่อย :** การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการนี้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรการแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพผ่านการพัฒนาองค์ความรู้ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและยั่งยืน
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
เป้าหมาย (Y2)	(130001) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการนี้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ (130001) ที่มุ่งให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น โดยการพัฒนามาตรฐานบริการการแพทย์แผนไทย การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร และการจัดทำองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ จะช่วยยกระดับระบบบริการสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยที่ปลอดภัย เหมาะสม และมีมาตรฐาน อันนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีขึ้นในภาพรวม
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
แนวทางการพัฒนา	1) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรม และยั่งยืน รวมทั้ง ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้ง

	ด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ
เป้าหมาย (Y1)	(130301) มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	การมีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น โดยมุ่งพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทย การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการจัดทำแนวทางบริการที่มีคุณภาพและเป็นระบบ ส่งผลให้การจัดบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐมีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V01 ระบบสุขภาพ
ปัจจัย	V01F01 มาตรฐานสาธารณสุขตามหลักวิชาการ
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.8 :** บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง ไม่มี	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	**เป้าหมายหลักของแผนฯ 13 :** การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม **หมุดหมายการพัฒนาที่ 4 :** ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง **เป้าหมายระดับหมุดหมาย :** ประชาชนได้รับความเป็นธรรมจากในการเข้าถึงบริการสุขภาพ
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	

2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก "จุดหมายปลายทาง" ให้กลายเป็น "มาตรฐานโลก" ด้านนวดไทยและเวลเนส ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom)** ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM)** พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย <u>แนวทางการพัฒนา</u> 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาขีดความสามารถของการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับเพื่อตอบสนองปัญหาด้านสุขภาพของประเทศ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสหวิชาชีพ และลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ 2) กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและการแพทย์พื้นบ้าน ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขภาครัฐและภาคเอกชนที่มีสมรรถนะสูง รองรับปัญหาสุขภาพในระดับประเทศ 3) กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนากลไกการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกสิทธิหลักประกันสุขภาพ

2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	-ไม่มี-
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	1) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพเชิงพื้นที่ ลดเหลื่อมล้ำ 2) สร้างสุขภาพดีทุกช่วงวัย คนไทยแข็งแรง 3) เพิ่มขีดความสามารถ นวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข ดิจิทัลสุขภาพ ระบบข้อมูลสุขภาพอัจฉริยะ
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นไปตาม Service plan

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศที่มีภารกิจในการกำหนดนโยบาย วางแผนยุทธศาสตร์ กำกับ ดูแล และพัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้การจัดบริการดังกล่าวเป็นทางเลือกและการเสริมการรักษาทางการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม การใช้สมุนไพรอย่างเหมาะสม และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อย่างไรก็ตาม จากการขยายตัวของบริการการแพทย์ทางเลือกในปัจจุบัน พบความท้าทายด้านการกำกับดูแลและการประกันคุณภาพบริการ ทั้งในมิติของกรอบกฎหมาย มาตรฐานวิชาชีพ และความน่าเชื่อถือของผู้ให้บริการ ส่งผลให้ประชาชนมีความเสี่ยงต่อการได้รับบริการที่ไม่ปลอดภัย เกิดความผิดพลาดในการรักษา ภาวะแทรกซ้อน หรือความสูญเสียด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ ดังนั้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากลไก ระบบ และมาตรฐานกลาง เพื่อคุ้มครองผู้รับบริการและเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบบริการสุขภาพของประเทศ

จากบริบทดังกล่าว ประกอบกับสถานการณ์ระบบสุขภาพที่กำลังเผชิญความท้าทายจากโรคอุบัติใหม่ การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย และภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มสูงขึ้น การแพทย์แผนไทยจึงมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ในการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพและเศรษฐกิจของชาติ โครงการส่งเสริมการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปตาม Service Plan จึงถูกจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ มาตรฐาน และระบบสนับสนุนการจัดบริการอย่างเป็นรูปธรรมครอบคลุมการจัดทำสื่อชุดความรู้ด้านมาตรฐานการเตรียมยาสมุนไพรตามหลัก Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation ในรูปแบบ E-learning การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสหวิชาชีพด้านการคัดกรองและให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนานในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ การพัฒนาแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการในประเด็นเฉพาะ เช่น ภาวะมีบุตรยาก การพัฒนามาตรฐานวิชาการผ่านการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) และคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย ตลอดจนการจัดตั้งกลไกกำกับดูแล ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ และการพัฒนาระบบทะเบียนกลางผู้ให้บริการการแพทย์ทางเลือก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและศูนย์ฝึกอบรม เพื่อยกระดับสมรรถนะและความเชี่ยวชาญของกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นระบบ

ในขณะเดียวกัน ระบบสุขภาพทั้งในระดับประเทศและระดับโลกกำลังเผชิญกับความท้าทายจากโรคอุบัติใหม่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขที่เพิ่มสูงขึ้น การแพทย์แผนไทยจึงมีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ในการสร้างความมั่นคงทางสุขภาพและเศรษฐกิจของชาติ อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่ยังคงปรากฏคือ “ช่องว่างของมาตรฐาน” ทั้งในมิติของการรักษาเชิงคลินิก ภาษาและองค์ความรู้ทางวิชาการตลอดจนทักษะความเชี่ยวชาญระดับสูง เพื่อขับเคลื่อนการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางความรู้ผ่านการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) การจัดทำพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย และการยกระดับกำลังคนให้เป็นบุคลากรที่มีสมรรถนะสูง สามารถทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพและรองรับการดูแลโรคที่มีความซับซ้อนได้ ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนผ่านการแพทย์แผนไทยจากภูมิปัญญาดั้งเดิมสู่ระบบการแพทย์ที่มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และบูรณาการเข้ากับระบบสุขภาพสากลอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการเตรียมยาสมุนไพรให้แก่บุคลากรทางการแพทย์แผนไทย ผ่านการจัดทำสื่อชุดความรู้ในรูปแบบ E-learning ตามมาตรฐานการผลิตที่ดี (Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation)

2.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสหวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ให้มีความรู้และทักษะในการคัดกรองและให้บริการการแพทย์แผนไทยคู่ขนานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยในประเด็นเฉพาะ เช่น ภาวะมีบุตรยาก

2.3 เพื่อพัฒนาระบบสนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย และการพัฒนาหลักสูตรและศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทย อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพกำลังคนและมาตรฐานบริการการแพทย์แผนไทยในภาพรวม

2.4 เพื่อจัดตั้งกลไกและโครงสร้างองค์กรหลักที่จำเป็นในการกำกับดูแลและขึ้นทะเบียนวิชาชีพการแพทย์ทางเลือก รวมถึงพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.5 เพื่อวางระบบรับรองมาตรฐานหลักสูตรและออกใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเป็นทางการ

2.6 พัฒนามาตรฐานวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย เพื่อใช้ในระบบบริการสุขภาพอย่างปลอดภัย มีประสิทธิผล เกิดการยกระดับคุณภาพการรักษาในระบบบริการสุขภาพ และรองรับการใช้ในการเรียน การสอน ผ่านการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) และคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย

2.7 พัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมศักยภาพแพทย์แผนไทยให้มีความเชี่ยวชาญเชิงลึก เพื่อสนับสนุนระบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นรูปธรรม

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ในระบบบริการสุขภาพ	จำนวนแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG)	แนวทาง	5
2. มีคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย สำหรับใช้ในระบบการศึกษาและระบบบริการสุขภาพ	จำนวนคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย	ชุด	1
3. มีหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรค สำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา	จำนวนหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรค สำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา	หลักสูตร	1
4. มีแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก	จำนวนแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก	แนวทาง	1

5. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ นำมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท) ไปใช้	จำนวนสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ นำมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (รพ.สส.พท) ไปใช้	แห่ง	1,900
6. พยาบาลคัดกรองเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนาน แผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ (สำหรับพยาบาลคัดกรอง)	จำนวนพยาบาลคัดกรองที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนาน แผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ ไม่น้อยกว่า	คน	500
7. มีคณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ	การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ	ชุด	1
8. ได้สื่อออนไลน์เรื่องการรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการด้านการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ (E-Book)	จำนวนสื่อ	ชิ้นงาน	1 ชิ้นงาน
9. มีระบบเครือข่ายสารสนเทศรองรับการดำเนินงานของกรม 1 ระบบ (ครอบคลุมอาคาร 1 อาคาร 2 และอาคาร 3 ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จังหวัดนนทบุรี และอาคารศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร)	จำนวนระบบเครือข่ายสารสนเทศรองรับการดำเนินงานของกรม	ระบบ	1
10. มีสื่อชุดความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดีในการเตรียมยาสมุนไพร (Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation) รูปแบบ E-learning	มีมาตรฐานการผลิตที่ดีในการเตรียมยาสมุนไพร (Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation) รูปแบบ E-learning	ชุด	1
11. มีระบบทะเบียนกลาง	ระบบทะเบียนกลาง	ระบบ	1

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.มีแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ในระบบบริการสุขภาพ	ความสำเร็จในการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	ร้อยละ	100
2.มีคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทยสำหรับใช้ในระบบการศึกษาและระบบบริการสุขภาพ	ความสำเร็จในการจัดทำคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย	ร้อยละ	100
3.มีหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรคสำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา	ความสำเร็จในการจัดทำหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรค สำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา	ร้อยละ	100
4. แนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก ได้รับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ หรือสื่อโซเชียลมีเดียของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ร้อยละของแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการสำหรับภาวะมีบุตรยากที่ได้เผยแพร่แล้วเสร็จ	ร้อยละ	100
5. มีคณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ (มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการครบถ้วน)	ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ	ร้อยละ	100
6. สัดส่วนสถานบริการสาธารณสุขของรัฐที่สามารถให้บริการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานฯ (รพ.สส.พท.)	ร้อยละของสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ที่สามารถให้บริการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานฯ (รพ.สส.พท.)	ร้อยละ	70
7. ระบบเครือข่ายสารสนเทศมีความพร้อมในการให้บริการผ่านเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ต (Service Level Agreement : SLA) โดยให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคง ปลอดภัย	ร้อยละความพร้อมในการให้บริการผ่านเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ต (Service Level Agreement : SLA)	ร้อยละ	99
8. ผู้ปฏิบัติงาน ณ สถานบริการทางการแพทย์แผนไทยภาครัฐ ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการปรุงยาแผนไทย และสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการเตรียมยาสมุนไพร ตามหลักมาตรฐานได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	ร้อยละของ ผู้ปฏิบัติงาน ณ สถานบริการทางการแพทย์แผนไทยภาครัฐ ที่ผ่านเกณฑ์การวัดประเมินผล (ผลคะแนนรายบุคคล Post-test ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70)	ร้อยละ	80

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.มีแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ในระบบบริการสุขภาพ	ความสำเร็จในการจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร	ร้อยละ	100
9. พยาบาลคัดกรองมีคะแนนความรู้หลังการอบรมฯ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ประเมิน	ร้อยละของพยาบาลคัดกรองที่เข้าอบรมมีคะแนนความรู้หลังการอบรมฯ ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	80
10. สื่อออนไลน์เรื่องการรับรองการพัฒนาคุณภาพระบบบริการด้านการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ (E-Book)	จำนวนบุคลากรที่เข้าถึง/ใช้งาน E-Book	คน	≥ 300 คน
11. มีระบบทะเบียนกลาง (มีระบบพร้อมที่สามารถขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการการแพทย์ทางเลือกได้)	ระดับความสำเร็จในการออกแบบสถาปัตยกรรมระบบทะเบียนกลางเสร็จสมบูรณ์	ร้อยละ	100

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results) ผลที่คาดว่าจะเกิด

1. หน่วยบริการมีแนวทางและสื่อความรู้ในการเตรียมยาสมุนไพรเฉพาะรายที่เป็นมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ได้จริงพยาบาลสามารถให้คำแนะนำด้านการรักษาทางการแพทย์แผนไทย และด้านการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

2. บุคลากรสามารมีเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านการคัดกรองด้านแพทย์แผนไทยในระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ ช่วยสนับสนุนการพัฒนางานแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่องถเตรียมยาสมุนไพรสำหรับใช้กับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

3. คุณภาพและความเชื่อมั่นต่อบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

4. พยาบาลคัดกรองมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการคัดกรองผู้ป่วยนอกเพื่อเข้ารับบริการแพทย์แผนไทยคู่ขนานเพิ่มขึ้นอย่างเป็นระบบ

5. พยาบาลคัดกรองสามารถให้คำแนะนำด้านการรักษาทางการแพทย์แผนไทย และด้านการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

6. หน่วยบริการมีแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการจัดบริการของหน่วยงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

7. แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ อาจารย์ นักศึกษา หรือสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาภาวะมีบุตรยาก สามารถเข้าถึงแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร สำหรับภาวะมีบุตรยาก ผ่านสื่อออนไลน์ได้อย่างทั่วถึง

8. มีคณะกรรมการนโยบายและมาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติที่สามารถรับรองมาตรฐานที่ชัดเจนและกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพทางเลือกได้อย่างทั่วถึง

9. ประชาชนมีความเชื่อมั่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และได้รับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

10. มีระบบรับรองมาตรฐานหลักสูตรและออกใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพอย่างเป็นทางการมีการจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นสารบบ เช่น ข้อมูลคุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียน การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่รับรอง การผ่านการสอบวัดความรู้หรือผ่านการอบรมด้านจริยธรรมเป็นต้น รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้โดยสาธารณะ

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

1. บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมยาสมุนไพรเฉพาะรายในหน่วยบริการ
2. หน่วยบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่สามารถนำแนวทางและสื่อความรู้ไปใช้ยกระดับมาตรฐานการเตรียมยาสมุนไพร
3. พยาบาลคัดกรองที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลสาธารณสุขของรัฐ จาก 12 เขตสุขภาพ จำนวนไม่น้อยกว่า 500 คน
4. แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ อาจารย์ นักศึกษา หรือสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาภาวะมีบุตรยากด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานพยาบาลทุกระดับ มหาวิทยาลัย ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน
5. ผู้ให้บริการทางการแพทย์ทางเลือก
6. ผู้รับบริการทางการแพทย์ทางเลือก
7. บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและหน่วยบริการในระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ ทั้งภาครัฐและเอกชน
8. นักศึกษาและสถาบันการศึกษาทางด้านการแพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยประยุกต์
9. ประชาชน

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☐ ส่วนภูมิภาค

4.2 รายละเอียดพื้นที่การดำเนินการ (ถ้ามี)

4.2.1 โรงพยาบาลทุกระดับที่สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 12 เขตสุขภาพ

4.2.2 .....

(ระบุรายละเอียด เช่น โรงพยาบาล, ศูนย์การแพทย์, ชุมชน, โรงแรมในพื้นที่จังหวัด..., ฯลฯ)

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับมาตรฐานวิชาการแพทย์แผนไทย ด้านเวชกรรมไทย สู่ความเป็นเลิศ	113,700												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ในระบบบริการสุขภาพ	66,000				→	33,000		→	33,000				
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการจัดทำคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทยสำหรับใช้ในระบบการศึกษาและระบบบริการสุขภาพ	47,700				→	23,500		→	23,500				
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาคุณภาพกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย เพื่อสนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทย	40,900												
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรคสำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา	26,100				→	13,050		→	13,050				
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมคณะกรรมการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	14,800				→	7,400		→	7,400				
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก	57,000												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการสำหรับภาวะมีบุตรยาก	50,000				←	50,000	→						
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญการดูแลรักษาภาวะมีบุตรยากด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย	7,000							←	7,000	→			
กิจกรรมที่ 4 พัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (TTM - HA)	49,400												
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : ติดตามและประเมินผลการนำมาตรฐานคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย	16,400							←	16,400	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : พัฒนาศักยภาพผู้เยี่ยมสำรวจการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย	22,000				←	11,000	→	←	11,000	→			
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 : จัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น E-Book เรื่องการรับรองการพัฒนาคุณภาพ ระบบบริการด้านการแพทย์แผนไทย ตามมาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ	11,000				←	11,000	→						
กิจกรรมที่ 5 การพัฒนามาตรฐานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	17,600												
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 :ประชุมหารือระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐในการจัดบริการการแพทย์แผนไทยให้ได้ตามมาตรฐานฯ (รพ.สส.พท.)	5,400				←	5,400	→						

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 : ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ ติดตาม ตรวจประเมินการจัดบริการการแพทย์แผนไทย	8,260								8,260				
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 :ประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) ให้กับผู้รับผิดชอบงานการแพทย์แผนไทย ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องผ่านระบบ online	3,940					3,940							
กิจกรรมที่ 6 การจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย	67,000												
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 จัดประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย	67,000					67,000							
กิจกรรมที่ 7 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และสหวิชาชีพเพื่อพัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ	14,300												
กิจกรรมย่อยที่ 7.1 :อบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนาน แผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ (สำหรับพยาบาลคัดกรอง) จำนวน 500 คน ในรูปแบบออนไลน์	14,300								14,300				
กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการจัดทำสื่อชุดความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดีในการเตรียมยาสมุนไพร (Standard Practice for Extemporaneous Herbal	49,400												

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
Preparation) รูปแบบ E-learning													
จัดทำสื่อชุดความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดีในการเตรียมยาสมุนไพร (Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation) รูปแบบ E-learning	49,400					9,400			40,000				
กิจกรรมที่ 9 การพัฒนามาตรฐานบริการและทะเบียนกลางด้านการแพทย์ทางเลือก	88,700												
กิจกรรมย่อยที่ 9.1 : ประชุมคณะทำงาน	52,350					52,350							
กิจกรรมย่อยที่ 9.2 : จัดจ้างพัฒนาแพลตฟอร์ม	27,800								27,800				
กิจกรรมย่อยที่ 9.3 : ประชุมติดตามผลการดำเนินงาน	8,550								8,550				
รวมเป็นเงิน	498,000					287,390			210,610				

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 498,000 บาท (สี่แสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 ยกระดับมาตรฐานวิชาการแพทย์แผนไทยด้านเวชกรรมไทย สู่ความเป็นเลิศ					**113,700**
กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ					**66,000**
1. ค่าอาหารกลางวัน	3	10	1	120	3,600
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	10	2	35	2,100
3. ค่าพาหนะเดินทางคณะทำงาน (เครื่องบิน)	3	1	2	1,600	9,600
4. ค่าพาหนะเดินทางคณะทำงาน (รถโดยสารประจำทาง/รถยนต์ส่วนบุคคล)	3	5	2	500	15,000

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
5. ค่าพาหนะเดินทางคณะทำงาน (แท็กซี่)	3	5	2	200	6,000
6. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก (คณะทำงาน)	3	5	1	1,000	15,000
7. ค่าที่พัก	3	1	1	1,200	3,600
8. ค่าจ้างออกแบบ Art Work คู่มือ/ตำรา	1	1	1	10,000	10,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น เอกสารประกอบการประชุม ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น	1	1	1	1,100	1,100
กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการจัดทำคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย สำหรับใช้ในระบบการศึกษาและระบบบริการสุขภาพ					**47,700**
1. ค่าอาหารกลางวัน	2	10	1	120	2,400
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	10	2	35	1,400
3. ค่าพาหนะเดินทางคณะทำงาน (เครื่องบิน)	2	1	2	1,600	6,400
4. ค่าพาหนะเดินทางคณะทำงาน (รถโดยสารประจำทาง/รถยนต์ส่วนบุคคล)	2	5	2	500	10,000
5. ค่าพาหนะเดินทางคณะทำงาน (แท็กซี่)	2	5	2	200	4,000
6. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก (คณะทำงาน)	2	5	1	1,000	10,000
7. ค่าที่พัก	2	1	1	1,200	2,400
8. ค่าจ้างออกแบบ Art Work คู่มือ/ตำรา	1	1	1	10,000	10,000
9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น เอกสารประกอบการประชุม ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม เป็นต้น	1	1	1	1,100	1,100
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาคุณภาพกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย เพื่อสนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทย					**40,900**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรค สำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา					**26,100**
1.ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก (คณะกรรมการ)	1	7	2	800	11,200
2. ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบินโดยสาร)	1	1	2	3,000	3.000
3.ค่าพาหนะเดินทาง (รถโดยสารประจำทาง)	1	1	2	700	1,400
4.ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	7	2	300	4,200
5. ค่าอาหารกลางวัน	1	10	2	120	2,400
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
7. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					200
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ประชุมคณะกรรมการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อสนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานบริการของรัฐ					**14,100**
1.ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก (คณะกรรมการ)	1	5	2	800	8,000
2.ค่าพาหนะเดินทาง (รถโดยสารประจำทาง)	1	1	2	700	1,400
3.ค่าพาหนะเดินทางวิทยากร (แท็กซี่)	1	2	2	300	1,200
4. ค่าอาหารกลางวัน	1	10	2	120	2,400
5. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	10	2	35	700
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าไปรษณีย์					400
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก					57,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1 ประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก					50,000
1. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอก	3	10	1	1,000	30,000
2. ค่าพาหนะเดินทางคณะกรรมการ (แท็กซี่)	3	1	2	200	1,200
3. ค่าพาหนะเดินทางผู้เข้าร่วมประชุม (เครื่องบิน)	3	1	2	1,200	7,200
4. ค่าที่พักผู้เข้าร่วมประชุม	3	1	1	750	2,250
5. ค่าอาหารกลางวัน	3	10	1	120	3,600
6. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	10	2	35	2,100
7. ค่าจ้างออกเบบ Art Work คู่มือ/ตำรา	1	1	1	3,000	3,000
8. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม	1	1	1	300	300
9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					350
กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญการดูแลรักษาภาวะมีบุตรยากด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย					7,000
1. ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	1	5	1	1000	5,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	2	5	1	120	1,200
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	5	2	35	700

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
4. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าไปรษณีย์ ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					100
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (TTM -HA)					**49,400**
กิจกรรมย่อยที่ 4.1 : ติดตามและประเมินผลการนำมาตรฐานคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย					**16,400**
- ค่าที่พัก	1	2	1	750	1,500
- ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	2,000	8,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	2	2	200	800
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	2	2	240	960
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ	2	1	2	2,000	4,000
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง					1,000
- ค่าเอกสารลำหรับลงพื้นที่					140
กิจกรรมย่อยที่ 4.2 : พัฒนาศักยภาพผู้เยี่ยมสำรวจ การพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย					**22,000**
1.ค่าลงทะเบียนอบรมหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล โดยสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล	1	2	1	11,000	22,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.3 : จ้างจัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น E-Book เรื่องการรับรองการพัฒนาคุณภาพ ระบบบริการด้านการแพทย์แผนไทย ตามมาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ					**11,000**
กิจกรรมที่ 5 การพัฒนามาตรฐานบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก					**17,600**
กิจกรรมย่อยที่ 5.1 :ประชุมหารือระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ ในการจัดบริการการแพทย์แผนไทยให้ได้ตามมาตรฐานฯ (รพ.สส.พท.)					**5,400**
- ค่าตอบแทนคณะกรรมการ/คณะทำงาน	1	3	1	1,000	3,000
- ค่าอาหารกลางวัน	1	5	1	120	600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	2	35	350
- ค่าที่พัก	1	1	1	800	800
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	2	2	100	400
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	5	1	50	250
กิจกรรมย่อยที่ 5.2 : ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ ติดตาม ตรวจประเมินการจัดบริการการแพทย์แผนไทย					**8,260**
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	1	2	2	240	960
- ค่าที่พัก	1	2	1	750	1,500

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
- ค่าพาหนะเดินทาง (เครื่องบิน)	1	2	2	500	2,000
- ค่าพาหนะเดินทาง (แท็กซี่)	1	2	2	200	800
- ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง					3,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.3 : ประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) ให้กับผู้รับผิดชอบงานการแพทย์แผนไทย ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องผ่านระบบ online					**3,940**
- ค่าวิทยากรรัฐ	1	1	2	600	1,200
- ค่าอาหารกลางวัน	1	5	1	120	600
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	5	2	35	350
- ค่าที่พักวิทยากร	1	1	1	750	750
- ค่าพาหนะวิทยากร	1	1	2	100	200
-ค่าเอกสารประกอบการประชุม	1	5	1	35	1,750
-ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าอากรแสตมป์ ค่าไปรษณีย์					490
กิจกรรมที่ 6 การจัดทำต้นฉบับตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย					**67,000**
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 : จัดประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย					**67,000**
-ค่าเบี้ยประชุมคณะอนุกรรมการฯ	3	16	-	1,000	48,000
- ค่าอาหารกลางวัน	3	20	1	120	7,200
-ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	20	2	35	4,200
- ค่าพาหนะเดินทาง	3	4	-	500	6,000
-ค่าเอกสารประกอบการประชุม	3	20	-	15	900
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าส่งไปรษณีย์					700
กิจกรรมที่ 7 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และสหวิชาชีพเพื่อพัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ					**14,300**
กิจกรรมย่อยที่ 7.1 :อบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทยคู่ขนาน แผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ (สำหรับพยาบาลคัดกรอง) จำนวน 500 คน ในรูปแบบออนไลน์					14,300
1) ค่าวิทยากร	3	1	3	600	5,400
2) ค่าอาหารกลางวัน	3	10	1	120	3,600
3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	10	2	35	2,100
4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าจัดส่งไปรษณีย์, ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์ เป็นต้น					3,200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมการจัดทำสื่อชุดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดีในการ เตรียมยาสมุนไพร (Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation) รูปแบบ E - learning					**49,400**
กิจกรรมย่อยที่ 8.1 : จัดทำสื่อชุดความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดีในการเตรียมยา (Standard Practice for Extemporaneous Herbal Preparation) รูปแบบ E-learning					**49,400**
กิจกรรมที่ 9 การพัฒนามาตรฐานบริการและทะเบียนกลางด้านการแพทย์ทางเลือก					**88,700**
กิจกรรมย่อยที่ 9.1 : ประชุมคณะทำงาน					52,350
- ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ	3	3	1	1,000	9,000
- ค่าพาหนะเดิน (แท็กซี่)	3	3	2	500	9,000
- ค่าที่พัก	3	3	1	1,200	10,800
- ค่าอาหารกลางวัน	3	15	1	120	5,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	15	2	35	3,150
- ค่าเอกสารประกอบการประชุม	3	1	1	5,000	15,000
กิจกรรมย่อยที่ 9.2 : จัดจ้างพัฒนาแพลตฟอร์ม					27,800
จัดจ้างพัฒนาแพลตฟอร์ม	-	-	1	27,800	27,800
กิจกรรมย่อยที่ 9.3 : ประชุมติดตามผลการดำเนินงาน					8,550
- ค่าอาหารกลางวัน	3	15	1	120	5,400
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	3	15	2	35	3,150

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
1) งบดำเนินงาน	498,000
2) งบรายจ่ายอื่น	-
3) งบเงินอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (สี่แสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)	**498,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์แผนไทย	409,300
2) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	88,700
รวมทั้งสิ้น (แสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)	**498,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายไม่สนใจดาวน์โหลด หรือ ใช้งานแอปพลิเคชันอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้แอปพลิเคชันไม่ถูกใช้งานและไม่บรรลุเป้าหมายด้านการเข้าถึงความรู้	สูง	สูง	1) สำรวจความต้องการ: จัดทำ Focus Group กับกลุ่มผู้ใช้งานเป้าหมาย (เช่น กลุ่มคนรักสุขภาพ, นักศึกษา) เพื่อออกแบบฟังก์ชันและเนื้อหาให้ตอบโจทย์ความต้องการก่อนเริ่มพัฒนาจริง 2) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก: ทำการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เช่น ร่วมมือกับ Influencer ด้านสุขภาพหรือประชาสัมพันธ์ผ่านแอปพลิเคชันด้านสุขภาพอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียง 3) สร้างการมีส่วนร่วม: ออกแบบฟังก์ชันที่กระตุ้นให้เกิดการใช้งานต่อเนื่อง เช่น ระบบสะสมแต้ม, การแชร์ข้อมูลสมุนไพรให้เพื่อนหรือการแจ้งเตือนเกร็ดความรู้ประจำวัน
2) ผู้ให้บริการการแพทย์ทางเลือกไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการให้บริการ	สูง	สูง	1) จัดทำระบบรับรองมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์พิจารณาคุณภาพที่ชัดเจน 2) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ให้บริการทราบเพื่อเข้ามาลงทะเบียนให้อยู่ในระบบมาตรฐานการให้บริการ และให้ผู้ใช้บริการมีความมั่นใจในความปลอดภัยในการบริการ
3) การจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย (Clinical Practice Guideline: CPG) และจัดทำคู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย จำเป็นต้องอาศัยความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา อาจทำให้เกิดความล่าช้าหรือความไม่ชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานวิชาการ	กลาง	สูง	1) กำหนดกรอบการดำเนินงาน และแนวทางให้คณะทำงาน/คณะอนุกรรมการ ได้รับทราบ 2) จัดทำ (ร่าง) แนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย ฯ และพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย ให้คณะทำงาน/คณะอนุกรรมการ ได้ตรวจสอบและดูข้อมูลก่อนเข้าประชุม เพื่อความรวดเร็ว
4) หลักสูตรการแพทย์แผนไทยไทยในระดับหลังปริญญา ให้มีความรู้ความชำนาญ ในการดูแลรักษาโรคไม่ตอบโจทย์ความต้องการ และการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	กลาง	สูง	1) สำรวจทักษะที่เป็นที่ต้องการในการพัฒนางานด้านการแพทย์แผนไทยสู่การสร้างความรู้ความชำนาญแก้ปัญหาทางสาธารณสุขที่ยั่งยืน 2) สร้างแผนงานที่ชัดเจนถึงการดำเนินงาน เพื่อยกระดับวิชาชีพแพทย์แผนไทย การวางแผนภาระงาน กรอบอัตรากำลังแพทย์แผนไทยเชี่ยวชาญ ค่าตอบแทน 3) มีความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ตั้งแต่ส่วนกลาง สภาการแพทย์แผนไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย ส่วนภูมิภาค ผู้แทนสถาบันการศึกษา

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 รายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาสในที่ประชุมผู้บริหารกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	มีกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาการแพทย์แผนไทยด้านเวชกรรมไทย สู่ความเป็นเลิศ และการพัฒนาคุณภาพกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยเพื่อสนับสนุนการจัดบริการการแพทย์แผนไทย	1. มีคำสั่งคณะทำงานจัดทำ CPG, คำสั่งคณะอนุกรรมการวิชาการพจนานุกรมศัพท์ฯ, คำสั่งคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตรฯ 2. มี (ร่าง) CPG ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร, (ร่าง) พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย, (ร่าง) หลักสูตร หลักสูตร เพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรคสำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญา	1. มีคู่มือ CPG ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร, คู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย, หลักสูตรหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรคสำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญาที่ผ่านการพิจารณาจากคณะทำงาน/คณะอนุกรรมการ/คณะกรรมการ แล้ว	1. คู่มือ CPG ในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนังด้วยการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร, คู่มือพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนไทย, หลักสูตรหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญเชิงลึก ในการดูแลรักษาโรคสำหรับแพทย์แผนไทยระดับหลังปริญญามีการเผยแพร่และถูกนำไปใช้ประโยชน์ 2. ข้อมูลผลการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 1 ชุด
	มีแนวทางข้อกำหนดและขอบเขตการจัดทำ E - Learning	1.มีชุดข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดีในการเตรียมยาสมุนไพร 2. มีการผลิตสื่อการเรียนรู้	กำกับ ติดตามงานการผลิตสื่อ รอบที่ 1 ติดตามผลการปรับปรุงแก้ไขงานรอบที่ 1 และกำกับติดตามงานรอบที่ 2	1.ชุดข้อมูลได้รับการอนุมัติให้เผยแพร่ผ่านทางสื่อ (Website/Online) 2. มีสื่อและชุดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ดี ในการเตรียมยาสมุนไพร ในระบบ E-learning

	มีข้อมูลที่สืบค้นได้เบื้องต้น สำหรับใช้อ้างอิงเพื่อประกอบการจัดทำแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก	1. ได้คำสั่งคณะทำงาน/คณะผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการจัดทำแนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก 2. มี (ร่าง) แนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก จำนวน 1 ฉบับ	มี (ร่าง) แนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก ที่ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการ ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	แนวทางการจัดบริการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ สำหรับภาวะมีบุตรยาก ได้รับการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ หรือสื่อออนไลน์ของกรมการแพทย์แผนไทยฯ
	มีร่างคณะกรรมการนโยบาย &มาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติอย่างน้อย 2 ชุด	จัดตั้ง คกก. นโยบาย & มาตรฐานการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ อย่างน้อย 2 ชุด	มีรายละเอียดการจัดทำระบบทะเบียนกลาง 1 ชุด	มีระบบทะเบียนกลางสำหรับขึ้นทะเบียน 1 ชุด
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)		**287,390**	**210,610**	

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์แผนไทย			
1	นางวัชราภรณ์ นิลเพ็ชร์	แพทย์แผนไทยชำนาญการ หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้เวชกรรมไทย	**โทรศัพท์ :** 061 454 5935 **E-mail :** watcharaporn9659@gmail.com
หน่วยงานสนับสนุน/บูรณาการ : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	แพทย์หญิงวิรัลพัชร เสียงประเสริฐ	นายแพทย์ชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 08 6563 1230 **E-mail :** Virunpatsiang@gmail.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางวัชราภรณ์ นิลเพ็ชร์ ตำแหน่ง: แพทย์แผนไทยชำนาญการ	ผู้เขียนโครงการ	
2	นางสาวบุษราภรณ์ ธนสีลังกูร ตำแหน่ง: แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ	ผู้เสนอโครงการ	
3	นางอัจฉรา เชียงทอง ตำแหน่ง: รองผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้เห็นชอบโครงการ	
4	นางสาวรัชนี จันทร์เกษ ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย	ผู้อนุมัติโครงการ	

โครงการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้กระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน

กลุ่มภารกิจ (Clusters)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพร สู่ New S-Curve
แผนงาน (Program)	พลิกเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาไทย และส่งเสริมการใช้สมุนไพร
ประเภทโครงการ	☐ โครงการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ☑ โครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รหัสโครงการ	C4D69 21124 (00082)
สรุปความเชื่อมโยงของโครงการสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	
1. แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
1.1 แนวทางการพัฒนาหลัก	
1.1.1 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	
ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	**(1) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน :** ความมั่นคง **(2) ประเด็น :** การบูรณาการความร่วมมือด้ายความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและมิใช่รัฐ **(3) ประเด็นย่อย :** การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาคโลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	ประเทศไทยมีบทบาทด้วยความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
อธิบายความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ชาติ	โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์แผนจีนในประเทศไทยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ผ่านการสร้างความร่วมมือกับสาธารณรัญประชาชนจีน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ แลกเปลี่ยนข้อมูลและเทคโนโลยีด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมและการผสมผสาน ภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู มณฑลเสฉวน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีการลงนามความร่วมมือดังกล่าว เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 ซึ่งจะทำให้มีการขับเคลื่อนการแพทย์แผนจีนในประเทศไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัยในการดูแลสุขภาพของประชาชนและส่งผลต่อเนื่องในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้รับการยอมรับและเป็นที่ชื่นชมระดับโลก ในการพัฒนางานการแพทย์แผนจีนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม
1.1.2 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทประเด็น	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	(02) การต่างประเทศ

เป้าหมาย (Y2)	(020001) การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนมีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนแม่บทประเด็น	โครงการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้กระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย–จีน เป็นกลไกสำคัญที่สนับสนุนเป้าหมายของแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศในการสร้างประเทศไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก โดยอาศัยความร่วมมือทางวิชาการและวัฒนธรรมเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและต่อยอดภูมิปัญญาไทยสู่เวทีโลกอย่างมีเอกภาพและเป็นระบบ
1.1.3 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อย	
แผนย่อย	การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก
แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการ ของไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย โดยชี้แจงข้อเท็จจริงและใช้แนวทางชี้แจงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย
เป้าหมาย (Y1)	(020401) ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น
ความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมายของแผนย่อย	โครงการดังกล่าว มุ่งเน้นรวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการแปรรูปเครื่องยาไทย–จีนอย่างเป็นระบบ มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และอ้างอิงมาตรฐานสากล พัฒนาองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่องค์ความรู้สากล สร้างงานวิจัยและเอกสารวิชาการที่สามารถเผยแพร่ในเวทีนานาชาติ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในฐานะประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม โดยเฉพาะในบริบทองค์การระหว่างประเทศ เช่น World Health Organization ให้ความสำคัญกับการแพทย์ดั้งเดิมและการใช้สมุนไพรอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เป็นกลไกสนับสนุนเป้าหมาย (Y1) อย่างเป็นรูปธรรม โดย สร้างเกียรติภูมิ ผ่านความเป็นผู้นำทางวิชาการ เพิ่มอำนาจต่อรอง ผ่านการมีมาตรฐานและองค์ความรู้ที่เป็นระบบ ขยายการยอมรับในสากลผ่านความร่วมมือและการเผยแพร่ระดับนานาชาติ จึงเป็นการใช้ทุนทางภูมิปัญญาและวัฒนธรรมสุขภาพของไทยเป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ในการเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลกอย่างยั่งยืน
1.1.4 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับองค์ประกอบกับปัจจัย	
องค์ประกอบ	V02 ความร่วมมือระหว่างประเทศ
ปัจจัย	V02F02 การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
1.1.5 สรุปความสอดคล้องของโครงการกับเป้าหมาย SDGs	
เป้าหมายหลัก SDGs (Goals)	**เป้าหมายที่ 3 :** สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายย่อย SDGs (Targets)	**เป้าหมายย่อยที่ 3.8 :** บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
1.2 แนวทางการพัฒนารอง -ไม่มี-	
2. ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ	
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ / แผนความมั่นคงแห่งชาติ	
2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	-ไม่มี-
2.1.2 แผนความมั่นคงแห่งชาติ	-ไม่มี-
2.2 แผนระดับที่ 3 ตามมติ ครม. วันที่ 4 ธันวาคม 2560	
2.2.1 แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 ยกระดับอุตสาหกรรมนวดและเวลเนสไทยสู่ผู้นำโลก** จุดเปลี่ยนประเทศไทยจาก “จุดหมายปลายทาง” ให้กลายเป็น “มาตรฐานโลก” ด้านนวดไทยและเวลเนส ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสมุนไพรสู่ New S-Curve** สร้างมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 2,000 ล้านบาท และผลักดันอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่ New S-Curve ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 การจัดการกัญชา กัญชงและกระท่อมอย่างเป็นระบบ** สร้างสมดุล ด้านเศรษฐกิจ ควบคู่กับความปลอดภัย กัญชง กัญชา กระท่อม ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิต** บูรณาการศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ให้เป็นบริการหลักระบบสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 5 การขับเคลื่อนสู่องค์กรดิจิทัลและนวัตกรรม** สร้างระบบนิเวศ ด้านนวัตกรรมข้อมูล และการสื่อสารที่ทันสมัย ☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 6 ปฏิรูปองค์กรสู่ความเป็นเลิศ** ปฏิรูปกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สู่การเป็นองค์กรภาครัฐต้นแบบที่มีความคล่องตัวสูง ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและน่าทำงาน
2.2.2 แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	☐ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 1 (SMART Academic)** พัฒนาวิชาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกและสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม ☑ **แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 (SMART Service)** พัฒนาบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรไทยในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ

	☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 3 (SMART Wisdom) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน อาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน ☐ แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 4 (SMART DTAM) พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย **แนวทางการพัฒนา** 1) กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างและบูรณาการองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ที่มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้กับสหวิชาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นใจและความเชื่อมั่น
2.2.3 แผนปฏิบัติการด้าน	แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 – 2570
2.2.4 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค	-ไม่มี-
2.3 ความสอดคล้องกับส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น	
2.3.1 ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล	-ไม่มี-
2.3.2 ความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงสาธารณสุข	-ไม่มี-
2.3.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.4 มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-
2.3.5 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ไม่มี-

โครงการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้กระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน

1. หลักการและเหตุผล (Project Rationale)

การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยเฉพาะการแพทย์แผนจีน เป็นส่วนสำคัญของระบบบริการสุขภาพของประเทศ และเป็นมรดกภูมิปัญญาที่มีคุณค่าในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง รัฐบาลได้กำหนดทิศทางการพัฒนาสมุนไพรภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายสาธารณสุข เพื่อยกระดับสมุนไพรไทยให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถแข่งขันในระดับสากล และสอดคล้องกับนโยบาย BCG Economy การขับเคลื่อนดังกล่าวมุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การส่งเสริมการปลูกสมุนไพรในแปลงมาตรฐาน การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาศูนย์แปรรูปและตลาดรองรับ รวมถึงการส่งเสริมการใช้ภายในประเทศและการส่งออกอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ ความสำเร็จของการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรขึ้นอยู่กับการดำเนินงานตามมาตรฐาน ได้แก่ การปลูกและเก็บเกี่ยวที่ดี (GACP) การแปรรูปที่เหมาะสม (GPP) และการผลิตที่ได้มาตรฐาน (GMP)

กระบวนการแปรรูปเครื่องยา (Herbal Processing / 炮制) เป็นขั้นตอนสำคัญของการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนจีน ซึ่งมีผลต่อคุณภาพ ความแรง ความปลอดภัย การลดพิษ และประสิทธิผลของเครื่องยา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันองค์ความรู้ด้านนี้ยังขาดการรวบรวมและจัดทำอย่างเป็นระบบ มีข้อมูลกระจัดกระจาย และยังไม่มีการเปรียบเทียบแนวปฏิบัติระหว่างไทย–จีนที่ชัดเจนที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ส่งผลให้บุคลากรด้านการแพทย์ ผู้ประกอบการสมุนไพร และสถาบันการศึกษาไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นมาตรฐานได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น โครงการนี้จึงมีความจำเป็นเพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และเปรียบเทียบองค์ความรู้ด้านกระบวนการแปรรูปเครื่องยาไทย–จีน พร้อมจัดทำเป็นองค์ความรู้ที่ได้มาตรฐาน เข้าถึงง่าย และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในระบบบริการสุขภาพ การผลิตสมุนไพร และงานวิชาการ

มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู เป็นมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนที่มีชื่อเสียงระดับสากลด้านสมุนไพรจีน โดยเฉพาะภูมิปัญญาการแปรรูปวิธีพิเศษสำหรับสมุนไพรหายากและมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจึงได้สานต่อความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยาวนานเกือบ 20 ปี ผ่านการลงนามต่ออายุบันทึกความเข้าใจ (MOU) ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 เพื่อผลักดันความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมอย่างต่อเนื่อง ความร่วมมือในครั้งนี้ถือเป็นโอกาสสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงลึกที่ยังไม่เคยตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศ มาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับมาตรฐานการแปรรูปสมุนไพรไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โครงการดังกล่าวเป็นการต่อยอดความสำเร็จจากโครงการพัฒนามาตรฐานสมุนไพรจีน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557–2558 ซึ่งได้จัดพิมพ์ตำราอ้างอิงมาตรฐาน 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) รวม 32 ชนิดสมุนไพร และโครงการรวบรวมองค์ความรู้กระบวนการแปรรูปเครื่องยาไทย-จีน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยตำราเหล่านี้ถูกนำไปใช้เป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการเรียนการสอนและการขึ้นทะเบียนยาแผนโบราณของประเทศไทย ผลสำเร็จของโครงการไม่เพียงแต่ช่วยส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และมีประสิทธิผล แต่ยังมุ่งเน้นการสร้างโอกาสทางการค้าและการพึ่งตนเองด้านทรัพยากรยาสมุนไพร เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพและเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

โครงการนี้เป็นการต่อยอดความสำเร็จจากโครงการพัฒนามาตรฐานสมุนไพรจีน (2557–2558) และการจัดทำแนวทางการแปรรูปเครื่องยาไทย–จีน เล่ม 1 (ในปี พ.ศ. 2567) ซึ่งผลลัพธ์ที่ผ่านมาถูกนำไปใช้อ้างอิงอย่างกว้างขวางทั้งในด้านการศึกษาและการขึ้นทะเบียนยาเพื่อสร้างมาตรฐานการใช้สมุนไพรที่ปลอดภัย โดยโครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบาย BCG Economy ที่มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยภูมิปัญญาและยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพรไทยสู่สากล สำหรับการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 การจัดทำร่างรายละเอียดเนื้อหาการแปรรูปสมุนไพรรายชนิดในรูปแบบ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) จำนวนไม่น้อยกว่า 16 ชนิด เพื่อสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพบุคลากรและยกระดับมาตรฐานคุณภาพสมุนไพรในระบบสาธารณสุขของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

2. วัตถุประสงค์ (Project Objectives)

2.1 เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ชุดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการแปรรูปเครื่องยาไทย–จีนที่มีความถูกต้อง มีมาตรฐาน และสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง

2.2 เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและเทคโนโลยี ระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนจีน ในการพัฒนาแนวทางการแปรรูปเครื่องยาสมุนไพรให้ได้มาตรฐานสากล

3. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (Project Goal & Success Criteria)

3.1 เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1. มีร่างหนังสือ/ตำรา แนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทยจีน ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) ร่างหมวดที่ 2 เครื่องยาไทยจีนจำนวน 16 ชนิด ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) ที่ผ่านการพิสูจน์เอกลักษณ์และบันทึกวิธีการแปรรูปได้ครบถ้วน	จำนวนชนิดเครื่องยาไทยจีน ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ)	ชนิด	16

3.2 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย
1.บุคลากร นักวิชาการ ผู้ประกอบการมีองค์ความรู้ที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับกระบวนการแปรรูปเครื่องยาไทย-จีนเพิ่มขึ้น	ร้อยละผู้ที่เข้าถึงและใช้เอกสารเผยแพร่	ร้อยละ	90

3.3 ผลที่คาดว่าจะเกิด (Achieved Results)

3.3.1 องค์ความรู้ที่รวบรวมมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ โดยถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปสมุนไพรไทย-จีน

3.3.2 ผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานในการแปรรูปเครื่องยาไทย-จีน

3.4 กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ (Target Audience)

3.4.1 นักวิชาการ

3.4.2 บุคลากรด้านการแพทย์

3.4.3 ผู้ประกอบการด้านสมุนไพร

4. พื้นที่ดำเนินการ (Area of Operation)

4.1 ประเภทพื้นที่ดำเนินการ

☑ ส่วนกลาง (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

☐ ส่วนภูมิภาค

5. ระยะเวลาดำเนินการ (Timeline)

ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569

6. แผนการดำเนินงาน/กิจกรรมและกำหนดระยะเวลา (Work Plan & Schedule)

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 1 การค้นคว้าศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2	-	←	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	→
กิจกรรมที่ 2 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานฝ่ายไทยในการจัดทำแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2 กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : จัดประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายจีน ณ ประเทศไทย	54,550					14,150			14,150		26,250		
กิจกรรมที่ 3 รับรองผู้เชี่ยวชาญจีนจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู ในการเดินทางมาประชุมร่วมระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายจีน ณ ประเทศไทย	105,450										105,450		

กิจกรรม/ขั้นตอน (หน่วยงานผู้รับผิดชอบ)	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
กิจกรรมที่ 4 จัดทำ (ร่าง) แนวทางปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2 ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) จำนวน 16 ชนิด											◄	———	►
รวมเป็นเงิน	160,000	0			14,150			14,150			131,700		

7. งบประมาณ (Budget)

7.1 รหัส New GFMIS Thai (20 หลัก) ของโครงการ

21005342019002000000

7.2 งบประมาณกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น 160,000 บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 1 การค้นคว้าศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2 (สทล)					-
กิจกรรมที่ 2 จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน (สทล)					54,550
กิจกรรมย่อยที่ 2.1 : จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงานฝ่ายไทยในการจัดทำแนวทางการแปรรูปที่เหมาะสมของกระบวนการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน (2 ครั้ง) (สทล)					28,300
1. ค่าตอบแทนการประชุม	2	8	-	1,000	16,000
2. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	2	8	1	400	6,400
3. ค่าอาหารกลางวัน	2	15	1	120	3,600
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	2	15	2	35	2,100
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการประชุม					200
กิจกรรมย่อยที่ 2.2 : จัดประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างฝ่ายไทยและจีน ณ ประเทศไทย (1 ครั้ง) (สทล)					26,250
1. ค่าตอบแทนการประชุม	1	8	-	1,000	8,000
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	15	1	120	1,800
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	15	2	35	1,050
4. ค่าเลี้ยงรับรอง (อาหารเย็น)	1	15	1	800	12,000
5. ค่าพาหนะเดินทาง (รถยนต์)	1	8	1	400	3,200
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์					200

กิจกรรม/รายละเอียดค่าใช้จ่าย	ครั้ง/วัน	คน/คัน	มื้อ/ชุด/คืน/ชม./เที่ยว	อัตรา (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
กิจกรรมที่ 3 รับรองผู้เชี่ยวชาญจีนจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู ในการเดินทางมาประเทศไทย (1 ครั้ง) (สทล)					**105,450**
1. ค่าที่พักคณะกรรมการฝ่ายจีน	1	8	4	1,600	51,200
2. ค่าอาหารกลางวัน	1	8	4	500	16,000
3. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1	8	8	120	7,680
4. ค่าอาหารเย็น	1	8	3	600	14,400
5. ค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศพร้อมคนขับ	1	1	5	2,000	10,000
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1	1	-	5,000	5,000
7. ค่าผ่านทางพิเศษ และค่าที่จอดรถยนต์ (รถยนต์ราชการ)	1	1	-	1,000	1,000
8. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าเข้าชมสถานที่					170
กิจกรรมที่ 4 จัดทำ (ร่าง) แนวทางปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2 ฉบับ 3 ภาษา (ไทย จีน อังกฤษ) จำนวน 16 ชนิด (สทล)					-

หมายเหตุ : งบประมาณเบิกจ่ายแบบถัวเฉลี่ยทุกรายการ

8. สรุปงบประมาณ

8.1 สรุปตามหมวดงบประมาณ

หมวดงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบดำเนินงาน	160,000
งบรายจ่ายอื่น	-
งบอุดหนุน	-
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถ้วน)	**160,000**

8.2 สรุปงบตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนเงิน (บาท)
1) สถาบันการแพทย์ทางเลือก	160,000
รวมทั้งสิ้น (หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถ้วน)	**160,000**

9. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Risk Management)

ความเสี่ยง	โอกาส (สูง/กลาง/ต่ำ)	ผลกระทบ (สูง/กลาง/ต่ำ)	แนวทางการจัดการ/ป้องกัน
1. ความคลาดเคลื่อนขององค์ความรู้ เช่น การแปลคำศัพท์ ตำราไทยและจีนแตกต่างกัน	สูง	สูง	1) จัดตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญจากทั้งสองฝ่ายเพื่อทบทวนและกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจสำหรับข้อมูลที่ขัดแย้งกัน และประสานงานกันอย่างเป็นระบบ สม่ำเสมอ
2. ความล้มเหลวในการนำไปใช้จริง	กลาง	กลาง	1) จัดสัมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกับกลุ่มผู้ประกอบการ

10. การติดตามและวิธีประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation)

10.1 การติดตามความก้าวหน้าตามแผนงาน ตรวจสอบความก้าวหน้าการจัดทำร่างตำรา/คู่มือ จำนวนชนิดสมุนไพร 16 ชนิด ฉบับ 3 ภาษา เทียบกับแผนงานรายไตรมาส

10.2 การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการประชุมผู้เชี่ยวชาญ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เทียบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

10.3 การติดตามความคืบหน้า การลงพื้นที่เก็บข้อมูลและจำนวนเครื่องยาที่รวบรวมได้จริงเทียบกับเป้าหมาย

11. Quick win

ระยะเวลา	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม	- มีกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน	- มี (ร่าง) เนื้อหาแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2 ฉบับ 3 ภาษา จำนวน 6 ชนิด	- มี (ร่าง) เนื้อหาแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปเครื่องยาไทย-จีน หมวดที่ 2 ฉบับ 3 ภาษา จำนวน 12 ชนิด	- มี (ร่าง) เนื้อหาแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปเครื่องยา ไทย-จีน หมวดที่ 2 ฉบับ 3 ภาษา (ไทย-จีน-อังกฤษ) จำนวน 16 ชนิด
แผนการใช้จ่ายรายไตรมาส(บาท)	-	14,150	14,150	131,700

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Responsible Department)

ที่	ชื่อผู้รับผิดชอบ	ตำแหน่ง	ช่องทางการติดต่อ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : สถาบันการแพทย์ทางเลือก			
1	นางสาวสินีพร ดอนนาปี	เภสัชกรชำนาญการ	**โทรศัพท์ :** 088-089-4764 **E-mail :** thaichinesemedicine@gmail.com
2	นางสาววรรณวิมล เชี่ยวเชิงชล	แพทย์แผนจีน	**โทรศัพท์ :** 082-835-5615 **E-mail** : wanwimon@outlook.com

13. การอนุมัติโครงการ (Project Approval)

ที่	ชื่อ - สกุล / ตำแหน่ง	การตรวจสอบ	ลายมือชื่อ
1	นางสาวสินีพร ดอนนาปี ตำแหน่ง : เภสัชกรชำนาญการ	ผู้เขียน/ผู้เสนอโครงการ	
2	นางลักขณา อังอธิภัทร ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบโครงการ	
3	นายกุลธนิต วนรัตน์ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ทางเลือก	ผู้อนุมัติโครงการ	

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

กองวิชาการและแผนงาน
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
DEPARTMENT OF THAI TRADITIONAL AND ALTERNATIVE MEDICINE